

การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค
STAD โรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา

การศึกษาค้นคว้าอิสระ
ของ
กนกวรรณ ผัดกระโทก

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

กรกฎาคม 2556

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค
STAD โรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา

การศึกษาค้นคว้าอิสระ
ของ
กนกวรรณ ผัดกระโทก

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

กรกฎาคม 2556

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ ได้พิจารณาการศึกษาค้นคว้าอิสระของ
นางสาวกนกวรรณ ผัดกระโทก แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

(อาจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ)

ประธานกรรมการ

(อาจารย์บัณฑิตศึกษาประจำคณะ)

(ผศ.ดร.ประยัต ภูมิโคกรักษ์)

กรรมการ

(อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ)

(ผศ.ดร.นิราศ จันทร์จิตร)

กรรมการ

(อาจารย์บัณฑิตศึกษาภายนอกภาควิชา)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

(รศ.ดร.ประวิต เอราวรรณ์)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รศ.เทียนศักดิ์ เมฆพรรณโอภาส)

ผู้รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 25 เดือน ก.ค. พ.ศ. 2556

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาครั้งนี้สำเร็จและสมบูรณ์ได้ด้วยการให้ความช่วยเหลือแนะนำอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประหยัด ภูมิโคกรักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ ประธานกรรมการสอบ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิราศ จันทระจิตร กรรมการสอบ ผู้ศึกษาค้นคว้าขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา และอาจารย์ที่ทำการสอนทุกท่าน ตลอดจนอาจารย์จัดการรายวิชา ที่ให้ผู้ศึกษาค้นคว้าประสบผลสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ นายเฉลียว แดนไธสง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนสัง นางดวงจิตร์ ไพรงามผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกระพี้ และนายยุทธภูมิ ดรเถื่อน ศึกษาพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 6 ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า และให้คำปรึกษาสนับสนุนการศึกษาค้นคว้า

ขอขอบพระคุณ นายเฉลียว แดนไธสง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนสัง คณะครูผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า โรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา ที่ให้ความร่วมมือสนับสนุนด้วยดีในการเก็บรวบรวมข้อมูล

คุณค่าและประโยชน์ของการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าขออุทิศเพื่อบูชา พระคุณบิดา มารดา และบูรพาจารย์ ที่ให้การศึกษอบรมสั่งสอนให้มีสติปัญญาและคุณธรรม อันเป็นเครื่องชี้นำความสำเร็จในชีวิต

กนกวรรณ ผัดกระโทก

ชื่อเรื่อง การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา

ผู้ศึกษาค้นคว้า นางสาวกนกวรรณ ผัดกระโทก

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประหยัด ภูมิโคกรักษ์

ปริญญา กศ.ม. สาขาวิชา การบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่พิมพ์ 2556

บทคัดย่อ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD เป็นวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้แก่ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ ส่งเสริมให้นักเรียนทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยกันและกัน และมีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตนและส่วนรวม เพื่อให้ตนเองและสมาชิกในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา โดยมีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD และสามารถจัดกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ได้อย่างถูกต้อง โดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายใน กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ผู้ศึกษาค้นคว้าและครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 7 คน และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมจำนวน จำนวน 125 คน ประกอบด้วย วิทยากร จำนวน 1 คนและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1- 6 จำนวน 124 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์ แบบประเมิน และแบบวัดความพึงพอใจ การตรวจสอบข้อมูลใช้เทคนิคการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า เสนอผลการศึกษาค้นคว้าในรูปแบบตารางและการพรรณนา

ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา ในวงรอบที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายใน ส่งผลให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้ถูกต้อง และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ดี ทั้งในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง การให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน และการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในส่วนของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีบางประเด็นที่ครูผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าบางคนยังมีข้อบกพร่องที่ต้องแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม เช่น การควบคุมชั้นเรียน และการเน้นเนื้อหาสาระมากเกินไป ทำให้นักเรียนได้แสดงบทบาทและแสดงความคิดเห็นไม่เต็มที่ จึงต้องมีการพัฒนาในวงรอบที่ 2 โดยการนิเทศภายใน ส่งผลให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้ถูกต้อง และสามารถนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

โดยสรุป การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายในทำให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ได้ถูกต้องและสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นแนวทางสำหรับโรงเรียนอื่นๆ เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
การพัฒนาบุคลากร	8
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ	17
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD	38
แผนการจัดการเรียนรู้	53
การวิจัยเชิงปฏิบัติการ	63
กลยุทธ์ในการพัฒนา	70
บริบทของโรงเรียนบ้านโนนสัง	76
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	78
งานวิจัยในประเทศ	78
งานวิจัยต่างประเทศ	81
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	84
กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าและผู้ให้ข้อมูล	84
ขั้นตอนดำเนินการศึกษาค้นคว้า	85
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	91
การเก็บรวบรวมข้อมูล	95
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	96
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	97
4 ผลการศึกษาค้นคว้า	98
การดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 1	98
การสะท้อนผลการพัฒนาในวงรอบที่ 1	111
การดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2	111
การสะท้อนผลการพัฒนาในวงรอบที่ 2	115

บทที่	หน้า
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 116
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า 116
	สรุปผล 116
	อภิปรายผล 118
	ข้อเสนอแนะ 120
	บรรณานุกรม 121
	ภาคผนวก 129
	ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 130
	ภาคผนวก ข ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD 149
	ภาคผนวก ค ตัวอย่างภาพกิจกรรมการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD 161
	ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์ 164
	ประวัติย่อของผู้ศึกษาค้นคว้า 168

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	การกำหนดนักเรียนเข้ากลุ่ม	45
2	การหาคะแนนความก้าวหน้า	46
3	การบันทึกคะแนนสอบและคะแนนความก้าวหน้า	47
4	แบบใบบันทึกคะแนนกลุ่ม	47
5	เกณฑ์การให้รางวัล	48
6	ตัวอย่างตารางรายงานคะแนนการพัฒนา	51
7	ตัวอย่างเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพของทีมเปรียบเทียบกับคะแนนการพัฒนา	51
8	แผนปฏิบัติการดำเนินการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD โรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา วงรอบที่ 1	87
9	แผนปฏิบัติการดำเนินการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD โรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา วงรอบที่ 2	89
10	แสดงคะแนนการทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ของบุคลากรโรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา	99
11	แสดงค่าเฉลี่ยผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD	102
12	แสดงค่าเฉลี่ยผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD	104
13	แสดงค่าเฉลี่ยผลการประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD	106
14	แสดงค่าเฉลี่ยผลการประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ของผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ารายบุคคล	107
15	แสดงผลการวัดความพึงพอใจของนักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD (N = 124)	108
16	แสดงค่าเฉลี่ยผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD วงรอบที่ 2	112
17	แสดงค่าเฉลี่ยผลการประเมินการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD วงรอบที่ 2	114

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ในฐานะที่เป็นกระบวนการหนึ่งที่มีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพเหมาะสมและมีคุณสมบัติสอดคล้องกับความต้องการในการใช้กำลังของประเทศ การบริหารและการจัดการศึกษาจึงต้องมุ่งเน้นทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ดังนั้น ครูในยุคปฏิรูปการศึกษา หรือครูยุคใหม่จะต้องปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูต้องมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ กระบวนการเรียนการสอนจึงเปรียบเสมือนหัวใจของการศึกษาและเป็นกลไกที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ เป็นคนดี มีความรู้ ความคิด ความสามารถ อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

การพัฒนาบุคลากรเป็นกระบวนการที่สำคัญอย่างหนึ่งของการบริหารงานบุคคลที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มศักยภาพของบุคลากรในการปฏิบัติงานให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ในการทำงานให้มีประสิทธิภาพอย่างเต็มที่ เพื่อผลงานของหน่วยงานตลอดจนผู้ปฏิบัติงานนำมาสู่ความสำเร็จ และความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน สามารถปรับตัวทันต่อการเปลี่ยนแปลงความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยี ที่เปลี่ยนแปลงไป และช่วยทำให้เกิดระบบวิธีการปฏิบัติงานที่มีสมรรถภาพดียิ่ง ประหยัด ช่วยนำองค์การไปสู่ความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2547 : 12-14) ดังนั้น การพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีบทบาทมากยิ่งขึ้นในการพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ โดยปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนจากรูปแบบการสอนเดิมที่ยึดครูเป็นศูนย์กลางที่ครูมีบทบาทมากในการให้ความรู้จัดประสบการณ์และควบคุมกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยที่ผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ใด ๆ เลย ให้เปลี่ยนเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยครูมีบทบาทเป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุน ชี้แนะแนวทางและอำนวยความสะดวกให้ความช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนมีปัญหาในการเรียน และคอยให้กำลังใจกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติจริง ใฝ่หาความรู้ ประเมินตนเอง และปรับปรุงอย่างเหมาะสม สามารถสรุปและสร้างองค์ความรู้ประสบการณ์ใหม่ด้วยตนเอง เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองให้เป็นคนดี รอบรู้ พร้อมเสียสละทำในสิ่งที่เอื้อประโยชน์ต่อตนเอง ผู้อื่น พัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไปในอนาคต บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจะเกิดขึ้นต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้

กำหนดให้สถานศึกษาต้องประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมพัฒนาตามศักยภาพ ดังนั้นสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องต้องร่วมมือกันส่งเสริมและสนับสนุน ครูผู้สอนให้มีความรู้ความสามารถในการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนการสอน และ ใช้อำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ดังนั้นครูจึงต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ออกแบบการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นหลัก จัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย เพื่อพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนของตน สร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และสร้างสื่อการเรียนรู้ ที่พัฒนาความคิดของผู้เรียน ให้อิสระแก่ผู้เรียนในการแสวงหาความรู้ความคิด ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงให้คำปรึกษาเสริมแรงและเป็นตัวแทนที่ดีเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และ ยอมรับและพัฒนาตนเองและเป็นตัวแบบที่ดีแก่ผู้เรียน (กรมวิชาการ. 2544 : 5)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือนั้นว่าเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ โดยใช้กระบวนการกลุ่มให้ผู้เรียนได้มีโอกาสร่วมกันเพื่อผลประโยชน์และเกิดความสำเร็จ ร่วมกันของกลุ่ม ซึ่งการเรียนแบบร่วมมือมิใช่เป็นเพียงจัดให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่ม เช่น ทำรายงาน ทำกิจกรรมประดิษฐ์หรือสร้างชิ้นงาน อภิปราย ตลอดจนปฏิบัติการทดลองแล้ว ผู้สอนทำหน้าที่สรุป ความรู้ด้วยตนเองเท่านั้น แต่ผู้สอนจะต้องพยายามใช้กลยุทธ์วิธีให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการประมวลสิ่ง ที่มาจากการทำกิจกรรมต่างๆ จัดระบบความรู้สรุปเป็นองค์ความรู้ด้วยตนเองเป็นหลักที่สำคัญ (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. 2544 : 15) การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียน การสอนที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้แก่ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ แต่ละกลุ่ม ประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน โดยที่แต่ละคนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่าง แท้จริงในการเรียนรู้ และในความสำเร็จของกลุ่ม ทั้งโดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นการแบ่งปัน ทรัพยากรการเรียน รวมทั้งการเป็นกำลังใจแก่กันและกัน คนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนของคนเท่านั้น หากแต่จะต้องรับผิดชอบต่อการ เรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม ความสำเร็จของแต่ละบุคคลคือความสำเร็จของกลุ่ม ซึ่งจะมุ่งพัฒนา ผู้เรียนในด้านการแก้ปัญหา การกำหนดเป้าหมายในการเรียน การคิดแบบหลากหลายการปฏิบัติ การกิจที่ซับซ้อน การเน้นคุณธรรม จริยธรรม การเสริมสร้างประชาธิปไตยในชั้นเรียนทักษะทางสังคม การสร้างนิสัยความรับผิดชอบร่วมกัน และความร่วมมือภายในกลุ่ม (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. 2549 : 3)

โรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา เปิดทำการสอน 2 ระดับ คือ ระดับก่อนประถมศึกษา และระดับประถมศึกษา มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 268 คน มีบุคลากรที่ ปฏิบัติการสอน จำนวน 17 คน มีความมุ่งมั่นจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพ ครูเป็นบุคลากร หลักที่จะต้องจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีขอบข่ายและกว้างขวาง จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับภารกิจทั้งหมดอย่างชัดเจนเพื่อให้เกิดเจตคติต่อการจัดการเรียน ครูจึงต้องปรับเปลี่ยน พฤติกรรมการสอนตลอดจนพัฒนาความสามารถของตนเองในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จากกรณีเหตุการณ์การสอนภายในโรงเรียน พบว่า ครูส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอนแบบยึดครูผู้สอนเป็นศูนย์กลาง มุ่งสอนเนื้อหาและการท่องจำ ผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ขาดการช่วยเหลือซึ่ง กันและกัน ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นเพื่อแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และขาดความสนใจในการเรียน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ นักเรียนขาดความมั่นใจในการทำงานร่วมกับคนอื่น และแก้ปัญหา ด้วยตนเองไม่เป็น

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นทำให้ส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษาโดยรวม ผู้ศึกษาค้นคว้าใน ฐานะครูผู้สอน จึงเห็นความสำคัญและตระหนักที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยนำเอายุทธศาสตร์การ พัฒนาบุคลากรครูในโรงเรียนให้มีคุณภาพ โดยเฉพาะในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ซึ่งเป็นรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกัน ช่วยเหลือกันในกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จ โดยที่ทุกคนในกลุ่มได้ทำงานร่วมกัน ซึ่งนอกจากจะเป็นประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของ หลักสูตรแล้ว การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ยังเป็นการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้กับผู้เรียน ให้ผู้เรียนรู้จักการเสียสละ มีความสามัคคีในกลุ่ม รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข และเป็นคุณลักษณะที่สอดคล้องกับแนวปฏิรูป กระบวนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารและบุคลากรใน หน่วยงานอื่นให้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติและพัฒนาคุณภาพของบุคลากรครูให้เป็นครู มืออาชีพ ซึ่งจะส่งผลให้การปฏิรูปการศึกษาประสบผลสำเร็จต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้า เรื่องการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ตั้งความมุ่ง หมายไว้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ ร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD
2. เพื่อพัฒนาบุคลากรให้สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD
3. เพื่อพัฒนาบุคลากรให้สามารถจัดกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ได้อย่างถูกต้อง

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้ เทคนิค STAD
2. บุคลากรสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ได้อย่างถูกต้อง
3. เป็นข้อเสนอแนะสำหรับสถานศึกษาอื่นๆ นำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาบุคลากรด้านการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1. กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าและผู้ให้ข้อมูล

1.1 กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า (Research Participants) จำนวน 7 คน ประกอบไปด้วย

1.1.1 ผู้ศึกษาค้นคว้า

1.1.2 ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า จำนวน 6 คน ประกอบไปด้วย

1.1.2.1 ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1 คน

1.1.2.2 ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 1 คน

1.1.2.3 ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 คน

1.1.2.4 ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 1 คน

1.1.2.5 ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 1 คน

1.1.2.6 ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 คน

1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม จำนวน 125 คน ประกอบด้วย

1.2.1 วิทยากร จำนวน 1 คน

1.2.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 124 คน

2. กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

2.1 กรอบเนื้อหา

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ และนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือได้ โดยยึดกรอบของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ซึ่งมีองค์ประกอบ 5 ขั้นตอน (สุวิทย์ มูลคำ. 2545 : 172-174)

2.1.1 ชั้นเตรียมเนื้อหา

2.1.2 ชั้นจัดทีม

2.1.3 ชั้นเรียนรู้

2.1.4 ชั้นทดสอบ

2.1.5 ชั้นรับรองผลงานและเผยแพร่ชื่อเสียงของทีม

2.2 กลยุทธ์ในการพัฒนา

การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา ผู้ศึกษาค้นคว้าใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา ดังนี้

2.2.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ

2.2.2 การนิเทศภายใน

3. วิธีการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ใช้หลักการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research Principle) ตามแนวคิดของ Kemmis และ McTaggart (1988 : 11-15) เพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา โดยดำเนินการประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การปฏิบัติการ (Action) การสังเกต (Observation) และการสะท้อนผล (Reflection)

4. ระยะเวลาในการศึกษา

ดำเนินการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555

วงรอบที่ 1 ตั้งแต่วันที่ 7 มกราคม 2556 ถึง วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2556

วงรอบที่ 2 ตั้งแต่วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2556 ถึง วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2556

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง กระบวนการส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรโรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ และนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือได้ รายละเอียดดังนี้

1.1 ด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD หมายถึง การศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ การประชุมเชิงปฏิบัติการที่มีองค์ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD เพื่อนำความรู้และความเข้าใจไปสู่การปฏิบัติ

1.2 ด้านความสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD หมายถึง ผู้ปฏิบัติการสอนเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีเนื้อหาตามหลักสูตร เหมาะสมกับเวลาที่ทำ การสอน เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.3 ด้านความสามารถจัดกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกลุ่มผู้เรียนด้วยกัน ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน และประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง

2. แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน โดยแต่ละคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างแท้จริง ทั้งโดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ และสามารถนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ โดยมีองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ 9 องค์ประกอบ ดังนี้ สำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ข้อเสนอแนะ ความคิดเห็นของผู้บริหาร และบันทึกหลังการเรียนรู้

3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยแบ่งนักเรียนตามความสามารถ ซึ่งแต่ละกลุ่มจะประกอบด้วยนักเรียนเก่ง 1 คน นักเรียนปานกลาง 2 คน และ นักเรียนอ่อน 1 คน คละกันเป็นกลุ่ม ให้อู้จักการทำงานเป็นกลุ่ม ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและมีทักษะการอยู่ร่วมกันทางสังคม ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

3.1 ขั้นเตรียมเนื้อหา หมายถึง การจัดเตรียมเนื้อหาสาระหรือเรื่องที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยเป็นเนื้อหาใหม่ รวมทั้งสื่อ วัสดุอุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ แบบทดสอบ และเกณฑ์การประเมิน

3.2 ขั้นจัดทีม หมายถึง ผู้สอนจัดทีมผู้เรียนโดยให้คละกันทั้งเพศและความสามารถทีมละ 4-5 คน

3.3 ขั้นเรียนรู้ หมายถึง ผู้สอนแนะนำวิธีการเรียนรู้ ทีมวางแผนการเรียนรู้ สมาชิกในกลุ่มศึกษาเนื้อหาสาระทำกิจกรรมตามใบงานที่ครูผู้สอนกำหนด ซึ่งการเรียนรู้ด้วยวิธีนี้เน้นการให้ความร่วมมือช่วยเหลือกันในทีมมากกว่าการแข่งขัน

3.4 ขั้นทดสอบ หมายถึง ผู้เรียนแต่ละคนทำการทดสอบย่อยเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจ โดยผู้สอนและผู้เรียนอาจตรวจผลการทดสอบร่วมกัน ทีมจัดทำคะแนนการพัฒนาของสมาชิกแต่ละคน และนำคะแนนการพัฒนาของทีมไปเทียบกับเกณฑ์ที่ผู้สอนกำหนด

3.5 ขั้นการรับรองผลงานและเผยแพร่ชื่อเสียงของทีม หมายถึง เป็นการประกาศผลงานของทีมว่าแต่ละทีมอยู่ในระดับคุณภาพใด รับรอง ยกย่อง ชมเชย ทีมที่มีคะแนนในการพัฒนาสูงในรูปแบบต่าง ๆ

4. กลยุทธ์ในการพัฒนา หมายถึง วิธีการที่ผู้ศึกษาค้นคว้านำมาใช้ในการพัฒนา เพื่อทำให้บุคลากรผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าเกิดความรู้ ความเข้าใจ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ซึ่งใช้วิธีการประกอบด้วย การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน

4.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ หมายถึง การร่วมกันเพื่อปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ตลอดจนการให้ความรู้ ทักษะในการจัดการกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โดยมุ่งเน้นการฝึกปฏิบัติ หรือลงมือปฏิบัติของผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ

4.2 การนิเทศภายใน หมายถึง การให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ตลอดจนการนำข้อบกพร่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มาพัฒนา ปรับปรุง ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ให้มีความถูกต้องสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5. การวิจัยเชิงปฏิบัติการ หมายถึง กระบวนการศึกษาค้นคว้านำมาใช้อย่างเป็นระบบของผู้ปฏิบัติงาน เพื่อทำความเข้าใจร่วมกันต่อปัญหาหรือข้อสงสัยที่เผชิญอยู่ และให้แนวทางการปฏิบัติ หรือวิธีการปรับปรุงแก้ไขที่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ

5.1 ขั้นการวางแผน (Planning) การสำรวจปัญหาที่สำคัญที่ต้องการให้มีการแก้ไข โดยมีการปรึกษาร่วมกันระหว่างผู้เกี่ยวข้อง และวิเคราะห์สิ่งที่เกี่ยวข้องกับปัญหาซึ่งจะช่วยให้มองเห็นสภาพปัญหาชัดเจนขึ้น

5.2 ขั้นการปฏิบัติการ (Action) การนำแนวคิดที่กำหนดเป็นกิจกรรมขึ้นวางแผนมาดำเนินการลงมือปฏิบัติ โดยแผนงานที่กำหนดไว้อาจจะยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม

5.3 ขั้นการสังเกต (Observation) การสังเกตการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นขณะดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนที่วางไว้ โดยใช้เครื่องมือต่างๆ เช่น แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์ แบบประเมิน แบบวัดความพึงพอใจ เป็นต้น

5.4 ขั้นการสะท้อนผล (Reflection) การประเมินหรือการตรวจสอบการปฏิบัติ โดยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากเครื่องมือต่างๆ มาตรวจสอบปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานนำไปสู่การปรับปรุง และการวางแผนปฏิบัติต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้า การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. การพัฒนาบุคลากร
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD
4. แผนการจัดการเรียนรู้
5. การวิจัยเชิงปฏิบัติการ
6. กลยุทธ์ในการพัฒนา
7. บริบทของโรงเรียนบ้านโนนสัง
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 8.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การพัฒนาบุคลากร

1. ความหมายของการพัฒนาบุคลากร

การพัฒนาเป็นการทำให้หน่วยงานมีคุณภาพมากขึ้น ซึ่งการพัฒนาบุคลากรเป็นขั้นตอนของกระบวนการบริหารที่มีความสำคัญยิ่งเพราะเป็นสิ่งจำเป็นต่อประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรเป็นอย่างมาก ดังนั้นหน่วยงานและองค์กรต่างๆ จำเป็นต้องมีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การศึกษาดำเนินงานบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ ดังความหมายของการพัฒนาบุคลากร ดังนี้

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (2540 : 10) ให้ความหมายการพัฒนาบุคลากรไว้ว่าเป็นการดำเนินการให้บุคลากรในหน่วยงาน ได้มีความสามารถเหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ หรือให้มีความสามารถสูงขึ้น ซึ่งในการพัฒนาบุคลากรนั้นปกติมีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ เพื่อให้บุคลากรมีความสามารถเหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ และเพิ่มพูนความรู้สึนึกคิดที่ดีต่อการปฏิบัติงานให้สูงขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

วิจิตร อวระกุล (2540 : 78) กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากรหรือการพัฒนาเป็นกระบวนการหนึ่งที่กว้างขวาง หมายถึง

1. กิจกรรมทั้งปวงที่มีลักษณะเป็นการเพิ่มพูนความสามารถ การเรียนรู้การสอน การให้ความรู้ทุกประเภทไม่ว่าลักษณะหรือวิธีการแบบใด

2. การใช้คนให้ตรงกับงาน ตรงกับความรู้ความสามารถ ความชำนาญ ความถนัด ภายใต้การบริหารอำนวยการที่ถูกต้องเหมาะสม

3. การทำให้บุคคลเข้าใจองค์กร เข้าใจงาน เพื่อนร่วมงานที่เกี่ยวข้องอย่างมีความรับผิดชอบ รวมทั้งสภาพแวดล้อมต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กรอย่างกว้างขวางทุกแง่ทุกมุม

สมาน รังสิโยภุชณ์ (2541 : 83) การพัฒนาบุคลากร หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมให้บุคคลมีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการทำงานดีขึ้น ตลอดจนมีทัศนคติที่ดีในการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น หรือเป็นกระบวนการที่จะเสริมสร้าง และเปลี่ยนแปลง ผู้ปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ อันจะนำไปสู่ประสิทธิภาพในการทำงาน

พยอม วงศ์สารศรี (2544 : 146) ได้ให้ความหมายการพัฒนาบุคลากรว่าเป็นกระบวนการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ และทัศนคติต่อการปฏิบัติงานที่ตนรับผิดชอบ ให้มีคุณภาพประสพผลสำเร็จ เป็นที่พอใจของหน่วยงาน

จรีภรณ์ น้อยวงศ์ (2546 : 69) สรุปความหมายของการพัฒนาบุคลากร หมายถึง การส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนมีความรู้ ความสามารถ ทักษะในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามภารกิจที่รับผิดชอบอย่างมีประสิทธิภาพ

ประเศียร พิกุลศรี (2546 : 8) กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากร หมายถึง การส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในหน่วยงานมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และประสพการณ์เพิ่มขึ้น ตลอดจนมีทัศนคติที่เหมาะสมในการปฏิบัติงาน เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพสูงขึ้นและบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน

ไพโรจน์ กลางประพันธ์ (2546 : 46) สรุปความหมายของการพัฒนาบุคลากร หมายถึง การดำเนินงานให้บุคลากรมีศักยภาพในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้กระบวนการพัฒนาบุคลากรและกิจกรรมต่างๆ เพื่อเพิ่มความรู้ ความสามารถ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานส่งผลต่อการพัฒนาองค์กรในที่สุด

สมหมาย ภูทองชัย (2547 : 59) สรุปความหมายของการพัฒนาบุคลากร หมายถึงยุทธศาสตร์และกระบวนการต่างๆ ที่จะช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในหน่วยงานมีความรู้ความสามารถ ทักษะความชำนาญ มีทัศนคติที่ดีต่อการดำเนินงาน เพื่อให้การดำเนินงานในภารกิจทั้งปวงของหน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

กาญจน์ เรืองมนตรี (2547 : 49) สรุปความหมายของการพัฒนาบุคลากรว่าการพัฒนาบุคลากรมีหลากหลายวิธีการตามจุดมุ่งหมายที่และระดับของผลที่ต้องการให้เกิดขึ้น T-Groups เป็นทางเลือกหนึ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำมาใช้ในองค์กรได้อย่างเหมาะสมจึงต้องรับรู้และเรียนรู้ในองค์ความรู้ของ T-Groups ที่สัมพันธ์เชื่อมโยงจากความคิด ในการพัฒนาบุคลากรสู่การพัฒนาองค์กรให้สอดคล้องกับการบริหารองค์กรท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงที่ไม่หยุดนิ่ง

วิโรจน์ สารรัตน์ (2548 : 206-207) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development) เป็นคำที่นิยมใช้ในปัจจุบันและมีความหมายกว้างและสื่อให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงในกระบวนการจัดการบริหาร จากกระบวนการพัฒนาบุคลากรมาเป็นกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงนัยทั้งที่เป็นแนวคิด (Concept) และที่เป็นกระบวนการ (Process) ในกรณีที่เป็นแนวคิดนั้น ถือว่าเป็นการพัฒนาและเป็นการใช้ทรัพยากรที่มีคุณค่าที่สุดขององค์กรให้เต็มศักยภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดในกรณีที่เป็นกระบวนการ

ก็คือกระบวนการพัฒนาบุคลากร (Personnel Administration) เป็นกระบวนการที่อยู่ในความรับผิดชอบของผู้บริหาร ประกอบด้วย การกำหนดปรัชญา นโยบาย มาตรการ และการนำไปสู่การปฏิบัติ

อนันต์ ศรีอำไพ (2549 : 205-206) การพัฒนา มีคำ 2 คำ ที่เกี่ยวข้องคือ การฝึกฝนและการให้การศึกษา การฝึกฝน (Training) คือการเพิ่มความถนัด ทักษะ และความสามารถเฉพาะอย่างในการทำงาน การให้การศึกษา (Educating) คือความพยายามที่จะเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจมโนทัศน์ รวมทั้งทัศนคติ ของผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้สามารถปรับตัวเข้ากับงานที่เปลี่ยนแปลง ด้วยเทคโนโลยี เทคนิคการทำงานสภาพแวดล้อม การพัฒนาบุคลากรจะต้องดำเนินการต่อเนื่องอย่างไม่มีวันจบสิ้น เพื่อเพิ่มพูน และปรับปรุงคุณภาพของผู้ปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างเต็มที่ เพื่อผลงานขององค์กรและเพื่อสนองความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน ที่ปรารถนาความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานนั้น การพัฒนาบุคลากรคือการเพิ่มประสิทธิภาพด้านทักษะ ความชำนาญในการทำงาน ตลอดจนปรับเปลี่ยนทัศนคติของบุคลากรทุกระดับให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันการเพิ่มประสิทธิภาพของบุคลากรสามารถทำได้ด้วยวิธีการฝึกอบรม ปรุมนิเทศ ส่งไปดูงานต่างประเทศ รวมทั้งสัมมนาทั้งในและนอกสถานที่ ฯลฯ เพื่อบุคลากรนั้น ๆ จะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่และมุ่งไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา หมายถึงการจัดและเตรียมการต่าง ๆ ที่ระบบโรงเรียนได้จัดทำขึ้น เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานของบุคลากรตั้งแต่เริ่มต้นการจ้างบุคลากรไปจนกระทั่งบุคลากรปลดเกษียณ การพัฒนาบุคลากรจะมุ่งที่ความพอใจและความคาดหวัง 2 ชนิดด้วยกัน คือ ความคาดหวังของบุคลากรที่ระบบโรงเรียนต้องการ และความคาดหวังที่บุคคลจะได้วิัตถุหรือรางวัลทางอารมณ์ ซึ่งจะสร้างความรู้สึที่ดีเป็นการตอบแทน

จากความหมายของการพัฒนาบุคลากรที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การพัฒนาบุคลากรเป็นวิธีการที่จะช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในหน่วยงาน มีความรู้ความสามารถ ทักษะความชำนาญ มีทัศนคติที่ดีต่อการดำเนินงาน สามารถปรับตัวเข้ากับงานที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้งานที่ปฏิบัติบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ความสำคัญของการพัฒนาบุคลากร

ความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรนั้น มีความสำคัญในอันที่จะทำให้บุคคลในหน่วยงาน ได้มีความสามารถที่จะปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจุบันหน่วยงานทุกหน่วยงานพยายามพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นโดยการพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสูงขึ้น ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า การพัฒนาบุคลากรนั้นเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกคนที่อยู่ในหน่วยงาน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2531 : 248-259) ได้สรุปความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรไว้ดังนี้

1. การพัฒนาบุคลากรช่วยทำให้ระบบและวิธีการปฏิบัติงานมีสมรรถภาพดียิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะการพัฒนาบุคลากรจะช่วยเร่งเร้าความสนใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรให้มีความสำนึก รับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของตนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น และนอกจากนี้เมื่อได้รับความรู้จากโครงการพัฒนาบุคลากรแล้ว ก็ย่อมจะนำเอาความรู้นั้นไปใช้ปฏิบัติงานต่อไปได้ ซึ่งจะช่วยให้สามารถแก้ไขข้อบกพร่องและปรับปรุงวิธีการดำเนินงานของตนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นผลทำให้องค์การประสบความสำเร็จรุ่งเรืองในที่สุด

2. การพัฒนาบุคลากรเป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้เกิดการประหยัดลดความสิ้นเปลืองของวัสดุในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้เพราะเมื่อบุคคลใดได้รับการพัฒนามาเป็นอย่างดีแล้วย่อมสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง มีความผิดพลาดในการปฏิบัติงานน้อย ซึ่งจะมีผลทำให้องค์กรสามารถลดค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ลงได้ด้วย

3. การพัฒนาบุคลากรช่วยระยะเวลาของการเรียนรู้งานให้น้อยลงโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่เพิ่งเข้ามาทำงานใหม่ อีกทั้งยังเป็นการลดความเสียหายต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการทำงานแบบลองผิดลองถูกอีกด้วย

4. การพัฒนาบุคลากรเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้าหน่วยงานต่าง ๆ ในการตอบคำถามหรือให้คำแนะนำแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาของตนกล่าวคือในกรณีบุคคลเข้าทำงานใหม่หรือเข้ารับตำแหน่งใหม่ในหน่วยงานใด ๆ ก็ตาม ในระยะเริ่มแรกนั้นย่อมจะมีความเข้าใจในลักษณะงานตามหน้าที่ใหม่ไม่มากนัก มักจะต้องสอบถามหรือขอคำแนะนำจากหัวหน้าหน่วยงานนั้น หรือบุคคลอื่นใดก็ตามที่อยู่ตลอดเวลา ซึ่งก่อให้เกิดภาระแก่หัวหน้าหน่วยงานต้องคอยตอบคำถามหรือให้คำแนะนำอยู่เสมอ ถ้าหากการจัดให้มีโครงการพัฒนาบุคลากรเหล่านั้นเสียก่อนก็ย่อมจะทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในลักษณะของงานที่จะต้องปฏิบัติแต่แรกก็ย่อมที่จะไม่ต้องสอบถามบุคคลอื่นอยู่ตลอดเวลา ทำให้หัวหน้าหน่วยงานนั้นลดภาระในการตอบคำถามหรือคำแนะนำลง จะได้มีเวลาในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่

5. การพัฒนาบุคลากรเป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่จะช่วยกระตุ้นบุคลากรต่าง ๆ ให้ปฏิบัติงานเพื่อความเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน ทั้งนี้เพราะโดยทั่วไปแล้วเมื่อมีการพิจารณาเลื่อนตำแหน่งที่ได้รับการเลื่อนขึ้น ซึ่งผู้ที่ได้รับการพัฒนาแล้ว ย่อมมีโอกาสมากกว่าผู้ที่ไม่ได้เข้ารับการพัฒนา

6. การพัฒนาบุคลากรช่วยให้บุคลากรนั้น ๆ มีโอกาสได้รับความรู้ความคิดใหม่ ๆ ทำให้เป็นคนทันสมัยต่อความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีใหม่ ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้เกี่ยวกับหลักการบริหารอุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงาน ซึ่งมีการคิดค้นและเสนอสิ่งใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา ถ้าหากสามารถรู้และเข้าใจอย่างแท้จริงแล้วย่อมสามารถนำเอาไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ตนเองได้ และในที่สุดย่อมก่อให้เกิดผลดีต่อองค์กร

ธีรวุฒิ ประทุมนพรัตน์ (2536 : 63) กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรไว้ว่าองค์กรการศึกษา เจริญเติบโตขึ้น ลักษณะงานทวีความซับซ้อนยิ่งขึ้นและต้องการบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น แรงกดดันจากการเปลี่ยนแปลงที่มีมารอบด้านขององค์กรทั้งภายในและภายนอกองค์กรการศึกษา จึงยังไม่ให้องค์กรแสวงหาบุคคลที่มีความรู้และทักษะที่จำเป็น ปัจจุบันการพัฒนาบุคลากรเป็นยุทธวิธีที่จำเป็นและสนองความต้องการบุคลากรที่เหมาะสมกับงานปัจจุบันและอนาคตได้

สมาน รัสสิโยภษภุ (2541 : 83) กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรว่าเป็นเรื่องจำเป็นต่อประสิทธิภาพของงานอย่างมาก คือ เมื่อบรรจุแต่งตั้งเข้าทำงาน มิได้หมายความว่า จะสามารถทำงานได้ทันทีเสมอไปจำเป็นต้องมีการอบรม แนะนำแก่ผู้เข้าทำงานใหม่ในบางกรณีอาจจะต้องมีการอบรมถึงวิธีการทำงานให้ด้วย

บุญเลี้ยง สุวรรณสนธิ (2542 : 59) สรุปว่า การพัฒนาบุคลากรมีความสำคัญ เนื่องจากสามารถทำให้บุคลากรมีความรู้ความชำนาญเพิ่มขึ้น สามารถติดตามความเปลี่ยนแปลงของวิทยาการใหม่ๆ ได้ทันทั่วถึง และยังช่วยให้ตนเองมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงานและสามารถที่จะพัฒนาหน่วยงานของตนเองให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดอย่างมีประสิทธิภาพ

นิพนธ์ มนัส (2546 : 9) กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากรนั้นมีความสำคัญและความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะคนเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดในการบริหารในโรงเรียน ถ้าบุคลากรได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้านและมีคุณภาพแล้ว เชื่อว่าการปฏิบัติหน้าที่ของครูจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บุญเจริญ สุขสกุล (2549 : 11) กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากรมีความสำคัญและจำเป็นที่หน่วยงานทุกหน่วยงานต้องดำเนินการพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานให้มีความรู้ความสามารถมีทักษะในการทำงานอยู่ตลอดเวลา และให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบันและการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีต่างๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะนำความสำเร็จมาสู่องค์กรหรือหน่วยงาน

จากความคิดเห็นของนักการศึกษาทั้งหลาย กล่าวพอสรุปได้ว่า การพัฒนาบุคลากรเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น ทำให้บุคลากรมีความรู้ความชำนาญเพิ่มขึ้น สามารถปฏิบัติหน้าที่ภารกิจของตนให้บรรลุเป้าหมายของหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งส่งผลต่อการพัฒนาและเพิ่มผลผลิตขององค์กร

3. จุดมุ่งหมายของการพัฒนา

การพัฒนาบุคลากรเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกหน่วยงานต้องดำเนินการ ส่วนการดำเนินการจะบรรลุตามแผนที่วางไว้หรือไม่นั้น ทุกหน่วยงานไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานทางภาครัฐ หรือหน่วยงานทางภาคเอกชนจะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการพัฒนาบุคลากร เพื่อที่จะให้การพัฒนาบุคลากรให้ชัดเจน เพื่อที่จะให้มีการพัฒนาบุคลากรเป็นไปอย่างมีทิศทาง อันจะส่งผลให้การพัฒนาบุคลากรบรรลุตามแผนที่ได้วางไว้ ซึ่งได้มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการพัฒนาบุคลากรไว้ดังนี้

สนอง เครือมาก (2536 : 174) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการพัฒนาบุคลากรไว้คือ เพื่อให้บุคคลได้มีความสามารถเหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ อันได้แก่ การพัฒนาบุคคลที่เข้าทำงานใหม่หรือก่อนทำงาน หรือการพัฒนาบุคคลก่อนที่จะเลื่อนตำแหน่ง หรือแต่งตั้ง นอกจากนี้ให้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานให้สูงขึ้น เพื่อจะได้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ปริศนา เสร์บาง (2541 : 17) สรุปความมุ่งหมายของการพัฒนาบุคลากรไว้ว่าเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน รวมทั้งปรับปรุงคุณภาพประสิทธิภาพของผู้ปฏิบัติงานตลอดช่วงเวลาของการปฏิบัติงาน อันนำไปสู่การพัฒนางานในหน้าที่และส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าของบุคลากรนั้นๆ

คณะกรรมการปฏิรูปการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ (2543 : 13) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการพัฒนาความสามารถของครูในการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางปฏิรูปการเรียนรู้ว่ามีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ครูมีความสามารถ ดังนี้

1. มีความรู้ความเข้าใจหลักสูตรทั้งในด้านของเนื้อหาสาระ ธรรมชาติของวิชาและธรรมชาติของผู้เรียน

2. มีความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดผลถาวรแก่ศิษย์
3. พัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
4. มีความสามารถเสริมสร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้
5. มีความสามารถวัดผลประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง
6. มีความสามารถในการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

พัฒนา สุขประเสริฐ (2544 : 17) สรุปความมุ่งหมายของการพัฒนาบุคลากรได้ว่า เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน รวมทั้งปรับปรุงคุณภาพ และประสิทธิภาพของผู้ปฏิบัติงานตลอดช่วงเวลาของการทำงาน อันจะนำไปสู่การพัฒนางานในหน้าที่ และส่งผลต่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงานของบุคคลนั้นๆ

ไพโรจน์ กลางประพันธ์ (2546 : 66) สรุปจุดมุ่งหมายการพัฒนาบุคลากรว่า การพัฒนาบุคลากรมีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ มีความสามารถ มีทักษะในการปฏิบัติงานมากขึ้น และเพื่อพัฒนาคุณภาพผลผลิตขององค์กรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งเป็นการพัฒนาความก้าวหน้าในหน้าที่การงานของบุคลากรอีกด้วย

วรัญญา ศรีเนตร (2546 : 78) สรุปการพัฒนาครูมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือ ให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร และวิธีการและกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รู้จักนำนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ประกอบการสอนมีความสามารถในการวัดผลประเมินผล เมื่อครูได้รับการพัฒนาแล้วมีผลให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเต็มศักยภาพ

กาญจน์ เรืองมนตรี (2547 : 65) สรุปจุดมุ่งหมายการพัฒนาบุคลากรด้วยกระบวนการ T-Groups ดังนี้

1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความตระหนักและมีความสนใจต่อปฏิกริยาทางด้านอารมณ์และการแสดงออกของตนเองและของผู้อื่น
2. เพื่อเพิ่มพูนความสามารถของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ให้มีการรับรู้ และเรียนรู้จากผลสืบเนื่องที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของตนโดยเข้าใจและสนใจต่อความรู้สึกของตนเองและของคนอื่น
3. เพื่อกระตุ้นให้เกิดความกระฉ่าง และพัฒนาค่านิยมและเป้าหมายส่วนบุคคลให้สอดคล้องกับการเป็นประชาธิปไตย และการแก้ไขปัญหาแบบวิทยาศาสตร์ของสังคม รวมทั้งการตัดสินใจและการกระทำส่วนบุคคล
4. เพื่อพัฒนาความคิดรวบยอด และแนวทฤษฎีให้ลึกซึ้ง ซึ่งจะเป็นเสมือนเครื่องมือในการเชื่อมโยงค่านิยม เป้าหมาย และความตั้งใจส่วนบุคคลให้เข้ากับการกระทำและให้สอดคล้องกับองค์ประกอบภายในเหล่านี้ และสอดคล้องกับความต้องการของสถานการณ์ด้วย
5. เพื่อเร่งเร้าให้ได้มาซึ่งพฤติกรรมที่มีประสิทธิภาพในการปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม โดยเน้นที่กระบวนการมากกว่าเนื้อหาสาระของการฝึกอบรม

จากจุดมุ่งหมายของการพัฒนาบุคลากรที่กล่าวมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่า การพัฒนาบุคลากรนั้นมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในองค์กรให้มีทักษะ มีความสามารถ มีความมุ่งมั่น ตั้งใจและมีความผูกพันกับการปฏิบัติงาน เพื่อคุณภาพและประสิทธิภาพของบุคลากรตลอดการปฏิบัติงาน ให้ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพของผลผลิต

4. หลักการพัฒนาบุคลากร

ในการพัฒนาบุคคลนั้น มีนักวิชาการได้ให้หลักการสำคัญ ๆ ไว้ดังนี้

ปรกรณ์ ศรีดอนไผ่ (2533 : 108-109) อธิบายว่าหลักสำคัญในการบริหารงานบุคคลมี 12 ประการ คือ

1. หลักความรู้ความสามารถ หมายถึง การยึดถือความรู้ความสามารถเป็นเกณฑ์ในการเลือกสรร การเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่งบุคคล

2. หลักความเสมอภาพ หมายถึง การเปิดโอกาสให้แก่บุคคลที่มีคุณสมบัติตามที่ต้องการหรือตามที่กำหนดไว้ในการสมัครงานเท่าเทียมกัน

3. หลักความเป็นกลาง คือ ความเป็นกลางในทางการเมือง ไม่ฝักใฝ่ทางการเมือง

4. หลักความมั่นคง คือ ให้บุคคลมีความมั่นใจในการปฏิบัติงาน ยึดเป็นอาชีพได้ตลอดไปจนกว่าจะถึงเวลาอันสมควร

5. หลักการพัฒนา ได้แก่ การให้การศึกษา การฝึกอบรม การส่งเสริมสมรรถภาพ ในการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคล การตรวจตราแนะนำ การปูนบำเหน็จความชอบ ตลอดจนการเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง

6. หลักความเหมาะสม คือ การใช้คนให้สอดคล้องกับความสามารถ

7. หลักความยุติธรรม คือ ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง พิจารณาทุกอย่างให้เหมาะสมกับปริมาณและความรับผิดชอบ

8. หลักสวัสดิการ โดยจัดให้มีบริการและสวัสดิการต่าง ๆ แก่ผู้ปฏิบัติงาน

9. หลักเสริมสร้าง ได้แก่ การเสริมสร้างทางวินัย จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อแต่ละคนให้ดีที่สุด มุ่งสร้างทุกคนให้เป็นพลเมืองดี ป้องกันไม่ให้คนทำผิดมากกว่าที่จะกวาดล้างการลงโทษแต่เพียงอย่างเดียว

10. หลักมนุษยสัมพันธ์ ได้แก่ การยอมรับนับถือคุณค่า ศักดิ์ศรีความสำคัญ ความแตกต่างระหว่างบุคคล ซักจงใจและบำรุงขวัญในการทำงาน ตลอดจนรับฟังข้อคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชา

11. หลักประสิทธิภาพและประหยัด กล่าวคือ ถือว่าการงานใด ๆ จะต้องให้บังเกิดผลดีที่สุด โดยสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายเวลาแรงงานน้อยที่สุด

12. หลักการวิจัย ต้องมีการค้นคว้าวิจัย เพื่อทราบสาเหตุแห่งปัญหาอุปสรรคข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น เพื่อนำมาพิจารณาปรับปรุงการบริหารบุคคลให้ดีขึ้น

พนัส หันนาคินทร์ (2542 : 133 - 134) ให้หลักการในการพัฒนาบุคลากรสรุปได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของโรงเรียน ย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้ปฏิบัติงาน ประสิทธิภาพของผู้ปฏิบัติงานย่อมจะเพิ่มขึ้น จากการที่ระบบโรงเรียนให้โอกาสแก่เขาที่จะพัฒนาวิสัยทัศน์ และความสามารถที่มีอยู่ในตัวเขาแต่ละคน

2. การพัฒนาของคนนั้นเป็นกิจกรรมตั้งแต่เกิดจนถึงตาย การพัฒนาบุคลากรเป็นกิจกรรมที่ต้องการกระทำตั้งแต่แรกเข้าทำงาน จนถึงเวลาที่ต้องออกจากงานไปตามวาระ

3. ระบบโรงเรียนมีหน้าที่จะต้องสร้างเสริมประสบการณ์ด้านต่าง ๆ ทั้งเพื่อเตรียมคนไปรับหน้าที่ใหม่ และปรับปรุงงานที่ทำอยู่เดิมให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ทั้งรูปแบบ เป็นคณะ และทั้งเป็นรายบุคคล บทบาทนี้จะต้องเพิ่มขึ้นอยู่เสมอ

4. จุดประสงค์ประการแรกของการพัฒนาบุคลากรนั้น เพื่อปรับปรุงคุณภาพของระบบโรงเรียนให้สูงขึ้น และในกรณีเช่นนี้ก็จำเป็นที่จะต้องทำการปรับปรุงให้ผู้ปฏิบัติงาน สามารถทำงานได้สอดคล้องกัน และด้วยคุณภาพที่ระดับทัดเทียมกัน

5. ระบบโรงเรียนควรถือว่า การพัฒนาตัวบุคคลนั้นเป็นการลงทุนรูปแบบหนึ่งที่จะได้ผลระยะทาง นอกจากจะเป็นการเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานแล้ว ยังเป็นการดึงดูดคนให้ปรารถนาที่จะทำงานอยู่กับระบบโรงเรียนนั้น ๆ มากขึ้น อันเป็นการสร้างความเป็นปึกแผ่นแน่นหนาให้แก่ระบบโรงเรียนนั้นโดยตรง

กรมวิชาการ (2543 : 21) ได้เสนอแนวคิดพื้นฐานในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในสถานศึกษาไว้ ดังนี้

1. การพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ และสอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาครู สถานศึกษา และหน่วยงาน

2. การพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาควรมีเป้าหมายสำคัญ ที่การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ส่งเสริมและสนับสนุนครูให้สามารถนำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปสู่การปฏิบัติจริงในห้องเรียนจนบังเกิดผลตามจุดหมายของหลักสูตร และการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพให้ครู

3. การพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความรู้ ทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรดำเนินการควบคู่ไปกับการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน การเสริมแรงในเวลา และโอกาสที่เหมาะสม และการสร้างบรรยากาศการทำงานที่ทำให้ครูเห็นคุณค่า เห็นความสำคัญของตนเองที่มีต่องาน ชื่นชมความสำเร็จในการปฏิบัติงานของตนเอง ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาตนเอง และการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างยั่งยืน

จากหลักการพัฒนาบุคลากร สรุปได้ว่าการพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพนั้นเป็นกิจกรรมที่จะต้องทำตั้งแต่เข้ารับบรรจุทำงานจนกระทั่งเกษียณอายุการทำงาน ซึ่งจะต้องมีการวางแผนอย่างเป็นระบบสอดคล้องกับความต้องการพัฒนาตนเองขององค์กรโดยยึดถือหลักการวางแผนพัฒนาบุคลากรและจัดเนื้อหากิจกรรมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้มีการบำรุงขวัญกำลังใจที่สำคัญจะต้องสร้างมนุษยสัมพันธ์ของบุคคลในองค์กร

5. วิธีการพัฒนาบุคลากร

วิธีการพัฒนาบุคลากรเป็นวิธีการที่จะใช้ในการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ ทักษะในการปฏิบัติงาน ตลอดจนนิสัยทัศนคติและเจตคติที่ดีต่อการทำงานของบุคลากรให้ดียิ่งขึ้น อันจะเป็นผลให้การปฏิบัติงานในหน้าที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีผู้กำหนดไว้หลายวิธีพอสรุปได้ดังนี้

นงลักษณ์ สิ้นสืบผล (2542 : 29) กล่าวว่า วิธีการพัฒนาบุคลากรหรือเทคนิควิธีการพัฒนาบุคคลอาจทำได้หลายวิธี คือ

1. การให้การศึกษา
2. การศึกษาดูงาน
3. การฝึกอบรม

4. การประชุมสัมมนา
5. การสาธิต
6. การชี้แจงแนะนำ

ธงชัย สันติวงษ์ (2543 : 19) กล่าวว่า ลักษณะของการบริหารบุคคลมีดังนี้

1. เป็นส่วนหนึ่งของหน้าที่การบริหาร เมื่อพิจารณากระบวนการบริหารหน้าที่บริหารของนักบริหารหน้าที่ในการจัดคนเข้าทำงาน นับเป็นภารกิจที่สำคัญที่ผู้บริหารจะต้องดำเนินการ
2. มีส่วนประกอบของกิจกรรมย่อยต่างๆ ที่จำเป็นต้องการแก้ไขและยกระดับคุณภาพคน งานบริการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องคือ การวิเคราะห์งาน การวางแผนกำลังคน การคัดเลือกการบริหารค่าจ้างและเงินเดือน และการประเมินผลงาน เป็นต้น
3. เป็นหน้าที่ของหน่วยงานด้านการบริหารงานบุคคล การปฏิบัติงานด้านการบริหารงานบุคคลในฐานะที่เป็นหน่วยงานหรือผู้อำนวยการ ประกอบด้วยหน้าที่สำคัญ 2 ประการคือ หน้าที่ในการประสานงานในด้านบุคลากร และหน้าที่คอยให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ ได้แก่ การว่าจ้าง การอบรม การประเมินผล การให้รางวัลตอบแทน และหน้าที่อื่นๆ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 69) กล่าวว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมบุคลากรให้ได้รับการพัฒนาในเรื่องต่างๆ ด้วยวิธีการต่อไปนี้

1. จัดกิจกรรมให้บุคลากรได้รับการพัฒนาด้วยตนเอง

1.1 การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ด้วยการศึกษาค้นคว้าและพัฒนาด้านวิชาชีพเกี่ยวกับเทคนิควิธีสอนแบบใหม่ๆ เช่น การสร้างชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ บทเรียนสำเร็จรูป การสอนโดยใช้สื่อสมัยใหม่ โดยใช้คอมพิวเตอร์ ซีดีรอม ดีวีดี หรือเทปบันทึกเสียง เป็นต้น

1.2 การหมุนเวียนครูผู้สอนในโรงเรียนหรือกลุ่มโรงเรียน

1.3 การสังเกตการณ์สอน การศึกษาดูงานการสอนจากครูผู้สอนดีเด่น

1.4 การส่งเสริมสนับสนุนให้ศึกษาต่อหรือไปฝึกอบรมตามสาขาวิชาตามความสนใจ

1.5 การประเมินความก้าวหน้าการปฏิบัติงานและการปรับปรุงงาน

1.6 การให้การนิเทศ แนะนำช่วยเหลือ

2. จัดกิจกรรมส่งเสริมครูเป็นหมู่คณะ

2.1 การประชุมครู

2.2 การประชุมเชิงปฏิบัติการ

2.3 การจัดอบรมสัมมนา

2.4 การศึกษาดูงานในลักษณะหมู่คณะ

จากวิธีการพัฒนาบุคลากรที่กล่าวมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่าวิธีการพัฒนาบุคลากรมีอยู่หลายวิธี เช่น การให้การศึกษ การศึกษาดูงาน การฝึกอบรม การประชุมสัมมนา และการสาธิต เป็นต้น ซึ่งเป็นวิธีการที่จะใช้ในการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ ทักษะในการตลอดจนวิสัยทัศน์และเจตคติที่ดีต่อการทำงานของบุคลากรให้ดียิ่งขึ้นอันจะเป็นผลให้การปฏิบัติงานในหน้าที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ

1. ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นวิธีที่ผู้เรียนทำการแก้ปัญหาพร้อมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีส่วนสำคัญต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของกลุ่ม เพื่อบรรลุเป้าหมายสมาชิกทุกคนจึงช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จึงทำให้เกิดการเรียนรู้และการแก้ปัญหา ครูจึงมีบทบาทเป็นผู้คอยให้ความช่วยเหลือ จัดหา ชี้แนะแหล่งข้อมูล แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ แก่นักเรียน โดยนักเรียนอาจเป็นแหล่งข้อมูลซึ่งกันและกันในกระบวนการเรียนรู้

สุวิมล เขี้ยวแก้ว (2541 : 17) ได้สรุปความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือว่าเป็นรูปแบบของการจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนร่วมกันทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ มีความสุขกับการทำงานร่วมกันระหว่างสมาชิกที่มีความหลากหลายการเรียนรู้แบบร่วมมือนั้นมีความหมายและวิธีการที่ชัดเจนเป็นระบบกว่าการบอกให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม

อารี สัณห์หวี (2543 : 33) ให้ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ว่าหมายถึง วิธีการเรียนที่ให้นักเรียนทำงานด้วยกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ทั้งทางด้านความรู้และทางด้านจิตใจ ช่วยให้นักเรียนเห็นคุณค่าในความแตกต่างระหว่างบุคคลของเพื่อนๆ เคารพความคิดเห็นและความสามารถของผู้อื่นที่แตกต่างจากตน ตลอดจนรู้จักช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อน ๆ

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ (2544 : 13) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ(Cooperative Learning) หมายถึง การร่วมมือกันทำงานเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายซึ่งทุกคนยอมรับจุดมุ่งหมายร่วมกัน และเมื่อพัฒนาสำเร็จแล้วส่งผลให้ผู้ร่วมงานเกิดความพอใจ

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545 : 78) ได้ให้นิยาม การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือคือ วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้แก่ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกันโดยที่แต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้ รวมทั้งการเป็นกำลังใจให้แก่กัน คนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่เรียนอ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนของตนเท่านั้นหากแต่จะต้องร่วมกันรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ความสำเร็จของแต่ละบุคคลคือความสำเร็จของกลุ่ม

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2545 : 55) ให้ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือว่าเป็นวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ ประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ ความสามารถแตกต่างกัน โดยแต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้ และในความสำเร็จของกลุ่ม โดยมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ รวมทั้งการเป็นกำลังใจซึ่งกันและกัน

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545 : 134-161) ได้สรุปความหมายการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือว่า กระบวนการเรียนรู้ที่จัดให้นักเรียนได้ร่วมมือ และช่วยเหลือกันในการเรียนรู้โดยแบ่งกลุ่มนักเรียนที่มีความสามารถต่างกันออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ซึ่งเป็นลักษณะการรวมกลุ่มอย่างมีโครงสร้างที่ชัดเจน มีการทำงานร่วมกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยเหลือพึ่งพาค้ำชูซึ่งกัน

และกัน มีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตัว และส่วนรวม เพื่อให้ตนเอง และสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือมีองค์ประกอบสำคัญดังนี้

1. การมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันในทางบวก (Positive Interdependence) หมายถึง การที่สมาชิกในกลุ่มมีการทำงานอย่างมีเป้าหมายร่วมกัน มีการแข่งขัน มีการใช้วัสดุอุปกรณ์ และข้อมูลต่าง ๆ ร่วมกัน มีบทบาทหน้าที่และประสบความสำเร็จร่วมกัน รวมทั้งได้รับประโยชน์หรือรางวัลโดยเท่าเทียม

2. การปฏิบัติสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดระหว่างการทำงานกลุ่ม (Face to Face Promotion Interaction) เป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน อธิบายความรู้ให้แก่เพื่อนสมาชิกในกลุ่มฟัง และมีการให้ข้อมูลย้อนกลับซึ่งกันและกัน

3. การตรวจสอบความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคน (Individual Accountability) เป็นกิจกรรมที่ตรวจเช็คหรือทดสอบให้มั่นใจว่าสมาชิกมีความรับผิดชอบต่องานกลุ่มหรือไม่ เพียงใดโดยสามารถที่จะทดสอบเป็นรายบุคคล เช่น การสังเกตการทำงาน การสุ่มถามปากเปล่า เป็นต้น

4. การใช้ทักษะระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย (Interdependence and Small Group Skills) ในการเรียนรู้แบบร่วมมือนี้เพื่อให้งานกลุ่มประสบความสำเร็จ ผู้เรียนควรจะได้รับฝึกฝนทักษะระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่ม เช่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะการเป็นผู้นำ ทักษะกาตัดสินใจ การแก้ปัญหา และทักษะกระบวนการกลุ่ม เป็นต้น

5. กระบวนการกลุ่ม (Group Process) เป็นกระบวนการทำงานที่มีขั้นตอน ซึ่งสมาชิกแต่ละคนจะต้องทำความเข้าใจในเป้าหมายการทำงาน มีการวางแผน ดำเนินงานตามแผน ประเมินผลงานและปรับปรุงงานร่วมกันองค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือทั้ง 5 องค์ประกอบนี้ จะเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้งานกลุ่มประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสมาชิกทุกคนจะต้องมีความมุ่งมั่นมีความสัมพันธ์และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันอย่างจริงจังในการดำเนินกิจกรรม จึงจะทำให้งานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดได้

สิริพร ทิพย์คง (2545 : 151 - 153) ได้สรุปความหมายการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือว่าเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ต้องการเน้นให้นักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน ได้เรียนรู้ร่วมกัน เกิดความร่วมมือ ความรับผิดชอบและการช่วยเหลือกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ตลอดจนการฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่น Johnson and Johnson (1991) ได้สรุปการเรียนรู้แบบร่วมมือมีองค์ประกอบ 5 ประการ ถ้าขาดองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งจะเป็นการทำงานกลุ่ม (Group Work) จะไม่ใช่การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) สรุปได้ดังนี้

1. การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันในทางบวก (Positive interdependence) นักเรียนจะต้องเข้าใจว่าความสำเร็จของแต่ละคนในกลุ่มขึ้นอยู่กับความสำเร็จของกลุ่ม งานของกลุ่มจะประสบความสำเร็จบรรลุจุดประสงค์หรือไม่ ขึ้นอยู่กับสมาชิกทุกคนในกลุ่มที่จะต้องช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ตลอดจนกำหนดบทบาทการทำงานของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มให้ชัดเจนว่า

สมาชิกคนใดมีหน้าที่ และรับผิดชอบอะไรกับงานของกลุ่ม เช่น ประธานกลุ่ม ผู้จัดบันทึกผู้คอยดูแล ให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และผู้ตรวจสอบผลงาน

2. การรับผิดชอบของกลุ่ม (Individual Accountability) นักเรียนแต่ละคน ต้องมีความรับผิดชอบร่วมกันในการทำงานของกลุ่ม เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี จึงเป็นหน้าที่ของสมาชิกในแต่ละกลุ่มที่จะต้องคอยตรวจสอบดูว่าสมาชิกทุกคนในกลุ่มเกิดการเรียนรู้หรือไม่ ทุกคนช่วยกันรับผิดชอบการเรียนรู้ในงานทุกขั้นตอนของสมาชิกในกลุ่ม โดยมีการประเมินว่า ทุกคนเข้าใจ รู้เรื่องเห็นด้วยหรือไม่กับงานของกลุ่ม ให้แต่ละคนนำผลงานของตนเองมาอธิบาย มีการอภิปรายและลงสรุปความเห็นร่วมกัน เพื่อให้มั่นใจว่าสมาชิกทุกคนในกลุ่มเกิดการเรียนรู้ สามารถที่จะอธิบาย คำถาม หรืออธิบายงานของกลุ่มได้ทุกขั้นตอน

3. การติดต่อปฏิสัมพันธ์กันโดยตรง (Face - to - Face Promotive Interaction) การปฏิสัมพันธ์จะเกิดขึ้นได้ เมื่อสมาชิกทุกคนในกลุ่มช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการส่งเสริมสนับสนุนความคิด ผลงานซึ่งกันและกัน มีการอธิบาย การทำความเข้าใจและการให้เหตุผลต่าง ๆ ร่วมกัน ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน มีความเข้าใจ และเรียนรู้การรู้จักอยู่ร่วมกันในสังคมมากขึ้น

4. ทักษะความสัมพันธ์กันในกลุ่มเล็กและผู้อื่น (Interpersonal and Small Group Skills) การทำงานเป็นกลุ่มเล็กจะต้องได้รับการฝึกฝนเป็นอย่างดี เพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย ทำให้งานของกลุ่มมีประสิทธิภาพสูง สมาชิกทุกคนในกลุ่มต้องไว้วางใจกันต้องยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน สนับสนุนกัน มีวิธีการสื่อสารและสื่อความหมายที่ชัดเจน

5. กระบวนการกลุ่ม (Group Processing) สมาชิกทุกคนในกลุ่มช่วยกันทำงาน แสดงความคิดเห็น เมื่อทำงานเสร็จแล้วสมาชิกในกลุ่มสามารถตอบคำถาม อธิบายงาน บอกที่มาของผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นได้ สมาชิกต้องช่วยกันประเมินประสิทธิภาพการทำงานของกลุ่ม และประเมินได้ว่าสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มสามารถปรับปรุงการทำงานของตนให้ดีขึ้นได้อย่างไร

สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ (2545 : 30) ได้ให้ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ไว้ว่า วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นวิธีการสอนที่ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ร่วมมือกันในกลุ่มย่อยๆ เน้นการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน ในแต่ละกลุ่มจะมีสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน ผู้เรียนแต่ละคนจะต้องร่วมมือในการเรียนรู้ร่วมกัน มีการช่วยเหลือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ให้กำลังใจซึ่งกันและกัน คนที่เก่งกว่าจะช่วยคนที่อ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มจะต้องร่วมกันรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่ม เพื่อยึดถือแนวคิดที่ว่า ความสำเร็จของสมาชิกทุกคนจะรวมเป็นความสำเร็จของกลุ่ม

บุญชม ศรีสะอาด (2546 : 13) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นวิธีการที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกัน แต่ละคนจะต้องมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างแท้จริง และในความสำเร็จของกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้เป็นกำลังใจแก่กันและกัน สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองเท่านั้น แต่จะต้องรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม ความสำเร็จของแต่ละคนคือความสำเร็จของกลุ่ม

กรมวิชาการ (2546 : 18) ได้ให้ความหมายว่า การจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อยๆ ส่งเสริมให้นักเรียนทำงานร่วมกัน โดยในกลุ่มมีสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกัน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน มีการช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยกันและกัน และมีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตนและส่วนรวม เพื่อให้ตนเองและสมาชิกในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

อุเทน ลำพวย (2547 : 19) สรุปว่า การจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนอีกรูปแบบหนึ่งที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติงานเป็นกลุ่มย่อยๆ เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคน และสนับสนุนให้มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ชวลิต ชูกำแพง (2551 : 120) ให้ความหมายของการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ว่า หมายถึง วิธีสอนที่แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย โดยทั่วไปมีสมาชิกในกลุ่ม 4 คน ที่มีความสามารถแตกต่างกัน เป็นนักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน นักเรียนในกลุ่มต้องเรียนและรับผิดชอบงานของกลุ่มร่วมกัน นักเรียนจะประสบผลสำเร็จก็ต่อเมื่อเพื่อนสมาชิกในกลุ่มทุกคนประสบผลสำเร็จ บรรลุเป้าหมายร่วมกัน

ทศนา แคมมณี (2551 : 98) ให้ความหมายของการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ว่า หมายถึง การเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อยโดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกัน ประมาณ 3- 6 คน ช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม

ธีระศักดิ์ ดาแก้ว และคณะ (2552 : 30) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นเทคนิคการจัดการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน แต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้ และในความสำเร็จของกลุ่ม โดยที่ในกลุ่มจะมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แบ่งปันทรัพยากร ให้กำลังใจแก่กันและกัน คนเก่ง จะช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อผลการเรียนของตนเองเท่านั้น แต่จะต้องร่วมรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ความสำเร็จของบุคคล คือ ความสำเร็จของกลุ่ม

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือจึงเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนา ทั้งเจตคติและค่านิยมในตัวของนักเรียน มีการนำเสนอ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแนวคิดที่หลากหลายระหว่างสมาชิกในกลุ่ม พัฒนาพฤติกรรมการแก้ปัญหา การคิดวิเคราะห์ และการคิดอย่างมีเหตุผล รวมทั้งพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนให้รู้จักตนเอง และเพิ่มพูนคุณค่าของตนเอง ซึ่งจะมีผลต่อนักเรียนในด้านมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชา มีทักษะทางสังคม รู้จักตนเอง และตระหนักในคุณค่าของตนเอง

2. หลักการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือ

ในการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือ นั้น มีนักวิชาการได้ให้หลักการสำคัญ ๆ ไว้ดังนี้
 อุชาวดี จันสนธิ (2536 : 85-87) ได้อธิบายถึง การจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นวิธีการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนร่วมมือกันอาศัยหลักการทางจิตวิทยาสังคม เป็นพื้นฐานเพื่อช่วยให้เข้าใจถึงกระบวนการในการทำงานร่วมกัน การตัดสินใจของกลุ่ม การวางแผนปฏิบัติงานของกลุ่ม การดำเนินงานตามแผนการและการประเมินผลวิธีการดำเนินงานของกลุ่ม จิตวิทยาสังคมที่เกี่ยวข้องในการเรียนแบบร่วมมือ มีดังนี้

1. มโนทัศน์เกี่ยวกับตนเอง หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่จะเข้าใจตนเอง และผู้อื่น ความต้องการ ความสนใจของบุคคลในกลุ่ม เพราะสิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันในกลุ่ม
2. ประสบการณ์ ความรู้และทักษะเกี่ยวกับวิธีดำเนินการของกลุ่มจะมีอิทธิพลต่อการทำงานของกลุ่ม
3. จุดมุ่งหมาย การมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนเป็นที่เข้าใจและยอมรับของบุคคลในกลุ่มทำให้กลุ่มเห็นทิศทางในการทำงาน จุดมุ่งหมายมี 2 ประเภท คือ จุดมุ่งหมายของบุคคล และจุดมุ่งหมายของกลุ่ม
4. บุคคลในกลุ่มมีคุณค่าเท่าเทียมกัน มีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกัน ผลจากการตัดสินใจร่วมกันถือเป็นมติเอกฉันท์ของกลุ่ม มิใช่ของคนใดคนหนึ่ง
5. กลุ่มควรมีขนาดเล็กเพื่อให้ทุกคนได้มีโอกาสใช้ความสามารถได้เต็มที่มิพบาทเท่าเทียมกัน และกระจายภาระได้ทั่วถึงทุกคน
6. สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ภายในห้องเรียนและการจัดโต๊ะเรียนให้มีบรรยากาศที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้และการทำงานร่วมกันของกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิลลาร์ด สุนทรโรจน์ (2545 : 71) เทคนิคการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นเทคนิคที่เน้นการทำงานร่วมกันโดยสมาชิกของแต่ละกลุ่มที่มีความสามารถ และความถนัดต่างกันได้ แสดงบทบาทหน้าที่ที่ตนถนัดเต็มที่ ผู้เรียนเก่งได้ช่วยเหลือเพื่อนที่เรียนอ่อนเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับการคิดระดับสูง ทั้งการวิเคราะห์และสังเคราะห์ และเป็นวิธีการที่สามารถนำไปใช้สอนในวิชาใดก็ได้ มีขั้นตอนกิจกรรม ดังนี้

1. กำหนดขอบข่ายประเด็น หรือเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่จะให้ผู้เรียนได้ศึกษา
2. ผู้เรียนทั้งชั้นเรียนร่วมกันอภิปราย เพื่อกำหนดประเด็นหรือหัวข้อที่จะศึกษา
3. กำหนดกลุ่มย่อย โดยให้สมาชิกกลุ่มมีความสามารถละกัน
4. แต่ละกลุ่มเลือกหัวข้อที่จะศึกษา
5. สมาชิกในแต่ละกลุ่มช่วยกันกำหนดหัวข้อย่อย แล้วแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ โดยให้สมาชิกแต่ละคนเลือกศึกษาหัวข้อย่อยคนละหนึ่งหัวข้อ
6. สมาชิกนำผลงานมารวมกันให้ผลงานเป็นงานกลุ่ม อาจมีการทบทวนและปรับแต่งภาษาให้ผลงานกลุ่มที่ทำร่วมกันมีความสละสลวยต่อเนื่อง เตรียมผู้ที่จะนำเสนอผลงานกลุ่ม
7. นำผลงานกลุ่มเสนอต่อชั้นเรียน
8. ทุกกลุ่มช่วยกันประเมินผล โดยประเมินทั้งกระบวนการทำงานกลุ่ม และผลงานกลุ่ม

การจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือ ครูต้องจัดสถานการณ์และวางเงื่อนไขให้นักเรียนร่วมมือทำงานกันอย่างจริงจัง มีความเต็มใจที่จะช่วยเหลือและพึ่งพากัน นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง ได้รับการฝึกฝนทักษะต่าง ๆ เช่น ทักษะการทำงานกลุ่ม ทักษะทางสังคม ทักษะการสื่อสาร ทักษะการแสวงหาความรู้ เป็นต้น จึงนับได้ว่าเป็นวิธีที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเป็นวิธีที่มีคุณภาพอีกวิธีหนึ่งที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนยุคปัจจุบัน เพื่อให้การเรียนรู้ของนักเรียนเป็นไปอย่างมีความสุข สนุกสนาน และมีประสิทธิภาพ

ทีศนา แคมมณี (2551 : 99-100) ได้อธิบายหลักการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบ
ร่วมมือ 5 ประการดังนี้

1. การเรียนรู้ต้องอาศัยหลักการพึ่งพากัน (Positive Interdependence) โดยถือว่าทุกมีความสำคัญเท่าเทียมกันและจะต้องพึ่งพากัน เพื่อความสำเร็จร่วมกัน
2. การเรียนรู้ที่ติดต้องอาศัยการหันหน้าเข้าหากัน มีปฏิสัมพันธ์กัน (Face to Face Interaction) เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูล และการเรียนรู้ต่าง ๆ
3. การเรียนรู้ร่วมกันต้องอาศัยทักษะทางสังคม (Social Skills) โดยเฉพาะทักษะในการทำงานร่วมกัน
4. การเรียนรู้ร่วมกันควรมีการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่ม (Group Processing) ที่ใช้ในการทำงาน
5. การเรียนรู้ร่วมกันจะต้องมีผลงาน หรือผลสัมฤทธิ์ ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่มที่สามารถตรวจสอบและวัดประเมินได้ (Individual Accountability)

หากนักเรียนมีโอกาสได้เรียนรู้แบบร่วมมือกัน นอกจากจะช่วยให้ นักเรียนเกิดการ
เรียนรู้ทางด้านเนื้อหาสาระต่าง ๆ ได้กว้างขึ้นและลึกซึ้งขึ้นแล้ว ยังสามารถช่วยพัฒนานักเรียน
ทางด้านสังคมและอารมณ์มากขึ้นด้วย รวมทั้งมีโอกาสดูฝึกฝนพัฒนาทักษะกระบวนการต่าง ๆ
ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตอีกมาก

จากหลักการการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือ สรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบ
ร่วมมือเป็นวิธีการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนมีส่วนร่วม
ในกิจกรรมต่างๆทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง ได้รับการฝึกฝนทักษะต่าง ๆ
เช่น ทักษะการทำงานกลุ่ม ทักษะทางสังคม ทักษะการสื่อสาร ทักษะการแสวงหาความรู้ เป็นต้น
เพื่อให้การเรียนรู้ของนักเรียนเป็นไปอย่างมีความสุขสนุกสนาน และมีประสิทธิภาพ

3. ลักษณะของการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือ

ในการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือ นั้น มีนักวิชาการได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญ ๆ
ไว้ดังนี้

ศักดิ์ชัย นิรัญทวี และ ไพเราะ พุ่มมัน (2542 : 33) กล่าวถึงวิธีการจัดกิจกรรม
เรียนรู้แบบร่วมมือมีหัวใจของการเรียนรู้ 3 ประการคือ

1. รางวัลของทีม (Team Reward) หมายถึง ผลของทีมที่ผู้ร่วมทีมทุกคน
จะต้องมีโอกาสประสบผลสำเร็จ
2. ความรับผิดชอบต่องานของนักเรียนแต่ละคน (Individual Accountability)
หมายถึง ผลการเรียน ผลการทำงานของแต่ละคน ที่ทำให้กลุ่มมีผลงานโดยรวมถึงเกณฑ์ที่กำหนด
สมาชิกกลุ่มต้องช่วยกันพัฒนาผลการเรียนของตน และพร้อมตลอดเวลาสำหรับการทดสอบ
3. การมีโอกาสประสบความสำเร็จเท่าเทียมกัน (Equal Opportunities For
Success) หมายถึง นักเรียนทุกคนไม่ว่ามีการเรียนระดับใด สามารถสร้างผลงานให้กับทีมด้วยการ
ยกระดับผลการเรียนของตน

จันทรา ดันติพงศานุรักษ์ (2543 : 48) กล่าวถึงบทบาทของครูในการจัดกิจกรรม
เรียนรู้แบบร่วมมือว่า ครูต้องมีความสามารถและความพร้อมความรู้ในเนื้อหา (Knowledge of
Content) ทักษะการดำเนินการในชั้นเรียน (Classroom Management Skills) ทักษะการสอน

(Instructional Strategies) นอกจากนี้ ครูยังต้องมีคุณลักษณะที่สำคัญคือ ความสุภาพ ความเอาใจใส่ กระตือรือร้น ความรอบคอบห่วงใยต่อผู้เรียน บทบาทของครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ดังนี้

1. **ขั้นเตรียมการสอน** ครูต้องมีการดำเนินการในเรื่อง
 - 1.1 แจกจุดประสงค์ทางวิชาการ และด้านสังคมให้ผู้เรียนทราบ
 - 1.2 จัดขนาดของกลุ่มให้เหมาะสมกับเนื้อหาและระยะเวลา
 - 1.3 การจัดนักเรียนเข้ากลุ่ม
 - 1.4 การจัดชั้นเรียน
 - 1.5 การจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน ที่ส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือ
2. **ขั้นเริ่มบทเรียน** บทบาทของครูในขั้นตอนนี้คือ
 - 2.1 การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางบวก ฟังพาดูซึ่งกันและกัน
 - 2.2 อธิบายภาระงานให้ชัดเจน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจอย่างถูกต้อง
 - 2.3 การประเมินความสำเร็จ ในการทำงานกลุ่ม
 - 2.4 การเสริมสร้างความรับผิดชอบของสมาชิก
 - 2.5 การระบุพฤติกรรมที่พึงปรารถนาในการทำกิจกรรมกลุ่ม
3. **ขั้นกำกับดูแลการสอน** ครูควรมีการกำกับดูแลในสิ่งต่อไปนี้
 - 3.1 พฤติกรรมของนักเรียน ควรมีแบบสังเกตการณ์เพื่อบันทึกการปฏิบัติงาน และใช้เป็นข้อมูลในการติชมการทำงานของกลุ่ม
 - 3.2 มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนในด้านการแนะนำการเรียนทั่วไป
4. **ขั้นประเมินผลงานและกระบวนการทำงาน** ผู้สอนสามารถประเมินผลสำเร็จในการทำกิจกรรมของนักเรียนด้านวิชาการและทักษะทางสังคม
 - 4.1 การประเมินผลงานด้านวิชาการ ได้แก่ การประเมินผลความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียน
 - 4.2 การประเมินทางสังคม เพื่อให้ทราบว่าสมาชิกของกลุ่มได้ใช้ทักษะทางสังคมด้านใดบ้าง การทำงานของกลุ่มมีประสิทธิภาพเพียงใด

กรมวิชาการ (2544 : 33) การจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือ จะมีประสิทธิภาพ ถ้าสมาชิกภายในกลุ่มมองเห็นคุณค่าของการทำงานร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกันโดย มีแนวทางสำคัญ 5 ประการ คือ

1. มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันทางบวก (Positive Interdependence) การที่สมาชิกในกลุ่มทำงานอย่างมีเป้าหมายร่วมกัน มีการทำงานร่วมกัน โดยที่สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานนั้น มีการแบ่งวัสดุ อุปกรณ์ข้อมูลต่าง ๆ ในการทำงานทุกคนมีบทบาท หน้าที่และประสบความสำเร็จร่วมกัน ครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันทางบวก มีหลายวิธีเช่น การกำหนดเป้าหมายกลุ่ม, การกำหนดรางวัลร่วมกัน, การกำหนดบทบาทของสมาชิกกลุ่ม, การกำหนดใช้วัสดุ อุปกรณ์ หรือสื่อการเรียนรู้อื่น ๆ ร่วมกัน
2. การมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดในระหว่างการทำงานกลุ่ม (Face -to - Face Promotive Interaction) คือ นักเรียนในแต่ละกลุ่มจะมีการอภิปราย อธิบาย ซักถาม และเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มเกิดการเรียนรู้ และการเรียนรู้เหตุผล

ซึ่งกันและกันให้ได้ข้อมูลย้อนกลับไปเกี่ยวกับการทำงานของตน สมาชิกในกลุ่มมีการช่วยเหลือ สนับสนุน กระตุ้นส่งเสริมและให้กำลังใจกันและกัน ในการทำงานและการเรียนเพื่อให้ประสบผลสำเร็จ บรรลุตามเป้าหมายของกลุ่ม

3. การตรวจสอบความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคน (Individual Accountability) คือความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของสมาชิกแต่ละคน โดยต้องทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ ต้องรับผิดชอบในผลการเรียนของตนเองและของเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม ทุกคนในกลุ่มจะรู้ว่าใครต้องการความช่วยเหลือ ส่งเสริมสนับสนุนเรื่องใด มีการกระตุ้นเกิดการเรียนรู้ เป็นรายบุคคลเพื่อเป็นการประกันว่า สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีความรับผิดชอบร่วมกันกับกลุ่ม

4. การใช้ทักษะระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย (Interpersonal and Small Group Skills) การทำงานกลุ่มย่อยจะต้องได้รับการฝึกฝน ทักษะทางสังคม และทักษะในการทำงานเป็นกลุ่ม เพื่อให้สามารถทำงานร่วมกันกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ดังนั้น นักเรียนควรจะต้องทำความรู้จัก เรียนรู้ลักษณะนิสัยและสร้างความไว้วางใจต่อกันและกัน รับฟังและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล รู้จักติดต่อ สื่อสาร และสามารถตัดสินใจแก้ไขปัญหา ข้อขัดแย้งในการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

5. กระบวนการกลุ่ม (Group Process) เป็นกระบวนการทำงานที่มีขั้นตอนหรือวิธีการที่จะช่วยให้การดำเนินงานของกลุ่มเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายได้โดยสมาชิกกลุ่มต้องทำความเข้าใจในเป้าหมายการทำงาน วางแผนปฏิบัติงานและดำเนินงานตามแผนร่วมกัน และที่สำคัญจะต้องมีการประเมินผลงานของกลุ่ม ประเมินกระบวนการทำงานกลุ่ม ประเมินบทบาทของสมาชิกว่า สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มสามารถปรับปรุงการทำงานของตนให้ดีขึ้นอย่างไร สมาชิกทุกคนในกลุ่มช่วยกันแสดงความคิดเห็น และตัดสินใจว่า ควรมีการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงอะไรและอย่างไร ดังนั้น กระบวนการกลุ่ม จะเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จของกลุ่ม

นอกจากนี้การจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือ ได้อธิบายไว้ถึงลักษณะสำคัญ 6 ประการที่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญและจำเป็นต่อการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือสรุปได้ดังนี้

1. มีการรวมเป็นกลุ่มหรือเป็นทีม (Group/Team) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะต้องจัดนักเรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ กลุ่ม 2-6 คน และขนาดที่เหมาะสมที่สุดคือ 4 คน เพราะสมาชิกภายในกลุ่ม จะมีโอกาสเท่าเทียมกันในการร่วมทำกิจกรรม และสามารถแบ่งงานกันทำ เป็นคู่ได้สะดวก ภายในกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความแตกต่างกันทั้งความสามารถและเพศการที่มีความแตกต่างกันของระดับความสามารถในกลุ่ม จะก่อให้เกิดการช่วยเหลือกันในหมู่เพื่อน (Tutoring)

2. มีการจัดการ (Management) คือ การจัดการเพื่อให้การทำงานกลุ่มแบบร่วมมือเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยชั้นเรียนถูกจัดเพื่อให้นักเรียนแต่ละคน สามารถร่วมทำกิจกรรมกัน อย่างสะดวก มีการกำหนดบทบาทของสมาชิกแต่ละคนภายในกลุ่ม และที่สำคัญมีการสร้างกฎเกณฑ์ของชั้นเรียนและสัญญาณเงียบ (Quiet Signal) เมื่อครูสร้างสัญญาณเงียบส่งให้นักเรียนจะสามารถดึงความสนใจของนักเรียนจากปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนมาสู่ครูได้อย่างรวดเร็ว โดยนักเรียนทำสัญญาณตามครู และเงียบเพื่อฟังคำสั่งต่อไป

3. มีความเต็มใจ (Willing) คือ ความเต็มใจที่จะร่วมมือในการเรียนและการทำงาน โดยช่วยเหลือกันและกัน และมีการยอมรับกันและกัน อันจะทำให้งานราบรื่น

4. มีทักษะ (Skills) คือ ทักษะทางสังคมรวมทั้งทักษะการสื่อความหมายการทำงาน กลุ่มแบบร่วมมือจะต้องมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ให้ความช่วยเหลือรับฟังและยอมรับความคิดเห็นของกันและกัน มีการติดต่อสื่อสารกัน พร้อมกับให้กำลังใจต่อเพื่อนร่วมงาน เพื่อให้สามารถทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มอย่างมีความสุขและมีประสิทธิภาพ

5. มีหลักการพื้นฐานสำคัญ (Basic Principles) 4 ประการ โดยใช้อักษรย่อ PIES เป็นตัวบ่งชี้ว่าเป็นการเรียนรู้ร่วมมือหรือไม่ คือ ถ้าเมื่อใดไม่มีการใช้หลักการใดหลักการหนึ่งใน 4 ประการนี้ หมายความว่า ไม่มีการเรียนแบบร่วมมือเกิดขึ้น ดังนั้นในการเรียนแบบร่วมมือต้องมีหลักการพื้นฐาน 4 ประการดังนี้

5.1 การสร้างความรู้สึกรับพึ่งพากันให้เกิดขึ้นในกลุ่มผู้เรียน (Positive Interdependence) มีการพึ่งพาอาศัยกันและกัน ช่วยเหลือกันเพื่อสู่ความสำเร็จ และเข้าใจในความสำคัญของแต่ละคน คือความสำเร็จของแต่ละกลุ่ม

5.2 การมีความรู้สึกรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละบุคคล (Individual Accountability) คือ ความรับผิดชอบเป็นรายบุคคลทุก ๆ คน ในกลุ่มมีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ ในการค้นคว้าการทำงาน สมาชิกทุกคนต้องเรียนรู้ในสิ่งที่เรียนเหมือนกัน จึงถือว่าเป็นความสำเร็จของกลุ่ม

5.3 การมีส่วนร่วมโดยเท่าเทียมกัน (Equal Participation) สมาชิกทุกคนในกลุ่มต้องมีส่วนร่วมในการเรียนหรือการทำงานร่วมกันโดยเท่าเทียมกัน ทุกคนต้องมีในการค้นคว้าการอ่าน การทำงานเท่า ๆ กัน โดยมีการกำหนดบทบาทของแต่ละคน กำหนดบทบาทก่อนหลังเช่น ให้ใครพูด ให้ใครฟัง ให้ใครบันทึก

5.4 การมีปฏิสัมพันธ์ไปพร้อม ๆ กัน (Simultaneous Interaction) คือ สมาชิกทุกคนในกลุ่มจะร่วมทำกิจกรรมไปพร้อม ๆ กัน มีปฏิสัมพันธ์ไปพร้อมกันโดยสมาชิกทุกคนจะทำงาน คือ คิด อ่าน ฟัง ไปพร้อม ๆ กัน

6. มีโครงสร้างหรือเทคนิคในการจัดกิจกรรม (Structures) คือ รูปแบบการจัดกิจกรรมหรือเทคนิคการเรียนแบบร่วมมือเป็นสิ่งที่ใช้เป็นคำสั่งให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน เช่น เทคนิคการพูดเป็นคู่ (Ally Robin) เทคนิคการเขียนเป็นคู่ (Rally Table) เทคนิคคู่ตรวจสอบ (Pairs Check) เทคนิคพร้อมกันคิด (Number Heads Together) เป็นต้น เทคนิคต่าง ๆ จะต้องเลือกใช้ให้ตรงกับที่ต้องการ แต่ละเทคนิคนั้นได้ออกแบบเหมาะกับเป้าหมายที่ต่างกัน

Johnson (สุรศักดิ์ หลาบลมาลา. 2535 : 25 ; อ้างอิงมาจาก Johnson. 1994 : 9-10) ได้แยกแยะให้เห็นความแตกต่างระหว่างการเรียนด้วยการแบ่งกลุ่มกิจกรรมที่ใช้กันแบบเดิม ๆ กับการเรียนแบบร่วมมือ (Co-Operative Learning) ไว้ดังนี้

1. การเรียนรู้แบบร่วมมือมีพื้นฐานอยู่บนความสัมพันธ์แบบพึ่งพาอาศัยกันทางบวก(Positive Interdependence) สมาชิกทั้งกลุ่มมีเป้าหมายร่วมกันและทุกคนต้องพร้อมใจกันที่จะทำให้สมาชิกทุกคนของกลุ่มแสดงความสามารถได้เท่าเทียมกัน

2. การเรียนแบบร่วมมือ สมาชิกต้องมีความชัดเจนในเรื่องความรับผิดชอบต่อผลงานของแต่ละบุคคล (Individual Accountability) ผู้เรียนแต่ละคนต้องแสดงข้อมูลถึงความก้าวหน้าให้กลุ่มทราบและกลุ่มก็ต้องช่วยกันแนะนำหรือช่วยเหลือให้แต่ละคนก้าวหน้าไปถึงระดับ

สูงสุด แต่สำหรับกลุ่มแบบเก่าผู้เรียนที่เป็นสมาชิกกลุ่มบางคนอาจจะคอยแอบแฝงมีชื่อร่วมในกลุ่ม โดยไม่มีบทบาทใดก็ได้

3. การเรียนแบบร่วมมือ สมาชิกของกลุ่มจะมีลักษณะหลากหลายแตกต่างกันในแง่ความรู้ ความสามารถและบุคลิก ขณะที่กลุ่มแบบเดิมจะมีลักษณะใกล้เคียงกันหรือสนใจเรื่องเดียวกันเป็นส่วนใหญ่

4. กลุ่มแบบร่วมมือ สมาชิกแต่ละคนจะมีส่วนร่วมแสดงความเป็นผู้นำในกลุ่มใน ขณะที่แบบเก่าหัวหน้ามักถูกเลือกให้บุคคลหนึ่งทำหน้าที่กลุ่มแบบร่วมแรงร่วมใจ ทุกคนร่วมรับผิดชอบ ผลการเรียนรู้ของสมาชิกแต่ละคน ทุกคนต้องมุ่งมั่นและกระตุ้นให้แต่ละคนทำชิ้นงานตามที่กำหนด ในขณะที่กลุ่มแบบเดิมสมาชิกกลุ่มไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบซึ่งกันและกัน

5. ในกลุ่มแบบร่วมมือ มีเป้าหมายที่จะพัฒนาผลการเรียนของแต่ละคนให้ขึ้นถึง จุดสุดของเขาพร้อมกับการรักษาความสัมพันธ์ในการทำงานที่ดีไว้ ส่วนกลุ่มแบบเดิมสมาชิกมุ่งเพียง ทำงานที่กลุ่มได้รับมอบหมายให้เสร็จ

6. ในกลุ่มแบบร่วมมือ ผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาทักษะทางสังคมหลาย ๆ ด้าน เช่น ความเป็นผู้นำ ความสามารถในการสื่อสาร การร่วมมือกับผู้อื่นและการจัดการปัญหาขัดแย้งใน กลุ่มแบบเดิมทักษะเหล่านี้มักถูกคาดหวังว่าจะเกิดแต่จะถูกกลืนหายไปเป็นส่วนใหญ่

7. ในกลุ่มแบบร่วมมือครูจะเป็นผู้คอยสังเกต วิเคราะห์ การทำงานร่วมกัน และให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้กลุ่มทำงานได้ดีขึ้น แต่ในกลุ่มแบบเดิมครูจะสังเกตแล้วเข้าไปแทรกแซง การทำงานกลุ่มมากกว่า

8. ในกลุ่มแบบร่วมมือครูจะแนะวิธีการสร้าง “กระบวนการ” ทำงานที่มี ประสิทธิภาพแก่กลุ่มโดยไม่มี การบังคับ แต่ในกลุ่มแบบเดิมมักไม่เน้นกระบวนการแต่เน้นที่ผลงาน

Johnson and Johnson (ขวัญหทัย สมัครคุณ. 2541 : 31 ; อ้างอิงมาจาก Johnson and Johnson. 1990 : 55-59) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญในการจัดกิจกรรมเรียนรู้ แบบร่วมมือ ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิก ลักษณะที่สำคัญนี้มาจากหลักการที่ว่าทุกคน ทำเพื่อเป้าหมายเดียวกันของกลุ่มและผลงานของแต่ละคนก็เป็นผลงานของกลุ่ม สมาชิกต้องมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน กลุ่มจะสำเร็จหรือล้มเหลวขึ้นอยู่กับทุกคน ถ้ากลุ่มประสบผลสำเร็จทุกคนย่อม ประสบผลสำเร็จด้วย ถ้ากลุ่มล้มเหลวทุกคนก็ถือว่าล้มเหลวด้วย ทุกคนในกลุ่มจะต้องเรียนรู้บทเรียนที่ได้รับ และต้องแน่ใจว่าสมาชิกทุกคนสามารถเรียนรู้บทเรียนที่ได้รับ และต้องแน่ใจว่าสมาชิกทุกคน สามารถเรียนรู้บทเรียนนั้น การที่จะแน่ใจว่าเพื่อนสมาชิกจะเรียนรู้บทเรียนทุกคนต้องช่วยเหลือกัน มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีความสัมพันธ์แบบพึ่งพาอาศัยกัน สมาชิกแต่ละคนต้องยอมรับว่าผลงาน ของคนอื่นมีความสำคัญต่อตนเองและต่อกลุ่ม และผลงานของตนเองมีความสำคัญต่อคนอื่นและต่อ กลุ่มด้วย

2. การปฏิสัมพันธ์โดยตรงของสมาชิกลักษณะสำคัญนี้มาจากหลักการที่ว่าผลงานที่ดี มาจากการใช้ความสามารถ การสร้างสรรค์ของบุคคลหลายคน เพราะถ้าพึ่งบุคคลเพียงคนเดียวไม่สามารถทำงานทุกอย่างสำเร็จ ต้องอาศัยการช่วยเหลือจากบุคคลอื่นทำงานร่วมกับผู้อื่น ในการเรียน แบบร่วมมือต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนช่วยเหลือกัน มีการติดต่อปฏิสัมพันธ์กันโดยตรง มีการอภิปราย

แลกเปลี่ยนความรู้ความคิด การอธิบายให้เพื่อนได้เกิดการเรียนรู้ การรับฟังเหตุผลของสมาชิกในกลุ่ม ปฏิสัมพันธ์โดยตรงของนักเรียนจะก่อให้เกิดผลดังนี้

2.1 ทำให้เกิดกระบวนการคิด ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อนักเรียนอธิบายให้ผู้อื่นเข้าใจในการหาคำตอบ การอธิบายการแก้ปัญหา การอภิปรายถึงธรรมชาติของมโนทัศน์ของสิ่งที่เรียนการให้ความรู้แก่เพื่อนเป็นการพัฒนากระบวนการคิดของนักเรียน

2.2 เปิดโอกาสให้นักเรียนได้รับอิทธิพลทางสังคมที่หลากหลายยิ่งขึ้นมีการช่วยเหลือสนับสนุนกัน ทำให้นักเรียนรู้เหตุผลของกันและกัน ได้รูปแบบการทำงานทางสังคมร่วมกัน

2.3 การตอบสนองทางวาจาและท่าทางของเพื่อนสมาชิกทำให้ได้รู้ถึงการทำงานของตน ซึ่งเป็นกรได้รับข้อมูลย้อนกลับที่สำคัญ

2.4 การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีจะช่วยส่งเสริมแรงจูงใจในการเรียนซึ่งกันและกัน เพราะนักเรียนคอยให้กำลังใจกันและกันในการทำงาน

2.5 ทำให้นักเรียนได้รู้จักเพื่อนสมาชิกได้ดียิ่งขึ้นในการส่งเสริมปฏิสัมพันธ์โดยตรงของสมาชิกให้ได้ผล ขนาดของกลุ่มต้องไม่ใหญ่มาก (2-6 คน) เพื่อให้สมาชิกทุกคนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นรับฟัง ติดต่อสื่อสารกันอย่างทั่วถึง

3. การรับผิดชอบและการตอบสนองรายบุคคล ลักษณะสำคัญนี้มาจากหลักการที่ว่าสิ่งที่นักเรียนทำร่วมกันเป็นกลุ่มจะทำให้นักเรียนสามารถทำได้ด้วยตนเองในวันข้างหน้าต้องการความช่วยเหลือ ส่งเสริมสนับสนุนในเรื่องใด มีการกระตุ้นกันให้ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สมบูรณ์ การตรวจสอบเพื่อให้แน่ใจว่านักเรียนได้เกิดการเรียนรู้เป็นรายบุคคลทำได้ดังนี้

3.1 ประเมินผลงานของสมาชิกแต่ละคนซึ่งรวมเป็นผลงานกลุ่ม

3.2 ให้ข้อมูลย้อนกลับทั้งของกลุ่มและรายบุคคล

3.3 ให้สมาชิกทุกคนรายงานหรือมีโอกาสแสดงความคิดเห็นโดยทั่วถึง

3.4 มีการตรวจสอบผลการเรียนเป็นรายบุคคลหลังจบบทเรียนในการตรวจสอบความรับผิดชอบรายบุคคลเป็นสิ่งสำคัญ เพราะถ้าครูไม่ตรวจสอบความสามารถเป็นรายบุคคลแล้ว อาจทำให้นักเรียนบางคนไม่ได้เกิดการเรียนรู้ผลงานที่ออกมาเป็นผลงานของสมาชิกคนอื่นในกลุ่ม

4. ทักษะทางมนุษยสัมพันธ์และทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม ลักษณะสำคัญนี้มาจากหลักการที่ว่าการทำงานร่วมกันจะเสริมสร้างความสามารถได้ดีกว่าการทำงานคนเดียวคนเราไม่เกิดมาเพื่อเรียนรู้โดยทันทีทันใดที่จะปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพทักษะทางมนุษยสัมพันธ์ และการทำงานเป็นกลุ่มไม่ได้เกิดขึ้นง่าย ๆ ตามต้องการ บุคคลต้องเรียนรู้ต้องได้รับการสอนทักษะทางสังคมเพื่อให้เกิดคุณภาพสูงในการทำงานร่วมกัน การทำให้เกิดทักษะทางมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นกลุ่ม นักเรียนควรต้องปฏิบัติดังนี้

4.1 เรียนรู้ข้อเท็จจริง ลักษณะนิสัยของแต่ละบุคคล

4.2 มีการสื่อสารกันอย่างถูกต้องและเปิดเผย

4.3 ยอมรับสนับสนุนซึ่งกันและกัน

4.4 แก้ปัญหาข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นทักษะทางมนุษยสัมพันธ์และทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม จะทำให้การทำงานร่วมกันเกิดผลดี ลดความกดดันและความตึงเครียดในการทำงาน

ทำให้สามารถทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ การให้นักเรียนที่ขาดทักษะการทำงานกลุ่มทำงานร่วมกัน ทำให้ไม่ประสบผลสำเร็จ

5. กระบวนการกลุ่ม กระบวนการกลุ่มเกิดขึ้นเมื่อสมาชิกกลุ่มอภิปรายถึงการทำอะไรจะทำได้ การทำงานบรรลุเป้าหมาย โดยจุดมุ่งหมายของกระบวนการกลุ่มคือการเน้นกระบวนการ หน้าที่ บทบาทที่ชัดเจน ของสมาชิกจะทำให้การทำงานนั้นได้ผลดีตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ กลุ่มต้องอธิบายการกระทำของสมาชิกเพื่อให้สมาชิกได้ทราบว่าสิ่งใดที่เป็นประโยชน์ต่อความสำเร็จในการทำงานของกลุ่ม และตัดสินใจเกี่ยวกับพฤติกรรมใดควรดำเนินต่อไป พฤติกรรมใดควรเปลี่ยนแปลง กระบวนการกลุ่มมีความสำคัญต่อการเรียนแบบร่วมมือดังนี้

5.1 ทำให้สมาชิกเรียนรู้กระบวนการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานร่วมกัน

5.2 ทำให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะการทำงานแบบร่วมมือ

5.3 ช่วยให้สมาชิกได้รับข้อมูลย้อนกลับจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของตน

5.4 ช่วยให้แน่ใจว่านักเรียนได้ใช้กระบวนการคิด

5.5 นำไปสู่หนทางแห่งความสำเร็จของกลุ่มและเสริมแรงพฤติกรรมที่ดีของสมาชิก

Kagan Spencer (พิมพันธ์ เตชะคุปต์. ม.ป.ป : 2-3 ; อ้างอิงมาจาก Kagan Spencer. 1994 : unpagued) ได้อธิบายลักษณะของการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยมีแนวคิดที่สำคัญ 6 ประการ คือ

1. เป็นกลุ่ม/ทีม (Group/Team) หมายถึง การจัดนักเรียนออกเป็นกลุ่มขนาดเล็กประมาณ 2-6 คน ซึ่งสมาชิกในกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนแตกต่างกันคละกัน ขนาดของกลุ่มที่เหมาะสมที่สุดคือ 4 คน ที่จะเปิดโอกาสให้ทุกคนในกลุ่มได้ร่วมมือกันอย่างเท่าเทียมกัน รวมทั้งสามารถแบ่งงานให้ทำเป็นคู่ได้สะดวก

2. มีความเต็มใจ (Willing) หมายถึง สมาชิกในกลุ่มมีความเต็มใจที่จะร่วมมือในการเรียน และในการทำงานเป็นกลุ่มแบบร่วมมือ มีความมุ่งมั่นที่จะเรียนรู้ มีความกระตือรือร้นที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน โดยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และมีการยอมรับกันและกันเพื่อให้งานสำเร็จด้วยดี

3. มีการจัดการ (Management) หมายถึง การจัดการเพื่อให้การทำงานกลุ่มแบบร่วมมือเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพนั้นต้องกำหนดสิ่งต่าง ๆ ได้แก่ การสร้างกฎของห้องการจัดที่นั่งของกลุ่ม มีการกำหนดบทบาทของสมาชิกไว้ล่วงหน้า

4. มีการให้สัญญาณเจียบที่ครูส่งให้นักเรียนแล้วนักเรียนทำสัญญาณตามและเจียบเพื่อฟังคำสั่งต่อไป เป็นต้น

5. มีทักษะสังคม (Social Skill) หมายถึง ทักษะในการทำงานร่วมกันมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ให้ความช่วยเหลือกัน ให้กำลังใจซึ่งกันและกัน รับฟังความคิดเห็นของกันและกัน ซึ่งจะช่วยให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. มีหลักการพื้นฐาน (Basic Principles) 4 ประการ ซึ่งล้วนมีความสำคัญที่จะขาดอย่างใดอย่างหนึ่งไม่ได้ คือ

6.1 มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันเชิงบวก (Positive Interdependence) การช่วยเหลือพึ่งพากันและกันเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ และเข้าใจว่าความสำเร็จของแต่ละคนคือความสำเร็จของกลุ่ม

6.2 มีความรับผิดชอบเป็นรายบุคคล (Individual Accountability) ทุก ๆ คนในกลุ่มมีบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบในการค้นคว้าการทำงาน สมาชิกทุกคนต้องเรียนรู้ในสิ่งที่เรียนเหมือนกันจึงถือว่าเป็นความสำเร็จของกลุ่ม

6.3 ส่วนร่วมเท่าเทียมกัน (Equal Participation) ทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการค้นคว้า การทำงานเท่า ๆ กัน ทำโดยกำหนดบทบาทแต่ละคน กำหนดบทบาทก่อนหลัง

6.4 มีปฏิสัมพันธ์ไปพร้อม ๆ กัน (Equal Participation) คือนักเรียนทุกคนในกลุ่มจะทำงาน คิด อ่าน ฟัง ฯลฯ ไปพร้อม ๆ กัน

7. มีเทคนิคหรือรูปแบบการจัดกิจกรรม (Structure) รูปแบบการจัดกิจกรรมหรือเทคนิคการเรียนแบบร่วมมือเป็นสิ่งที่ใช้เป็นคำสั่งให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน ซึ่งเทคนิคต่าง ๆ จะต้องเลือกใช้ให้ตรงกับเป้าหมายที่ต้องการ เพราะแต่ละเทคนิคมีความเหมาะสมกับเป้าหมายที่แตกต่างกัน

จากการศึกษาลักษณะของการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าลักษณะสำคัญของการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการเรียนที่แบ่งเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกันไม่ว่าจะเป็นเพศ ความสามารถด้านการเรียนที่ได้มาทำงานร่วมกัน โดยมีเป้าหมายที่จะประสบความสำเร็จร่วมกันมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีการช่วยเหลือกัน มีความรับผิดชอบต่อตนเองและกลุ่มที่มีกระบวนการทำงานกลุ่มเป็นลำดับขั้นตอนเพื่อช่วยให้การทำงานประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการพัฒนานักเรียนในด้านวิชาการ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งเป็นการส่งเสริมทักษะทางสังคมให้กับนักเรียน โดยให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มย่อยลงมือปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันจนประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของการเรียนร่วมกันทุกคน

จันทรา ดันติพงศานุรักษ์ (2543 : 24) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการพัฒนานักเรียนในด้านวิชาการ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งเป็นการส่งเสริมทักษะทางสังคมให้กับนักเรียน ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างมีความสุข การเรียนรู้แบบร่วมมือมีข้อดีและมีประสิทธิภาพหลายประการ ดังนี้

1. ช่วยพัฒนาความเชื่อมั่นของนักเรียน
2. ช่วยพัฒนาความคิดของนักเรียน
3. ช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
4. ช่วยส่งเสริมบรรยากาศในการเรียน
5. ช่วยส่งเสริมทักษะการทำงานร่วมกัน
6. ช่วยให้นักเรียนมีการปรับตัวในสังคมดีขึ้น

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2544 : 40) ได้ศึกษาไว้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้มีความสำคัญต่อนักเรียน ดังนี้

1. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิกทุกคน เพราะทุกคนร่วมมือกันในการทำงานกลุ่ม และทุกคนมีส่วนร่วมเท่าเทียมกัน

2. สมาชิกทุกคนมีโอกาส คิด พูด แสดงออก แสดงความคิดเห็น และลงมือกระทำอย่างเท่าเทียมกัน

3. เสริมให้การช่วยเหลือกัน เช่น นักเรียนที่เก่งช่วยเหลือนักเรียนไม่เก่ง ทำให้นักเรียนที่เก่งเกิดความภาคภูมิใจ รู้จักเสียสละเวลา ส่วนคนที่ไม่เก่งเกิดความซาบซึ้งในน้ำใจของเพื่อน

4. ส่งเสริมให้รู้จักคิด วิเคราะห์ และตัดสินใจเลือก เพราะมีการร่วมกันคิดเกิดความระดมความคิด นำข้อมูลมาพิจารณาร่วมกัน

5. ส่งเสริมทักษะทางสังคม เช่น การอยู่ร่วมกันด้วยมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกันเข้าใจกันและกัน อีกทั้งเสริมทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม สิ่งเหล่านี้จะส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

วิลลาร์ด สุนทรโรจน์ (2544 : 36) ได้ให้แนวทางการศึกษาความสำคัญของการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ว่า การจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือมีแนวคิดที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเชื่อ ต่อไปนี้

1. การเรียนรู้แบบร่วมมือ จะสร้างแรงจูงใจในการเรียนมากกว่าการเรียนรายบุคคลหรือการแข่งขัน ความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของกลุ่ม จะสร้างพลังทางบวกให้แก่กลุ่ม

2. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มจะเรียนรู้จากกันและกัน จะพึ่งพากันในการเรียนรู้

3. การมีปฏิสัมพันธ์ในกลุ่ม นอกจากจะพัฒนาความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียนแล้ว ยังช่วยพัฒนาทักษะทางสังคมไปด้วย เป็นรูปแบบกิจกรรมที่พัฒนาทางสติปัญญาที่เพิ่มพูน การเรียนรู้มากกว่าการเรียนการสอนรายบุคคล

4. การเรียนแบบร่วมมือ จะเพิ่มพูนความรู้สึกในทางบวกต่อกันและกัน ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม ลดความรู้สึกโดดเดี่ยวและห่างเหิน ในทางตรงกันข้ามจะสร้างความสัมพันธ์และความรู้สึกที่ดีต่อบุคคลอื่น

5. การเรียนแบบร่วมมือ จะพัฒนาความรู้สึกให้เห็นคุณค่าในตนเอง รู้จักตนเอง จากผลการเรียนรู้ที่ดีขึ้น และจากสภาวะแวดล้อมที่ทำให้ตระหนักว่า ตัวเองได้รับการยอมรับและเอาใจใส่จากสมาชิกในกลุ่ม

6. ผู้เรียนสามารถพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ จากงานที่กำหนดให้ กลุ่มผู้รับผิดชอบ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ร่วมมือกันทำงานมากเท่าที่ผู้เรียนจะสามารถพัฒนาทักษะทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการทำงานร่วมกันมากขึ้นเท่านั้น

7. ทักษะทางสังคมที่จำเป็นต่างๆ สามารถเรียนรู้และฝึกฝนได้ เพื่อประสิทธิภาพของการทำงานร่วมกัน

8. ทำให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการรับรู้จากกันและกันด้วยวิธีที่หลากหลาย

9. ส่งเสริมให้เกิดความสร้างสรรค์ทั้งในการคิด และการรับรู้จากกันและกันด้วยวิธีที่หลากหลาย

จะเห็นได้ว่า การเรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ ทำให้นักเรียนมีกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีภายในกลุ่มของนักเรียน มีความภาคภูมิใจ และเห็นคุณค่าในตัวเองผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และมีเจตคติที่ดีต่อกัน

5. ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นวิธีการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ทำให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกัน มีเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน ซึ่งจะทำให้มีทักษะในการทำงานกลุ่ม ซึ่งมีนักเรียนได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนแบบร่วมมือไว้ ดังนี้

อรพรรณ พรสีมา (2540 : 28-29) กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือดังนี้

1. การเรียนแบบร่วมมือช่วยเตรียมนักเรียนให้พร้อมที่จะเผชิญกับชีวิตจริงเพราะลักษณะของการเรียนแบบร่วมมือเปิดโอกาสให้นักเรียนได้รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองได้ลงมือปฏิบัติ ทำกิจกรรมกลุ่ม ฝึกฝนทักษะการเรียนรู้ การเป็นผู้นำผู้ตาม และสิ่งสำคัญเป็นการเรียนรู้ที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับชีวิตจริงของนักเรียนมากที่สุด

2. การเรียนแบบร่วมมือ ช่วยเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีช่วยให้นักเรียนได้ฝึกฝนความเป็นประชาธิปไตย ฝึกการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ฝึกการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ช่วยให้นักเรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียน ต่อครู สถานศึกษาและสังคม

3. การเรียนแบบร่วมมือ ช่วยลดปัญหาทางวินัยในชั้นเรียน เพราะนักเรียนทุกคนได้ฝึกฝนจนเกิดวินัยในตนเอง ได้รับการยอมรับจากครู เพื่อน มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้เกิดการยอมรับตนเอง เกิดความสุขในการอยู่ร่วมกับเพื่อน ๆ ปัญหาทางวินัยจึงลดน้อยลงและหมดไปในที่สุด

4. การเรียนแบบร่วมมือ ช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยของนักเรียนทั้งชั้นสูงขึ้น การช่วยเหลือกันในกลุ่มเพื่อนทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในสิ่งที่เรียนได้ดียิ่งขึ้น

กรมวิชาการ (2543 : 45-46) กล่าวถึง ประโยชน์ที่สำคัญของการเรียนแบบร่วมมือสรุปได้ดังนี้

1. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิก เพราะทุก ๆ คนร่วมมือในการทำงานกลุ่มทุก ๆ คน มีส่วนร่วมเท่าเทียมกันทำให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียน

2. ส่งเสริมให้สมาชิกทุกคนมีโอกาสคิด พูด แสดงออก แสดงความคิดเห็นลงมือกระทำอย่างเท่าเทียมกัน

3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เช่น เด็กเก่งช่วยเด็กที่เรียนไม่เก่งทำให้เด็กเก่งภาคภูมิใจ รู้จักใช้เวลา ส่วนเด็กอ่อนเกิดความซาบซึ้งในน้ำใจของเพื่อนสมาชิกด้วยกัน

4. ทำให้รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การร่วมคิด การระดมความคิด นำข้อมูลที่ได้มาพิจารณาร่วมกันเพื่อหาคำตอบที่เหมาะสมที่สุดเป็นการส่งเสริมให้ช่วยกันคิดหาข้อมูลให้มาคิดวิเคราะห์และเกิดการตัดสินใจ

5. ส่งเสริมทักษะทางสังคม ทำให้ผู้เรียนรู้จักปรับตัวในการอยู่ร่วมกันด้วยอย่างมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เข้าใจกันและกัน

6. ส่งเสริมทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น

Johnson และ Johnson (1987 : 27-30) กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ สรุปได้ 9 ประการ ดังนี้

1. นักเรียนเก่งที่เข้าใจคำสอนของครูได้ดี จะเปลี่ยนคำสอนของครูเป็นภาษาพูดของนักเรียน แล้วอธิบายให้เพื่อนฟังได้และทำให้เพื่อนเข้าใจได้ดีขึ้น
2. นักเรียนที่ทำหน้าที่อธิบายบทเรียนให้เพื่อนฟัง จะเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น
3. การสอนเพื่อนเป็นการสอนแบบตัวต่อตัวทำให้นักเรียน ได้รับความเอาใจใส่ และมีความสนใจมากยิ่งขึ้น
4. นักเรียนทุกคนต่างก็พยายามช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพราะครุคิดคะแนนเฉลี่ยของทั้งกลุ่มด้วย
5. นักเรียนทุกคนเข้าใจดีว่าคะแนนของตน มีส่วนช่วยเพิ่มหรือลดค่าเฉลี่ยของกลุ่มดังนั้นทุกคนต้องพยายามปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จ
6. นักเรียนทุกคนมีโอกาสฝึกทักษะทางสังคมมีเพื่อนร่วมกลุ่มและเป็นการเรียนรู้วิธีการทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งจะเป็ประโยชน์มากเมื่อเข้าสู่ระบบการทำงานอันแท้จริง
7. นักเรียนได้มีโอกาสเรียนรู้กระบวนการกลุ่ม เพราะในการปฏิบัติงานร่วมกันนั้น ก็ต้องมีการทบทวนกระบวนการทำงานของกลุ่มเพื่อให้ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน หรือคะแนนของกลุ่มดีขึ้น
8. นักเรียนเก่งจะมีบทบาททางสังคมในชั้นมากขึ้น เขาจะรู้สึกว่าเขาไม่ได้เรียนหรือหลบไปท่องหนังสือเฉพาะตน เพราะเขาต้องมีหน้าที่ต่อสังคมด้วย
9. ในการตอบคำถามในห้องเรียน หากตอบผิดเพื่อนจะหัวเราะ แต่เมื่อทำงานเป็นกลุ่ม นักเรียนจะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ถ้าหากตอบผิดก็ถือว่าผิดทั้งกลุ่ม คนอื่น ๆ อาจจะทำให้ความช่วยเหลือบ้าง ทำให้นักเรียนในกลุ่มมีความผูกพันกันมากขึ้น

Baroody (1993 : 2-102) ได้กล่าวถึงประโยชน์ที่สำคัญของการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ ดังนี้

1. การเรียนแบบร่วมมือช่วยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เนื้อหาได้ดี
 2. การเรียนแบบร่วมมือช่วยส่งเสริมให้เกิดความสามารถในการแก้ปัญหา และการให้เหตุผลแนวทางในการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา และช่วยให้เกิดการช่วยเหลือกันในกลุ่มเพื่อน
- 3 แนวทาง คือ
- 2.1 การอภิปรายร่วมกันกับเพื่อนในกลุ่มย่อยให้นักเรียนได้แก้ปัญหาโดยคำนึงถึงบุคคลอื่น ซึ่งช่วยให้นักเรียนได้ตรวจสอบและปรับปรุงแนวคิดและคำตอบ
 - 2.2 ช่วยให้อ่านใจปัญหาของแต่ละคนในกลุ่ม เนื่องจากพื้นฐานความรู้ของแต่ละคนต่างกัน
 - 2.3 นักเรียนเข้าใจการแก้ปัญหาจากการทำงานกลุ่ม
3. การเรียนแบบร่วมมือส่งเสริมความมั่นใจในตนเอง
 4. การเรียนแบบร่วมมือส่งเสริมทักษะทางสังคมและทักษะการสื่อสาร

Arends (1994 : 345-346) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือไว้สรุปได้ 5 ประการ ดังนี้

1. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การเรียนแบบร่วมมือนี้เป็นการเรียนที่จัดให้นักเรียนได้ร่วมมือกันเรียนเป็นกลุ่มเล็กประมาณ 2 - 6 คน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการเรียนร่วมกันนับว่าเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มได้แสดงความคิดเห็น และแสดงออกตลอดจนลงมือกระทำอย่างเท่าเทียมกัน มีการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เช่น นักเรียนที่เก่งช่วยนักเรียนที่ไม่เก่ง ทำให้นักเรียนที่เก่งมีความรู้สึกภาคภูมิใจ รู้จักสละเวลา และช่วยให้เข้าใจในเรื่องที่ตื้นเขินส่วนนักเรียนที่ไม่เก่งก็จะซาบซึ้งในน้ำใจเพื่อน มีความอบอุ่น รู้สึกเป็นกันเอง กล้าซักถามในข้อสงสัยมากขึ้น จึงง่ายต่อการทำความเข้าใจในเรื่องที่เรียน ที่สำคัญในการเรียนแบบร่วมมือนี้คือนักเรียนในกลุ่มได้ร่วมกันคิด ร่วมกันทำงาน จนกระทั่งสามารถหาคำตอบที่เหมาะสมที่สุดได้ ถือว่าเป็นการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ให้ความรู้ที่ได้รับเป็นความรู้ที่มีความหมายต่อนักเรียนอย่างแท้จริง จึงมีผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

2. ด้านการปรับปรุงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การเรียนแบบร่วมมือเปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีภูมิหลังต่างกันได้มาทำงานร่วมกัน ฟังซึ่งกันและกัน มีการรับฟังความคิดเห็นกัน เข้าใจและเห็นใจสมาชิกในกลุ่ม ทำให้เกิดการยอมรับกันมากขึ้น เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันซึ่งจะส่งผลให้มีความรู้สึกที่ดีต่อผู้อื่นในสังคมมากขึ้น

3. ด้านทักษะในการทำงานร่วมกันให้เกิดผลสำเร็จที่ดี และการรักษาความสัมพันธ์ที่ดีทางสังคม การเรียนแบบร่วมมือช่วยปลูกฝังทักษะในการทำงานเป็นกลุ่มทำให้นักเรียนไม่มีปัญหาในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และส่งผลให้งานกลุ่มประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายร่วมกัน ทักษะทางสังคมที่นักเรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้แก่ ความเป็นผู้นำ การสร้างความไว้วางใจกัน การตัดสินใจการสื่อสาร การจัดการกับข้อขัดแย้ง ทักษะเกี่ยวกับการจัดกลุ่มสมาชิกภายในกลุ่ม เป็นต้น

4. ด้านทักษะการร่วมมือกันแก้ปัญหา ในการทำงานกลุ่มสมาชิกกลุ่มจะได้รับทำความเข้าใจในปัญหาร่วมกัน จากนั้นก็ระดมความคิดช่วยกันวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา เมื่อทราบสาเหตุของปัญหาสมาชิกในกลุ่มก็จะแสดงความคิดเห็นเพื่อหาวิธีการแก้ไขปัญหาก็ปรากฏให้เหตุผลซึ่งกันและกันจนสามารถตกลงร่วมกันได้ว่า จะเลือกวิธีการใดในการแก้ปัญหาจึงเหมาะสมพร้อมกับลงมือร่วมกันแก้ปัญหาตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ ตลอดจนทำการประเมินกระบวนการแก้ปัญหาของกลุ่มด้วย

5. ด้านการทำให้รู้จักและตระหนักในคุณค่าของตนเอง ในการทำงานกลุ่มสมาชิกกลุ่มทุกคนจะได้แสดงความคิดเห็นร่วมกัน การที่สมาชิกในกลุ่มยอมรับในความคิดเห็นของเพื่อนสมาชิกด้วยกัน ย่อมทำให้สมาชิกในกลุ่มนั้นมีความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองและคิดว่าตนเองมีคุณค่าที่สามารถช่วยให้กลุ่มประสบผลสำเร็จได้

จากการศึกษาประโยชน์ของการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือสรุปได้ว่า ประโยชน์ของการเรียนแบบร่วมมือต่อผู้เรียน มีทั้งในด้านการมีส่วนร่วมในการเรียน การมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและการทำให้ผู้เรียนรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม เพราะการเรียนแบบร่วมมือในห้องเรียนเป็นการฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบร่วมกัน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รู้จักคิด รู้จักแก้ปัญหาซึ่งจะทำให้นักเรียนเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพในการช่วยพัฒนาประเทศต่อไปในอนาคต

6. บทบาทของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุด คือ ครูผู้สอน ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องทำความเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ซึ่งมีนักการศึกษาได้กล่าวถึงบทบาทของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ ดังนี้

สุวิมล เขี้ยวแก้ว (2541 : 85-86) ได้กำหนดไว้ พฤติกรรมของครูต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยทั่วไป ดังนี้

1. แนะนำจุดประสงค์ จัดกลุ่มนักเรียน บอกจุดประสงค์การเรียนรู้
2. ให้ข้อมูล ให้ข้อมูลแก่นักเรียนซึ่งอาจทำได้โดยการอธิบายหรือเตรียมเอกสารไว้ให้นักเรียนอ่านและทำความเข้าใจ
3. จัดระบบ จัดระบบการทำงานในกลุ่ม เน้นการใช้ความพยายามร่วมกัน
4. ช่วยเหลือกลุ่ม ให้คำแนะนำ คำปรึกษาเมื่อกลุ่มประสบปัญหาในการทำงาน
5. ชื่นชมความสำเร็จ ให้คำชมเชยต่อความพยายามและความสำเร็จในการทำงานทั้งในภาพรวมของกลุ่มและตัวบุคคล

นลินี ทิหอคำ (2541 : 56) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ดังนี้

1. กำหนดจุดประสงค์ของเนื้อหาวิชา
2. กำหนดจุดประสงค์ของการเรียนแบบร่วมมือ
3. กำหนดขนาดของกลุ่ม
4. จัดนักเรียนเข้ากลุ่มต่าง ๆ
5. จัดห้องเรียนที่เอื้อต่อการปฏิสัมพันธ์
6. เตรียมบทเรียนและสื่อการสอน
7. กำหนดบทบาทต่าง ๆ ของนักเรียนแต่ละคนในกลุ่ม
8. อธิบายงานของนักเรียนที่ต้องทำ บอกสิ่งที่คาดหวังจากกลุ่มให้ชัดเจนและกำหนดเวลาที่จะให้เสร็จ
9. ครูเสนอเนื้อหาด้วยวิธีสอนที่เหมาะสม
10. กำหนดให้นักเรียนพึ่งพาอาศัยกันในทางบวก กล่าวคือความสำเร็จของกลุ่มขึ้นอยู่กับความสำเร็จของตน
11. ช่วยให้นักเรียนมีความรู้เรื่องนั้นอย่างแท้จริง
12. ช่วยให้นักเรียนทำงานร่วมกันระหว่างกลุ่มกับกลุ่ม
13. อธิบายเกณฑ์แห่งความสำเร็จ
14. อธิบายพฤติกรรมที่ครูต้องการให้นักเรียนแสดงออก
15. ควบคุมพฤติกรรมของนักเรียน
16. ช่วยนักเรียนเมื่อเขาต้องการขณะที่เขากำลังทำงาน
17. สอนทักษะในการทำงานร่วมกัน การใช้กระบวนการกลุ่ม
18. ครูสรุปบทเรียนหรือบทบาทในตอนท้ายของบทเรียน
19. วัดผลคุณภาพและปริมาณความรู้ของนักเรียน
20. ให้กลุ่มตัดสินหรือประเมินผลการทำงานกลุ่ม

21. ให้นักเรียนทั้งห้องบอกว่าพวกเขาทำอะไรในการเรียน
22. ให้นักเรียนแต่ละคนบอกประโยชน์ที่ตนได้รับ
23. สอนทักษะต่าง ๆ ที่ทำให้นักเรียนสามารถทำงานร่วมกัน
24. สังเกตว่านักเรียนได้ใช้ทักษะที่สอนไปหรือไม่
25. ให้การสะท้อนกลับ (Feed Back) แก่นักเรียนว่าเขาใช้ทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นอย่างไร
26. ให้รางวัลแก่กลุ่มที่ทำงานร่วมกันด้วยดี
27. ให้รางวัลแก่นักเรียนที่มีทักษะในการทำงานร่วมกัน
28. ให้นักเรียนสังเกตซึ่งกันและกัน

ระวีวรรณ ศรีครามครัน (2542 : 151) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูในการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือ ดังนี้

1. ครูบอกจุดประสงค์ของการเรียนแบบร่วมมือให้นักเรียนเข้าใจ ซึ่งรวมถึงวิธีการเรียนการที่ทุกคนปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วมในการเรียน ผลการดำเนินงาน การให้คะแนนในลักษณะของกลุ่ม รางวัล และผลที่จะได้รับเมื่อกลุ่มประสบความสำเร็จในการเรียน
2. กำหนดขนาดของกลุ่ม วิธีการแบ่งกลุ่มนักเรียน สถานที่สำหรับเรียนซึ่งอาจจะใช้ห้องเรียน ห้องสมุด ห้องหรือกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งแผนงานสำหรับการเรียน ใบงานเอกสารเสริมความรู้ หรือข้อมูลต่าง ๆ สำหรับนักเรียน
3. ครูให้ความรู้อธิบายแนวทางในการค้นหาความรู้เพิ่มเติม งานที่จะต้องทำหรือศึกษากำหนดเป้าหมายของงาน เกณฑ์ในการพิจารณางานในระดับดีมาก ดี หรือพอใช้รวมทั้งพฤติกรรมของนักเรียนในการทำงานกลุ่ม และการมีส่วนร่วมในการทำงาน
4. ในระหว่างที่นักเรียนทำงานกลุ่มตามที่ได้รับมอบหมายนั้น ผู้สอนจะต้องเอาใจใส่ ติดตามพฤติกรรมของนักเรียน ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงาน และพฤติกรรมของนักเรียนเพื่อให้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มมีส่วนร่วมโดยตลอด
5. ครูสรุปทบทวน โดยการถามคำถามเพื่อให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานที่ได้ทำไป หรือถามคำถามเพื่อทดสอบความรู้ของนักเรียน
6. ประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคนในด้านเนื้อหาวิชาการ การแสดงความคิดเห็น รวมทั้งทักษะและการมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม

พรรณรัตน์ เก่งธรรมสาร (2543 : 35-37) กล่าวถึงบทบาทครูในการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือว่า ครูควรสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนของนักเรียนดังต่อไปนี้

1. ให้งานที่ทำท้าทายความสามารถมากกว่าการแข่งขัน
2. ให้นักเรียนมีโอกาสเลือกและตัดสินใจ
3. นับถือความคิดและความรู้สึกของนักเรียน
4. ให้คุณค่าในความคิดของนักเรียนไม่ว่าจะเป็นความคิดที่จำกัดเพียงใด
5. ให้กำลังใจนักเรียนในการแสดงออกซึ่งความคิดของตนเองในหลายรูปแบบ
6. ยอมรับว่านักเรียนผิดพลาดได้
7. เผยแพร่ข้อเขียนหรือผลงานของนักเรียนในรูปของหนังสือพิมพ์ จดหมาย ข่าว

ของห้อง

8. กระตุ้นและส่งเสริมความคิดของนักเรียนโดยใช้ข้อมูลต่าง ๆ เช่น หนังสือ วารสาร ข่าวหรือสื่อการสอน เช่น รูปภาพ

วิลลาร์ด สุนทรโรจน์ (2546 : 31) ได้กล่าวถึง บทบาทของครูในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม ดังนี้

1. กำหนดขนาดของกลุ่ม กำหนดสมาชิกในกลุ่มให้เหมาะสมกับกิจกรรมและผล ความสามารถ
2. ดูแลจัดสถานที่ ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มทำงานร่วมกันได้สะดวก ง่ายต่อการ ติดตามความก้าวหน้าของการทำงานแต่ละกลุ่ม
3. ชี้แจงกรอบกิจกรรม ให้นักเรียนทุกคนเข้าใจวิธีการ กติกา และเวลาในการ ทำงาน
4. ส่งเสริมบรรยากาศที่สร้างเสริมการศึกษาค้นคว้า การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รวมทั้งกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของสมาชิกในกลุ่ม
5. ทำหน้าที่ให้คำปรึกษา คอยติดตามความก้าวหน้าและหมั่นให้แรงเสริม สม่ำเสมอ

จากการศึกษาบทบาทครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือสรุปได้ว่า บทบาทที่ สำคัญของครูในการเรียนแบบร่วมมือนั้น ครูจะต้องตั้งจุดมุ่งหมายของการสอนทั้งในด้านการและ อื่น ๆ ไว้ด้วย ซึ่งจุดมุ่งหมายส่วนหลังนี้ครูมักจะละเลยจุดมุ่งหมายหลักนี้จะเป็นลักษณะของการ ทำงานร่วมกันว่าต้องให้มีลักษณะอย่างไร ซึ่งอาจเป็นทักษะการทำงานกลุ่มหรือการเข้าสังคม (Social Objective) นอกจากนี้ครูตั้งจุดมุ่งหมายของการสอนให้ชัดเจนแล้วครูควรจะต้องเอาใจใส่ในเรื่องของ การจัดกลุ่มด้วย เพราะการจัดกลุ่มนับว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ

7. รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือนี้ มีนักวิชาการได้กล่าวถึงรูปแบบของการจัด กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ไว้ดังนี้

สุรศักดิ์ หลาบมาลา (2531 : 35) ได้อธิบายถึง รูปแบบการจัดกิจกรรมเรียนรู้ แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) รูปแบบต่างๆ ที่นิยมใช้ทั่วไป 8 รูปแบบ ดังนี้

1. Student Teams Achievement Divisions (STAD) สมาชิกในกลุ่มมี 4 คน ระดับสติปัญญาต่างกัน เช่น เก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน ครูกำหนด บทเรียนและงานของกลุ่มไว้ แล้วครูทำการสอนบทเรียนให้นักเรียนทั้งชั้น แล้วให้กลุ่มทำงานตามที่ กำหนดนักเรียนในกลุ่มช่วยเหลือกัน เด็กเก่งช่วยและตรวจงานของเพื่อนให้ถูกต้องก่อนนำส่งครูในการ ทดสอบนั้น นักเรียนต่างคนต่างทำข้อสอบ แล้วเอาคะแนนของทุกคนมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่มครู จัดลำดับของคะแนนทุกกลุ่ม ปิดประกาศให้ทุกคนทราบ

2. Teams – Games – Tournament (TGT) จัดกลุ่มเช่นเดียวกับ STAD แต่ไม่มีการสอบทุกสัปดาห์ แต่ละทีมมีความสามารถเท่ากันจะแข่งขันกันตอบปัญหา จะมีการจัดกลุ่ม ใหม่ทุกสัปดาห์ โดยพิจารณาจากความสามารถของแต่ละบุคคล

3. Jigsaw I ใช้สำหรับนักเรียนชั้นประถม สมาชิกในกลุ่มมี 6 คน ความรู้ต่าง ระดับกัน สมาชิกแต่ละคนไปเรียนร่วมกับสมาชิกของกลุ่มอื่นๆ ในหัวข้อที่ต่างกันออกไปแล้วทุกคน

กลับมากลุ่มของตนเอง แล้วสอนเพื่อนในสิ่งที่ตนไปเรียนร่วมกับสมาชิกของกลุ่มอื่น ๆ มาทำการประเมินผลเป็นรายบุคคลแล้วรวมคะแนนเป็นคะแนนกลุ่ม

4. Jigsaw II สมาชิกในกลุ่มมี 4 คน นักเรียนทุกคนเรียนบทเรียนเดียวกัน สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มให้ความสนใจในหัวข้อย่อยในบทเรียนต่างกัน ใครที่สนใจในหัวข้อเดียวกันจะไปประชุมกัน ค้นคว้าและอภิปราย แล้วกลับมาที่กลุ่มเดิมของตนเอง แล้วสอนเพื่อนในเรื่องที่ตนเองไปประชุมกับสมาชิกของกลุ่มอื่นมา ผลการสอบของของแต่ละคนเป็นคะแนนของกลุ่มกลุ่มที่ทำคะแนนรวมได้ดีกว่าครั้งก่อนจะได้รับรางวัล

5. Team Assisted Individualization (TAI) สมาชิกของกลุ่ม 4 คน มีระดับความรู้ต่างระดับกัน ครูเรียกนักเรียนที่มีความรู้ระดับเดียวกันของแต่ละกลุ่มมาสอน ความยากของเนื้อหาวิชาที่จะสอนแตกต่างกัน นักเรียนกลับไปยังกลุ่มของตน และต่างคนต่างทำงานที่ได้รับมอบหมายแต่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทุกคนสอบโดยไม่มี การช่วยเหลือกัน มีการให้รางวัลทีมที่ทำคะแนนได้ดีกว่าเดิม

6. Group Investigation (GI) สมาชิกในกลุ่มมี 2-6 คน แต่ละกลุ่มเลือกหัวข้อเรื่องที่ต้องการค้นคว้า สมาชิกในกลุ่มแบ่งงานกันทั้งกลุ่ม เสนอผลงานหรือรายงานต่อหน้าชั้นเรียนการให้รางวัลหรือคะแนนให้เป็นกลุ่ม

7. Learning Together (LT) สมาชิกในกลุ่มมี 4-5 คน ระดับความรู้ต่างกัน ครูทำการสอนทั้งชั้น นักเรียนแต่ละกลุ่มทำงานตามที่ครูมอบหมาย คะแนนของกลุ่มพิจารณาจากผลงานของกลุ่ม เหมาะสมกับวิชาที่มีโจทย์ปัญหาการคำนวณ หรือการฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ

8. Cooperative Integrated Reading and Composition (CIRC) ใช้สำหรับวิชา อ่านเขียนและทักษะอื่นๆ ทางภาษา สมาชิกในกลุ่มมี 4 คน มีพื้นฐานความรู้เท่ากัน 2 คน อีก 2 คน ก็มีความรู้เท่ากัน แต่ต่างระดับความรู้กับ 2 คนแรก ครูจะเรียกคู่ที่มีระดับความรู้เท่ากันจากทุกกลุ่มมาสอน แล้วให้กลับเข้ากลุ่ม แล้วเรียกคู่ต่อไปจากทุกกลุ่มมาสอน คะแนนของกลุ่มพิจารณาจากคะแนนสอบของสมาชิกกลุ่มเป็นรายบุคคล

สุลัดดา ลอยฟ้า และคณะ (2545 : 18) กล่าวว่า รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้เป็นรูปแบบการสอนที่มีแนวคิดดังนี้คือ

1. การสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ จะสร้างแรงจูงใจให้การเรียนมากกว่าการเรียนรายบุคคล หรือการแข่งขัน ความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของกลุ่มจะสร้างพลังทางบวกให้แก่กลุ่ม
2. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มของการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้จะเรียนรู้จากกันและกัน จะพึ่งพากันเรียนรู้
3. การปฏิสัมพันธ์กันในกลุ่ม นอกจากพัฒนาความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียนแล้ว ยังพัฒนาทักษะทางสังคมไปในตัวด้วย เป็นรูปแบบการสอนที่พัฒนากิจกรรมทางสติปัญญาที่เพิ่มพูนการเรียนรู้มากกว่าการเรียนการสอนเป็นรายบุคคล
4. การร่วมมือกันเรียนรู้จะเพิ่มพูนความรู้สึกทางบวกต่อกันและกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม ลดความรู้สึกโดดเดี่ยวและห่างเหิน ในทางตรงข้ามจะสร้างความสัมพันธ์และความรู้สึกที่ดีต่อบุคคลอื่น

5. การร่วมมือกันเรียนรู้จะพัฒนาความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง รู้จักตนเองจากการเรียนรู้ได้ดีขึ้น รวมทั้งจากสิ่งแวดล้อมที่ทำให้ตระหนักว่า ตัวเองได้รับการยอมรับและเอาใจใส่จากสมาชิกคนอื่นในกลุ่ม

6. ผู้เรียนสามารถพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพจากงานที่กำหนดให้กลุ่มรับผิดชอบ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ร่วมมือกันทำงานมากเท่าใด ผู้เรียนจะสามารถพัฒนาทักษะทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการทำงานร่วมกันมากขึ้นเท่านั้น

7. ทักษะทางสังคมที่จำเป็นต่างๆ สามารถเรียนรู้และฝึกฝนได้เพื่อประสิทธิภาพของการทำงานร่วมกัน

Slavin (1991 : 71-128) ได้เสนอรูปแบบการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือที่น่าสนใจดังต่อไปนี้

1. STAD (Student Teams Achievement Divisions) เป็นรูปแบบการสอนที่สามารถดัดแปลงใช้ได้เกือบทุกวิชา และทุกระดับชั้น เพื่อเป็นการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของการเรียนและทักษะทางสังคมเป็นสำคัญ

2. TGT (Team-Games-Tournament) เป็นรูปแบบการสอนที่คล้ายกับ STAD แต่เป็นการจูงใจในการเรียนเพิ่มขึ้น โดยการใช้การแข่งขันเกมแทนการทดสอบย่อย

3. TAI (Team Assisted Individualization) เป็นรูปแบบการสอนที่ผสมผสานแนวความคิดระหว่างการร่วมมือกันเรียนรู้กับการสอนรายบุคคล รูปแบบของ TAIจะเป็นการประยุกต์ใช้กับการสอนคณิตศาสตร์

4. CIRC (Cooperative Integrated Reading and Composition) เป็นรูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้แบบผสมผสาน ที่มุ่งพัฒนาขึ้นเพื่อสอนการอ่านและการเขียน

5. Jigsaw ซึ่งเป็นรูปแบบการสอนที่เหมาะสมกับวิชาที่เป็นการบรรยายบางส่วนของวิชาวิทยาศาสตร์ รวมทั้งวิชาอื่นๆ ที่เน้นการพัฒนาความรู้ความเข้าใจมากกว่าการพัฒนาทักษะ

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือมีเทคนิควิธีการสอนหลายรูปแบบ ดังนั้นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนประสบความสำเร็จ สามารถสร้างเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ เจตคติและทักษะที่พึงประสงค์ การใช้เทคนิควิธีการสอนที่เหมาะสมสอดคล้องกับผู้เรียน จุดประสงค์การเรียนรู้และบริบทต่างๆ จะบ่งชี้ถึงประสิทธิภาพและความเชี่ยวชาญของครู ในด้านการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากเทคนิควิธีที่ดีและเหมาะสมจะนำไปสู่การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนที่น่าสนใจ ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม และแสดงบทบาทในการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้นและมีชีวิตชีวา ผู้ศึกษาค้นคว้าจึงได้พิจารณาเลือกการใช้เทคนิค STAD และได้ศึกษารายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคการสอนรูปแบบ STAD เพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

คำว่า STAD เป็นตัวย่อของ Student Teams Achievement Division
ความหมายของคำว่า STAD มีดังนี้

S มาจากคำว่า Student แปลว่า นักเรียน

T มาจากคำว่า Teams แปลว่า กลุ่ม

A มาจากคำว่า Achievement แปลว่า ความสำเร็จ

D มาจากคำว่า Division แปลว่า การแบ่งปัน

STAD คือ Student Teams Achievement Division แปลว่า เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ แบบการประสบผลสำเร็จเป็นทีม

1. ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

จากการศึกษาค้นคว้าพบว่า มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD เป็นคำที่สื่อถึงการเรียนที่ผู้เรียนไม่ได้เรียนโดดเดี่ยว คนเดียว หรือต่างคนต่างเรียนเป็นการเรียนรู้ที่มีคนตั้งแต่ 4 – 6 คน มาเรียนรู้เรื่องเดียวกันด้วยกัน หรือเรียนรู้ทักษะบางอย่างจากกันและกัน หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน หรือร่วมกันทำงานที่รับผิดชอบด้วยกันในบรรยากาศของมิตรภาพ ได้มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

สิริพร ทิพย์คง (2545 : 155-160) ได้กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD (Student Teams Achievement Division) หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่กำหนดให้นักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนแตกต่างกัน มาทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก กลุ่มละประมาณ 4 คน ที่มีระดับสติปัญญาและความสามารถแตกต่างกันเป็นนักเรียนที่เรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และ อ่อน 1 คน โดยครูเป็นผู้กำหนดบทเรียนและงานของกลุ่ม ครูเป็นผู้สอนบทเรียนให้กับนักเรียนให้กับนักเรียนทั้งชั้น แล้วให้กลุ่มทำงานตามที่ครูกำหนดนักเรียนในกลุ่มช่วยเหลือกัน คนที่เรียนเก่งช่วยเหลือเพื่อน ๆ เวลาสอบทุกคนต่างทำข้อสอบของตนแล้วครูนำคะแนนของสมาชิกทุกคนภายในกลุ่มมาคิดเป็นคะแนนของกลุ่ม และอาจจัดลำดับคะแนนของกลุ่มแล้วปิดประกาศให้ทุกคนทราบ

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2549 : 5 6) ได้ให้ความหมายการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่คล้าย TGT แต่ต่างกว่าการเรียนแบบ STAD ไม่มีเกมการแข่งขัน แต่ใช้การทดสอบสั้นๆ แทน การเรียนวิธีนี้เน้นการให้ความร่วมมือช่วยเหลือกันในทีมมากกว่าการแข่งขันตัวต่อตัวแบบใน TGT

ชวลิต ชูกำแพง (2551 : 122) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD เป็นรูปแบบการสอนที่พัฒนาโดย “Slavin” มีการจัดกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ กลุ่มละ 4 คน ระดับความสามารถแตกต่างกัน (Heterogeneous Teams) คือนักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และ อ่อน 1 คน ครูกำหนดบทเรียนให้นักเรียนทั้งชั้น แล้วให้กลุ่มทำงาน กำหนดนักเรียนในกลุ่มช่วยเหลือกัน เด็กเก่งช่วยตรวจงานและอธิบายเพื่อนให้เข้าใจถูกต้องก่อนนำเสนอ ครู หลังจากนั้น ให้นักเรียนทุกคนต่างทำข้อสอบ โดยไม่มีการช่วยเหลือกัน นำคะแนนที่ได้จากการสอบของสมาชิกในกลุ่ม มาหาค่าเฉลี่ย เป็นคะแนนฐาน และมีการให้รางวัลกลุ่มที่ทำคะแนนได้ดีกว่า เดิมมีการให้รางวัลกับกลุ่มที่ได้คะแนนสูงถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2551 : 170) ได้ให้ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ ว่าเป็นการเรียนรู้ที่มีรูปแบบคล้ายกับเทคนิค TGT ที่แบ่งผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันออกเป็นกลุ่มเพื่อทำงานร่วมกัน กลุ่มละประมาณ 4 – 5 คน โดยกำหนดให้สมาชิกของกลุ่มได้เรียนรู้ในเนื้อหาสาระที่ผู้สอนจัดเตรียมไว้แล้วทำการทดลองความรู้คะแนนที่ได้จากการทดสอบของสมาชิกแต่ละคนนำเอามาบวกเป็นคะแนนรวมของทีม ผู้สอนจะต้องใช้เทคนิคการเสริมแรง

เช่นให้รางวัล คำชมเชย เป็นต้น ดังนั้นสมาชิกกลุ่มจะต้องกำหนดเป้าหมายร่วมกันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อความสำเร็จของกลุ่ม

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD เป็นการจัดการเรียนรู้อีกรูปแบบหนึ่งที่ยอมรับ กันแพร่หลาย โดยแบ่งผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันออกจากกลุ่มเพื่อทำงานร่วมกัน กลุ่มละประมาณ 4-5 คน เป็นนักเรียนที่เรียนเก่ง 1 คนปานกลาง 2-3 คน และอ่อน 1 คน โดยกำหนดให้สมาชิกของกลุ่มได้เรียนรู้ในเนื้อหาสาระที่ผู้สอนจัดเตรียมไว้แล้วทำการทดลองความรู้ คะแนนที่ได้จากการทดสอบของสมาชิกแต่ละคนนำมาบวกเป็นคะแนนรวมของทีม ผู้สอนจะต้องใช้เทคนิคการเสริมแรงโดยการกล่าวคำ คำชมเชยหรือให้รางวัล เป็นต้น สมาชิกกลุ่มจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อความสำเร็จของกลุ่ม

2. ความเป็นมาของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD เป็นรูปแบบหนึ่งของการเรียนแบบกลุ่มร่วมมือพัฒนาขึ้นโดยสลาวิน ผู้อำนวยการโครงการศึกษาระดับประถมศึกษาศูนย์การวิจัยประสิทธิภาพการเรียน ของนักเรียนที่มีปัญหาทางด้านวิชาการแห่งมหาวิทยาลัยจอห์นฮอปกินส์ สหรัฐอเมริกา สลาวินได้พัฒนาเทคนิคนี้ขึ้นเพื่อขจัดปัญหาทางการศึกษามุ่งเน้นทักษะการคิดเป็นการเรียนแบบกลุ่มที่เป็นระบบ และเป็นวิธีการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนซึ่งการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีนี้ แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มละ 4 – 5 คน เน้นให้มีการแบ่งงานกันทำ ช่วยเหลือกัน ร่วมกันทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย ในกลุ่มหนึ่งๆ ประกอบด้วยผู้เรียนที่มีความสามารถทางการเรียนแตกต่างกัน ซึ่งในการจัดแบ่งกลุ่มจะพิจารณาจากผลการเรียนหรือคะแนนการสอบในภาคเรียนที่ผ่านมา ในขณะที่เรียนสมาชิกในกลุ่มสามารถช่วยเหลือกันทำงานในเนื้อหา นั้นๆ แต่ในการทดสอบ ซึ่งจะทำเมื่อเรียนจบเนื้อหานั้นๆ แล้วจะเป็นการทดสอบรายบุคคลช่วยเหลือกันไม่ได้ คะแนนการสอบของสมาชิกในกลุ่มแต่ละคนจะนำมาเฉลี่ยเป็นคะแนนของกลุ่ม มีการประกาศคะแนนของกลุ่ม ถ้ากลุ่มใดมีคะแนนเฉลี่ยถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ก็จะมีรางวัลให้ด้วย

3. กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD มีส่วนประกอบพื้นฐานที่สำคัญอยู่ 2 ส่วน คือ

1. กลุ่มหรือทีม (Student Teams)
2. กลุ่มสัมฤทธิ์ (Achievement Divisions)

ส่วนประกอบทั้ง 2 ส่วน มีความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดังนี้

1. กลุ่มหรือทีม (Student Teams) การจัดกลุ่มนักเรียนในกิจกรรมการเรียนการสอนเทคนิค STAD นั้น ในแต่ละกลุ่มหรือทีม จะมีสมาชิก 4-5 คน ซึ่งประกอบด้วยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลางและต่ำ อยู่ด้วยกัน ซึ่งสมาชิกในแต่ละกลุ่มหรือทีมจะต้องร่วมมือกันให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการเรียน เพื่อที่จะให้แต่ละคนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน ในแต่ละกลุ่มหรือทีมจะต้องเตรียมสมาชิกในกลุ่มให้พร้อมสำหรับการทดสอบรายบุคคล และคะแนนที่แต่ละคนทำได้จะถูกแปลงให้เป็นคะแนนของแต่ละกลุ่ม โดยใช้ระบบผลสัมฤทธิ์ จากนั้นนำคะแนนที่ได้มารวมกันเพื่อเป็นคะแนนของกลุ่มหรือทีมของตนเอง ดังนั้นสมาชิกภายในกลุ่มหรือทีมจะร่วมมือกันในการทำงานเพื่อที่จะแข่งขันกับกลุ่มหรือทีมอื่น

2. ระบบกลุ่มสัมฤทธิ์ (Achievement Divisions) ระบบกลุ่มสัมฤทธิ์เป็นวิธีที่จะช่วยให้เด็กที่มีความสามารถทางการเรียนทุกระดับ สามารถทำคะแนนได้สูงสุดเต็มความสามารถของตนเอง ระบบกลุ่มสัมฤทธิ์จะเริ่มจากการนำคะแนนทดสอบของครั้งที่ผ่านมาของนักเรียนทุกคนมาเรียงลำดับจากคะแนนมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ระบบกลุ่มสัมฤทธิ์นี้จะใช้สำหรับการแปลงคะแนนการทดสอบที่นักเรียนทำได้รับจากการทดสอบแต่ละครั้งให้เป็นคะแนนของกลุ่มหรือทีมของตนเอง การแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มสัมฤทธิ์นี้ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงก็แข่งขันกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงเช่นเดียวกัน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ระดับปานกลางแข่งขันกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ระดับปานกลาง ส่วนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำก็จะแข่งขันอยู่ในระดับเดียวกันเท่านั้น วิธีการเช่นนี้จะพบว่า นักเรียนที่มีความสามารถใกล้เคียงกันจะแข่งขันกันเท่านั้น การแข่งขันจะไม่ใช่ว่าการแข่งขันระหว่างนักเรียนทุกคนในห้องเรียนเดียวกัน ดังนั้นการนำระบบผลสัมฤทธิ์เข้ามาใช้ในการเรียนการสอนจึงเป็นวิธีการหนึ่งที่จะกระตุ้นให้นักเรียนแต่ละระดับความสามารถ ได้กระทำกิจกรรมเต็มที่ตามความสามารถของตนในการทดสอบนั้น บางครั้งสมาชิกที่อยู่ในกลุ่มผลสัมฤทธิ์ต่ำ มีคะแนนที่สามารถอยู่ในกลุ่มผลสัมฤทธิ์ที่สูงกว่าได้ เช่น นักเรียนที่ได้อันดับที่ต้นๆ ของกลุ่มสัมฤทธิ์ที่ 2 อาจจะได้คะแนน มากกว่านักเรียนที่ได้อันดับท้ายๆ ของกลุ่มสัมฤทธิ์ที่ 1 เป็นต้น ถ้ามีเหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นกลุ่มสัมฤทธิ์ในการสอบครั้งต่อไปจะต้องถูกจัดใหม่โดยการนำคะแนนที่ได้จากการสอบครั้งล่าสุดมาเรียงลำดับจากคะแนนมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มสัมฤทธิ์โดยใช้วิธีการและหลักการเช่นเดิม จะเห็นได้ว่ากลุ่มสัมฤทธิ์นี้มีโอกาสเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาเพื่อที่จะให้นักเรียนที่มีความสามารถเท่ากันหรือใกล้เคียงกันได้แข่งขันซึ่งกันและกัน

4. หลักพื้นฐานของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

ในการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้เทคนิค STAD นั้นสมาชิกในกลุ่มทุกคนต้องปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานดังต่อไปนี้

4.1 การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันเชิงบวก (Positive Interdependent) นักเรียนจะรู้สึกว่าเป็นจะต้องอาศัยผู้อื่น ในการที่จะทำงานกลุ่มให้สำเร็จ กล่าวคือ “ร่วมเป็นร่วมตาย” วิธีการที่จะทำให้เกิดความรู้สึกแบบนี้ อาจจะทำได้โดยให้มีจุดมุ่งหมายร่วมกัน เช่น ถ้านักเรียนทำคะแนนกลุ่มได้สูง แต่ละคนจะได้รับรางวัลร่วมกันประเด็นที่สำคัญคือ สมาชิกทุกคนในกลุ่มจะต้องทำงานกลุ่มให้เป็นผลสำเร็จ ซึ่งความสำเร็จนี้จะขึ้นอยู่กับความร่วมมือร่วมใจของสมาชิกทุกคน จะไม่มีการยอมรับความสำคัญหรือความสามารถของบุคคลเพียงคนเดียว

4.2 การติดต่อสัมพันธ์โดยตรง (Face to Face Promotive Interaction) เนื่องจากการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันเชิงบวก มิใช่จะทำให้เกิดผลอย่างปาฏิหาริย์ แต่ผลที่เกิดขึ้นจากการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันนั้น จะต้องมีการพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันโดยเปิดโอกาสให้สมาชิกได้เสนอแนวคิดใหม่ๆ เพื่อเลือกสิ่งที่ดี สิ่งที่ถูกต้องและเหมาะสม

4.3 การรับผิดชอบงานของกลุ่ม (Individual Accountability at Group Work) การเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้เทคนิค STAD จะถือว่าไม่สำเร็จจนกว่าสมาชิกทุกคนในกลุ่มจะได้เรียนรู้เรื่องในบทเรียนได้ทุกคน เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นต้องวัดผลการเรียนของแต่ละคนเพื่อให้สมาชิกในกลุ่มได้ช่วยเหลือเพื่อนที่เรียนไม่เก่ง บางทีครูอาจจะใช้วิธีทดสอบสมาชิกในกลุ่มเป็นรายบุคคลหรือสุ่มเรียกบุคคลใดบุคคลหนึ่งในกลุ่มเป็นผู้ตอบ ซึ่งกลุ่มจะต้องช่วยกันเรียนรู้และช่วยกันทำงาน

มีความรับผิดชอบงานของตนเป็นพื้นฐานซึ่งทุกคนจะต้องเข้าใจ และรู้แจ้งในงานที่ตนรับผิดชอบอันจะก่อให้เกิดผลสำเร็จตามมา

4.4 ทักษะในความสัมพันธ์กับกลุ่มเล็กและผู้อื่น (Social Skills) นักเรียนทุกคนไม่ได้มาโรงเรียนพร้อมกับทักษะในการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น เพราะฉะนั้นจึงเป็นหน้าที่ของครูที่จะช่วยนักเรียนในการสื่อสารการเป็นผู้นำ การไว้ใจผู้อื่น การตัดสินใจ การแก้ปัญหาความขัดแย้งครูควรแจ้งสถานการณ์ที่จะส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ทักษะมนุษยสัมพันธ์เพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้นครูควรสอนทักษะและมีการประเมินการทำงานของกลุ่มนักเรียนด้วย การที่จัดนักเรียนที่ขาดทักษะในการทำงานกลุ่มมาทำงานร่วมกัน จะทำให้การทำงานนั้นไม่ประสบผลสำเร็จ เพราะกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิค STAD ไม่ได้หมายถึงแต่เพียงการจัดให้นักเรียนมานั่งทำงานเป็นกลุ่มเท่านั้น ซึ่งจุดนี้เป็นหลักการหนึ่งที่ทำให้นักเรียนที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมการเรียนรู้เทคนิค STAD แตกต่างจากการเรียนเป็นกลุ่มแบบเดิมที่เคยใช้กันมานาน

5. ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

STAD เป็นรูปแบบการสอนแบบกลุ่มร่วมมือกันเรียนรู้ที่ Robert Slavin และคณะได้พัฒนาขึ้นเป็นรูปแบบที่ง่ายที่สุดและใช้กันแพร่หลายที่สุด เหมาะสำหรับครูผู้สอนที่เลือกใช้รูปแบบร่วมมือกันเรียนรู้ ประกอบด้วยขั้นตอนการสอน 5 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 การนำเสนอบทเรียนต่อทั้งชั้น (Class Presentation) ครูจะทำการสอนเนื้อหาของบทเรียนแก่นักเรียนพร้อมกันทั้งชั้น ซึ่งครูอาจใช้เทคนิควิธีการสอนรูปแบบใดนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะของเนื้อหาของบทเรียนและการตัดสินใจของครูเป็นสำคัญที่จะเลือกวิธีการที่เหมาะสมพร้อมทั้งประกอบการอธิบาย การเสนอบทเรียนจะเหมือนกับการสอนกติกาของครูแต่ต่างกันที่จะต้องสัมพันธ์และเน้นหน่วยการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะต้องทำเป็นกลุ่มในขั้นต่อไปด้วยผู้เรียนจะต้องสนใจและตั้งใจเรียนในขณะที่ครูสอนเนื้อหา เพราะจะมีผลในการทำแบบทดสอบย่อยซึ่งผลการทดสอบจะเป็นตัวกำหนดคะแนนของกลุ่ม

ขั้นที่ 2 การเรียนกลุ่มย่อย (Team Study) กลุ่มประกอบด้วยนักเรียนประมาณ 4-5 คน ซึ่งมีความแตกต่างกันทั้งในแง่ของผลลัพธ์ทางการเรียนและเพศ หน้าที่ที่สำคัญของกลุ่ม คือ การเตรียมสมาชิกของกลุ่มให้สามารถทำแบบทดสอบได้ดี หลังจากการเสนอเนื้อหาของครูต่อนักเรียนทั้งชั้นแล้ว นักเรียนจะแยกทำงานเป็นกลุ่มเพื่อศึกษาตามบัตรงานหรือกิจกรรมกลุ่มที่ครูกำหนดให้ โดยส่วนมากแล้วกิจกรรมจะอยู่ในรูปการอภิปรายและการแก้ปัญหาร่วมกันการเปรียบเทียบคำตอบและการแก้ความเข้าใจผิดของเพื่อนร่วมกลุ่ม ลักษณะที่สำคัญที่สุดคือสมาชิกในกลุ่มจะต้องสอนเพื่อนร่วมกลุ่มให้เข้าใจเนื้อหาที่จะเรียน การทำงานของกลุ่มลักษณะนี้จะเน้นความสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่ม การนับถือตนเอง (Self-esteem) และการยอมรับเพื่อนนักเรียนที่เรียนอ่อนสิ่งที่นักเรียนควรคำนึงในการทำงานกลุ่มย่อยมีดังนี้

1. นักเรียนต้องช่วยเหลือเพื่อนในทีมให้ได้เรียนรู้เนื้อหาที่เรียนอย่างถ่องแท้
2. ไม่มีใครจะเรียนหรือศึกษาเนื้อหาจบเพียงคนเดียว โดยที่เพื่อนในกลุ่มยังไม่เข้าใจเนื้อหา
3. ถ้ายังไม่เข้าใจให้ปรึกษาเพื่อนในกลุ่มก่อนจึงปรึกษาครู
4. เพื่อนร่วมกลุ่มต้องปรึกษาหารือกันเบาๆ ไม่ให้รบกวนผู้อื่นการจัดการเรียนการสอนกลุ่มย่อย ครูควรสนับสนุนในสิ่งต่อไปนี้

สอนกลุ่มย่อย ครูควรสนับสนุนในสิ่งต่อไปนี้

- 4.1 ให้โอกาสผู้เรียนในการตั้งชื่อกลุ่ม
- 4.2 นักเรียนสามารถเคลื่อนย้ายโต๊ะ เก้าอี้ภายในกลุ่มหรือย้ายที่ทำงานของกลุ่มภายในชั้นเรียนได้
- 4.3 แนะนำให้ผู้เรียนร่วมมือกันทำงานเป็นคู่หรือ 3 คนก็ได้โดยการตรวจผลงานของกันและกัน เมื่อมีการผิดพลาดเพื่อนในกลุ่มต้องช่วยอธิบายให้เข้าใจ
- 4.4 ไม่ควรจบการศึกษาเนื้อหาง่ายๆ จนกว่าจะแน่ใจว่าเพื่อนในกลุ่มทุกคนพร้อมที่จะทำข้อสอบได้ 100%
- 4.5 ให้มีการอธิบายคำตอบซึ่งกันและกัน แล้วจึงนำไปตรวจกับบัตรเฉลยคำตอบ
- 4.6 เมื่อมีปัญหาให้ปรึกษาเพื่อนร่วมกลุ่มก่อนจึงปรึกษาครู
- 4.7 ระหว่างที่ผู้เรียนทำกิจกรรม ครูควรเดินไปรอบๆ ห้องเพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสปรึกษาหารือได้สะดวกและเป็นการเสริมกำลังใจให้แก่ผู้เรียนด้วยขั้นที่ 3 การทดสอบย่อย (Test) หลังจากเรียนได้ประมาณ 1-2 คาบเรียน นักเรียนจะต้องได้รับการทดสอบในระหว่างทำการทดสอบ ไม่อนุญาตให้นักเรียนในกลุ่มช่วยเหลือกัน ทุกคนทำข้อสอบตามความสามารถของตนเอง
- ขั้นที่ 3 การทดสอบย่อย (Test) หลังจากเรียนได้ประมาณ 1-2 คาบเรียน นักเรียนจะต้องได้รับการทดสอบในระหว่างทำการทดสอบ ไม่อนุญาตให้นักเรียนในกลุ่มช่วยเหลือกัน ทุกคนทำข้อสอบตามความสามารถของตนเอง
- ขั้นที่ 4 คะแนนความก้าวหน้าของแต่ละคน (Individual Improvement Scores) ความคิดที่อยู่เบื้องหลังของคะแนนในการพัฒนาตนเองของผู้เรียน คือการให้นักเรียนแต่ละคนมีเป้าหมายเกี่ยวกับผลการเรียนของตนเองที่จะต้องทำให้ได้ตามเป้าหมายนั้นซึ่งนักเรียนจะทำได้หรือไม่จะขึ้นอยู่กับการทำงานหนักเพิ่มมากขึ้นกว่าที่ทำมาแล้วในบทเรียนก่อนนักเรียนทุกคนมีโอกาสได้คะแนนสูงสุดเพื่อช่วยกลุ่ม ซึ่งจะทำให้ไม่ได้เลยถ้าคะแนนในการสอบต่ำกว่าคะแนนที่ได้ในครั้งก่อน นักเรียนแต่ละคนจะมีคะแนนที่เป็น “ฐาน” ซึ่งได้จากการเฉลี่ยคะแนนในการสอบครั้งก่อนหรือคะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบที่คล้ายคลึงกัน คะแนนของนักเรียนสำหรับกลุ่มขึ้นอยู่กับว่าคะแนนของเขาห่างจากคะแนน “ฐาน” มากน้อยเพียงใด
- ขั้นที่ 5 กลุ่มได้รับการยกย่อง (Team Recognition) กลุ่มจะได้รับรางวัลเมื่อคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มถึงเกณฑ์ที่ตั้งไว้ในการจัดการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือกันเรียนรู้หน้าที่และบทบาทของครูจะต้องเตรียมในการจัดกิจกรรมการเรียนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD มีดังนี้
1. วัสดุการสอน ครูต้องเตรียมวัสดุการสอนที่ใช้ในการทำงานกลุ่มประกอบด้วย บัตรเนื้อหา บัตรกิจกรรมและบัตรเฉลย รวมทั้งข้อสอบสำหรับทดสอบนักเรียนแต่ละคนหลังจากเรียนบทเรียนแต่ละหน่วยแล้ว
 2. การจัดนักเรียนเข้ากลุ่ม แต่ละกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน ถ้าเป็นไปได้ควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างเพศด้วย เช่น ประกอบด้วยชาย 2 คน หญิง 2 คน วิธีการจัดนักเรียนเข้ากลุ่มอาจทำได้ดังนี้
 - 2.1 จัดลำดับนักเรียนจากเก่งที่สุดไปหาอ่อนที่สุด โดยยึดตามผลการเรียนที่ผ่านมา ซึ่งอาจจะเป็นคะแนนจากแบบทดสอบ เกรด หรือการพิจารณาตัดสินใจของครูเองเป็นตัวประกอบ ครูอาจจะลำบากใจในการจัดลำดับ แต่พยายามให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้

2.2 หากจำนวนกลุ่มทั้งหมดว่ามีกี่กลุ่ม ควรประกอบด้วยสมาชิกประมาณ 4 คน ฉะนั้นจำนวนทั้งหมดจะมีกี่กลุ่ม หาได้จากการหารจำนวนนักเรียนทั้งหมดด้วย 4 ผลหารก็คือจำนวนกลุ่มทั้งหมด ถ้าหารไม่ลงตัวอนุโลมให้บางกลุ่มมีสมาชิก 5 คนตัวอย่าง เช่น ถ้ามีนักเรียนในห้องทั้งหมด 32 คน ถ้าแบ่งกลุ่มเป็นกลุ่มละ 4 คน จะได้ทั้งหมด 8 กลุ่มพอดี

2.3 กำหนดนักเรียนเข้ากลุ่ม เพื่อให้ได้กลุ่มที่สมดุลกันดังประเด็นต่อไปนี้

2.3.1 แต่ละกลุ่มต้องประกอบด้วยนักเรียนที่มีระดับผลการเรียนจาก เก่ง ปานกลาง อ่อน

2.3.2 ระดับผลการเรียนโดยเฉลี่ยของทุกกลุ่มจะต้องใกล้เคียงกัน ซึ่งอาจทำได้ดังนี้คือ ให้ชื่อกลุ่มทั้ง 8 กลุ่ม (กรณีมีนักเรียน 32 คน ให้แทนด้วยอักษร A-H) จากนั้นจัดนักเรียนเข้ากลุ่มโดยเริ่มจากคนที่เรียนเก่งที่สุดให้อยู่กลุ่ม A ไล่ลงมาเรื่อยๆ จนถึง H คนที่ 8 จะอยู่กลุ่ม H จากนั้นเริ่มใหม่ไล่ย้อนกลับ คือ ให้คนที่ 9 อยู่กลุ่ม H ไล่ไปเรื่อยๆ ทำซ้ำแบบเดิมจนถึงนักเรียนคนที่อ่อนที่สุด ซึ่งจะได้นักเรียนเข้ากลุ่มละความสามารถคือ เก่ง : ปานกลาง : อ่อน ตามอัตราส่วน 1 : 2 : 1 ดังตาราง 1

ตาราง 1 การกำหนดนักเรียนเข้ากลุ่ม

ระดับผลการเรียน	อันดับ	ชื่อกลุ่ม
นักเรียนเก่ง	1	A
	2	B
	3	C
	4	D
	5	E
	6	F
	7	G
	8	H
นักเรียนปานกลาง	9	H
	10	G
	11	F
	12	E
	13	D
	14	C
	15	B
	16	A
	17	A
	18	B
19	C	
นักเรียนปานกลาง	20	D
	21	E
	22	F
นักเรียนอ่อน	23	G
	24	H
	25	H
	26	G
	27	F
	28	E
	29	D
	20	C
ระดับผลการเรียน	อันดับ	ชื่อกลุ่ม
นักเรียนอ่อน	31	B
	32	A
นักเรียนทั้งหมด 32 คน		

2.4 การจัดเตรียมใบสรุปผล หลังจากการจัดนักเรียนเข้ากลุ่มแล้วสามารถกรอกรายชื่อสมาชิกในแต่ละกลุ่มในแบบฟอร์มใบสรุปของแต่ละกลุ่มได้

3. การหาคะแนนฐานของนักเรียน (Base Scores) คะแนนฐานของนักเรียนแต่ละคนหมายถึง คะแนนเฉลี่ยของผลการเรียนหรือผลการทดสอบย่อยที่ผ่านมา ถ้าเริ่มใช้ STAD หลังจากที่เราได้ทดสอบย่อยไปแล้ว 2-3 ครั้งให้ใช้ผลเฉลี่ยของคะแนนจากผลการทดสอบย่อยดังกล่าวเป็นฐานคะแนน หรืออาจใช้คะแนนผลการเรียนจากภาคเรียนที่ผ่านมาหรือปีการศึกษาที่ผ่านมาก็ได้ ซึ่งต้องทำการเฉลี่ยคะแนนของทั้งปี

ตัวอย่าง ผลการทดสอบย่อยของนักเรียน

ครั้งที่ 1 ได้ 80 คะแนน

ครั้งที่ 2 ได้ 74 คะแนน

ครั้งที่ 3 ได้ 80 คะแนน

รวมคะแนน = 234 คะแนน

คะแนนเฉลี่ย คือ $234/3 = 78$

ดังนั้น คะแนนฐานของนักเรียน คือ 86

คะแนนฐานจะเปลี่ยนไปทุกครั้งเมื่อทำการทดสอบย่อยโดยจะนำคะแนนที่สอบได้ครั้งที่แล้วเป็นคะแนนฐานครั้งต่อไป

4. การคิดคะแนนความก้าวหน้าของแต่ละคนและแต่ละกลุ่มคะแนนความก้าวหน้าของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม คิดคำนวณจากผลต่างระหว่างคะแนนของผลการทดสอบย่อยกับคะแนนฐานของแต่ละคน 5. การคิดคะแนนกลุ่ม เป็นการนำคะแนนพัฒนาของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มรวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ยเป็นคะแนนของกลุ่มดังตาราง 2

ตาราง 2 การหาคะแนนความก้าวหน้า

คะแนนจากการทดสอบ	คะแนนความก้าวหน้า (Improvement Point)
ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนฐานมากกว่า 10 คะแนน	0
ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนฐาน 1-10 คะแนน	10
ได้คะแนนเท่ากับคะแนนฐานหรือสูงกว่า 1-10 คะแนน	20
ได้คะแนนสูงกว่าคะแนนฐานมากกว่า 10 คะแนน	30

จากตารางนี้ นำคะแนนพื้นฐาน คะแนนสอบย่อย และคะแนนก้าวหน้า บันทึกในตารางคะแนนของแต่ละกลุ่ม ดังตาราง 3

ตาราง 3 การบันทึกคะแนนสอบและคะแนนความก้าวหน้า

ชื่อกลุ่ม..... สอบครั้งที่..... เรื่อง.....			
ชื่อสมาชิก	คะแนนพื้นฐาน	คะแนนสอบย่อย	คะแนนก้าวหน้า
1.....			
2.....			
3.....			
4.....			

จุดประสงค์ของการคิดคะแนนพื้นฐานและคะแนนก้าวหน้า เพื่อที่จะให้นักเรียนทุกคนพยายามทำคะแนนสูงสุดให้กับกลุ่มของตน ไม่ว่าจะคะแนนครั้งที่ผ่านมาจะอยู่ในระดับใดก็ตามนักเรียนจะเข้าใจ และเห็นว่าเป็นการยุติธรรมที่จะเปรียบเทียบคะแนนของตนกับคะแนนที่ทำไว้ครั้งก่อน โดยไม่ต้องไปแข่งขันกับใคร เมื่อนักเรียนรู้เกณฑ์ล่วงหน้าทำให้ทราบว่าต้องใช้ความพยายามมากน้อยเพียงใดทำให้เกิดแรงจูงใจที่จะทำให้กลุ่มได้คะแนนดีขึ้นและได้เป็นกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ ครูจะต้องรายงานให้นักเรียนได้ทราบผลคะแนนเพื่อเป็นแรงจูงใจในการพัฒนาต่อไป

5. การคิดคะแนนกลุ่ม เป็นการนำคะแนนพัฒนาของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มรวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ยเป็นคะแนนของกลุ่ม ดังตาราง 4

ตาราง 4 แบบใบบันทึกคะแนนกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม.....						
รายชื่อสมาชิก	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4	ครั้งที่ 5	ครั้งที่ 6
.....						
.....						
รวม						
ผลรวมของคะแนนกลุ่ม						
คะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม						
รางวัลที่ได้รับ						

จากนั้นนำคะแนนเฉลี่ยไปเทียบกับคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มอื่น เพื่อจะหากกลุ่มที่มีคะแนนสูงสุดให้ได้รับรางวัล การให้รางวัลเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการเรียนด้วยวิธีนี้ เพื่อเป็นการจูงใจและกระตุ้นให้นักเรียนทำงานให้ดีที่สุด ซึ่งจะเปิดโอกาสให้กลุ่มได้รับรางวัล สลาวิน (Slavin. 1995 : 63) ได้กำหนดเกณฑ์ที่จะได้รับรางวัลของกลุ่มไว้ 3 รางวัล ได้แก่ รางวัลยอดเยี่ยม (Super Team) รางวัลดีมาก (Grate Team) และรางวัลดี (Good Team) และใช้เกณฑ์ในการคิดคะแนนก้าวหน้ามาเป็นเกณฑ์ ดังตาราง 5

ตาราง 5 เกณฑ์การให้รางวัล

คะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม	รางวัล
15	ดี
20	ดีมาก
25	ยอดเยี่ยม

เกณฑ์เหล่านี้เป็นเกณฑ์ที่ตายตัว ดังนั้นกลุ่มใดจะได้รับรางวัลยอดเยี่ยมได้ กลุ่มนั้นจะต้องได้คะแนนสูงกว่าคะแนนพื้นฐานของตนเอง และการที่ได้รับรางวัลดีมาก ได้ก็ต่อเมื่อสมาชิกในกลุ่มเกือบทุกคนได้คะแนนสูงกว่า คะแนนพื้นฐานของตัวเองตั้งแต่ 10 คะแนนขึ้นไป แต่อย่างไรก็ตามครูผู้สอนอาจเปลี่ยนแปลงเกณฑ์นี้ได้

ครูอาจให้รางวัลเป็นสิ่งของ หรือใบประกาศนียบัตร เพื่อดึงดูดใจแก่สมาชิกภายในกลุ่ม เช่นที่ได้รางวัลยอดเยี่ยม อาจจะได้ใบประกาศนียบัตรใบใหญ่กว่ากลุ่มที่ได้รางวัลดีมาก และสำหรับกลุ่มที่ได้รางวัลดี อาจจะได้รับคำชมเชยในห้องเรียนเท่านั้น ซึ่งอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอนโดยหลักการแล้ว การให้รางวัลนี้เพื่อเป็นการให้กำลังใจแก่ผู้เรียนเท่านั้น

วัฒนาพร ระวังทุกข์ (2542 : 37-38) อธิบายเกี่ยวกับเทคนิคการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD หรือ Student Teams Achievement Divisions (STAD) เทคนิคนี้พัฒนาเพิ่มเติมจากเทคนิค TGT แต่จะใช้การทดสอบรายบุคคลแทนการแข่งขัน มีขั้นตอนกิจกรรมดังนี้

1. ครูนำเสนอประเด็นเนื้อหาใหม่ โดยอาจนำเสนอด้วยสื่อที่น่าสนใจ ใช้การสอนโดยตรงหรือตั้งประเด็นให้ผู้เรียนอภิปราย
2. จัดผู้เรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 - 5 คน สมาชิกมีความสามารถแตกต่างกัน ทั้งความสามารถสูง ปานกลาง และต่ำ
3. แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาทบทวนเนื้อหาที่ครูนำเสนอจนเข้าใจ
4. ผู้เรียนทุกคนในกลุ่มทำแบบทดสอบ (Quiz) เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน
5. ตรวจสอบคำตอบของผู้เรียน นำคะแนนของสมาชิกทุกคนในกลุ่มมารวมกันเป็นคะแนนกลุ่ม
6. กลุ่มที่ได้คะแนนรวมสูงสุด (ในกรณีที่แต่ละกลุ่มมีจำนวนสมาชิกไม่เท่ากันให้ใช้คะแนนเฉลี่ยแทนคะแนนรวม) จะได้รับคำชมเชย โดยอาจติดประกาศไว้ที่บอร์ด หรือป้ายนิเทศของห้องเรียน

เสนีย์ แสงดี (2543 : 26-27) กล่าวถึงขั้นตอนการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ว่ามีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ชื่อนำเสนอบทเรียน (Class Presentation) ผู้สอนจะเสนอเนื้อหาของบทเรียนให้กับผู้เรียนทั้งชั้น ซึ่งจะใช้เทคนิควิธีการเสนอ หรือสอนรูปแบบใดขึ้นอยู่กับลักษณะของเนื้อหาของบทเรียน และการตัดสินใจของผู้สอนเป็นสำคัญ โดยอาจใช้สื่อการเรียนการสอนประกอบการอธิบาย

การเสนอบทเรียนเหมือนกับการสอนปกติ แต่จะแตกต่างกันที่การเสนอบทเรียนดังกล่าวจะต้องสัมพันธ์ และเชื่อมโยงกับการเรียนหรือกิจกรรมที่ผู้เรียนจะต้องทำเป็นกลุ่มในขั้นต่อไปด้วย ดังนั้นผู้เรียนจะต้องสนใจ ตั้งใจเรียนในขณะที่ผู้สอนเสนอเนื้อหาเพราะจะมีผลต่อการนำไปใช้สำหรับการศึกษาในกลุ่มย่อย และในการทำแบบทดสอบย่อยในขั้นต่อไป และผลการทดสอบจะเป็นตัวกำหนดคะแนนความก้าวหน้าของตนเอง และของกลุ่มด้วย

2. ชั้นศึกษาในกลุ่มย่อย (Team Study) กลุ่มย่อยหนึ่งๆ จะประกอบด้วยผู้เรียนประมาณ 4-5 คน ซึ่งสมาชิกในแต่ละกลุ่มจะคละความสามารถทั้งในแง่ของผลสัมฤทธิ์ และเพศ ผู้เรียนจะแยกทำงานเป็นกลุ่มเพื่อศึกษาตามบัตรงาน หรือบัตรกิจกรรม หรือใบงานที่กำหนด โดยกิจกรรมส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปของการตอบประเด็น หรือคำถาม การอภิปราย การแก้ปัญหา ร่วมกัน การเปรียบเทียบคำตอบ และการแก้ไขความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนของเพื่อนร่วมทีม ซึ่งความร่วมมือร่วมใจของกลุ่มมีความสำคัญที่สุด หน้าที่ที่สำคัญของกลุ่มอีกประการคือ การเตรียมสมาชิกของกลุ่มให้พร้อมที่จะทำแบบทดสอบให้ได้สูงกว่าคะแนนฐานของตนเอง สมาชิกในกลุ่มทุกกลุ่มจะต้องทำคะแนนให้ดีที่สุดเพื่อกลุ่มของตน ดังนั้นสมาชิกแต่ละคนของแต่ละกลุ่มจะต้องดี และสอนเพื่อนร่วมกลุ่มให้เข้าใจในเนื้อหาที่เรียนเป็นอย่างดี การทำงานกลุ่มในลักษณะดังกล่าวนี้จะเน้นความสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่ม เน้นการช่วยเหลือเพื่อในทีมให้ได้ความรู้เนื้อหาที่เรียนอย่างถ่องแท้ซึ่งจะไม่มีใครจะเรียนหรือศึกษาเนื้อหาจบเพียงคนเดียว รู้คนเดียว โดยที่เพื่อนๆ ในกลุ่มยังไม่เข้าใจเนื้อหา

3. ชั้นทดสอบย่อย (Quizzes) เมื่อจบบทเรียนแต่ละบท ครูจะให้ให้นักเรียนทำแบบทดสอบสั้นๆ โดยให้นักเรียนทำเป็นรายบุคคล ช่วยเหลือกันไม่ได้ การทดสอบย่อยนี้ช่วยในการพิจารณาว่าผู้เรียนมีการปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นกว่าที่ผ่านมาหรือไม่

4. ชั้นปรับปรุงคะแนน (Improvement Scores) ครูตรวจผลการสอบของนักเรียนพิจารณาผลเป็นคะแนนรายบุคคล และคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม ชั้นนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนแต่ละคนประสบผลสำเร็จ โดยการปรับปรุงการเรียนของตนให้ดีขึ้น ทั้งนี้เพื่อจะทำให้คะแนนในกลุ่มหรือในทีมของตนสูงขึ้นด้วย

5. ชั้นสร้างความประทับใจ (Team Recognition) ครูให้รางวัล โดยการกล่าวคำชมเชยหรือให้คะแนนพิเศษ หรือมอบใบประกาศนียบัตรยกย่องชมเชย สำหรับกลุ่มที่ทำคะแนนเฉลี่ยได้สูงขึ้นกว่าครั้งก่อน วิธีนี้เป็นการเสริมแรงให้นักเรียน

ชาตรี เกิดธรรม (2545 : 15-18) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD มีขั้นตอนดังนี้

1. ครูนำเสนอเนื้อหา ครูจะสอนเนื้อหาแก่นักเรียนทั้งชั้นโดยรวมก่อน อาจใช้อุปกรณ์การสอนต่างๆ มาช่วยให้การสอน เนื้อหาที่สอนจะเป็นหน่วยการเรียนรู้ที่จะให้นักเรียนศึกษา
2. จัดกลุ่มควรประกอบด้วย 4-5 คน และแบ่งกลุ่มตามความสามารถที่แตกต่างกัน หน้าที่ของกลุ่มคือ เตรียมให้สมาชิกเข้าทำการทดสอบแข่งขัน สมาชิกในกลุ่มจะอภิปรายทำแบบฝึกหัด ถกเถียงปัญหา และทำความเข้าใจกับบทเรียน
3. ศึกษาความรู้ สมาชิกในกลุ่มช่วยกันศึกษา ทบทวนเนื้อหาหรือหัวข้อที่ครูผู้สอนกำหนดให้ โดยช่วยกันสรุปเนื้อหาทั้งหมด

4. ทดสอบ

4.1 ครูทำการทดสอบ โดยแจกแบบทดสอบหรือแบบฝึกหัดให้นักเรียนทำพร้อมอธิบายขั้นตอนการทำในลักษณะกลุ่มร่วมมือ โดย

สมาชิกคนที่ 1 อ่านคำถามหรือโจทย์ที่กำหนดให้แก่สมาชิกในกลุ่มฟัง

สมาชิกคนที่ 2 วิเคราะห์หาคำตอบที่ถูกต้องเหมาะสม

สมาชิกคนที่ 3 เขียนคำตอบ

สมาชิกคนที่ 4 ตรวจสอบคำตอบ

4.2 ให้สมาชิกในกลุ่มหมุนเวียนกันทำหน้าที่ต่างๆในแต่ละข้อ จนกว่าจะครบข้อคำถามที่กำหนดไว้ พร้อมทั้งช่วยกันสรุปอีกครั้งเพื่อทำความเข้าใจร่วมกันในกลุ่ม

4.3 ผู้เรียนที่อยู่กลุ่มเดียวกันทุกกลุ่ม แยกทำแบบทดสอบเป็นรายบุคคลเพื่อทดสอบ ความเข้าใจในเนื้อหาบทเรียน

5. ประเมินผล โดยตรวจสอบความถูกต้องของแบบทดสอบ พร้อมทั้งนำคะแนนของแต่ละคนมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม แยกทำแบบทดสอบเป็นรายบุคคล

6. ให้รางวัล กลุ่มที่ได้คะแนนเฉลี่ยมากกว่าเกณฑ์ที่วางไว้จะได้รับคำชมเชย กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดจะได้รับรางวัล

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545 : 172- 74) ได้เสนอขั้นตอนการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ดังนี้

1. ขั้นเตรียมเนื้อหา ประกอบด้วย

1.1 การจัดเตรียมเนื้อหาสาระ ผู้สอนจัดเตรียมเนื้อหาสาระหรือเรื่องที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ เป็นเนื้อหาใหม่โดยจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนศึกษา เรียนรู้ด้วยตนเองรวมทั้งสื่อ วัสดุ อุปกรณ์หรือแหล่งเรียนรู้ ใบความรู้ ใบงาน เป็นต้น

1.2 การจัดเตรียมแบบทดสอบย่อย เช่น ข้อทดสอบ กระดาษคำตอบเกณฑ์การให้คะแนน เป็นต้น

2. ขั้นจัดทีม

2.1 ผู้สอนจัดทีมผู้เรียนโดยให้คละกันทั้งเพศและความสามารถ ทีมละประมาณ 4-5 คน เช่น ทีมที่มีสมาชิก 4 คน อาจประกอบด้วยชาย 2 คน หญิง 2 คน เป็นคนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน อ่อน 1 คน เป็นต้น

3. ขั้นเรียนรู้ ประกอบด้วย

3.1 ผู้สอนแนะนำวิธีการเรียนรู้

3.2 ทีมวางแผนการเรียนรู้ โดยแบ่งภาระหน้าที่กัน เช่น ผู้อ่าน ผู้หาคำตอบ ผู้สนับสนุน ผู้จดบันทึก ผู้ประเมินผล เป็นต้น

3.3 สมาชิกในแต่ละกลุ่มศึกษาเนื้อหาสาระและทำกิจกรรมตามใบงานที่ผู้สอนกำหนด ซึ่งการเรียนรู้โดยใช้วิธีนี้เน้นการให้ความร่วมมือช่วยเหลือกันในทีมมากกว่าการแข่งขันแบบตัวต่อใน TGT ผู้เรียนหรือสมาชิกแต่ละกลุ่มประเมินเพื่อทบทวนความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาผู้เรียนแต่ละคนทำการทดสอบย่อย เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่ได้เรียนรู้จากข้อทดสอบของผู้สอน

3.6 ผู้สอนและผู้เรียนอาจร่วมกันตรวจผลการทดสอบของสมาชิกแต่ละคน

3.7 ทีมจัดทำคะแนนการพัฒนาของสมาชิกแต่ละคน และคะแนนการพัฒนาของกลุ่มโดยอาจจัดเป็น ดังตาราง 6

ตาราง 6 ตัวอย่างตารางรายงานคะแนนการพัฒนา

คะแนนการพัฒนา				
ชื่อทีม.....				
ลำดับ ที่	ชื่อสมาชิก	คะแนนทดสอบ ย่อย	คะแนนฐาน	คะแนนการ พัฒนา
	รวม			

3.8 ให้แต่ละทีมนำคะแนนมาพัฒนาของทีมไปเทียบกับเกณฑ์ เพื่อหาระดับคุณภาพซึ่งอาจกำหนด ดังตาราง 7

ตาราง 7 ตัวอย่างเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพของทีมเปรียบเทียบกับคะแนนการพัฒนา

คะแนนการพัฒนา	ระดับคุณภาพ
0 - 30	ต้องปรับปรุง
31 - 60	ควรปรับปรุง
61 - 90	พอใช้
91 - 120	ดี
121 - 150	ดีมาก

4. ขั้นการรับรองผลงานและเผยแพร่ชื่อเสียงของทีม เป็นการประกาศผลงานของทีมว่าแต่ละทีมอยู่ในระดับคุณภาพใด รับรองยกย่อง ชมเชย ทีมที่มีคะแนนการพัฒนาสูงในรูปแบบต่างๆ เช่น ปิดประกาศ ให้รางวัล ลงจดหมายข่าว ประกาศเสียงตามสาย เป็นต้น

ทศนา แคมมณี (2547 : 266-267) ได้อธิบายเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ เอส.ที.เอ.ดี. (STAD) คำว่า “STAD” เป็นตัวย่อของ “Student Teams Achievement Divisions” กระบวนการดำเนินการมีดังนี้

1. จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มความสามารถ (เก่ง - กลาง - อ่อน) กลุ่มละ 4 คน เราเรียกกลุ่มนี้ว่า กลุ่มบ้านของเรา (Home Group)
2. สมาชิกในกลุ่มบ้านของเราได้รับเนื้อหาสาระ และศึกษาเนื้อหาสาระนั้นร่วมกัน เนื้อหาสาระนั้นอาจมีหลายตอน ซึ่งผู้เรียนอาจต้องทำแบบทดสอบในแต่ละตอน และเก็บคะแนนของตนไว้

3. ผู้เรียนทุกคนทำแบบทดสอบครั้งสุดท้าย ซึ่งเป็นการทดสอบรวบยอดและนำคะแนนของตนไปหาคะแนนพัฒนาการ (Improvement Score) ซึ่งหาได้ดังนี้คะแนนพื้นฐาน : ได้จากค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบย่อยหลายครั้งที่ผู้เรียนแต่ละคนทำได้คะแนนที่ได้ : ได้จากการนำคะแนนทดสอบครั้งสุดท้ายลบคะแนนพื้นฐานคะแนนพัฒนาการ : ถ้าคะแนนที่ได้คือ

- 11 ขึ้นไป คะแนนพัฒนาการ = 0
- 1 ถึง -10 คะแนนพัฒนาการ = 10
- +1 ถึง 10 คะแนนพัฒนาการ = 20
- +11 ขึ้นไป คะแนนพัฒนาการ = 30

4. สมาชิกในกลุ่มบ้านของเรา นำคะแนนพัฒนาการของแต่ละคนในกลุ่มมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มใดได้คะแนนพัฒนาการของกลุ่มสูงสุด กลุ่มนั้นได้รางวัล

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2549 : 54) อธิบายถึง การเรียนรู้แบบประสบความสำเร็จเป็นทีม(Student Teams Achievement Divisions : STAD) มีขั้นตอนกิจกรรมดังนี้

1. ครูนำเสนอประเด็นหรือเนื้อหาใหม่ โดยอาจนำเสนอด้วยสื่อที่น่าสนใจใช้การสอนโดยตรงหรือตั้งประเด็นให้ผู้เรียนอภิปราย
2. จัดผู้เรียนเป็นกลุ่มๆ ละ 3-4 คน ให้สมาชิกมีความสามารถต่างกัน มีทั้งความสามารถสูง ปานกลาง และต่ำ
3. แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาทบทวนเนื้อหาที่ครูนำเสนอจนเข้าใจ
4. ผู้เรียนทุกคนในกลุ่มทำแบบทดสอบ (Quiz) เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน
5. ตรวจสอบคำตอบของผู้เรียน นำคะแนนของสมาชิกทุกคนในกลุ่มมารวมกันเป็นคะแนนกลุ่ม
6. กลุ่มที่ได้คะแนนรวมสูงสุด (ในกรณีที่แต่ละกลุ่มมีจำนวนสมาชิกไม่เท่ากันให้ใช้คะแนนเฉลี่ยแทนคะแนนรวม) จะได้รับคำชมเชยโดยอาจติดประกาศไว้ที่บอร์ด หรือป้ายนิเทศของห้องเรียน

สุคนธ์ สินธพานนท์ (2550 : 89 – 90) ได้สรุปขั้นตอนการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขึ้นเสนอประเด็นความรู้หรือเนื้อหาใหม่ ผู้สอนนำเรื่องใหม่ เนื้อหาใหม่มาเสนอแก่ผู้เรียน ซึ่งอาจจะนำเสนอด้วยการใช้สื่อการสอนประเภทต่าง ๆ หรืออาจจะให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาแล้วผู้สอนตั้งประเด็นคำถามให้ผู้เรียนอภิปราย
2. จัดผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม มีจำนวนสมาชิกตามความเหมาะสม ซึ่งอาจจะมีความระหว่าง 4 – 5 คน โดยสมาชิกแต่ละกลุ่มจะมีความสามารถตั้งแต่เก่ง ปานกลาง และอ่อน มีทั้งเพศหญิง – เพศชายคละกัน สมาชิกในกลุ่มร่วมกันศึกษาเนื้อหาที่ผู้สอนนำเสนอจนมีความเข้าใจ ผู้สอนจะต้องชี้แจงให้ผู้เรียนทราบว่าความสำเร็จของกลุ่มนั้นจะต้องอาศัยผลจากการร่วมมือกันช่วยเหลือกัน ผู้ที่เก่งกว่าจะต้องช่วยแนะนำผู้ที่อ่อนกว่าหรือเรียนได้ช้ากว่า ซึ่งในขั้นนี้ผู้สอนควรมีใบความรู้ที่ผู้เรียนสามารถสร้างความกระจ่างชัดให้แก่ผู้เรียนมากขึ้น
3. ให้ผู้เรียนทุกคนในแต่ละกลุ่มทำแบบทดสอบเป็นรายบุคคล ซึ่งแบบทดสอบจะตรงตามเนื้อหาที่เรียน

4. ตรวจสอบคำตอบจากแบบทดสอบ นำคะแนนของสมาชิกทุกคนในกลุ่มรวมกันเป็นคะแนนกลุ่ม
5. ประกาศชมเชยกลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด และรองลงมาเรียงตามลำดับซึ่งอาจจะติดประกาศคะแนนไว้ที่ป้ายนิเทศของห้องเรียน (อาจจะมีการสัมภาษณ์การทำกิจกรรมร่วมกันของกลุ่มผู้ประสบความสำเร็จ เพื่อเป็นตัวอย่างการทำงาน)

จากขั้นตอนที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาค้นคว้าสามารถสรุปขั้นตอนการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ได้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ชี้นำเสนอประเด็นหรือเนื้อหาใหม่ โดยการทบทวนพื้นฐานความรู้เดิม จากนั้นครูสอนเนื้อหาใหม่กับนักเรียนกลุ่มใหญ่ทั้งชั้น ซึ่งครูอาจจะใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย สาธิตอธิบาย และแสดงเหตุผล ใช้คำถาม ทดลอง อุปนัย เป็นต้น และครูอาจจะนำเสนอด้วยการใช้สื่อการสอนประเภทต่าง ๆ หรืออาจจะให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาแล้วผู้สอนตั้งประเด็นคำถามให้ผู้เรียนอภิปราย
2. ขั้นปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม โดยนักเรียนในกลุ่ม 4 – 5 คน โดยสมาชิกแต่ละกลุ่มจะมีความสามารถแตกต่างกันทั้ง เก่ง ปานกลาง และอ่อน มีทั้งเพศหญิง – เพศชายคละกัน ร่วมกันศึกษากลุ่มย่อย นักเรียนเรียนเก่งจะอธิบายให้นักเรียนเรียนอ่อนฟังและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการทำกิจกรรม
3. ขั้นทดสอบย่อย (Quiz) หลังจากที่นักเรียนในแต่ละกลุ่มทำงานเสร็จเรียบร้อยแล้วครูก็ทำการทดสอบย่อย เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน ซึ่งนักเรียนแต่ละคน จะทำแบบทดสอบด้วยตนเอง ไม่มีการช่วยเหลือกัน วิธีการนี้จะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง
4. ขั้นคิดคะแนนความก้าวหน้า ในขั้นนี้มีการคิดคะแนนความก้าวหน้าของแต่ละคน และของกลุ่มย่อย ครูตรวจแบบทดสอบของนักเรียน แล้วแจ้งผลการทดสอบ ซึ่งอาจติดประกาศไว้ที่บอร์ด หรือป้ายนิเทศของห้องเรียน โดยคะแนนที่นักเรียนทำได้ในการทดสอบจะถือเป็นคะแนนรายบุคคล แล้วนำคะแนนรายบุคคลไปแปลงเป็นคะแนนกลุ่ม
5. ขั้นชมเชย ยกย่อง บุคคลหรือกลุ่มที่มีคะแนนยอดเยี่ยม นักเรียนคนใดทำคะแนนได้ดีกว่าครั้งก่อน จะได้รับคำชมเชยเป็นรายบุคคล และกลุ่มใดทำคะแนนได้ดีกว่าครั้งก่อนจะได้รับคำชมเชยทั้งกลุ่ม

แผนการจัดการเรียนรู้

1. ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการประกอบการเรียนรู้ และเป็นสิ่งช่วยให้ครูได้วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เตรียมการสอนไว้ล่วงหน้า ส่งผลให้การจัดการสอนที่ให้กับนักเรียนได้ผลอย่างมีประสิทธิภาพ

ศักรินทร์ สุวรรณโรจน์ และคณะ (2536 : 22) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ คือ การนำรายวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์ที่จะต้องทำการสอนตลอดภาคเรียนมาสร้างเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อ อุปกรณ์การสอน การวัดผลประเมินผล เพื่อใช้สอนในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ โดยการกำหนดเนื้อหาสาระ และจุดประสงค์การเรียนรู้ย่อย ๆ ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์

หรือจุดมุ่งหมายของหลักสูตร สภาพของผู้เรียนความพร้อมของโรงเรียน ในด้านวัสดุอุปกรณ์ หรือตรงกับชีวิตจริงในท้องถิ่น

ถวัลย์ มาศจรัส (2538 : 170) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้ แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การนำวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์ที่จะต้องทำการสอนตลอดภาคเรียน มาสร้างเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีจุดประสงค์การเรียนการสอนเนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน หรือจุดเน้นของหลักสูตรสภาพของผู้เรียนหรือความพร้อมของผู้เรียน และตรงกับชีวิตจริงในท้องถิ่น ซึ่งผู้สอนได้จัดทำไว้เป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้าเพื่อหาประสิทธิภาพในการเรียนการสอน

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542 : 1) สรุปว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนการหรือโครงการที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้ในการปฏิบัติการสอนในรายวิชาใดวิชาหนึ่ง เป็นการเตรียมการสอนอย่างมีระบบ และเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่จุดประสงค์การเรียนรู้ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กรมวิชาการ (2544 : 1) ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้หมายถึงการนำวิชาหรือประสบการณ์ที่จะต้องทำการสอนตลอดภาคเรียน มาสร้างเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อ อุปกรณ์ การสอน และการวัดผลประเมินผล เพื่อใช้สอนในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ โดยกำหนดเนื้อหาสาระ และจุดประสงค์ของการเรียนย่อย ๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือจุดหมายของหลักสูตร สภาพของผู้เรียน ความพร้อมของโรงเรียนในด้านวัสดุอุปกรณ์ และตรงกับชีวิตจริงในท้องถิ่น ซึ่งถ้ากล่าวอีกนัยหนึ่ง แผนการสอนก็คือ การเตรียมการสอนเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้า หรือบันทึกการสอนนั่นเอง

ธเนศ ขำเกิด (2544 : 75) ได้กล่าวไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ คือ กรอบทิศทางหรือเค้าโครงที่ประกอบด้วย จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน และการประเมินผล ที่ครูเตรียมการสอนไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบระเบียบ เพื่อไม่ให้หลงทิศทาง

สำลี รักสุทธี และคณะ (2544 : 78) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้แผนการสอน คือการนำรายวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์ที่จะต้องทำการสอนตลอดภาคเรียนมาสร้างเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียน การการใช้สื่ออุปกรณ์การสอน และการวัดผลประเมินผลเพื่อใช้สอนในช่วงเวลาหนึ่งๆ โดยกำหนดเนื้อหาสาระ และจุดประสงค์ของการเรียนย่อยๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของหลักสูตร สภาพของผู้เรียน ความพร้อมของโรงเรียนในด้านวัสดุอุปกรณ์และตรงกับชีวิตจริงในท้องถิ่น

นิคม สุวพงษ์ (2545 : 3) กล่าวไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ คือการเตรียมการสอนของครูล่วงหน้าตามวัตถุประสงค์ โดยเน้นกิจกรรมการเรียนการสอน เนื้อหา สื่อ/วัสดุอุปกรณ์ การวัดและประเมินผลก่อนที่จะทำการสอนจริง เพื่อให้ครูมีความมั่นใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียน บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เอมอร สงวนดี (2547 : 20) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า แผนการสอนหรือแผนการจัดการเรียนรู้ คือ การวางแผนการสอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูเตรียมไว้ล่วงหน้า ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ผลการเรียนรู้ที่

คาดหวังสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น การสอนดำเนินไปอย่างมีระบบ บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้

วิมลรัตน์ สุทรโรจน์ (2551 : 280 – 281) ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่าแผนการจัดการเรียนรู้ คือ การนำวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์ที่จะต้องทำแผนการสอน ตลอดภาคเรียนมาสร้างเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่ออุปกรณ์การสอน และการวัดผลประเมินผล โดยจัดเนื้อหาสาระและจุดประสงค์การเรียนรู้ย่อย ๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ หรือจุดเน้นของหลักสูตร สภาพของผู้เรียน ความพร้อมของโรงเรียนในด้านวัสดุอุปกรณ์และตรงกับชีวิตจริงในห้องเรียน

ชวลิต ชูกำแหง (2551 : 93 – 94) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรของครูผู้สอน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง โดยใช้สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เนื้อหา เวลา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เป็นไปอย่างเต็มศักยภาพ

จากความหมายทั้งหมดพอสรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง โครงการที่จัดทำขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษร อย่างเป็นระบบ เพื่อที่จะสอนวิชาหนึ่ง โดยการกำหนดสาระสำคัญ จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน ตลอดจนวิธีการวัดผลประเมินผล เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของหลักสูตร

2. ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้

นักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้อธิบายถึงความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

ละออง จันทรเจริญ (2540 : 474) ได้สรุปความสำคัญของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างนี้

1. ช่วยให้ครูเกิดความมั่นใจในการสอน
2. ช่วยให้ครูผู้สอนได้มีโอกาสพิจารณาองค์ประกอบต่างๆ ของกระบวนการเรียนการสอนอย่างรอบคอบ อันจะส่งผลถึงประสิทธิภาพของครูและประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของนักเรียน
3. ทำหน้าที่เปรียบเสมือนผู้เตือนความจำให้แก่ครูผู้สอน
4. ป้องกันการใช้เวลาอย่างไร้ประโยชน์ เพราะการวางแผนการสอนช่วยให้ครูผู้สอน คำนึงถึงเวลาที่ใช้ในการสอน การเตรียมบทเรียนมากเกินไปก็จะเป็นการยืดเหนี่ยวความรู้อให้แก่ผู้เรียน ถ้าเตรียมบทเรียนน้อยเกินไปจะทำให้ครูผู้สอนทบทวนซ้ำซากไปจนหมดเวลา
5. ช่วยให้การบริหารการสอนเป็นไปด้วยดี เพราะหัวหน้าสถานศึกษาและศึกษานิเทศก์ มีส่วนในการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนเป็นข้อมูลในการวางแผนการนิเทศการศึกษา

6. มีประโยชน์สำหรับครูผู้สอนแทน ในกรณีที่ครูผู้สอนประจำไม่สามารถทำการสอนได้ แต่ได้วางแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้า ซึ่งเพื่อนครูผู้สอนแทนก็สามารถนำไปใช้สอนได้

ศักรินทร์ สุวรรณโรจน์ และคณะ (2542 : 11) สรุปความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ จะช่วยให้ครูศึกษาหลักสูตร แนวการสอน วิธีการวัดผลประเมินผล ศึกษาเอกสาร ตำรา ได้อย่างละเอียดทุกแง่มุมทุกมุม
2. แผนการจัดการเรียนรู้ จะช่วยให้ครูผู้สอนสามารถจัดเตรียมกระบวนการเรียน การสอนให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ทั้งในเรื่องทรัพยากรของโรงเรียน ทรัพยากรท้องถิ่น ค่านิยม ความเชื่อ และสภาพความเป็นจริงของท้องถิ่น
3. แผนการจัดการเรียนรู้เรียนรู้เป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพของครู ในการนำไปใช้ สอนให้สอดคล้องกับสภาพของผู้เรียน ระยะเวลา และสภาพการเรียนการสอนที่แท้จริงในแต่ละภาค เรียนช่วยให้ครูสอนได้ครบถ้วน ทันเวลา และช่วยให้มีความมั่นใจในการสอนมากขึ้น
4. แผนการจัดการเรียนรู้ จะช่วยให้ครูผู้สอนใช้เป็นข้อมูล หรือหลักฐานอ้างอิงได้ อย่างถูกต้องเที่ยงตรงแก่ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้องว่า ได้ทำการสอนอย่างไรใช้สื่อ อุปกรณ์ อะไรบ้าง อย่างไร
5. แผนการจัดการเรียนรู้จะใช้เป็นคู่มือ ครูที่สอนแทนได้
6. แผนการจัดการเรียนรู้ จะเป็นเอกสารที่แสดงถึงการพัฒนาคุณภาพการเรียนได้ เป็นอย่างดี
7. แผนการจัดการเรียนรู้ จะเป็นเอกสารที่แสดงถึงการพัฒนาวิชาชีพ และ มาตรฐานวิชาชีพครูที่แสดงว่า งานสอนเป็นงานที่จะต้องได้รับการฝึกฝน โดยเฉพาะมีเครื่องมือและ เทคนิคที่จำเป็นสำหรับประกอบอาชีพด้วย

นิคม สุวพงษ์ (2545 : 4) การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เป็นหัวใจสำคัญของการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งเป็นภารกิจของครูผู้สอนโดยตรง ในการที่จะนำผู้เรียนให้สู่จุดหมาย ปลายทางที่กำหนดอย่างเชื่อมั่นในตนเองของครูผู้สอน

วิลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545 : 289) ได้ศึกษาถึงความสำคัญของแผนการจัดการ เรียนรู้หรือแผนการสอนไว้ ดังนี้

1. ทำให้ผู้สอนสอนด้วยความมั่นใจ เมื่อเกิดความมั่นใจในการสอนจะสอนด้วยความคล่องแคล่ว เป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างราบรื่น ไม่ติดขัด เพราะได้เตรียมการทุกอย่างไว้พร้อมแล้ว การสอนก็จะดำเนินการไปสู่จุดหมายปลายทางอย่างสมบูรณ์
2. ทำให้เป็นการสอนที่คุ้มค่ากับเวลาที่ผ่านไป เพราะครูผู้สอนเตรียมอย่างมีแผนมี เป้าหมาย และมีทิศทางในการสอน มิใช่สอนอย่างเลื่อนลอย ผู้เรียนก็จะได้รับความรู้ความคิดเกิดจาก เจตคติ เกิดทักษะ และเกิดประสบการณ์ใหม่ตามที่ผู้สอนวางแผนไว้ ทำให้ได้การเรียนการสอนที่มี คุณค่า
3. ทำให้เป็นการสอนที่ตรงตามหลักสูตร ทั้งนี้เพราะในการวางแผนการสอน ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรทั้งด้านจุดประสงค์การสอน เนื้อหาสาระที่จะสอน การจัดกิจกรรมการเรียน การสอน การใช้สื่อการสอน และการวัดผลประเมินผล แล้วจัดทำออกมาเป็นแผนการสอน เมื่อผู้สอน สอนตามแผนการสอน ก็ย่อมทำให้เป็นการสอนที่ตรงตามจุดหมายของทิศทางของหลักสูตร
4. ทำให้การสอนบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ ดีกว่าการสอนที่ไม่มีแผนการสอน เนื่องจากในการวางแผนการสอน ผู้สอนต้องวางแผนอย่างรอบคอบในทุกองค์ประกอบของการสอน รวมทั้งการจัดเวลา สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ซึ่งจะเอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้

โดยสะดวกและง่ายขึ้น ดังนั้น เมื่อมีการวางแผนการสอนที่รอบคอบ และปฏิบัติตามแผนการสอนที่วางไว้ ผลของการสอนย่อมสำเร็จได้ดีกว่าการไม่ได้วางแผนการสอน

5. ทำให้ผู้สอนมีเอกสารเตือนความจำ สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการสอนต่อไป ทำให้ไม่เกิดความซ้ำซ้อน และเป็นแนวทางในการทบทวน หรือการออกข้อสอบ เพื่อวัดผลประเมินผลผู้เรียนได้ นอกจากนี้ทำให้ผู้สอนมีเอกสารไว้ให้เป็นแนวทางแก่ผู้ที่เข้าสอนแทนในกรณีที่จำเป็น เมื่อผู้สอนไม่สามารถเข้าสอนเองได้ ผู้เรียนจะได้รับความรู้ และประสบการณ์ที่ต่อเนื่องกัน

6. ทำให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อผู้สอน และต่อวิชาที่เรียน ทั้งนี้เพราะผู้สอนสอนด้วยความพร้อม เป็นความพร้อมทั้งด้านจิตใจและความพร้อมทางด้านวัตถุ ความพร้อมทางด้านจิตใจคือ ความมั่นใจในการสอน เพราะผู้สอนได้เตรียมแผนการสอนไว้อย่างพร้อมเพรียง เมื่อผู้สอนเกิดความพร้อมในการสอนย่อมสอนด้วยความกระฉ่างแจ้ว ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจอย่างชัดเจนในบทเรียน อันส่งผลให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อผู้สอน และต่อวิชาที่เรียน

อารมณ์ ใจเที่ยง (2546 : 201-215) ได้อธิบายถึงความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. ทำให้ผู้สอนสอนด้วยความมั่นใจเมื่อเกิดความมั่นใจในการสอนย่อมจะสอนด้วยความคล่องแคล่ว เป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างราบรื่น ไม่ติดขัด เพราะได้เตรียมการทุกอย่างไว้พร้อมแล้ว

2. ทำให้เป็นการสอนที่มีคุณค่าคุ้มกับเวลาที่ผ่านไป เพราะผู้สอนสอนอย่างมีแผน มีเป้าหมาย และมีทิศทางในการสอน มิใช่สอนอย่างเลื่อนลอย ผู้เรียนจะได้รับความรู้ ความคิดเกิดเจตคติ เกิดทักษะ และเกิดประสบการณ์ใหม่ตามที่ผู้สอนวางแผนไว้ ทำให้เป็นการเรียนการสอนที่มีคุณค่า

3. ทำให้เป็นการสอนที่ตรงตามหลักสูตร ทั้งนี้เพราะในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรทั้งด้านจุดประสงค์การสอน เนื้อหาสาระที่จะสอน การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน การวัดและประเมินผล แล้วจัดทำออกเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ เมื่อผู้สอนสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ ก็ย่อมทำให้เป็นการสอนที่ตรงตามจุดมุ่งหมายและทิศทางของหลักสูตร

4. ทำให้การสอนบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพดีกว่าการสอนที่ไม่มีการวางแผน เนื่องจากในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนต้องวางแผนอย่างรอบคอบในทุกองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ซึ่งจะเอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างสะดวกและง่ายขึ้น

5. ทำให้ผู้สอนมีเอกสารเตือนความจำ สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการสอนต่อไป ทำให้ไม่เกิดความซ้ำซ้อนและเป็นแนวทางในการทบทวนหรือการออกข้อสอบเพื่อวัดผลประเมินผลผู้เรียนได้

6. ทำให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อผู้สอนและต่อวิชาที่เรียน ทั้งนี้เพราะผู้สอนสอนด้วยความพร้อม เป็นความพร้อมทั้งด้านจิตใจ และความพร้อมทั้งด้านวัตถุ ความพร้อมทางด้านจิตใจคือความมั่นใจในการสอน เพราะผู้สอนได้เตรียมการสอนอย่างรอบคอบ ส่วนความพร้อมทั้งด้านวัตถุคือ การที่ผู้สอนได้เตรียมเอกสารหรือสื่อการสอนไว้อย่างพร้อมเพรียง เมื่อผู้สอนเกิดความพร้อมในการ

สอน ย่อมสอนด้วยความกระจำแจ้ง ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจอย่างชัดเจนในบทเรียน อันส่งผลให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อผู้สอนและต่อวิชาที่เรียน

ชวลิต ชูกำพวง (2551 : 95 – 96) ได้ระบุถึงความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. ช่วยให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของเรื่องที่จะจัดกิจกรรมและเลือกจัดกิจกรรมได้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน มีคุณภาพตรงกับเจตนารมณ์ของหลักสูตรซึ่งส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามลำดับขั้นตอนและทันเวลา
2. ช่วยให้ครูมีความเชื่อมั่นในตนเองมากยิ่งขึ้น เมื่อได้เตรียมการสอนมาอย่างดีแล้วการสอนก็จะเป็นไปอย่างเรียบร้อย
3. ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็ว เพราะเมื่อครูเตรียมการสอนดีย่อมทำให้การจัดกิจกรรมเป็นไปตามขั้นตอน จนนักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจเร็วขึ้น
4. ทำให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อกลุ่มประสบการณ์ที่เรียนการที่ครูเตรียมการสอนทำให้ครูมีความมั่นใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และจัดกิจกรรมได้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน ทำให้นักเรียนเรียนด้วยความสนุกสนาน และเกิดเจตคติที่ดีต่อเรื่องที่เรียน
5. ทำให้นักเรียนเกิดความเลื่อมใสศรัทธาในตัวครู เพราะครูมีความมั่นใจมีการเตรียมการเรียนการสอนมาอย่างดี กระบวนการเรียนการสอนเป็นไปตามขั้นตอนอย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนก็เกิดความเลื่อมใสศรัทธาครูยิ่งขึ้น
6. ถ้าครูมีความจำเป็นไม่ได้สอนด้วยตนเอง ผู้มาสอนแทนก็จะมาสอนแทนได้บรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนด
7. ทำให้การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ช่วยให้ครูสามารถวินิจฉัยจุดอ่อนของนักเรียนที่จะได้รับการแก้ไขและทราบจุดเด่นที่ควรได้รับการส่งเสริมต่อไป นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูเห็นภาพการทำงานของตนเองได้เด่นชัดยิ่งขึ้น
8. ครูผู้สอนสามารถใช้เป็นข้อมูลที่ถูกต้องเที่ยงตรง เพื่อเสนอแนะแก่บุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมวิชาการ ศึกษาในเทศก์ และผู้บริหาร เพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
9. ช่วยให้ผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้องได้ทราบขั้นตอนกระบวนการต่าง ๆ ในการสอนของครู เพื่อการนิเทศติดตามและประเมินผลการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
10. เป็นการพัฒนาวิชาชีพครูที่แสดงว่าการสอนต้องได้รับการฝึกฝนที่มีความเชี่ยวชาญโดยเฉพาะมีเครื่องมือและเอกสารที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพ
11. เป็นผลงานทางวิชาการอย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงความชำนาญพิเศษ หรือความเชี่ยวชาญของผู้จัดทำแผนการสอน ซึ่งสามารถนำไปพัฒนางานในหน้าที่และเสนอเลื่อนระดับให้สูงขึ้น

จากความสำคัญที่ข้างต้น สรุปได้ว่าความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้นั้น ช่วยให้ครูได้ศึกษาหลักสูตร แนวการจัดการเรียนรู้ วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อัตลอดทั้งการวัดและประเมินผลได้อย่างละเอียด ครูสามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียน และเป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และเกิดความมั่นใจในการสอน

3. ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี

นักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้อธิบายถึงลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีไว้ดังนี้

วัลลภ กันททรัพย์ (2539 : 18) ได้ศึกษาไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีควรมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่เข้าลักษณะ 4 ประการ คือ

1. เป็นการสอนที่มีกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติให้มากที่สุด โดยครูเป็นเพียงผู้คอยชี้แนะ ส่งเสริม หรือกระตุ้นให้กิจกรรมที่ผู้เรียนดำเนินการเป็นไปตามความมุ่งหมาย
2. เป็นแผนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบคำตอบ หรือทำสำเร็จด้วยตนเอง โดยครูพยายามลดบทบาทจากผู้ออกคำตอบมาเป็นผู้คอยกระตุ้นด้วยคำถาม หรือปัญหาให้ผู้เรียนคิดแก้ หรือหาแนวทางไปสู่ความสำเร็จในการทำกิจกรรมเอง
3. เป็นแผนการสอนที่เน้นกระบวนการมุ่งให้นักเรียนรับรู้ และนำกระบวนการไปใช้จริง

4. เป็นแผนการสอนที่ส่งเสริมการใช้วัสดุที่สามารถจัดได้ในท้องถิ่น หลีกเลี่ยงการใช้วัสดุอุปกรณ์สำเร็จราคาสูง

อวารณ์ ใจเที่ยง (2540 : 219) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีจะช่วยให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จได้ดี ลักษณะของแผนจัดการเรียนรู้ที่ดีมี ดังนี้

1. สอดคล้องกับหลักสูตรและแนวการสอนของกรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ
2. นำไปใช้สอนได้จริงและมีประสิทธิภาพ
3. เขียนอย่างถูกต้องตามหลักวิชา เหมาะสมกับผู้เรียนและเวลาที่กำหนด
4. มีความกระชับชัดเจน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายและเข้าใจได้ตรงกัน
5. มีรายละเอียดมากพอที่ทำให้ผู้อ่านสามารถนำไปใช้สอนได้
6. ทุกหัวข้อในแผนการสอนมีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน

จากลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่กล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าแผนการสอนที่ดีควรมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีลักษณะต่างๆ เช่น มีกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติให้มากที่สุด โดยครูเป็นเพียงผู้คอยชี้แนะ ส่งเสริม เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบคำตอบ หรือทำสำเร็จด้วยตนเอง จึงช่วยให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จได้ดี

4. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

นักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้อธิบายถึงองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

กาญจนา บุญสง (2542 : 166-168) กล่าวถึงแผนขององค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. ส่วนหัวแผนการสอน ซึ่งประกอบไปด้วยชื่อกลุ่มวิชา ระดับชั้น ชื่อหน่วย ชื่อเรื่อง และเวลา
2. ความคิดรวบยอด
3. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
4. คุณลักษณะนิสัยที่ควรเน้น
5. เนื้อหา

6. กิจกรรมการเรียนการสอน
7. สื่อการเรียนการสอน
8. การวัดผลประเมินผล
9. ภาคผนวก

ธวัช วันชูชาติ (2542 : 195-197) กล่าวถึงส่วนประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่าแผนการจัดการเรียนรู้โดยทั่วไปจะประกอบด้วยส่วนสำคัญ 7 ส่วนคือ

1. สารระสำคัญ
2. จุดประสงค์การเรียนรู้
3. เนื้อหา
4. กิจกรรมการเรียนการสอน
5. สื่อการเรียนการสอน
6. การวัดผลประเมินผล
7. กิจกรรมเสนอแนะ

ณัฐวุฒิ กิจรุ่งเรือง, วัชรินทร์ เสถียรยานนท์ และวัชณีย์ เขาว์ดำรง (2545 : 54-56) กล่าวถึงองค์ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. หัวเรื่อง (Heading)
2. สารระสำคัญ (Concept)
3. จุดประสงค์การเรียนรู้ (Objective)
4. เนื้อหาสาระ (Content)
5. กิจกรรมการเรียนรู้ (Activities)
6. สื่อการเรียนรู้ (Material & Media)
7. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (Assessment)

5. รูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้

นักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้อธิบายถึงรูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

ณัฐวุฒิ กิจรุ่งเรือง เจริญ (2545 : 51 - 58) ได้กล่าวถึงรูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้ว่า ไม่มีรูปแบบตายตัวขึ้นอยู่กับหน่วยงานหรือสถานศึกษาแต่ละแห่งจะคิดดัดแปลงตามความเหมาะสมอย่างไรก็ตามลักษณะส่วนใหญ่ของแผนการจัดการเรียนรู้จะคล้ายคลึงกันและแผนการจัดการเรียนรู้ที่นิยมใช้ในปัจจุบันมี 2 รูปแบบคือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบบรรยายหรือเรียงหัวข้อ เป็นการเขียนรายละเอียดขององค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับโดยใช้ความเรียงเป็นรูปแบบที่ได้รับความนิยม แต่มีข้อจำกัดในกรณีที่รายละเอียดอยู่คนละหน้ากันเนื่องจากยากต่อการมองเห็นความสัมพันธ์ของแต่ละองค์ประกอบ

2. แผนการจัดการเรียนรู้แบบตาราง เป็นการนำรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ เขียนลงในตารางภายในหน้าเดียวกัน เพื่อให้ง่ายต่อการมองเห็นความสัมพันธ์ของแต่ละองค์ประกอบ แต่มีข้อจำกัดในด้านพื้นที่ในการเขียนและภาวะในการตีตารางนอกจากนี้การจัดแผนการเรียนรู้สองรูปแบบดังกล่าวมาแล้วกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการได้

เสนอตัวอย่างในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ไว้เป็นกรอบเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งผู้ใช้สามารถนำไปปรับได้ตามที่เห็นว่าเหมาะสม

วิมลรัตน์ สุทรโรจน์ (2551 : 281) ได้เสนอรูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้

2 รูปแบบคือ

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเรียงหัวข้อ
2. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบตาราง

ดังตัวอย่าง

แบบที่ 1 แผนการจัดการเรียนรู้แบบเรียงหัวข้อ
ตัวอย่าง

แผนการจัดการเรียนรู้

เรื่อง.....ระยะเวลา.....คาบ/ชั่วโมง
สาระสำคัญ

.....

มาตรฐานการเรียนรู้

.....

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

.....

จุดประสงค์การเรียนรู้

1.
2.

สาระการเรียนรู้

.....

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน (5 นาที)
2. ชี้นตกลงกระบวนการเรียนรู้
3. ชี้นเสนอความรู้ใหม่
4. ชี้นฝึกทักษะ
5. ชี้นเสนอผลงาน
6. ชี้นสรุปความรู้
7. ชี้นกิจกรรม

การวัดผลประเมินผล

.....

.....

.....

ผลการตรวจแผนการจัดการเรียนรู้

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ตรวจ

บันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้บันทึก

แบบที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้แบบกิ่งตาราง
 ตัวอย่าง

แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการ

เรียนรู้.....

หน่วยที่.....เรื่อง

เวลาชั่วโมง

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ย่อย 1.

2.

3.

สาระสำคัญ.....

.....

จุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม	สาระการ เรียนรู้	กิจกรรมการเรียนการ สอน	สื่อการเรียน การสอน	การวัดผล ประเมินผล	หมายเหตุ
		1. ขั้นนำ.....			
		2. ขั้นสอน.....			
		3. ขั้นสรุป.....			
		4. ขั้นวัดผล.....			

จากรูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้ที่กล่าวมา ผู้ศึกษาค้นคว้าได้พิจารณาความเหมาะสมและความประหยัดแล้วเห็นว่าสมควรใช้รูปแบบการเขียนแผนการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบที่ 1 นำมาเขียนแผนการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ในครั้งนี้

การวิจัยเชิงปฏิบัติการ

1. ความหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

การวิจัยปฏิบัติการเป็นการทำงานร่วมกันของบุคลากรทุกฝ่ายในหน่วยงาน โดยมีกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ เพื่อแก้ไขหรือสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นในหน่วยงานให้ประสบผลสำเร็จซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการไว้ดังนี้

กิตติพร ปัญญาภิบาล (2540 : 33) กล่าวว่า การวิจัยปฏิบัติการ หมายถึง การศึกษาค้นคว้าเพื่อหาวิธีการแก้ปัญหา ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง เพื่อพัฒนาคุณภาพของงานที่ตนกำลังปฏิบัติอยู่ และขณะเดียวกันสร้างความเข้าใจถึงสภาพและกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นโดยผ่านกระบวนการของวงจรแบบบันไดเวียน ข้อมูลที่รวบรวมได้ระหว่างดำเนินงานเป็นฐานของการปรับแก้ไขขั้นถัดไป

พัฒนา สุขประเสริฐ (2540 : 1) ให้ความหมายว่า การประชุมเชิงปฏิบัติการ หมายถึง กระบวนการสำคัญที่จะช่วยพัฒนาหรือฝึกฝนเจ้าหน้าที่ หรือบุคลากรใหม่ที่จะเข้าทำงานหรือที่ทำงานอยู่แล้วในหน่วยงาน ให้มีความรู้และความสามารถเพิ่มขึ้นจนเหมาะสมกับงานที่ทำอยู่

พันธุ์ทิพย์ รวมสุด (2540 : 8) ได้ให้ความหมายของการวิจัยปฏิบัติการไว้ว่าการวิจัยปฏิบัติการเป็นวิธีการค้นหาคำตอบที่เสนอในวิชาจิตวิทยาสังคม โดย Kurt Lewin ในระหว่างช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 แนวหลักในความคิดของ Kurt Lewin ก็คือทฤษฎีและการปฏิบัติสามารถจะดำเนินคู่กันไปอย่างอาศัยประโยชน์ซึ่งกันและกันได้ ซึ่งทำให้เกิดกระบวนการที่คนใหม่ของการวิจัยและการปฏิบัติ คือ การวิจัยปฏิบัติการที่ได้รับความนิยมมากขึ้นเรื่อยๆตลอดมา

ประวิต เอรารธรรม์ (2542 : 89) กล่าวว่า การวิจัยปฏิบัติหมายถึง กระบวนการศึกษาค้นคว้าร่วมกันอย่างเป็นระบบของกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน เพื่อทำความเข้าใจร่วมกันต่อปัญหาหรือข้อสงสัยที่เผชิญอยู่ และให้แนวทางการปฏิบัติหรือวิธีการปรับปรุงแก้ไขที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในการปฏิบัติงาน

บรรยงค์ โตจินดา (2543 : 194) ให้ความหมายว่า การประชุมเชิงปฏิบัติการ หมายถึงการช่วยให้บุคลากรทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการยกระดับความสามารถของบุคลากรทุกวิถีทางให้เท่าเทียมกับที่มอบให้ทำ

อรัญญา สุธาสิโนบล (2544 : 23) สรุปความหมายของการวิจัยปฏิบัติการว่าเป็นการวิจัยอย่างมีระบบ โดยนำหลักการทางวิทยาศาสตร์มาใช้เพื่อแก้ปัญหาเฉพาะเรื่อง เฉพาะจุดซึ่งจะทำให้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างทันที อันจะส่งผลให้การปฏิบัติงานนั้นมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จากความหมายข้างต้นดังกล่าวพอสรุปได้ว่า การวิจัยปฏิบัติการ หมายถึง กระบวนการศึกษาค้นคว้า และกระบวนการทำงานร่วมกันที่มีระบบแบบแผนที่ชัดเจน โดยกลุ่มบุคคลที่ปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหา สภาพการณ์ที่เกิดขึ้น หรือพัฒนาเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น

2. ลักษณะสำคัญของการวิจัยปฏิบัติการ

นักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้อธิบายถึงลักษณะสำคัญของการวิจัยปฏิบัติการไว้ดังนี้

อรรถญา สุธาสิโนบล (2544 : 26) กล่าวถึง ลักษณะที่สำคัญของการวิจัยปฏิบัติการไว้ว่าการวิจัยปฏิบัติการมีลักษณะสำคัญหลายประการดังนี้

1. เริ่มต้นจากความต้องการปรับปรุงงานให้ดีขึ้น โดยค้นพบปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติเอง
2. มุ่งแก้ไขปัญหาเฉพาะจุด เฉพาะเรื่อง
3. เป็นการวิจัยเชิงพัฒนาเพื่อปรับปรุงผลการปฏิบัติงาน
4. เป็นการวิจัยเพื่อประเมินตนเองของผู้ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง
5. เป็นการวิจัยซึ่งผู้ปฏิบัติประสบปัญหาเอง ย่อมจะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ดีกว่าการวิจัยของบุคคลภายนอก
6. เป็นการวิจัยเพื่อวิเคราะห์งาน วางแผนเพื่อปรับปรุงงานนั้นให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
7. เกี่ยวข้องกับนวัตกรรม การเปลี่ยนแปลงและวิธีการ
8. เป็นการวิจัยที่มีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง เป็นระยะๆ เพื่อให้ทราบถึงความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติงาน อันจะนำไปสู่การปรับปรุงการทำงานในระยะต่อไป

9. เป็นการวิจัยที่ดำเนินการภายใต้สิ่งแวดล้อมทางสังคมที่ดี
10. มีการบันทึกข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเป็นระยะต่อเนื่อง
11. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจะต้องเหมาะสมสอดคล้องกับเรื่องที่จะวิจัย

12. เป็นการวิจัยที่ไม่ยึดแบบแผนเนื่องจากเป็นการวิจัยที่มุ่งแก้ปัญหาเฉพาะจุด เฉพาะเรื่องที่จะแก้ไขปัญหาเท่านั้น

13. การดำเนินการวิจัยมีการทดสอบสมมติฐานโดยการปฏิบัติจริง
14. การประเมินผลการวิจัยมุ่งพิจารณาขอบเขต วิธีการแก้ปัญหาหรือกระบวนการวิจัยและนำผลการวิจัยมาใช้ปรับปรุงงานได้เฉพาะเรื่อง

ประวิต เอราวรณ (2545 : 140) กล่าวว่า ลักษณะของการวิจัยเชิงปฏิบัติการมีอยู่ดังนี้

1. ผู้ศึกษาค้นคว้า คือ ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงาน
2. สิ่งที่ถูกวิจัย คือ การปฏิบัติงานในภาวะหน้าที่ต่าง ๆ
3. วัตถุประสงค์การวิจัย คือ การพัฒนาการทำงาน การค้นหาแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น เน้นผลการวิจัยที่จะนำไปเปลี่ยนแปลง การทำงาน
4. วิธีการวิจัย คือ กระบวนการค้นหาความรู้ที่มีขั้นตอนหลักสำคัญ การวิจัยเชิงการปฏิบัติโดยลักษณะสำคัญของการวิจัยเป็นการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน และผลที่เกิดขึ้น เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับการทำงาน เพื่อนร่วมงาน มีส่วนในการวิพากษ์วิจารณ์

การปฏิบัติงาน และผลที่ได้รับเป็นกระบวนการที่มีการดำเนินงานเป็นวงจรต่อเนื่องและเป็น
เปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงาน จึงสรุปได้ว่าการวิจัยการปฏิบัติงานมีคุณลักษณะสำคัญ คือ เป็นการ
สะท้อนผลการปฏิบัติงานโดยมีส่วนร่วมในการวิพากษ์วิจารณ์เป็นกระบวนการในการดำเนินงาน
เป็นวงจรต่อเนื่องและเป็นการปฏิบัติงาน และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น

Elliott (ประวิต เอราวรรณ์. 2545 : 8-9 ; อ้างอิงมาจาก Elliott. 1978 :
unpaged) กล่าวว่า ลักษณะของการวิจัยปฏิบัติการมีอยู่ 10 ประการ โดยอาศัยแนวคิดของ
Elliott ดังนี้

1. ปัญหาที่นำมาวิจัย ต้องเป็นปัญหาของผู้ปฏิบัติการ
2. ปัญหานั้นเป็นปัญหาที่สามารถแก้ไขได้
3. ปัญหานั้นเป็นปัญหาเชิงปฏิบัติ ไม่ใช่ปัญหาเชิงทฤษฎีหรือหลักการ
4. มีการเสนอทางออกของปัญหาและปรับเปลี่ยนไปจนกว่าการวิจัยจะเสร็จสิ้น
5. เป้าหมาย คือ ต้องการให้ศึกษาค้นคว้าว่าเข้าใจปัญหา
6. ใช้วิธีแบบกรณีศึกษา (Case Study) เพื่อบอกเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับการ
ดำเนินการวิจัยและสถานการณ์ปัญหาที่เกาะติดเพื่อการศึกษา
7. กรณีศึกษาในที่นี้เป็นการรายงานตามการรับรู้และความเชื่อในสิ่งต่างของครู
หรือผู้เรียน
8. การใช้การบรรยายข้อมูลจากสัญลักษณ์ทางภาษาที่แสดงออกมาใน
ชีวิตประจำวัน
9. กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถตรวจสอบความเที่ยงตรงของข้อมูลได้อย่างอิสระ
10. เปิดรับหรือรวบรวมข้อมูลได้อย่างอิสระภายในกลุ่มหรือในระหว่างการปฏิบัติ

3. กระบวนการดำเนินงานวิจัยปฏิบัติการ

นักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้อธิบายถึงกระบวนการดำเนินงานวิจัยปฏิบัติการ
ไว้ดังนี้

ประวิต เอราวรรณ์ (2545 : 11-20) ได้กล่าวถึงกระบวนการวิจัยปฏิบัติการไว้ว่า
กระบวนการหรือขั้นตอนของการวิจัยปฏิบัติการที่สำคัญและมีผู้นำมาประยุกต์ใช้ในทางการศึกษาอย่าง
แพร่หลาย มีอยู่ 5 กระบวนการ คือ กระบวนการของ Kurt Lewin. John Elliott, Deakin,
David Ebbutt และ James McKernan อย่างไรก็ตามแม้ว่า กระบวนการวิจัยปฏิบัติจะมีหลาย
รูปแบบ แต่หลักการหรือมโนทัศน์สำคัญ หรือวิธีการก็ใกล้เคียงและคล้ายคลึงกันสำหรับรายละเอียด
ของแต่ละกระบวนการ สำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้กระบวนการวิจัยของมหาวิทยาลัย Deakin
จึงนำเสนอรายละเอียดดังนี้

1. การพัฒนาแผนการปฏิบัติเพื่อปรับปรุงสิ่งที่ปัญหา ซึ่งเป็นการปฏิบัติงานที่มี
โครงสร้างและแนวทาง การวางแผนต้องมีความยืดหยุ่น และต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงที่จะ
เกิดขึ้นในอนาคตที่อาจส่งผลกระทบต่อแผนที่กำหนดไว้ได้
2. การปฏิบัติตามแผน ซึ่งเป็นการดำเนินการตามแนวทางที่ได้กำหนดไว้อย่าง
ละเอียดรอบคอบ และมีการควบคุมอย่างสมบูรณ์
3. การสังเกตผลการปฏิบัติ เป็นการบันทึกข้อมูล หลักฐาน หรือร่องรอยต่างๆ
อย่างมีวิจารณญาณเกี่ยวกับผลที่ได้จากการปฏิบัติ โดยอาจใช้วิธีการวัดแบบต่างๆ เข้ามาช่วยซึ่ง

สารสนเทศจากการสังเกตนี้จะนำไปสู่การสะท้อนและปรับปรุงการปฏิบัติอย่างเข้าใจ และถูกทิศทาง

4. การสะท้อนสะท้อนผลการปฏิบัติ เป็นกระบวนการทบทวนการปฏิบัติจากบันทึกที่ได้จากการสังเกตว่าได้ผลเป็นอย่างไร มีปัญหาหรือขัดแย้งอย่างไร เพื่อเป็นพื้นฐานการวางแผนในวงจรถัดไป

Kemmis และ McTaggart (โกวิทน์ เทศบุตร. 2552 : 6-9) ได้กล่าวถึงการวิจัยเชิงปฏิบัติการในการนำไปใช้เพื่อพัฒนาปรับปรุงสภาพการเรียนการสอนจริงในโรงเรียน

การวางแผน (Planning) เริ่มด้วยการสำรวจปัญหาที่สำคัญที่ต้องการให้มีการแก้ไข ครูและผู้เกี่ยวข้องอาจเป็นครูอื่นๆ ที่สอนร่วมกับนักเรียนผู้ปกครองและ/หรือผู้บริหารวางแผนพร้อมกันสำรวจการณ์ของปัญหาว่ามีอย่างไร ปัญหาที่ต้องแก้ไขคืออะไรจะเป็นในรูปแบบใดบ้างเช่นครูต้องเปลี่ยนคำถามในชั้นเรียน นักเรียนต้องทำงานเป็นกลุ่มเนื้อหา บางหัวข้อในแบบเรียนจะต้องตัดทอนหรือขยายความเพิ่มเติม ผู้บริหารต้องรับทราบการเปลี่ยนแปลงบางอย่างและให้การสนับสนุน เป็นต้น ในขั้นของการวางแผนจะมีการปรึกษาร่วมกันระหว่างผู้เกี่ยวข้อง การใช้แนวคิดวิเคราะห์สิ่งที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในรูปแบบต่อไปนี้จะช่วยให้มองเห็นภาพการณ์ปัญหาชัดเจนขึ้น

การปฏิบัติ (Action) เป็นการนำแนวคิดที่กำหนดเป็นกิจกรรมขึ้นวางแผนมาดำเนินการลงมือปฏิบัติ มีการใช้การวิเคราะห์ วิจัยประกอบไปด้วย โดยรับฟังจากผู้ร่วมวิจัยหรือผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ จากการปฏิบัติจะเป็นข้อมูลย้อนกลับว่าแผนที่วางไว้อย่างสมเหตุสมผลนั้นปฏิบัติได้จริงมากน้อยเพียงใดและอาจมีอุปสรรคอื่นๆ มาเกี่ยวข้องโดยไม่คาดคิดขึ้น เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (เช่น ถูกต่อต้านโดยผู้บริหารหรือนักเรียน) ฉะนั้นแผนงานที่กำหนดไว้ว่าจะยึดหยุ่นได้นั้นคือการปฏิบัติการโดยมีลักษณะเป็น Fluid and Dynamic โดยผู้วิจัยต้องพิจารณาญาณและการตัดสินใจที่เหมาะสมและมุ่งต่อการปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ด้วย

การสังเกต (Observing) เป็นการสังเกตการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นขณะดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนที่วางไว้โดยการจดบันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมด ทั้งที่คาดหวังและไม่คาดหวัง โดยสิ่งที่สังเกตคือ กระบวนการปฏิบัติ (The Action Process) และผลของการปฏิบัติ (The Effects of Action) การสังเกตนี้จะรวมถึงการรวบรวมผลการปฏิบัติที่เห็นด้วยตา การได้ฟัง การได้ใช้เครื่องมือ เช่น แบบทดสอบ เป็นต้น ซึ่งขณะที่การปฏิบัติวิจัยกำลังดำเนินไปควบคู่กับการสังเกตผลการปฏิบัติควรใช้เทคนิคต่างๆ ที่เหมาะสมมาช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วย ซึ่งมีหลายวิธีดังนี้

1. การจดบันทึกสะสม (Anecdotal Records) ผู้วิจัยใช้การบันทึกบรรยายสภาพการณ์รูปธรรมที่เด็กคนหนึ่งๆ (หรือกลุ่ม) ซึ่งพบในเวลายาวต่อเนื่องกัน เพื่อให้การเห็นภาพรวมของสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อวิจัยนั้น

2. การใช้บันทึกสนาม (Field Notes) เป็นการจดบันทึกเหมือนใช้ระเบียบสะสมการใช้บันทึกสนามจะบันทึกตามสภาพที่เห็น โดยไม่สอดแทรกข้อคิดส่วนตัว หรือแปลความการบันทึกโดยวิธีนี้ผู้วิจัยจะเห็นพฤติกรรมที่เกิดตามสภาพการณ์ที่เป็นจริง

3. การบันทึก/การบรรยายถึงพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม (Ecological Behavior Description) เป็นการจดบันทึกที่พยายามให้ความเข้าใจ ลำดับขั้นของพฤติกรรมในชั้นเรียนที่กำลังเป็นอยู่ และมีสิ่งใดเกิดขึ้นบ้าง เช่นขณะที่การเรียนกำลังสนุกสนานมีนักเรียน 2 คน ร้องให้ออกมา

4. การวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis) ศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องที่มีอยู่ เช่น คู่มือครู สมุดเตรียมการสอน สมุดจดงาน สมุดทำแบบฝึกหัดของนักเรียน บันทึกผลการเรียน รายงานประจำปีของโรงเรียน เอกสารแสดงกฎระเบียบ หรือนโยบายของโรงเรียน เป็นต้น

5. การบันทึกอนุทิน หรือจดหมายเหตุรายวัน (Diaries) เป็นการบันทึกส่วนตัวที่ระบุหัวข้อที่ตนเองสนใจ อันเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอน นักเรียนควรได้รับการสนับสนุนให้แสดงความรู้สึก หรือข้อคิดเห็นในแง่มุมของตนเขียนลงอนุทิน

6. การบันทึกลงกระดาษแข็งเป็นเรื่องราว (Item Sampling Card) เป็นการบันทึกเหมือนอนุทิน แต่เน้นเฉพาะเรื่องในช่วงเวลาหนึ่ง ครูหรือนักเรียนควรจดบันทึกเป็นรายวันวันละเรื่องลงในกระดาษแข็งแต่ละใบแยกกัน

7. การใช้ข้อมูลจากแฟ้มรายการ (Portfolio) เช่นรายงานการประชุมของโรงเรียน ข่าวของทางราชการที่เกี่ยวกับปัญหาที่กำลังดำเนินการวิจัยอยู่ บทความหรือการวิเคราะห์ปัญหาทางการศึกษาของหนังสือพิมพ์ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกัน

8. การใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) ใช้แบบสอบถามศึกษาข้อมูลเชิงความคิดเห็นแบบปลายเปิด หรือแบบปลายปิดที่มีตัวเลือกให้ตอบ จะได้รายละเอียดครบถ้วนเพียงพอ ผู้วิจัยต้องกำหนดหัวข้อของเรื่องที่จะถามให้รัดกุมและครอบคลุม

9. การสัมภาษณ์ (Interviews) เทคนิคการสัมภาษณ์ ทำให้ใช้คำถามได้ยืดหยุ่นกว่าการรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ดำเนินการได้ 3 ลักษณะคือ แบบไม่ได้วางแผน (Unplanned) คือสนทนาวางอย่างไม่เป็นทางการระหว่างครูกับครู หรือครูกับนักเรียน แบบวางแผนแต่ไม่ได้มีโครงสร้าง (Planned but Unstructured) เปิดโอกาสให้คู่สนทนาเลือกหัวข้อที่สนใจจะพูด ผู้สัมภาษณ์จะใช้คำถามอื่นๆ ประกอบเพื่อให้ได้คำตอบที่ชัดเจนเข้าประเด็น แบบมีโครงสร้าง (Structured) คือการสัมภาษณ์ที่เป็นไปตามชุดของคำถามที่ได้เตรียมการไว้แล้ว

10. การใช้สังคมมิติ (Sociometric Methods) เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์เชิงสังคมในกลุ่มนักเรียน โดยใช้คำถามว่า เขาชอบทำงาน หรือไม่ชอบทำงานกับใคร หรือนักเรียนชอบเล่นกับใคร หรือไม่ชอบเล่นกับใคร แล้วนำชื่อที่ถูกระบุมาโยงหาความสัมพันธ์ว่าใครเป็นที่นิยมของกลุ่ม หรือใครถูกเพิกเฉย

11. การใช้แบบทดสอบปฏิสัมพันธ์ และแบบสำรวจรายการ (Interaction Schedules and Checklists) เพื่อความสะดวกและเชื่อถือได้ในการสังเกตพฤติกรรมระหว่างครูและนักเรียน ผู้วิจัยอาจสร้างรายการแสดงปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน แล้วใช้ประกอบการสังเกตโดยการตรวจสอบ (Check) พฤติกรรมที่เกิดขึ้นตามรายการที่มีอยู่ เช่นการใช้คำถามของครู โอกาสในการตอบคำถามของนักเรียน เป็นต้น

12. การใช้เครื่องบันทึกเสียง (Tape Recording) เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างละเอียดลึกซึ้งในการสอนหรือการสนทนา

13. การใช้วีดิทัศน์ (Video Recording) บันทึกทั้งภาพและเสียง เพื่อให้เห็นภาพรวมของกิจกรรม หรือบันทึกเฉพาะประเด็นที่น่าสนใจ จะมีประโยชน์มากในการนำข้อมูลมาวิเคราะห์ภายหลัง

14. การใช้แบบทดสอบ (Test) ใช้แบบทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วัดจุดเด่น จุดด้อย ในเนื้อหาวิชาของผู้เรียน ซึ่งแบบทดสอบเป็นการรวบรวมข้อมูลทางด้านความสามารถทางสมองของผู้เรียน

การสะท้อนการปฏิบัติ (Reflection) ขั้นสุดท้ายของวงจรการทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการ คือ การประเมินหรือการตรวจสอบการปฏิบัติ หรือเป็นสิ่งที่ เป็นข้อปฏิบัติของข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติการ ผู้วิจัยร่วมกับผู้เกี่ยวข้องควรนำข้อมูลที่ได้รวบรวมไว้จากเครื่องมือต่างๆ มาตรวจสอบปัญหาที่เกิดขึ้นในแง่มุมต่างๆ ที่สัมพันธ์กับสภาพสังคมหรือสิ่งแวดล้อม โดยผ่านการอภิปรายปัญหา การประเมินโดยกลุ่มทำให้ได้แนวทางของการพัฒนาขั้นตอนของการดำเนินกิจกรรม และเป็นข้อมูลพื้นฐานนำไปสู่การปรับปรุง และการวางแผนปฏิบัติต่อไป

4. ข้อดีและข้อจำกัดของการวิจัยปฏิบัติการ

นักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้อธิบายถึงข้อดีและข้อจำกัดของการวิจัยปฏิบัติการ ไว้ดังนี้

4.1 ข้อดีของการทำวิจัยปฏิบัติการ

ประวิต เอรารวรรณ์ (2542 : 45) ได้กล่าวถึงข้อดีของการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนไว้ดังนี้

1. การทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนจะช่วยให้ครูทำงานอย่างมีระบบ เห็นภาพของงานตลอดแนว และมีการวางแผนในการทำงาน
 2. ช่วยให้ครูจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ ด้วยวิธีการสอนที่ดีและมีผลการวิจัยที่รองรับ ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงไปจากการเรียนการสอนแบบเดิมที่ครูจะยึดประสบการณ์เดิม ความรู้เดิม และความสนใจส่วนตัวเป็นหลัก
 3. ครูสามารถสร้างและวิเคราะห์ทางเลือกอย่างหลากหลาย และตัดสินใจเลือกทางเลือกอย่างมีคุณภาพ มีเหตุผลและสร้างสรรค์ มองทางเลือกได้กว้างขวางและลึกซึ้ง
 4. ครูที่ใช้กระบวนการวิจัยพื้นฐานเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนจะสามารถควบคุมกำกับ และพัฒนาการปฏิบัติงานของตนได้ดี และผลจากการวิจัยจะเป็นร่องรอยของความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู
 5. โรงเรียนสามารถใช้ผลการวิจัยในการกำหนดนโยบาย หรือมาตรการต่างๆ ของโรงเรียนได้
 6. ผู้เรียนมีการเรียนรู้ที่ดีและมีคุณภาพ รวมทั้งเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- สุวิมล ว่องวานิช (2544 : 23) การวิจัยปฏิบัติการเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของการวิจัย ที่เชื่อมช่องว่างระหว่าง ทฤษฎีการวิจัยและการปฏิบัติตลอดทั้งกระบวนการ ตั้งแต่การกำหนดปัญหาการวิจัย การประสานงานร่วมมือกันพัฒนารูปแบบปฏิบัติการแทรกแซง ตลอดไปจนถึงนำลงไปปฏิบัติในพื้นที่ การวิจัยปฏิบัติให้นักวิจัยให้เข้าไปถึงพื้นที่ที่จะวิจัยโดยตรง ซึ่งเป็นหลักการที่สำคัญของการวิจัยปฏิบัติ ดังนั้น ความรู้ที่พัฒนาขึ้นจากการวิจัยปฏิบัติ ซึ่งเป็นความรู้ที่เป็นรากฐานในสถานการณ์ปฏิบัติจริงเป็นข้อค้นพบที่ได้มาจากกระบวนการสืบค้นที่เป็นระบบและเชื่อถือได้ ทำให้สามารถนำไปปรับปรุงและดัดแปลงความรู้พื้นฐานที่มีอยู่เดิมได้ และยังให้ข้อมูลเกี่ยวกับขอบเขตของการใช้ความรู้ในการปฏิบัติด้วยการวิจัยปฏิบัติการจึงเป็นวิธีการที่มีคุณค่าในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่จะนำไปสู่การปรับปรุงวิธีการปฏิบัติอย่างแท้จริง นอกจากนี้แล้วด้วยหลักการสำคัญของการวิจัย

ปฏิบัติการที่เน้นการสะท้อนผลทำให้การวิจัยแบบนี้ส่งเสริมบรรยากาศของการทำงานแบบ ประชาธิปไตยที่ทุกฝ่ายเกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และยอมรับในข้อค้นพบร่วมกัน

จากข้อดีของการทำวิจัยปฏิบัติการข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าการวิจัยปฏิบัติการช่วยให้ครู ทำงานอย่างมีระบบ จัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ ด้วยวิธีการสอนที่ดีและมีผลการวิจัยที่รองรับ และผู้เรียนมีการเรียนรู้ที่ดีและมีคุณภาพ รวมทั้งเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

4.2 ข้อจำกัดของการวิจัยปฏิบัติการ

ประวิต เอราวรรณ์ (2542 : 26) ได้กล่าวถึงข้อจำกัดของการทำวิจัยปฏิบัติการ ในชั้นเรียนดังนี้

1. การทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนอาจมีข้อจำกัดบ้างในด้านความรู้ และ ทักษะพื้นฐานทางการวิจัยของครูที่ไม่ได้ศึกษาหรือฝึกฝนโดยตรง รวมทั้งอาจมีข้อจำกัดในด้านของ หลักสูตรกรอบของการทำงานให้กับครูที่ปฏิบัติตาม
2. การทำวิจัยปฏิบัติในชั้นเรียน ครูต้องอาศัยความอดทน และเวลาในการ ปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเป็นวงจร และรอให้เห็นผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติ และต้องเรียนรู้ตามขั้นตอน ของการวิจัยปฏิบัติการ
3. ครูต้องเชื่อมั่นและทุ่มเทเพื่อที่จะเรียนรู้ เพราะการวิจัยปฏิบัติการเป็น กระบวนการพัฒนาตนเองของครู ขณะเดียวกันครูก็ไม่สามารถปฏิบัติได้ด้วยตัวคนเดียวให้บรรลุผล แต่ต้องแสวงหาความร่วมมือจากเพื่อนครูในโรงเรียน และการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งหากครูไม่ทุ่มเทอย่างเพียงพอแล้ว ก็จะไม่สำเร็จผล
4. การทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นการวิจัยที่จำกัดขอบเขตของการศึกษา ในกลุ่มประชากรเป้าหมายที่เป็นผู้เรียนในความรับผิดชอบของครูในบริบท หรือสถานการณ์จำกัดใน ชั้นเรียน เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงานของครู ดังนั้นจะต้องระมัดระวังในการนำเอาวิธีการหรือข้อ ค้นพบไปใช้ในสภาพการณ์ หรือในชั้นเรียนอื่นๆ

ข้อจำกัดของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ แม้การวิจัยปฏิบัติการจะมีคุณประโยชน์ มากแต่โดยธรรมชาติและหลักการของการวิจัยปฏิบัติการก็ส่งผลให้เกิดข้อจำกัดของการวิจัยแบบนี้หลาย ประการเช่นกัน ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (สุวิมล ว่องวานิช. 2544 : 26)

4.2.1 การมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติ ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของการวิจัยส่งผล กระทบ ต่อขอบเขตและขนาดของงานวิจัย การวิจัยแบบนี้มักจะมีขนาดเล็กซึ่งทำให้มีผลต่อความเป็น ตัวแทนของข้อค้นพบจึงก่อให้เกิดข้อจำกัดในการสรุปอ้างอิงผลการวิจัย

4.2.2 งานวิจัยทั่วไปไม่ยอมให้มีตัวแปรส่งผลרבกวน โดยมีการออกแบบ การวิจัยให้สามารถควบคุมตัวแปรภายนอกได้ และก็สามารถดำเนินการจัดกระทำได้ เนื่องจากงานวิจัย แบบนั้นไม่ได้ทำ ส่วนหนึ่งของการปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน แต่สำหรับงานวิจัยปฏิบัติการมักมี ปัญหาในประเด็นนี้ เนื่องจากสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นจะปล่อยให้ไปไปตามธรรมชาติ ข้อค้นพบที่ได้รับ บางครั้งไม่สามารถยืนยันได้หนักแน่นว่าเนื่องมาจากปัจจัยใด แต่ทราบได้ที่ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นหมดไป ก็ถือว่าการวิจัยครั้งนั้นประสบความสำเร็จ

4.2.3 ธรรมชาติของงานวิจัยถูกกำหนดด้วยเงื่อนไขที่มีเรื่องของคณะกรรมการ เข้ามาเกี่ยวข้องในการทำงานทำให้การทดลองต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานอาจทำได้ไม่เต็มที่ เนื่องจากสิ่งที่ทดลองก็ยังไม่ได้มีการตรวจสอบยืนยันในผลที่เกิดขึ้น ว่าจะเป็นไปได้ในทิศทางใด

จากข้อจำกัดของการทำวิจัยปฏิบัติการข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าการวิจัยปฏิบัติการมีข้อจำกัดในด้านความรู้ และทักษะพื้นฐานทางการวิจัยของครูที่ไม่ได้ศึกษาหรือฝึกฝนโดยตรง ครูต้องอาศัยความอดทน และเวลาในการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง จึงจะทำให้การทำวิจัยปฏิบัติการประสบความสำเร็จและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

กลยุทธ์ในการพัฒนา

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้เลือกกลยุทธ์ที่ใช้ในการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอเสีตา จังหวัดนครราชสีมา ดังนี้

1. การประชุมเชิงปฏิบัติการ

1.1 ความหมายการประชุมเชิงปฏิบัติการ

เทคนิคหรือวิธีการที่จะใช้ในการฝึกอบรมนั้นมีอยู่มากมายหลายวิธี เช่นการประชุมเชิงปฏิบัติการ การอภิปราย การบรรยาย การแสดงบทบาทสมมติ การสัมมนาการอภิปรายเป็นคณะ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ฯลฯ แต่อย่างไรก็ตามเทคนิคดังกล่าวมานั้น เป็นเพียงวิธีการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ (Means to the End) ในการฝึกอบรมเท่านั้น

ซอร์คซัย อ่อนมี (2539 : 43) กล่าวว่าการประชุมปฏิบัติการ หมายถึงการประชุมที่มีการลงมือกระทำเพื่อแก้ปัญหาและลงมือปฏิบัติจริงด้วยระหว่างผู้ที่มีประสบการณ์กับผู้ที่มีความสนใจที่จะแก้ปัญหานั้น ๆ ร่วมกัน ผลการประชุมสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ทันทีที่ตัวครูได้เพิ่มความรู้อ ความสามารถ มีความมั่นใจในการทำงานมากขึ้น ส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์กร การประชุมปฏิบัติการจึงเป็นการพัฒนาบุคลากรอย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้เข้าประชุมได้รับความรู้และประสบการณ์ที่แปลกใหม่ ทั้งบางครั้งได้ลงมือกระทำเองเพื่อแก้ปัญหานั้น ๆ

สมเกียรติ ศรีจักรวาล (2542 : 3-147) กล่าวโดยสรุป การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) หมายถึง กระบวนการในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลอย่างมีระบบ โดยเริ่มจากการให้ความรู้พื้นฐานก่อนแล้ว จึงให้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้บุคคลนั้นเกิดทักษะในการปฏิบัติงาน ร่วมกันแก้ไขข้อขัดข้องในการปฏิบัติงานตลอดจนกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานและปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ธีรยุทธ์ หล่อเลิศรัตน์ (2544 : 657-658) กล่าวว่า การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เป็นวิธีการฝึกอบรมที่เริ่มมีผู้นิยมใช้มากขึ้น โดยผู้เข้าประชุมมาปฏิบัติการจะมีประมาณ 10-25 คน มีความสนใจหรือมีปัญหาในการปฏิบัติงานที่คล้ายคลึงกันมาร่วมกันศึกษา วิเคราะห์หาทางแก้ไขปัญหา หรือร่วมกันทดลองหาวิธีการปฏิบัติใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะในการทำงาน โดยการดำเนินการจะต้องจัดเตรียมโครงการ วิทยากร ข้อมูล รวมทั้งสถานที่ วัสดุที่จำเป็น และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ไว้ให้พร้อม และผู้เข้าร่วมประชุมปฏิบัติการทุกคนต้องมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง

จากความหมายข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าการประชุมเชิงปฏิบัติการเป็นกระบวนการในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลอย่างมีระบบโดยผู้เข้าประชุมมาปฏิบัติการ มีความสนใจหรือมีปัญหาในการปฏิบัติงานที่คล้ายคลึงกันมาร่วมกันศึกษา วิเคราะห์หาทางแก้ไขปัญหา หรือร่วมกันทดลองหาวิธีการปฏิบัติใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะในการทำงาน

1.2 วัตถุประสงค์การประชุมปฏิบัติการ

นักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้อธิบายถึงวัตถุประสงค์การประชุมปฏิบัติการ ไว้ดังนี้

การประชุมปฏิบัติการไว้ดังนี้

ภิญโญ สาธร (2531 : 41) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการประชุมเชิง

1. เพื่อฝึกฝนให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดทักษะในการปฏิบัติงาน
2. เพื่อกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงาน
3. เพื่อแก้ปัญหาขัดข้องในการปฏิบัติงาน
4. เพื่อกำหนดแนวทางในการปรับปรุงงาน

การประชุมไว้ ดังนี้

เริงลักษณ์ โรจนพันธ์ (2539 : 76) ได้กำหนดวัตถุประสงค์การประชุม

1. เพื่อฝึกฝนผู้เข้ารับการอบรมเกิดทักษะในการปฏิบัติงาน
2. เพื่อกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงาน
3. เพื่อแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติงาน
4. เพื่อกำหนดแนวทางในการปรับปรุงงาน

การประชุม มีดังนี้

พัฒนา สุขประเสริฐ (2540 : 5 - 7) ได้สรุปวัตถุประสงค์ของการประชุม

1. เพื่อเพิ่มพูนความรู้ (Knowledge) การเพิ่มพูนความรู้หรือเสริมสติปัญญาหรือเพื่อปรับปรุงแก้ไขความรอบรู้ เพื่อการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคลในแต่ละระดับเกี่ยวกับการเข้าใจกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หน้าที่รับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานหรือบุคคล การเข้าใจการจัดการ การบริหาร รูปแบบการบริหาร ทำให้มีความรู้คือ รู้ว่าสิ่งนั้นเป็นอะไร และสามารถจดจำไว้ได้ มีความเข้าใจ คือ รู้ในเหตุและผลของสิ่งที่ได้รู้นั้น สามารถอธิบายและขยายความได้ถูกต้องสามารถนำสิ่งที่รู้ไปใช้ในสถานการณ์จริงได้

2. เพื่อพัฒนาทักษะ (Skill) การพัฒนาทักษะหรือความชำนาญเป็นจุดมุ่งหมายของการฝึกอบรมและการพัฒนามาช้านาน รวมถึงการจัดลำดับความสำคัญของงาน การแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้า การเพิ่มความมั่นใจในการตัดสินใจ ทำให้สามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและคล่องตัว จนมีความเชื่อมั่นว่าจะสามารถทำได้เองในสถานการณ์จริงของท้องถิ่นและความพร้อมของตน การเพิ่มจำนวนครั้งหรือความถี่ในการฝึกปฏิบัติทำให้มีประสบการณ์และทักษะในการทำงานสูงนั้นก่อให้เกิดความมั่นใจได้เป็นอย่างดี สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และถูกต้องโดยใช้เวลาน้อยลง

3. เพื่อเปลี่ยนแปลงเจตคติ (Attitude) เมื่อสร้างเจตคติที่ดีที่เหมาะสมแก่ผู้เข้ารับการอบรมประชุมปฏิบัติการ ทำให้มีขวัญและกำลังใจที่ดีในการทำงาน สามารถทำงานของตนได้ด้วยความยินดีและพอใจ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ด้วยความสะดวกสบาย การฝึกอบรมโดยทั่วไปมักมีจุดมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงแก้ไขความรอบรู้เพื่อการปฏิบัติงาน เพื่อเพิ่มทักษะความชำนาญ การแต่ละเลยการจูงใจบุคลากรให้ปฏิบัติงานในหน้าที่ให้ดีขึ้น ทั้งที่การจูงใจบุคลากรเป็นเรื่องสำคัญอีกเรื่องหนึ่งที่จะต้องคำนึงถึง เพราะหากบุคลากรมีความรู้และทักษะในการทำงาน แต่ขาดแรงจูงใจในการทำงานก็จะไม่นำความรู้และทักษะมาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถและการขาด

แรงจูงใจในการปฏิบัติงานอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่บุคลากรที่ได้รับการฝึกอบรมและการพัฒนาไม่ได้นำความรู้และทักษะที่ได้รับมาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ ทำให้การฝึกอบรมไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

สมคิด บางโม (2540 : 173) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการประชุมเชิงปฏิบัติการไว้ดังนี้

1. เพื่อให้สมาชิกได้ปฏิบัติจริง
2. เพื่อให้เกิดผลงานใหม่ๆ ขึ้น
3. ส่งเสริมความร่วมมือของสมาชิก

สมิต สัชฌุกร (2543 : 16) การประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นการรวมกลุ่มของ คนจำนวน 12 คน หรือมากกว่านั้น มีความสนใจหรือมีปัญหาาร่วมกัน มาพบปะกัน เพื่อใช้เวลาในการปรับปรุงความสามารถ ความเข้าใจ และความชำนาญเชี่ยวชาญของแต่ละคนโดยการศึกษาวิจัย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และรวบรวมข้อมูลจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ สามารถนำมาใช้เมื่อต้องการที่จะได้รับผลอย่างใดอย่างหนึ่งตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อทำความเข้าใจปัญหา
2. เพื่อสำรวจปัญหา
3. เพื่อพยายามหาข้อแก้ไขปัญหา
4. เพื่อศึกษาปัญหาด้วยการสอบถาม
5. เพื่อพิจารณาด้วยการสอบถาม
6. เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างบุคคล
7. เพื่อส่งเสริมการศึกษา รวมถึงการแก้ปัญหา และค้นคิดวิธีการต่างๆ
8. ประโยชน์ของการประชุมปฏิบัติการ

จากวัตถุประสงค์การประชุมปฏิบัติการที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า การประชุมปฏิบัติการ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมปฏิบัติการมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการปฏิบัติงาน สามารถนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาปรับปรุงการทำงานของตนเองและองค์กร ทำให้เกิดความร่วมมือกับบุคคลต่าง ๆ มากขึ้น

1.3 การดำเนินการประชุมปฏิบัติการ

นักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้อธิบายถึงการดำเนินการประชุมปฏิบัติการ ไว้ดังนี้

ฐิระ ประवालพุกษ์ (2538 : 128) ได้อธิบายว่าการประชุมปฏิบัติการจะแบ่งการดำเนินการได้ 2 ส่วน คือ

ส่วนที่แรก จะเป็นการให้ความรู้ของวิทยากร เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจแก่ผู้เข้ารับการอบรมให้สามารถแก้ไขข้อขัดข้องในการทำงาน กำหนดแนวทางในการปฏิบัติและปรับปรุงงาน

ส่วนที่สอง จะเป็นการปฏิบัติการของผู้เข้ารับการอบรมที่จะหาหรืออภิปรายให้ได้แนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือวิธีการปฏิบัติงาน โดยอาจดำเนินการทั้งกลุ่มใหญ่หรือแบ่งเป็นกลุ่มย่อยซึ่งการดำเนินการของส่วนที่สอง จะอาศัยหลักการที่วิทยากรได้บรรยายหรืออภิปรายมาใช้ประกอบเป็นแนวทาง

สมคิด บางโม (2540 : 173) กล่าวถึงวิธีการดำเนินการประชุมปฏิบัติการ
ดังนี้

1. ชี้แจงแนวทางในการดำเนินการประชุมปฏิบัติการให้ผู้เข้ารับการอบรม
เข้าใจ
2. จัดการให้มีการบรรยายหรืออภิปรายของวิทยากร เพื่อเสริมสร้างความรู้
เกี่ยวกับเรื่องที่น่ามาประชุมปฏิบัติการ ตลอดจนการให้แนวทางในการแก้กลุ่มเพื่อการประชุมกลุ่มย่อย
3. แบ่งกลุ่มเพื่อปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายให้ศึกษาค้นคว้าปฏิบัติการ
และรวบรวมสรุปเป็นรายงานหรือผลงาน ในช่วงระยะเวลาช่วงนี้จะต้องใช้เวลาแก้กลุ่มมากพอที่จะ
ทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จ
4. การนำเสนอรายงานหรือผลการปฏิบัติงานต่อที่ประชุมใหญ่ เพื่อการรับ
เป็นแนวทางที่ใช้แก้ไขปัญหาและปฏิบัติงาน
5. สมาชิกที่เข้าร่วมประชุมปฏิบัติการนำแนวทางไปจัดทำแนวทางการ
ปฏิบัติงานและปรับปรุงแก้ไขการทำงานให้มีความเหมาะสมเกิดประสิทธิภาพ

จากการดำเนินงานการประชุมปฏิบัติการ สามารถสรุปได้ว่า ในการประชุม
ปฏิบัติการเป็นการดำเนินงานที่เป็นระบบมีขั้นตอน คือ มีการให้ความรู้จากวิทยากรแก่ผู้เข้ารับการ
อบรม และมีขั้นตอนของการปฏิบัติจริงของผู้เข้าร่วมอบรมเพื่อเป็นการอภิปรายชี้แจงถึงปัญหาและ
ร่วมกันหาแนวทางการแก้ไขปัญหตามแนวทางของวิทยากรที่ให้ความรู้มานั้น หลังจากได้ข้อสรุปแล้ว
จึงนำข้อสรุปไปเป็นแนวทางการปฏิบัติงานของตนเองตามความเหมาะสมต่อไป

1.4 รูปแบบของการประชุม

การประชุมมีหลายรูปแบบ แต่ละแบบมีความมุ่งหมายและเหมาะกับงานแตกต่างกันซึ่งผู้จัดควรพิจารณาให้ตรงกับวัตถุประสงค์และความเหมาะสม

นนทวัฒน์ สุขผล (2543 : 30 – 31) ได้สรุปว่าการประชุมเชิงปฏิบัติการ
เป็นรูปแบบของการฝึกอบรมที่ส่งเสริมให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดการเรียนรู้ทั้งด้านทฤษฎี และปฏิบัติ
สามารถนำสิ่งที่ได้รับไปปฏิบัติงานในสถานการณ์จริงที่ผู้เข้ารับการอบรมปฏิบัติอยู่ เช่น ในองค์การ
หรือหน่วยงานมีการนำเอาเครื่องจักรกล หรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ จำเป็นที่จะต้องอบรมพนักงาน
ให้มีความรู้ และความสามารถปฏิบัติงานได้ บางทีจึงเรียกการอบรมในลักษณะเข้มข้น (Intensive
Training Course) ลักษณะของการประชุมเชิงปฏิบัติการ แบ่งการดำเนินงานได้เป็น 2 ส่วน คือ
ส่วนแรก จะเป็นการให้ความรู้ของวิทยากร เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ แก่ผู้เข้ารับการอบรมให้
สามารถแก้ไขข้อขัดข้องในการทำงาน กำหนดแนวทางในการปฏิบัติงาน และปรับปรุงงาน ส่วนที่สอง
จะเป็นการปฏิบัติของผู้เข้ารับการอบรม ที่จะหาหรือ อภิปราย ให้ได้แนวทางแก้ปัญหา ทาวิธีการ
ปฏิบัติงานโดยอาจดำเนินงานทั้งที่เป็นกลุ่มใหญ่ หรือกลุ่มย่อยซึ่งการดำเนินการของส่วนที่สอง จะ
อาศัยหลักวิชา หรือหลักการที่วิทยากรได้บรรยายมาประกอบเป็นแนวทางอาจกล่าวได้ว่า การประชุม
ปฏิบัติการ เป็นการอบรมที่ผู้เข้ารับการอบรมได้ปฏิบัติจริงโดยทั่วไปจะมีการบรรยาย ให้ความรู้
พื้นฐานก่อนแล้วจึงให้ลงมือปฏิบัติ อาจเป็นการฝึกการใช้เครื่องมือใหม่ ๆ ประชุมกันเพื่อการสร้าง
คู่มือ หรือประชุมเพื่อสร้างอุปกรณ์ต่าง ๆ การปฏิบัตินิยมให้ร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย ๆ มากกว่าปฏิบัติ
เป็นกลุ่มใหญ่ หรือรายบุคคล เป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เข้ารับการอบรมทุกคน ซึ่งผู้เข้ารับ

การอบรมจะมีอิสระในการคิด และปฏิบัติงานเป็นกลุ่มและสามารถนำผลการประชุมปฏิบัติการไปใช้ในการดำเนินงานในหน่วยงาน

สมจิตร เกิดปรางค์ และนุตประวีณ์ เลิศกาญจนวัต (2545 : 27) ได้สรุปถึงรูปแบบของการประชุมเชิงปฏิบัติการว่า เป็นการประชุมที่ประกอบด้วยจำนวนสมาชิกเข้าร่วมประชุม ฟังขนาดกลางหรืออาจมีสมาชิกเข้าร่วมประมาณ 30 - 100 คน ก็ย่อมทำได้การประชุมแบบนี้มีความยืดหยุ่นสูงอาจแบ่งสมาชิกเป็นกลุ่มย่อยประมาณ 1 - 5 กลุ่ม ซึ่งจำนวนกลุ่มขึ้นอยู่กับเนื้อเรื่องความพร้อมและจำนวนวิทยากร อาจจัดประชุมในระยะเวลาด้าน ๆ เช่น ครึ่งวัน 1 - 3 วัน หรือ 1 - 2 สัปดาห์ก็ได้ โดยทั่วไปจะไม่นิยมจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเกิน 2 สัปดาห์เพราะจะทำให้เกิดการเบื่อหน่ายขึ้นได้ ทั้งวิทยากรและผู้เข้ารับการประชุม ปกติการประชุมเชิงปฏิบัติการ จะประกอบด้วย การบรรยายทางทฤษฎี และการนำทฤษฎีทดลองปฏิบัติตลอดจนแก้ไขปรับปรุงเพื่อหาข้อสรุปและนำความรู้ที่ได้รับจากทฤษฎี และจากการทดลองปฏิบัติไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในโอกาสต่อไปประโยชน์ที่ได้รับจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นการสำรวจปัญหา ค้นคว้าวิธีการ กระบวนการแก้ปัญหาที่ดี และสามารถปฏิบัติได้ ทั้งเป็นการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเป็นการเผยแพร่ความรู้และวิทยาการใหม่ ๆ กระบวนการจัดการประชุมจะประกอบด้วย ผู้ประสานงาน คณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ วิทยากร และผู้เข้ารับการประชุม

สรุปได้ว่า การประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นรูปแบบการอบรม ประชุม สัมมนาที่เริ่มจากวิทยากรบรรยายทฤษฎี เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้แก่สมาชิกผู้เข้ารับการอบรม ผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำความรู้ แนวคิด ทฤษฎีที่ได้รับมาใช้ในการฝึกปฏิบัติ ยึดหลักกระบวนการกลุ่ม ทุกคนมีส่วนร่วม และมีอิสระในการแสดงความคิดเห็น โดยมีกระบวนการดำเนินงานที่เป็นระบบ มีขั้นตอนเหมาะสมกับสถานการณ์วัตถุประสงค์เป้าหมาย และกลุ่มสมาชิกที่เข้าร่วม มีการประเมินผลการดำเนินงานพัฒนาความรู้ความเข้าใจตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ สามารถนำความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ที่ได้จากการประชุมปฏิบัติการไปใช้ในการพัฒนาการปฏิบัติงานจริงในหน่วยงานหรือองค์การของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การนิเทศภายใน

2.1 ความหมายของการนิเทศภายใน

ความหมายของการนิเทศภายในโรงเรียน มีหน่วยงานและนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้หลายประการ ดังนี้

ซารี มณีศรี (2542 : 201) กล่าวว่า การนิเทศภายใน หมายถึง การปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารกับครูในโรงเรียนในการที่จะปรับปรุงแก้ไข พัฒนาการทำงานของครูให้มีประสิทธิภาพ และส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน

ทองสุข ชาภักดี (2545 : 12) กล่าวว่า การนิเทศการสอนเป็นกระบวนการของผู้นิเทศที่มุ่งจะปรับและพัฒนาการสอนในสถานศึกษา โดยมุ่งที่พฤติกรรมของครูที่จะส่งผลต่อพฤติกรรมของผู้เรียน

วัชรรา เล่าเรียนดี (2545 : 130) กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียน เป็นกระบวนการบริหารการศึกษาที่จัดดำเนินการในโรงเรียนโดยบุคลากรในโรงเรียนเป็นหลักซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน และคณะครูอาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนโดยตรง

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 3) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การนิเทศภายใน หมายถึง แผนงานที่ได้จัดทำขึ้นเพื่อปรับปรุงการสอน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546 : 15) สรุปว่า การนิเทศ หมายถึง กระบวนการจัดบริหารการศึกษา เพื่อชี้แนะให้ความช่วยเหลือ และความร่วมมือกับครู และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครู และเพิ่มคุณภาพของนักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของการศึกษา การนิเทศถือเป็นศาสตร์ และศิลป์ เพราะกระบวนการนิเทศที่จัดว่าเป็นศาสตร์ ก็เพราะกระบวนการนี้เป็นปรัชญาที่แสวงหาความจริง ความรู้ และคุณค่าในสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษา ส่วนที่ถือว่าเป็นศิลป์ ก็เพราะต้องอาศัยเทคนิควิธี และมนุษยสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น การติดต่อประสานงาน การจูงใจ เพื่อการเปลี่ยนแปลงไปสู่เป้าหมายของการจัดการศึกษา

สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 182) กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นกระบวนการที่ผู้นิเทศในสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร ครูวิชาการ และครูอาจารย์ที่ผู้บริหารมอบหมายดำเนินการ โดยใช้ภาวะผู้นำทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ ประสานงาน และใช้ศักยภาพการทำงานอย่างเต็มที่ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาของสถานศึกษานั้น โดยส่วนรวมให้เป็นมาตรฐานหลักสูตร มาตรฐานการศึกษา

1. เพื่อให้สถานศึกษามีศักยภาพในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตรและเป็นไปตามแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
2. เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารและจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ
3. เพื่อพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน สังคม ทันต่อการเปลี่ยนแปลง
4. เพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษา ได้พัฒนาเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน ตลอดจนความต้องการในวิชาชีพ
5. เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษาปฏิรูประบบบริหาร โดยให้ทุกคนมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ และร่วมรับผิดชอบ ชื่นชมในผลงาน
6. เพื่อให้เกิดการประสานงานและความร่วมมือและความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระหว่างผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ชุมชน สังคม และวัฒนธรรม

จากความหมายของการนิเทศภายในที่มีผู้กล่าวไว้มากมายนั้น พอสรุปได้ว่าการนิเทศภายในโดยบุคลากรภายในโรงเรียนเป็นผู้ก่อให้เกิดกิจกรรมการนิเทศภายใน โดยบุคลากรภายในโรงเรียนตั้งแต่ผู้บริหารลงไปให้ความร่วมมือซึ่งกันและกัน ในการปรับปรุงการเรียนการสอน ประสิทธิภาพของครูผู้สอน และทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุดในการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.2 ความสำคัญและความจำเป็นของการนิเทศภายใน

นักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้อธิบายถึงความสำคัญและความจำเป็นของการนิเทศภายใน ไว้ดังนี้

ซารี มณีศรี (2542 : 201-202) ได้กล่าวถึงความจำเป็นที่จะต้องจัดให้มีการนิเทศภายในโรงเรียน สรุปได้ดังนี้

1. ปัญหาหลักมี 2 ประเด็น คือ การนิเทศไม่ทั่วถึง และการนิเทศไม่มีคุณภาพเนื่องจากการเพิ่มของจำนวนครู โรงเรียน การนิเทศภายนอกทำได้ไม่ทั่วถึง จึงจำเป็นต้องมีการนิเทศภายใน

2. ความเปลี่ยนแปลงทางสังคม ครูตีมิใช้ผู้สอนดี มีความรู้ประพุดดีดี เท่านั้นหากแต่ยังต้องบริหารเวลาเพื่อสังคม ชุมชน พัฒนาบุคลากรในโรงเรียนโดยไม่หวังพึ่ง หรือรอคอยการพัฒนาจากผู้อื่น พัฒนานิเทศกันเอง

3. การช่วยเหลือกันและกันส่งเสริมให้โรงเรียนสามารถนิเทศตนเองได้

4. การปรับปรุงงานวิชาการซึ่งแต่ละโรงเรียนมีสภาพข้อจำกัดไม่เหมือนกัน การที่คนภายในรู้เรื่องดีที่สุกว่าคนภายนอก จะทำให้การพัฒนาการนิเทศภายในเป็นไปได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

5. การยอมรับบุคคลที่จะเป็นผู้นำหรือหัวหน้าคนจะต้องให้ผู้อื่นยอมรับ แม้ในการแต่งตั้งหัวหน้าฝ่ายหรือหัวหน้าหมวด ควรคำนึงถึงค่าคุณลักษณะด้านวิชาการ ด้านคุณธรรม ความประพฤติเป็นแบบอย่าง เป็นครูของครู การยอมรับนับว่าเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินการนิเทศภายใน

6. ปัญหาตัวแรงที่สำคัญ เช่น การนำหลักสูตรไปใช้สภาพการสอนที่เปลี่ยนไปสื่อ อุปกรณ์

7. การสอน การประเมินผล และการวัดผล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542 : 24) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษามีความจำเป็นสำหรับครู เพราะการนิเทศเป็นการทำงานของตนเองซึ่งการนิเทศภายนอกโรงเรียนไม่อาจตอบสนองความต้องการของโรงเรียนได้ และในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 48 ได้กำหนดให้สถานศึกษาจัดระบบการประกันคุณภาพในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องจึงมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ระบบหรือวิธีการนิเทศภายในโรงเรียน

จากเหตุผลและความจำเป็นที่จะต้องมีการนิเทศภายในโรงเรียน ดังที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่า ความจำเป็นที่ต้องมีการนิเทศภายในโรงเรียน คือ การนิเทศจากภายนอกไม่มีการกำลังเพียงพอและไม่ทั่วถึง และตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้เน้นให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน ประกอบกับบุคลากรภายในโรงเรียนมีความรู้ความสามารถมากขึ้น และความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสิ่งแวดล้อมในด้านต่างๆ ทำให้ครูต้องพัฒนาตนเองซึ่งจะทำให้สามารถแก้ไขปัญหาของการนิเทศได้ตรงจุด และตรงกับความต้องการของแต่ละโรงเรียน

บริบทของโรงเรียนบ้านโนนสัง

ข้อมูลพื้นฐาน

โรงเรียนบ้านโนนสังตั้งอยู่หมู่ที่ 1 ตำบลโพหนอง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา รหัสไปรษณีย์ 30430 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต6 เปิดสอน

2 ระดับ คือ ระดับก่อนประถมศึกษา และระดับประถมศึกษา มีนักเรียน 268 คน มีบุคลากรที่ปฏิบัติการสอน 17 คน

ภารกิจ

ภารกิจหลักโรงเรียนบ้านโนนสัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 มีภารกิจหลักในการจัดการศึกษา 2 ระดับ คือ

1. จัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี)

2. จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาให้แก่เด็กที่มีอายุในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 และพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2535

ปรัชญาของโรงเรียน

“มีวินัย ใฝ่คุณธรรม นำการศึกษา”

เป้าหมายของโรงเรียน

“นักเรียนทุกคนเป็นคนดี เป็นคนเก่ง และอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข”

แนวคิดหลักของการพัฒนาโรงเรียน

แนวคิดหลักของการพัฒนาโรงเรียนที่ใช้ในการบริหารจัดการศึกษาคือการทำงานแบบมีส่วนร่วมโดยมีการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมมือปฏิบัติ ของบุคลากรทุกระดับและทุกฝ่าย บริหารงานตาม วงจรเดมมิ่ง คือ P D C A

P (PLAN) คือ วางแผนก่อนปฏิบัติงาน

D (DO) คือ ลงปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

C (CHECK) คือ การประเมินผลและการตรวจสอบ

A (ACTION) คือ สรุปและรายงานผลการปฏิบัติงาน

ในทุกกิจกรรมที่ปฏิบัติ มีการดำเนินงานโดยผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้รับผิดชอบ ดำเนินการลงรายงานผลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ จุดเริ่มต้นที่สำคัญที่โรงเรียนใช้ในการดำเนินงาน คือการสร้างตระหนัก และจิตสำนึก (Awareness) ที่ดีต่อการพัฒนาสถานศึกษา แก่บุคลากรทุกคน

ระบบโครงสร้างบริหาร

โรงเรียนแบ่งโครงสร้างบริหารออกเป็น 4 งาน ได้แก่ งานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ และงานบริหารทั่วไปโดยมีคณะกรรมการร่วมกันรับผิดชอบตามความรู้ความสามารถ คณะกรรมการมีหน้าที่กำหนดแผนงานการพัฒนาโรงเรียน มีการติดตามการดำเนินงาน และการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

สภาพปัจจุบันปัญหาของโรงเรียน

โรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา เปิดทำการสอน 2 ระดับ คือ ระดับก่อนประถมศึกษา และระดับประถมศึกษา มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 268 คน มีบุคลากรที่ปฏิบัติการสอน จำนวน 17 คน มีความมุ่งมั่นจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนในทุกๆ ด้าน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณภาพมีทักษะ รักการทำงาน และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ จากการสำรวจสภาพปัญหาในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านโนนสัง โดยการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู พบว่า ครูผู้สอนจำนวนมากใช้วิธีการสอนแบบยึดครูผู้สอนเป็นศูนย์กลาง มุ่งสอนเนื้อหาและการ

ท่องจำ ขาดทักษะการใช้รูปแบบการสอนที่เน้นกระบวนการพัฒนาความคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ การแสดงความคิดเห็นและการแสวงหาความรู้ ผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ขาดความสนใจในการเรียน ขาดการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และเป็นผลให้ผู้เรียนไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ผู้ศึกษาค้นคว้าและคณะครูในโรงเรียนจึงประชุมปรึกษาหารือกันเพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู ที่ประชุมมีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD เป็นวิธีหนึ่งที่จะแก้ปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษาค้นคว้าจึงนำเสนอวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการให้คณะครูในโรงเรียนทราบ และขอความร่วมมือในการทำการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ อันจะส่งผลที่ดีต่อการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD นั้นได้มีผู้ศึกษาวิจัยและพัฒนาเพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนี้

ปาริชาติ นุริศศักดิ์ (2551 : 106-110) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้แบบฝึกทักษะประกอบการจัดกิจกรรมด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ STAD ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ STAD เป็นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้โดยเน้นประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้ได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพของแต่ละบุคคลด้วยการปลูกฝังให้ผู้เรียนรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีนิสัยรักการเรียนรู้ตลอดชีวิตทำให้ประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทยเรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้แบบฝึกทักษะด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ STAD ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความก้าวหน้าทางการเรียนรู้เพิ่มขึ้น เนื่องจากนักเรียนได้มีการเรียนรู้และทำงานเป็นกลุ่มแบบคละความสามารถ ทำให้นักเรียนรู้จักช่วยเหลือกัน และเกิดความร่วมมือกันแลกเปลี่ยนความรู้กันระหว่างกลุ่มผู้เรียนด้วยกัน นอกจากนี้ยังช่วยพัฒนาผู้เรียนทางด้านสังคมและอารมณ์มากขึ้น รวมทั้งมีโอกาสดูฝึกฝนพัฒนาทักษะกระบวนการต่างๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยความตั้งใจและมีความสุขสนุกสนานเพลิดเพลินในการทำกิจกรรมทุกคนได้แสดงออกเต็มความสามารถ โดยร่วมกันสรุปประเด็นสำคัญ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องที่ศึกษาอย่างมาก มีทักษะกระบวนการกลุ่มในการทำงาน โดยอาศัยการร่วมมือ ช่วยเหลือกันและแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกันภายในกลุ่ม ช่วยให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน เนื่องจากมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เป็นผลให้ผู้เรียนเกิดความกล้าคิด กล้าแสดงออก สร้างความพึงพอใจให้กับผู้เรียน สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการเรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มณฑิยา ถ่อเงิน (2551 : 76-79) ได้ศึกษาการพัฒนาบุคลากรครูภาษาอังกฤษ โรงเรียนมุกดาหาร ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบร่วมมือ พบว่า ด้านกิจกรรมที่สร้างความรู้สึกพึ่งพากันทางบวกให้เกิดขึ้นในกลุ่มผู้เรียนผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความตระหนักถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบร่วมมือ การช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกัน สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิก ซึ่งทุกคนจะวางแผนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม

มาดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ ตามกรอบของกิจกรรมการเรียนการสอนแบบร่วมมือทั้ง 5 ด้าน ระหว่างที่ดำเนินกิจกรรมทุกคนมีการซักถาม ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันในกลุ่มของตน เพื่อให้งานนั้นประสบผลสำเร็จทุกคนร่วมมือกัน ช่วยเหลือกันในการทำงานมากยิ่งขึ้น ทุกคนยอมรับจุดมุ่งหมายร่วมกันเป็นการดำเนินงานด้วยกระบวนการกลุ่ม นักเรียนได้เรียนร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รับผิดชอบร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมกันระหว่างผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอนมีการแบ่งกลุ่มผู้เรียน การจัดกลุ่มการทำงานของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม ผู้เรียนทุกคนมีบทบาทสำคัญเท่ากันในการทำงาน บุคลากรสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนปลูกฝัง และสร้างความรู้สึกร่วมกันให้กับผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมกันระหว่างผู้เรียนให้เกิดขึ้นได้สมาชิกแต่ละบุคคลกับกลุ่มจะมีความรับผิดชอบ ผู้เรียนรู้สึกว่าเป็นคนสำคัญคนหนึ่งในกลุ่มที่จะขาดไม่ได้ รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจากกลุ่ม และทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จตามเวลาที่กำหนดความสำเร็จของผู้เรียนแต่ละคนในกลุ่มคือผลประโยชน์ของนักเรียนทั้งกลุ่ม ผู้เรียนมีความสามารถในการเข้าสังคมกับเพื่อนในกลุ่มได้ พัฒนาผู้เรียนโดยดึงเอาความสามารถของตนเองออกมาในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างเท่าเทียมกัน ส่งเสริมให้นักเรียนไม่เก่งเกิดความภาคภูมิใจรู้จักใช้เวลา เกิดความซาบซึ้งในน้ำใจของเพื่อนสมาชิกด้วยกัน ลดพฤติกรรมก้าวร้าวของตนเองมีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ทุกคนเห็นความสำคัญของการทำงานเป็นกลุ่ม โดยเน้นการทำงานร่วมกัน ใช้กระบวนการกลุ่ม มีการร่วมกันคิด ร่วมกันทำทำให้เกิดการระดมความคิด นำข้อมูลมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อประเมินคำตอบที่เหมาะสมที่สุด เป็นการส่งเสริมให้ช่วยกันคิดหาข้อมูลให้มาก และวิเคราะห์ตัดสินใจเลือก ตลอดจนพัฒนาทักษะทางสังคมการอยู่ร่วมกัน

รังสี พลโคกก่อ (2551 : 74-77) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ (STAD) ประกอบแบบฝึกทักษะ เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า การจัดกิจกรรมโดยเน้นกระบวนการกลุ่มร่วมมือ (STAD) เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นกระบวนการกลุ่ม การทำงานเป็นทีมและผลความสามารถ เก่ง ปานกลาง และอ่อน ซึ่งผู้เรียนจะช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกในกลุ่ม กลุ่มเพื่อนจะมีส่วนกระตุ้นให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนของตนเองเท่านั้น หากแต่จะต้องร่วมรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ความสำเร็จของแต่ละบุคคลคือความสำเร็จของกลุ่ม นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนรู้เพิ่มขึ้นทั้งนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรมแบบกลุ่มร่วมมือ ผู้เรียนได้อาศัยการร่วมมือกันช่วยเหลือกัน และแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกลุ่มผู้เรียนด้วยกัน นอกจากนี้ยังทำให้ผู้เรียนสนุกสนานเกิดองค์ความรู้ ได้แสดงออก ได้แสดงความคิดเห็นภายในกลุ่ม วิธีการเรียนแบบกลุ่มร่วมมือ (STAD) สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนให้สูงขึ้น นักเรียนมีความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์เพิ่มขึ้น ผู้เรียนได้อาศัยการร่วมมือกันช่วยเหลือกันและแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกลุ่มผู้เรียนด้วยกัน ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นเอาใจใส่ต่อการเรียนยิ่งขึ้น

สุวิไลยา ใจโชติ (2551 : 110-112) ได้ศึกษาการพัฒนาบุคลากรในการจัดการเรียนรู้อย่างร่วมมือ (Cooperative Learning) โรงเรียนบ้านใจดี อำเภออุซันต์ จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า กิจกรรมเทคนิคการสอนแบบ STAD เป็นกิจกรรมที่สร้างความรู้สึกพึ่งพากันทางบวกให้เกิดขึ้นในกลุ่มผู้เรียน ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความรู้ความเข้าใจ และสามารถจัดกิจกรรมได้หลายรูปแบบ ตาม

ลักษณะของการเรียนแบบร่วมมือ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าจะใช้รูปแบบการสอนที่เน้นการมีส่วนร่วม ครูผู้สอนมีการตระหนักถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งทุกคนจะวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบกระบวนการกลุ่มมาดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามกรอบของกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือทั้ง 5 ด้าน ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมกันระหว่างเรียน ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความรู้ความเข้าใจและสามารถจัดกิจกรรมได้หลากหลาย ทั้งนี้เป็นเพราะว่าการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือมีหลายเทคนิค การสอนที่ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าจัดดำเนินการเรียนเช่น เทคนิคการสอนแบบ TGT เทคนิค STAD เทคนิค Jigsaw เป็นวิธีที่ผู้เรียนทำการแก้ปัญหาร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีส่วนร่วมสำคัญต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของกลุ่ม เพื่อบรรลุเป้าหมายสมาชิกทุกคนจึงช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดการเรียนรู้และการแก้ปัญหาคู่มือไม่ใช่แหล่งความรู้ที่คอยป้อนแก่นักเรียน แต่จะมีบทบาทคอยให้ความช่วยเหลือ จัดหาและชี้แนะแหล่งข้อมูลในการเรียน ตัวนักเรียนเองจะเป็นแหล่งความรู้ซึ่งกันและกันในกระบวนการเรียนรู้และในด้านการมีความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละบุคคลในกลุ่ม ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน โดยเน้นการทำงานมีความรับผิดชอบในหน้าที่ ดำเนินงานโดยใช้กระบวนการกลุ่มแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้เป็นเพราะว่านักเรียนมีความสุขกับกิจกรรมการเรียนการสอน ความสำเร็จของผู้เรียนแต่ละคนคือผลประโยชน์ของนักเรียนทั้งกลุ่ม ผู้เรียนจะรับผิดชอบต่อควบคุมตัวเอง สนใจการเรียนมากยิ่งขึ้น ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอน ผู้เรียนมีความสามารถในการเข้าสังคมกับเพื่อนในกลุ่มได้ และผู้เรียนได้ฝึกทักษะทางสังคม มีการพัฒนาผู้เรียนโดยดึงความสามารถของตนเองออกมาในการทำงานกับผู้อื่นลดพฤติกรรมก้าวร้าวของตนและมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้สามารถทำงานกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

อาภาพร อาจประจัญ (2551 : 111) ได้ศึกษาการพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบร่วมมือ โรงเรียนเทศบาลสวนสนุก อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พบว่าบุคลากรได้มีความสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือได้ดี บรรลุตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการสร้างสายสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกในกลุ่ม การตรวจสอบความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคน การใช้ทักษะระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย และกระบวนการกลุ่ม โดยผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้รู้จักใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายในการจัดกิจกรรมให้นักเรียนเพื่อให้บรรลุตามแนวทางที่สำคัญทั้ง 5 ประการ ทั้งการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม และให้ยอมรับเหตุผลของกลุ่ม โดยมีสถานการณ์เป็นตัวกำหนดให้นักเรียนต้องช่วยเหลือกัน และรู้จักแบ่งหน้าที่ในการทำงานเพื่อให้เกิดความรับผิดชอบต่อแต่ละคน มีการแบ่งกลุ่มละความสามารถเพื่อให้เกณฑ์ของแต่ละกลุ่มเท่ากันการทำงานก็มีโอกาสประสบความสำเร็จได้เท่าๆ กัน จึงประสบความสำเร็จในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเพราะทุกฝ่ายได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ทั้งวิทยากร และผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า

นงลักษณ์ ภูมิตน (2552 : 88-89) ได้ศึกษาการพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโรงเรียนบ้านพลกรัง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจหลังจากประชุมเชิงปฏิบัติการ จากการทดสอบความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือสูงขึ้นกว่าเดิม คิดเป็นร้อยละ 17.14 และสามารถเขียนแผนการเรียนรู้

แบบร่วมมือได้ดี คิดเป็นร้อยละ 94.74 มีเทคนิคการจัดกิจกรรมได้เหมาะสมกับเนื้อหาและวัยผู้เรียน กิจกรรมครอบคลุมทั้ง 4 ขั้นตอน สามารถปฏิบัติการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมืออยู่ในเกณฑ์มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 86.67 กลุ่มเป้าหมายสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยดำเนินการสอนตามขั้นตอนทั้ง 4 ขั้นที่กำหนดไว้ในแผนการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมครบถ้วน ครูพูดน้ำเสียงดังชัดเจนน่าสนใจ อธิบายภาระงานให้ผู้เรียนเข้าใจบทบาทชัดเจนมีสื่อการเรียนรู้ครบทุกคน ทำให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ กระฉับกระเฉงในการทำงานกลุ่ม คอยชี้แนะเพื่อนได้ ยอมรับความสามารถของเพื่อน ส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออกเป็นบรรยากาศประชาธิปไตย แข่งขันกันตอบคำถามและเสนอตัวเป็นตัวแทนกลุ่มนำเสนอรายงานหน้าชั้นนอกจากนี้นักเรียนในแต่ละกลุ่มมีการบริหารจัดการกลุ่มที่ดี แบ่งหน้าที่การทำงานตามความสามารถในกลุ่มที่แต่ละคนเก่ง ปานกลาง อ่อน โดยมีการเลือกประธาน เลขานุการ ช่วยกันศึกษาค้นคว้าใบความรู้แล้วช่วยกันสรุปเป็นความรู้ของกลุ่มและช่วยกันสรุปตั้งชื่อกลุ่มตามมติได้เป็นที่พอใจสมาชิกในกลุ่มทุกคน ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย ทำให้บรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ นักเรียนสนุกสนานในการเรียน สามารถเข้าใจเนื้อหาที่เรียนเป็นอย่างดี บรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวังช่วยปรับปรุงพฤติกรรมและเจตคติทำให้ผู้เรียนปฏิบัติตนอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม

สุกัญญา นาคศรี (2553 : 138-139) ได้ศึกษาการพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โรงเรียนเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยมีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ โรงเรียนเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ให้มีความรู้ความเข้าใจสามารถเขียนแผนการเรียนรู้และจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือได้ถูกต้อง โดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน พบว่าการพัฒนาบุคลากรบรรลุตามเป้าหมายของการศึกษาตามกรมการศึกษาทั้ง 5 ด้าน คือด้านความรู้สึกรู้สึกพึงพอกันทางบวก สามารถทำให้ผู้เรียนมีความรู้สึกพึงพอกันในกลุ่มผู้เรียนมีลักษณะของการพัฒนางานที่ใช้ความเป็นกัลยาณมิตรต่อกัน ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมกันระหว่างผู้เรียน ผู้เรียนทุกคนในกลุ่มสามารถซักถามช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันมากขึ้น เพื่อให้งานประสบผลสำเร็จ ด้านความรับผิดชอบร่วมกัน สามารถทำให้ผู้เรียนมีความรู้สึกรู้ว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของกลุ่มจะขาดไม่ได้ ทุกคนร่วมกันรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย ด้านทักษะทางสังคมและทักษะการทำงานกลุ่ม ผู้เรียนสามารถทำกิจกรรมร่วมกันกับเพื่อนๆ ได้อย่างมีความสุขและด้านการดำเนินงานด้วยกระบวนการกลุ่ม ผู้เรียนทุกคนเห็นความสำคัญของการทำงานเป็นกลุ่มช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้การทำงานประสบผลสำเร็จตามกรอบงานที่ครูกำหนด

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Bosfield (2005 : 669) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการเรียนคณิตศาสตร์ด้วยวิธีปกติกับวิธีการเรียนแบบร่วมมือ การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการศึกษาวิธีการคำนวณทางคณิตศาสตร์ (เช่น การบวก ลบ คูณ หาร พีชคณิต ทศนิยม และเศษส่วน) ของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีปกติเปรียบเทียบกับนักเรียน ที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชาย จำนวน 29 คน นักเรียนหญิง จำนวน 24 คน ในชั้นเกรด 5 โดยมอบหมายงานให้ปฏิบัติทั้งโดยวิธีปกติและวิธีการเรียนแบบร่วมมือกัน โดยใช้บทเรียน Math 65 Test Masters โดยมีการทดสอบก่อนและหลังเรียนเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีเรียนรู้อย่างร่วมมือมีทักษะการเรียนคณิตศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญ

Seybold (2005 : 4072- A) ได้ศึกษาการพัฒนาวิชาชีพสำหรับครูกับการปรับปรุง การเรียนของนักเรียนโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อตรวจสอบหลักฐาน การประเมินผู้สอน จากการเรียนรู้ของนักเรียนและการปฏิบัติข้อตกลงในการสอนของครู การศึกษาเชิงชาติพันธุ์พรรณานี้ ตรวจสอบเอกสารที่เตรียมไว้ โดยไม่รู้จักชื่อผู้แต่งซึ่งเป็นครู 140 คน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอน ปลายขนาดใหญ่โรงเรียนหนึ่งในเมือง อันเป็นส่วนหนึ่งของการมีส่วนร่วมของครูเหล่านี้ ในระยะการ ฝึกอบรมของครูประจำการทั้งโรงเรียนเป็นเวลานานกว่าหนึ่งปีและเอกสารที่เตรียมโดยผู้ร่วมวิจัยคน สำคัญจำนวน 12 คน ในการริเริ่มการพัฒนาวิชาชีพครูตามความสมัครใจเกี่ยวกับการสืบเสาะหา ความรู้แบบร่วมมือ การวิจัยเชิงปฏิบัติการและการพัฒนาแฟ้ม สะสมงาน ผลการศึกษาที่สำคัญ 3 ประการ ได้แก่ 1) กระบวนการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสืบเสาะหาความรู้แบบร่วมมือการวิจัย ในชั้นเรียน และการพัฒนาแฟ้มสะสมงานของคณะกรรมการมาตรฐานการสอนตามวิชาชีพแห่งชาติ ตรงกับแนวทางของลักษณะสภาพแวดล้อมทางการเรียน และองค์ทฤษฎีวิชาชีพตามที่ผู้วิจัยหลายคนระบุไว้ 2) ครูที่มีประสบการณ์การเรียนรู้ทางวิชาชีพเหล่านี้ นำการปฏิบัติการสอนไปใช้ซึ่งทำให้ครูรู้จักนักเรียน ของตนได้ดีขึ้น ใช้การประเมินการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายและดำเนินการปรับเปลี่ยน การสอนที่ตรงประเด็นกับห้องเรียน ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและแสดงออกซึ่งความมั่นใจที่เพิ่มขึ้นใน ด้านความสามารถที่จะแยกแยะการสอนและ การประเมินสำหรับนักเรียนที่มีความแตกต่างกัน และ 3) ครูที่มีรูปแบบการพัฒนาวิชาชีพเหล่านี้ไม่ว่าครูใหม่หรือครูที่มีประสบการณ์มักจะมี ความลึกซึ้งใน ระดับการปฏิบัติเชิงสะท้อนที่อาศัยหลักฐานยืนยันเป็นฐานและขยายความเข้าใจของตนเกี่ยวกับการ เรียนรู้ที่หลากหลาย

Wang (2006 : unpagged) ได้ศึกษาผลกระทบของการใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ เทคนิคจิ๊กซอว์ ที่มีต่อแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาในสถาบันเทคโนโลยี Chung Hwa Institute of Technology ประเทศไต้หวัน ซึ่งมุ่งทำการศึกษาผลกระทบของการใช้วิธีการ สอนแบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ เป็นวิธีการสอนสำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ (English as a foreign language ; EFL) โดยทำการศึกษาข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษา ในสาขาวิชาเอกการบริหารธุรกิจ 77 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่ผ่านการเรียนรู้โดยใช้วิธีการ สอนแบบร่วมมือปรากฏผลคะแนนจากแบบทดสอบปลายภาคในระดับที่สูงขึ้น และผลคะแนนรวมที่ มากกว่านักศึกษาที่ผ่านการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบเดิมตามปกติทั่วไป และพบว่า กลุ่มตัวอย่างของนักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ มีเจตคติในด้านบวกต่อ การเรียนภาษาอังกฤษซึ่งมีผลต่อการนำไปใช้ในการติดต่อสื่อสารกับคนที่ใช้ภาษาอังกฤษในการพูด รวมทั้งยังมีเจตคติในด้านบวกต่อการเรียนรู้คำศัพท์ด้านการใช้เครื่องมือซึ่งเป็นภาษาอังกฤษมากกว่า นักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบเดิมตามปกติ อย่างไรก็ตาม, ยังพบว่า ไม่มีความแตกต่างระหว่างระดับความตั้งใจเรียนที่มีต่อวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจาก ทั้ง 2 กลุ่ม

Bote-Lorenzo และคณะ (2008 : 155-172) ได้ศึกษาการสอนแบบตารางแผนที่จากระบบการสอนแบบตารางแผนที่ ที่สนับสนุนการเรียนการสอนแบบความร่วมมือ การศึกษานี้ได้เน้นใช้ การเรียนการสอนแบบแผนที่ตาราง ซึ่งเป็นการสอนที่ดำเนินการได้ง่าย ๆ โดยนักการศึกษาที่ สนับสนุนการตระหนักถึงการเรียนการสอนแบบความร่วมมือ นักการศึกษาสามารถให้คำบรรยายและ ผลการจัดกิจกรรมของผู้เรียน เครื่องมือและหลักฐานการสนับสนุน การเรียนแบบตารางแผนที่ที่

สามารถสืบค้นและบูรณาการสำหรับผู้ใช้ในแต่ละสถานการณ์ ความโดดเด่นของการสอนแบบแผนที่ตาราง มีอุปสรรคอยู่สองอย่าง กล่าวคือ การสอนแบบนี้ได้บูรณาการกับเครื่องมือที่มีแหล่งข้อมูลสำหรับสืบค้นหาความรู้ และความสนับสนุนที่จำเป็นต่าง ๆ ประการต่อมา การเรียนการสอนแบบแผนที่ตาราง นำพาผู้เรียนให้ตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนแบบความร่วมมือแต่ละสถานการณ์ จากกิจกรรมที่ได้ระบุไว้ ซึ่งผู้เรียนจะได้ผลประโยชน์จากการเรียนแบบความร่วมมือเป็นอย่างดี การเรียนการสอนแบบแผนที่ตารางได้ถูกประเมินจากการเรียนการสอนแบบความร่วมมือสามสถานการณ์ที่มีการเรียนการสอนจริงในระดับมหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า การเรียนการสอนแบบแผนที่ตาราง มีผลกับการบูรณาการกับเครื่องมือที่ใช้ และกิจกรรมนำสู่การเรียนการสอนพร้อม ๆ กับการสนับสนุนการเรียนการสอนแบบความร่วมมือเป็นอย่างดี

จากการศึกษารายงานการวิจัยในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD เป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้นักเรียนทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยกันและกัน มีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตนและส่วนรวม และเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานในการเรียนรู้ ดังนั้น จึงควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ซึ่งกลยุทธ์ที่ใช้ในการพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ตามกรอบที่กำหนดไว้ และการนิเทศภายใน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ครูผู้สอนเกิดความเชื่อมั่นสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอเสีตา จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าและผู้ให้ข้อมูล
2. ขั้นตอนดำเนินการศึกษาค้นคว้า
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าและผู้ให้ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้กำหนดขอบเขตกลุ่มผู้ร่วมศึกษาไว้ ดังนี้
กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าและผู้ให้ข้อมูล

1. กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า (Research Participants) จำนวน 7 คน ประกอบไปด้วย

- 1.1 ผู้ศึกษาค้นคว้า
- 1.2 ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า จำนวน 6 คน ประกอบไปด้วย
 - 1.2.1 ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1 คน
 - 1.2.2 ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 1 คน
 - 1.2.3 ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 คน
 - 1.2.4 ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 1 คน
 - 1.2.5 ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 1 คน
 - 1.2.6 ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 คน
2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม จำนวน 125 คน ประกอบด้วย
 - 2.1 วิทยากร จำนวน 1 คน
 - 2.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 124 คน

ขั้นตอนดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) โดยผู้ศึกษาค้นคว้าได้นำเอาหลักการและขั้นตอนของการวิจัยปฏิบัติการตามแนวคิดของ Kemmis and McTaggart (1988 : 11-15) มาใช้เป็นขั้นตอนในการดำเนินการศึกษาค้นคว้า ซึ่งขั้นตอนของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นการวางแผน (Planning) ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Action) ขั้นการสังเกต (Observation) และขั้นการสะท้อนผล (Reflection) ในการศึกษา ค้นคว้าครั้งนี้ ได้นำเอาเทคนิคการประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายในมาเป็นกลยุทธ์ในการพัฒนาโดยดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) เพื่อพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา ตามขั้นตอน PAOR มีรายละเอียดการดำเนินการดังนี้

1. ขั้นการวางแผน (Planning) ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1.1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน จากการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูโรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา โดยการนิเทศการสอนภายในโรงเรียน พบว่า ครูส่วนใหญ่ใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบยึดครูผู้สอนเป็นศูนย์กลาง มุ่งสอนเนื้อหาและการท่องจำ ผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ขาดการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นเพื่อแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ขาดความมั่นใจในการทำงานร่วมกับคนอื่น แก้ปัญหาด้วยตนเองไม่เป็นและขาดความสนใจในการเรียน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าจึงได้ดำเนินการประชุมร่วมกัน วิเคราะห์ปัญหาการจัดการเรียนการสอน โดยกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวขึ้น โดยการพัฒนาศักยภาพด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ได้

1.2 กลยุทธ์การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า ได้ตกลงร่วมกันในการพัฒนาศักยภาพด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ได้ บรรลุตามความมุ่งหมายของการพัฒนาและบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ทั้ง 5 ขั้นตอน คือ 1. ขั้นเตรียมเนื้อหา 2. ขั้นจัดทีม 3. ขั้นเรียนรู้ 4. ขั้นทดสอบ 5. ขั้นการรับรองผลงานและเผยแพร่ชื่อเสียงของทีม โดยกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนา 2 กลยุทธ์ คือ

1.2.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD วางแผนการจัดการกิจกรรมตามความเหมาะสมกับสภาพความต้องการและปัญหาของโรงเรียน

1.2.1.1 วิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD การวิเคราะห์หลักสูตร การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

1.2.1.2 การฝึกปฏิบัติเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โดยให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาที่ตนเองสอนคนละ 1 แผน

1.2.2 การนิเทศภายใน เพื่อให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าสามารถดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันแก้ปัญหา ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน บรรลุตามวัตถุประสงค์และสอดคล้องกับกรอบของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

1.2.2.1 การนิเทศการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าดำเนินการวิเคราะห์หลักสูตร วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีวิทยากรให้คำปรึกษาแนะนำและช่วยเหลือ เพื่อให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ได้อย่างถูกต้อง และพร้อมจะนำไปปฏิบัติในชั้นเรียนต่อไป

1.2.2.2 การนำแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ไปใช้จัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน โดยกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้านำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไปใช้สอนจริงในชั้นเรียน โดยมีวิทยากรร่วมสังเกตการณ์สอน แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะภายหลังการสอนเสร็จสิ้น เพื่อให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD สามารถปรับปรุงแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องจากการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริงในชั้นเรียนได้ต่อไป

1.3 การดำเนินการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา สรุปแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ดังตาราง 8

ตาราง 8 แผนปฏิบัติการดำเนินการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา วงรอบที่ 1

กลยุทธ์	เป้าหมาย/กิจกรรม	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้เกี่ยวข้อง	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	เครื่องมือ เก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1. การประชุมเชิง ปฏิบัติการ 1.1 การบรรยาย ของวิทยากร	- กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD	7-8 ม.ค. 2556	- กลุ่มผู้ร่วม ศึกษา คั่นคว่า - วิทยากร	- ทดสอบกลุ่มผู้เข้าร่วมศึกษา คั่นคว่า - สัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมศึกษา คั่นคว่าหลังประชุมเชิงปฏิบัติการ - สัมภาษณ์ความคิดเห็นของ วิทยากรในการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD	- แบบทดสอบ - แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 1 - แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 2	- กลุ่มผู้ร่วม ศึกษาคั่นคว่า - วิทยากร
1.2 การฝึกปฏิบัติ เขียนแผนการจัดการ เรียนรู้	- สามารถเขียนแผนการ จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD		- วิทยากร - กลุ่มผู้ร่วม ศึกษา คั่นคว่า	- วิทยากรประเมินแผนการจัด การเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้ เทคนิค STAD ในเบื้องต้น	- แบบประเมินแผนการจัดการ เรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD	- แผนการจัดการ เรียนรู้แบบ ร่วมมือโดยใช้ เทคนิค STAD

ตาราง 8 (ต่อ)

กลยุทธ์	เป้าหมาย/กิจกรรม	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้เกี่ยวข้อง	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	เครื่องมือ เก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
2. การนิเทศภายใน 2.1 การตรวจ ประเมินแผนการ จัดการเรียนรู้	- สามารถเขียนแผนการ จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ได้	21-22 ม.ค. 2556	- วิทยากร - กลุ่มผู้ร่วม ศึกษาค้นคว้า	- วิทยากรประเมินแผนการ จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้ เทคนิค STAD	- แบบประเมินแผนการจัดการ เรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD	- แผนการ จัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือโดย ใช้เทคนิคSTAD
2.2 การนิเทศการ สอน	- สามารถจัดกิจกรรม การเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ได้	28 ม.ค. - 5 ก.พ. 2556	- กลุ่มผู้ร่วม ศึกษาค้นคว้า - นักเรียน	- สัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมศึกษา ค้นคว้าการนิเทศภายในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ - ประเมินการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD - ประเมินความพึงพอใจของ นักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรม การเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้ เทคนิค STAD	- แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 3 - แบบประเมินการจัดกิจกรรม การเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้ เทคนิค STAD - แบบวัดความพึงพอใจของ นักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรม การเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้ เทคนิค STAD	- กลุ่มผู้ร่วม ศึกษาค้นคว้า - นักเรียน

ตาราง 9 แผนปฏิบัติการดำเนินการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา วงรอบที่ 2

กลยุทธ์	เป้าหมาย/กิจกรรม	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้เกี่ยวข้อง	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	เครื่องมือ เก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1. การนิเทศภายใน 1.1 การตรวจ ประเมินแผนการ จัดการเรียนรู้	- สามารถเขียนแผนการ จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD	11-12 ก.พ.2556	- วิทยากร - กลุ่มผู้ร่วม ศึกษาค้นคว้า	- ประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD	- แบบประเมินแผนการจัดการ เรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD	- แผนการ จัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือโดย ใช้เทคนิคSTAD
1.2 การนิเทศการ สอน	- สามารถจัดกิจกรรม การเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD	14-28 ก.พ.2556	- วิทยากร - กลุ่มผู้ร่วม ศึกษาค้นคว้า	- ประเมินการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD	- แบบประเมินการจัดกิจกรรม การเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้ เทคนิค STAD	- กลุ่มผู้ร่วม ศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้า กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาคือ การประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายใน

2. ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Action) เพื่อพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา มีดังนี้

2.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ใช้เวลา 2 วัน ตั้งแต่วันที่ 7-8 มกราคม 2556 โดยมีเป้าหมายเพื่อให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD โดยมีกิจกรรมในการประชุมเชิงปฏิบัติการที่สำคัญ คือ

2.1.1 การบรรยายของวิทยากร โดยมีเป้าหมายเพื่อให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้อภิปรายและซักถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

2.1.2 การฝึกเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ร่วมมือกันปฏิบัติการวางแผน วิเคราะห์หลักสูตร กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้และลงมือเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โดยให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาที่ตนเองสอนคนละ 1 แผน

2.2 การนิเทศภายใน เพื่อให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความรู้ สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD และพร้อมจะปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ในส่วนที่บกพร่องก็ช่วยแนะนำเพิ่มเติมให้ดีขึ้น โดยมีกิจกรรมดำเนินการต่อไปนี้

2.2.1 การตรวจประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โดยมีเป้าหมายเพื่อให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้ถูกต้อง โดยมีวิทยากรคอยให้คำปรึกษาแนะนำ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

2.2.2 การนิเทศการสอนในชั้นเรียน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว่านำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไปใช้สอนในชั้นเรียน โดยมีวิทยากรคอยให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ต่อไป

3. ขั้นการสังเกต (Observation)

3.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ

3.1.1 กิจกรรมการบรรยายของวิทยากร เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ และการสัมภาษณ์หลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ

3.1.2 กิจกรรมการฝึกเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้นสัมภาษณ์ความคิดเห็นของวิทยากรเกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ในเบื้องต้น

3.2 การนิเทศภายในในกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า โดยดำเนินการดังนี้

3.2.1 กิจกรรมการการตรวจประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD มีวิทยากรเป็นผู้นิเทศและให้คำปรึกษา แนะนำ โดยใช้แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

3.2.2 กิจกรรมการนิเทศการสอนในชั้นเรียน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ภายหลังจากที่ผู้ศึกษาค้นคว้าได้นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นไปใช้สอนจริงในชั้นเรียน

4. ขั้นตอนการสะท้อนผล (Reflection) ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการ ดังนี้

4.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ

4.1.1 การบรรยายของวิทยากร โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบทดสอบก่อนและหลังการบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD และการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ วิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจของกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าเพื่อนำไปสรุปผลการพัฒนาบุคลากรโดยการประชุมเชิงปฏิบัติการ

4.1.2 การฝึกเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD วิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนแผนจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD เพื่อนำไปสรุปผลการพัฒนาบุคลากรในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

4.2 การนิเทศภายใน

4.2.1 การตรวจประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD วิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ของกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า เพื่อนำไปสรุปผลการพัฒนาบุคลากรในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

4.2.2 การนิเทศการสอนในชั้นเรียน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ภายหลังจากที่กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นไปใช้สอนจริงในชั้นเรียน วิเคราะห์ความสามารถในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้สอนจริงในชั้นเรียน เพื่อหาผลสะท้อนการดำเนินงานมาพิจารณาจุดเด่น จุดด้อย พร้อมทั้งหาแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงแก้ไขต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเรื่อง การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โรงเรียนโนนสัง อำเภอเสีดา จังหวัดนครราชสีมา มีดังนี้

1. ประเภทเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า มี 4 ประเภท คือ

1.1 แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 1 ฉบับ

1.2 แบบสัมภาษณ์ จำนวน 3 ฉบับ

1.2.1 แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า เรื่อง การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โรงเรียน โนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา หลังเข้าประชุมเชิงปฏิบัติการ

1.2.2 แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของวิทยากร เกี่ยวกับกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โรงเรียน โนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา

1.2.3 แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 3 เป็นแบบสัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า เรื่อง การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โรงเรียน โนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา การนิเทศภายในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

1.3 แบบประเมิน จำนวน 2 ฉบับ

1.3.1 แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

1.3.2 แบบประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

1.4 แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

2. ลักษณะของเครื่องมือ มีดังนี้

2.1 แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเป็นแบบทดสอบที่ใช้ในการวัดความรู้ความเข้าใจ ก่อนและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นข้อสอบปรนัย มี 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

2.2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จำนวน 3 ฉบับ ได้แก่

2.2.1 แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า เกี่ยวกับการประชุมเชิงปฏิบัติการ แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลรายละเอียดของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลสัมภาษณ์เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ใช้ในการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าหลังจากเสร็จสิ้น การอบรมเชิงปฏิบัติการ

2.2.2 แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของวิทยากรเกี่ยวกับ กิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลรายละเอียดของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

2.2.3 แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 3 แบบสัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับ การนิเทศภายใน แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลรายละเอียดของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลสัมภาษณ์การนิเทศเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ของกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า

2.3 แบบประเมิน จำนวน 2 ฉบับ ได้แก่

2.3.1 แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

2.3.2 แบบประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

2.4 แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

3. วิธีสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้มีการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการเป็นขั้นตอนแยกตามประเภทของเครื่องมือตามลำดับ ดังนี้

3.1 แบบทดสอบ เป็นแบบทดสอบกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า ทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ซึ่งวิทยากรดำเนินการสร้างขึ้น

3.2 แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ซึ่งผู้ศึกษาค้นคว้ากำหนดขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

3.2.1 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือจากเอกสาร วิธีการสร้างเครื่องมือจากหนังสือการวิจัยเบื้องต้น (บุญชุม ศรีสะอาด. 2545 : 53-80) หนังสือการวิจัยปฏิบัติการ (ประวิต เอราวรรณ์. 2545 : 56-71)

3.2.2 ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมในการใช้ภาษาและเสนอปรับปรุงแก้ไข

3.2.3 นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของข้อคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

3.2.4 ผู้ศึกษาค้นคว้าปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ให้ถูกต้องสมบูรณ์ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระเพื่อพิจารณาตรวจสอบอีกครั้ง

3.2.5 ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้วจัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ที่มีความถูกต้อง ชัดเจน เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

3.3 แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของวิทยากรเกี่ยวกับกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ซึ่งผู้ศึกษาค้นคว้ากำหนดขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

3.3.1 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือจากเอกสาร วิธีการสร้างเครื่องมือจากหนังสือการวิจัยเบื้องต้น (บุญชุม ศรีสะอาด. 2545 : 53-80) หนังสือการวิจัยปฏิบัติการ (ประวิต เอราวรรณ์. 2545 : 56-71)

3.3.2 ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมในการใช้ภาษาและเสนอปรับปรุงแก้ไข

3.3.3 นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของข้อคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

3.3.4 ผู้ศึกษาค้นคว้าปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ให้ถูกต้องสมบูรณ์ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระเพื่อพิจารณาตรวจสอบอีกครั้ง

3.3.5 ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้วจัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ที่มีความถูกต้อง ชัดเจน เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

3.4 แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 3 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการนิเทศภายใน ซึ่งผู้ศึกษาค้นคว้ากำหนดขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

3.4.1 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือจากเอกสาร วิธีการสร้างเครื่องมือจากหนังสือ การวิจัยเบื้องต้น (บุญชุม ศรีสะอาด. 2545 : 53-80) หนังสือการวิจัยปฏิบัติการ (ประวิต เอราวรรณ์. 2545 : 56-71)

3.4.2 ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมในการใช้ภาษา และเสนอปรับปรุงแก้ไข

3.4.3 นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของข้อคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

3.4.4 ผู้ศึกษาค้นคว้าปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ให้ถูกต้องสมบูรณ์ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระเพื่อพิจารณาตรวจสอบอีกครั้ง

3.4.5 ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้วจัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ที่มีความถูกต้อง ชัดเจน เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

3.5 แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โดยให้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ผู้ศึกษาค้นคว้ากำหนดขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

3.5.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสร้างแบบประเมิน

3.5.2 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือจากเอกสารวิธีสร้างเครื่องมือจากหนังสือการวิจัยปฏิบัติการ (ประวิต เอราวรรณ์. 2545 : 56-71)

3.5.3 ดำเนินการสร้างแบบประเมินแล้วนำแบบประเมินที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมในการใช้ภาษาและเสนอปรับปรุงแก้ไข

3.5.4 นำแบบประเมินที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาตรวจสอบ เสนอแนะ ปรับปรุงแก้ไข แล้วเพิ่มเติมให้มีความสมบูรณ์

3.5.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.5.6 นำแบบประเมินที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

3.5.7 จัดพิมพ์แบบประเมินฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.6 แบบประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ต้องมีสอดคล้องกับเนื้อหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ผู้ศึกษาค้นคว้ากำหนดขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

3.6.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสร้างแบบประเมิน

3.6.2 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือจากเอกสารวิธีสร้างเครื่องมือจากหนังสือการวิจัยปฏิบัติการ (ประวิต เอราวรรณ์. 2545 : 56-71)

3.6.3 ดำเนินการสร้างแบบประเมินแล้วนำแบบประเมินที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมในการใช้ภาษาและเสนอปรับปรุงแก้ไข

3.6.4 นำแบบประเมินที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาตรวจสอบ เสนอแนะ ปรับปรุงแก้ไข แล้วเพิ่มเติมให้มีความสมบูรณ์

3.6.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.6.6 นำแบบประเมินที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

3.6.7 จัดพิมพ์แบบประเมินฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.7 แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ผู้ศึกษาค้นคว้ากำหนดขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

3.7.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสร้างแบบวัดความพึงพอใจ

3.7.2 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือจากเอกสารวิธีสร้างเครื่องมือจากหนังสือการวิจัยปฏิบัติการ (ประวิต เอราวรรณ์. 2545 : 56-71)

3.7.3 ดำเนินการสร้างแบบวัดความพึงพอใจแล้วนำแบบวัดความพึงพอใจที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมในการใช้ภาษาและเสนอปรับปรุงแก้ไข

3.7.4 นำแบบวัดความพึงพอใจที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาตรวจสอบ เสนอแนะ ปรับปรุงแก้ไข แล้วเพิ่มเติมให้มีความสมบูรณ์

3.7.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบวัดความพึงพอใจ ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.7.6 นำแบบวัดความพึงพอใจที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

3.7.7 จัดพิมพ์แบบวัดความพึงพอใจฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) มีการดำเนินการประกอบด้วย ขั้นตอนการวางแผน (Planning) ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน (Action) ขั้นตอนการสังเกต (Observation) ขั้นตอนการสะท้อนผล (Reflection) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 ของปีการศึกษา 2555 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การประชุมเชิงปฏิบัติการ ใช้เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

1.1 แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 1 ฉบับ

1.2 แบบสัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า เรื่อง การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โรงเรียนโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา หลังเข้าประชุมเชิงปฏิบัติการ

1.3 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของวิทยากรเกี่ยวกับการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา

1.4 แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา หลังจากได้ฝึกปฏิบัติเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

2. การนิเทศภายใน ใช้เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

2.1 แบบสัมภาษณ์การนิเทศภายในกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า เรื่อง การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา

2.2 แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

2.3 แบบประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

2.4 แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้านำข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD แบบประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD และแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD มาดำเนินการดังนี้

1. การจัดกระทำข้อมูล

1.1 ข้อมูลเชิงคุณภาพ

1.1.1 นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากแบบสัมภาษณ์ แบบประเมินและแบบวัดความพึงพอใจ มาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง

1.1.2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการนำข้อมูลที่ได้อาจจัดกลุ่มให้เป็นหมวดหมู่ตามคุณลักษณะของข้อมูลและตามความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1.1.3 ทำความเข้าใจกับข้อมูลแล้วเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม

1.1.4 นำเสนอข้อมูลในรูปตารางและพรรณนาวิเคราะห์

1.2 ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้นำข้อมูลจากแบบแบบทดสอบ แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD แบบประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD และแบบวัดความพึงพอใจ มาหาค่าเฉลี่ย โดยการใช้เกณฑ์ในการประเมินระดับคุณภาพ ดังนี้ (ชัยยุทธ ศิริสุทธิ์. 2550 : 606 ; อ้างอิงมาจาก สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2548 : 10)

4	ระดับดีมาก	ได้ค่าเฉลี่ยของระดับคุณภาพตัวบ่งชี้ระหว่าง	3.50 - 4.00
3	ระดับดี	ได้ค่าเฉลี่ยของระดับคุณภาพตัวบ่งชี้ระหว่าง	2.75 - 3.49
2	ระดับพอใช้	ได้ค่าเฉลี่ยของระดับคุณภาพตัวบ่งชี้ระหว่าง	1.75 - 2.74
1	ระดับปรับปรุง	ได้ค่าเฉลี่ยของระดับคุณภาพต่ำกว่าหรือเท่ากับ	1.74

2. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาค้นคว้าวิเคราะห์ข้อมูลโดยการนำข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ แบบสัมภาษณ์ แบบประเมิน และแบบวัดความพึงพอใจ มาจัดหมวดหมู่ตามกรอบการศึกษาค้นคว้า

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 104)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

- เมื่อ P แทน ร้อยละ
 f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
 N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2. ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ของคะแนนใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

- เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนน
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
 N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา ผู้ศึกษาค้นคว้าได้นำเสนอตามลำดับดังนี้

1. การดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 1
2. การสะท้อนผลการพัฒนาในวงรอบที่ 1
3. การดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2
4. การสะท้อนผลการพัฒนาในวงรอบที่ 2

การดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 1

การดำเนินการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา ได้ดำเนินการ 2 กลยุทธ์ คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. การประชุมเชิงปฏิบัติการ เป้าหมายกิจกรรมเพื่อให้บุคลากรครุมีความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ตามกรอบเนื้อหาที่กำหนด โดยใช้เวลา 2 วัน ระหว่างวันที่ 7 – 8 มกราคม พ.ศ. 2556 โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD เป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้ และจัดกิจกรรมให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าฝึกเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 รายละเอียดการประชุมเชิงปฏิบัติการ

วันที่ 7 มกราคม 2556 เวลา 08.30 - 16.00 น.

08.30–09.00 ลงทะเบียนการประชุมเชิงปฏิบัติการ

09.00–09.30 พิธีเปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการ และการบรรยายพิเศษ
(นายเฉลียว แดนไธสง ผอ.รร.บ้านโนนสัง)

09.30-10.00 ทดสอบความรู้ก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการ

10.00-10.15 พักร้อย

10.15–12.00 แนวคิด/หลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ

12.00-13.00 พักรับประทานอาหารกลางวัน

13.00–14.30 รูปแบบ/เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

14.30-14.45	พักย่อย
14.45-16.00	ฝึกปฏิบัติการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD
วันที่ 8 มกราคม 2556 เวลา 09.00 - 16.00 น.	
09.00-10.00	แนวคิด/หลักการการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้
10.00-10.15	พักย่อย
10.15-12.00	การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD
12.00-13.00	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00-14.30	ฝึกเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD
14.30-14.45	พักย่อย
14.45-15.15	นำเสนอผลการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้
15.15-15.45	ทดสอบความรู้หลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ
15.45-16.00	สรุปการปฏิบัติกิจกรรม/ปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการ

1.2 ผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ

1.2.1 การบรรยายของวิทยากร

จากเป้าหมายของการดำเนินกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นเวลา 2 วัน เพื่อให้ผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ซึ่งได้ทำการทดสอบก่อนและหลังการบรรยาย กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าทั้ง 7 คน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD หลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ สูงกว่าก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการ คิดเป็นร้อยละ 34.76 ดังตาราง 10

ตาราง 10 แสดงคะแนนการทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ของบุคลากรโรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา

ครูประจำชั้น	คะแนนทดสอบก่อนประชุมเชิงปฏิบัติการ	คะแนนทดสอบหลังประชุมเชิงปฏิบัติการ	+/-
ผู้ศึกษาค้นคว้า	16	26	+10
ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	13	22	+9
ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	12	25	+13
ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	14	26	+12
ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	12	21	+9
ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	15	27	+12
ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	17	25	+8

ตาราง 10 (ต่อ)

ครูประจำชั้น	คะแนนทดสอบ ก่อนประชุมเชิง ปฏิบัติการ	คะแนนทดสอบ หลังประชุมเชิง ปฏิบัติการ	+/-
รวม	99	172	+73
คิดเป็นร้อยละ	47.14	81.90	34.76

1.2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ พบว่า การจัดกิจกรรมการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ทำให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าทั้ง 7 คน มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD และสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้ในระดับดี ดังข้อมูลจากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“...การเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้ ทำให้ได้รับความรู้ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD มากยิ่งขึ้น และคิดว่าน่าจะนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนต่อไปได้...”

(ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. 8 มกราคม 2556 : สัมภาษณ์)

“...ได้ความรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและเทคนิคการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD เป็นอย่างดี สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนได้...”

(ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. 8 มกราคม 2556 : สัมภาษณ์)

“...การจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันทำให้นักเรียนส่วนใหญ่เกิดความเบื่อหน่าย ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD จึงเป็นแนวทางในการเพิ่มความสนใจแก่นักเรียนมากยิ่งขึ้น...”

(ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. 8 มกราคม 2556 : สัมภาษณ์)

“...มีความรู้เกี่ยวกับหลักการการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD เพิ่มมากขึ้น ทำให้สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพนำไปใช้จัดการเรียนการสอนได้จริงในชั้นเรียน ทำให้นักเรียนเกิดความสุขสนุกสนานในการเรียนรู้...”

(ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. 8 มกราคม 2556 : สัมภาษณ์)

“...การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD เป็นเทคนิคที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความเสียสละ นักเรียนเก่งช่วยเหลือนักเรียนอ่อน และทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานในการเรียนรู้...”

(ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. 8 มกราคม 2556 : สัมภาษณ์)

“...จากการประชุมเชิงปฏิบัติการทำให้มีความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ซึ่งเป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มที่...”

(ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. 8 มกราคม 2556 : สัมภาษณ์)

“...จากเดิมการจัดการเรียนการสอนแบบยัดครูผู้สอนเป็นศูนย์กลาง ทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายไม่สนใจการเรียน หลังจากการประชุมเชิงปฏิบัติการทำให้มีความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD มากยิ่งขึ้น และมีความมั่นใจที่จะนำไปใช้พัฒนาผู้เรียนต่อไป...”

(ผู้ศึกษาค้นคว้า. 8 มกราคม 2556 : สัมภาษณ์)

1.2.3 ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของวิทยากรเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD พบว่า กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความตระหนักและให้ความสำคัญในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยให้ความร่วมมือในการทำการกิจกรรมอย่างเต็มที่ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ได้ในระดับที่น่าพอใจ ดังผลการสัมภาษณ์ ดังนี้

“...ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการได้มีความสนใจที่จะพัฒนาตนเอง มีการซักถามในสิ่งที่ตนเองยังไม่เข้าใจ และให้ความร่วมมือในการทำการกิจกรรมต่างๆอย่างเต็มที่ ส่วนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ในระดับที่น่าพอใจ แต่ยังคงต้องปรับปรุงในการเลือกเนื้อหาให้มีความสอดคล้องกับเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD...”

(วิทยากร. 8 มกราคม 2556 : สัมภาษณ์)

1.2.4 กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้ฝึกเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD เพื่อให้ สามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีองค์ประกอบสำคัญครบสมบูรณ์ สามารถนำไปจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยวิทยากรได้ประเมินแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ของผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า ซึ่งสามารถแสดงได้ดังตาราง 11

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
1. สารสำคัญ		
1.1 แสดงความคิดรวบยอดของเนื้อหา	2.34	พอใช้
1.2 สอดคล้องสัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้	2.52	ดี
2. จุดประสงค์การเรียนรู้		
2.1 ถูกต้องตามหลักการเขียน	2.35	พอใช้
2.2 ครอบคลุมพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้หลายด้าน	2.57	ดี
2.3 ระดับพฤติกรรมที่กำหนดเหมาะสมกับเนื้อหาและ ผู้เรียน	2.35	พอใช้
2.4 ระบุพฤติกรรมที่สามารถวัดและประเมินผลได้	2.51	ดี
2.5 ระบุพฤติกรรมที่ครบถ้วนแสดงให้เห็นว่าผู้เรียน สามารถบรรลุพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้	2.33	พอใช้
3. เนื้อหา		
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์	2.67	ดี
3.2 ใจความถูกต้อง	2.76	ดี
3.3 เหมาะสมกับระดับชั้น	2.43	พอใช้
4. กิจกรรมการเรียนรู้		
4.1 ส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือกันและทำงานร่วมกันเป็น กลุ่ม	2.71	ดี
4.2 เป็นขั้นตอนตามรูปแบบของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD	2.87	ดี
4.3 คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน	2.35	พอใช้
4.4 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถรวบรวมผลงานและ นำเสนอความรู้ได้ด้วยความภาคภูมิใจ	2.55	ดี
4.5 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม	2.38	พอใช้
5. สื่อ		
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาและ กิจกรรม	2.38	พอใช้
5.2 เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความสนใจของ ผู้เรียน	2.63	ดี

ตาราง 11 (ต่อ)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
6. การวัดผลและประเมินผล		
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	2.44	พอใช้
6.2 เกณฑ์การประเมินสอดคล้องกับระดับความสามารถของผู้เรียน	2.56	ดี
6.3 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้	2.51	ดี
รวม	2.51	ดี

จากตาราง 11 วิทยากรได้ประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD พบว่า ด้านสาระสำคัญมีความสอดคล้องสัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้ในระดับดี ได้ค่าเฉลี่ย 2.52 แสดงความคิดเห็นของเนื้อหาอยู่ในระดับพอใช้ ได้ค่าเฉลี่ย 2.34 ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้มีความครอบคลุมพฤติกรรมการเรียนรู้หลายด้านอยู่ในระดับดี ได้ค่าเฉลี่ย 2.57 ระบุพฤติกรรมที่สามารถวัดและประเมินผลได้อยู่ในระดับดี ได้ค่าเฉลี่ย 2.51 ถูกต้องตามหลักการเขียน และระดับพฤติกรรมที่กำหนดเหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน อยู่ในระดับพอใช้ ได้ค่าเฉลี่ย 2.35 และระบุพฤติกรรมที่ครบถ้วนแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนสามารถบรรลุพฤติกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับพอใช้ ได้ค่าเฉลี่ย 2.33 ด้านเนื้อหาามีใจความถูกต้อง อยู่ในระดับดี ได้ค่าเฉลี่ย 2.76 สอดคล้องกับจุดประสงค์ อยู่ในระดับดี ได้ค่าเฉลี่ย 2.67 และเหมาะสมกับระดับชั้น อยู่ในระดับพอใช้ ได้ค่าเฉลี่ย 2.43 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนตามรูปแบบของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD อยู่ในระดับดี ได้ค่าเฉลี่ย 2.87 ส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือกันและทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม อยู่ในระดับดี ได้ค่าเฉลี่ย 2.71 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถรวบรวมผลงานและนำเสนอความรู้ได้ด้วยความภาคภูมิใจ อยู่ในระดับดี ได้ค่าเฉลี่ย 2.55 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม อยู่ในระดับพอใช้ ได้ค่าเฉลี่ย 2.38 และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน อยู่ในระดับพอใช้ ได้ค่าเฉลี่ย 2.35 ด้านสื่อ มีความเหมาะสมกับวัยอยู่ในระดับดี ได้ค่าเฉลี่ย 2.63 และสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาและกิจกรรม อยู่ในระดับพอใช้ ได้ค่าเฉลี่ย 2.38 และด้านการวัดผลและประเมินผล เกณฑ์การประเมินสอดคล้องกับระดับความสามารถของผู้เรียน อยู่ในระดับดี ได้ค่าเฉลี่ย 2.56 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ อยู่ในระดับดี ได้ค่าเฉลี่ย 2.51 และสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ อยู่ในระดับพอใช้ ได้ค่าเฉลี่ย 2.44

2. การนิเทศภายใน เป้าหมายเพื่อให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

2.1 การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

เป้าหมายเพื่อให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีองค์ประกอบสำคัญครบสมบูรณ์ สามารถนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โดยวิทยากรได้ประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ของผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า ซึ่งสามารถแสดงได้ดังตาราง 12

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ยผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
1. สำคัญ		
1.1 แสดงความคิดเห็นของเนื้อหา	3.68	ดีมาก
1.2 สอดคล้องสัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้	3.75	ดีมาก
2. จุดประสงค์การเรียนรู้		
2.1 ถูกต้องตามหลักการเขียน	3.75	ดีมาก
2.2 ครอบคลุมพฤติกรรมการเรียนรู้หลายด้าน	3.58	ดีมาก
2.3 ระดับพฤติกรรมที่กำหนดเหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน	3.78	ดีมาก
2.4 ระบุพฤติกรรมที่สามารถวัดและประเมินผลได้	3.65	ดีมาก
2.5 ระบุพฤติกรรมที่ครบถ้วนแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนสามารถบรรลุพฤติกรรมการเรียนรู้	3.69	ดีมาก
3. เนื้อหา		
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์	3.75	ดีมาก
3.2 ใจความถูกต้อง	3.81	ดีมาก
3.3 เหมาะสมกับระดับชั้น	3.79	ดีมาก
4. กิจกรรมการเรียนรู้		
4.1 ส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือกันและทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม	3.87	ดีมาก
4.2 เป็นขั้นตอนตามรูปแบบของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD	3.85	ดีมาก
4.3 คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน	3.72	ดีมาก
4.4 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถรวบรวมผลงานและนำเสนอความรู้ได้ด้วยความภาคภูมิใจ	3.69	ดีมาก
4.5 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม	3.76	ดีมาก

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
5. สื่อ		
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาและกิจกรรม	3.68	ดีมาก
5.2 เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความสนใจของผู้เรียน	3.75	ดีมาก
6. การประเมินผล		
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	3.86	ดีมาก
6.2 เกณฑ์การประเมินสอดคล้องกับระดับความสามารถของผู้เรียน	3.59	ดีมาก
6.3 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้	3.76	ดีมาก
รวม	3.73	ดีมาก

จากตาราง 12 วิทยากรได้ประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD พบว่า ด้านสาระสำคัญมีความสอดคล้องสัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้ อยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.75 และแสดงความคิดรวบยอดของเนื้อหา อยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.68 ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ ระดับพฤติกรรมที่กำหนดเหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน อยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.78 ถูกต้องตามหลักการเขียน อยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.75 ระบุพฤติกรรมที่ครบถ้วนแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนสามารถบรรลุพฤติกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.69 ระบุพฤติกรรมที่สามารถวัดและประเมินผลได้อยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.65 และมีความครอบคลุมพฤติกรรมการเรียนรู้หลายด้าน อยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.58 ด้านเนื้อหา มีใจความถูกต้อง อยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.81 เหมาะสมกับระดับชั้น อยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.79 และสอดคล้องกับจุดประสงค์ อยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.75 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือกันและทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม อยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.87 เป็นขั้นตอนตามรูปแบบของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD อยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.85 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม อยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.76 คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน อยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.72 และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถรวบรวมผลงานและนำเสนอความรู้ได้ด้วยภาคภูมิใจ อยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.69 ด้านสื่อ มีความเหมาะสมกับวัยอยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.75 และสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาและกิจกรรม อยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.68 และด้านการวัดผลและประเมินผล สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ อยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.86 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ อยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.76 และเกณฑ์การประเมินสอดคล้องกับระดับความสามารถของผู้เรียน อยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.59

2.2 การประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

เป้าหมายเพื่อให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ ดังตาราง 13

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ยผลการประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
1. การนำเข้าสู่บทเรียน	3.56	ดี
2. การบอกจุดประสงค์การเรียนรู้และวิธีการจัดการเรียน	3.71	ดีมาก
3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามลำดับขั้นตอนในแผนการจัดการเรียนรู้	3.69	ดีมาก
4. กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	3.59	ดีมาก
5. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นไปตามหลักการเพื่อให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ ตามหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD	3.77	ดีมาก
6. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้และเข้าร่วมกิจกรรม	3.57	ดีมาก
7. นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD	3.68	ดีมาก
8. กิจกรรมการเรียนรู้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้หลากหลายวิธี เช่น อ่านสังเกต สอบถามผู้รู้ ศึกษาปฏิบัติจริง	3.39	ดี
9. การเอาใจใส่ในการเรียนการสอน และปกครองชั้นเรียนได้ดี	3.78	ดีมาก
10. ส่งเสริมให้นักเรียนแสดงบทบาท และมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ในชั้นเรียน	3.35	ดี
11. การสรุปกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมหลังจัดการเรียนการสอน	3.46	ดี
12. การช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนช้าและส่งเสริมนักเรียนที่เรียนดี	3.67	ดีมาก
13. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้จากกิจกรรมที่ครูสอน	3.83	ดีมาก
14. ใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย	3.41	ดี
15. เครื่องมือวัดผลมีความสอดคล้องและเหมาะสมกับขั้นตอนในกิจกรรมการเรียนรู้และครอบคลุมเนื้อหาที่ทำการสอน	3.48	ดี
รวม	3.59	ดีมาก

จากตาราง 13 วิทยาการได้ประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD พบว่า โดยภาพรวมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD อยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.59 เมื่อวิเคราะห์ตามรายชื่อของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD พบว่า กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้จากกิจกรรมที่ครูสอน อยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.83 รองลงมา มีความเอาใจใส่ในการเรียนการสอน และปกครองชั้นเรียนได้ดี อยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.78 ตามลำดับ

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ยผลการประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ของผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ารายบุคคล

กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
ผู้ศึกษาค้นคว้า	3.85	ดีมาก
ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	2.63	พอใช้
ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	3.95	ดีมาก
ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	2.67	พอใช้
ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	3.92	ดีมาก
ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	3.91	ดีมาก
ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	3.67	ดีมาก
รวม	3.51	ดีมาก

จากตาราง 14 วิทยาการได้ประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ของกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า 7 คน พบว่า โดยภาพรวมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ของกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าอยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.51 เมื่อวิเคราะห์รายบุคคลพบว่าผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าจำนวน 5 คน จัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ในระดับดีมาก และผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าจำนวน 2 คน จัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ในระดับพอใช้

2.3 การวัดความพึงพอใจของนักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

จากการวัดความพึงพอใจของนักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ภายหลังจากเสร็จสิ้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ดังตาราง 15

ตาราง 15 แสดงผลการวัดความพึงพอใจของนักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD (N = 124)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
1. นักเรียนพอใจในการเรียนแบบเป็นกลุ่ม เพราะรู้สึกว่าเป็นเพื่อนทุกคนในกลุ่มได้ช่วยเหลือกัน	3.76	ดีมาก
2. การเรียนแบบรวมกลุ่มช่วยเหลือกันมีความเป็นกันเองทุกคนเป็นมิตรกัน ไม่เจ็บเบงา	3.85	ดีมาก
3. การเรียนแบบกลุ่มร่วมมือเป็นการทำให้คนเก่งมีโอกาสได้ช่วยเหลือคนอื่น	3.81	ดีมาก
4. รู้สึกสนุกสนานเพลิดเพลินกับการเรียน	3.93	ดีมาก
5. การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมกลุ่มและการทำกิจกรรมกลุ่มย่อยทำให้การเรียนไม่น่าเบื่อ	3.87	ดีมาก
6. การเรียนแบบกลุ่มร่วมมือทำให้ผู้เรียนกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น	3.94	ดีมาก
7. การเรียนแบบกลุ่มร่วมมือทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาการทำงานระบบกลุ่มได้มากขึ้น	3.92	ดีมาก
8. การนำเสนอผลงานในระบบกลุ่ม ทำให้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาได้มากขึ้น	3.89	ดีมาก
9. การสอนแบบนี้ทำให้มีอิสระในการคิด	3.78	ดีมาก
10. กิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามลำดับขั้นตอน	3.75	ดีมาก
11. การเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD นี้ ทำให้เรียนง่ายขึ้นไม่ยุ่งยาก	3.82	ดีมาก
12. การเรียนเป็นกลุ่มช่วยการเรียนให้ดีขึ้น คือ รู้สึกว่าจำเนื้อหาได้ง่ายขึ้นเพราะการซักถามระหว่างเพื่อน มีความเป็นกันเอง	3.86	ดีมาก
13. เนื้อหาในกิจกรรมที่ร่วมกันทำมีความเหมาะสม	3.75	ดีมาก
14. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ทำให้ได้รับความรู้อย่างครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	3.89	ดีมาก
15. มีอุปกรณ์การเรียนหลากหลายและน่าสนใจ	3.90	ดีมาก
16. มีโอกาสได้อ่าน เขียนและวิเคราะห์สิ่งใหม่ๆตลอดเวลา	3.85	ดีมาก

ตาราง 15 (ต่อ)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
17. ได้ช่วยเหลือกลุ่มและพัฒนาตนเองในเวลาเดียวกัน	3.94	ดีมาก
18. การเรียนแบบเป็นกลุ่มมีโอกาสทบทวนความรู้ด้วยเพราะนอกจากจะทำกิจกรรมกับเพื่อนแล้ว ยังได้นำเสนอผลงาน สรุปผลงานร่วมกัน	3.76	ดีมาก
19. การจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ทำให้เข้าใจเนื้อหาง่ายขึ้น	3.95	ดีมาก
20. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ทำให้ส่งเสริมคุณธรรม ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่ผู้เรียน	3.98	ดีมาก
รวม	3.86	ดีมาก

จากตาราง 15 ได้วัดความพึงพอใจของนักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD จำนวน 124 คน หลังเสร็จสิ้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD นำมาวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ในภาพรวม อยู่ในระดับดีมาก ค่าเฉลี่ย 3.86

2.4 สัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมศึกษาค้นคว้ากรณีศึกษาในเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนากลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีวิทยากรเป็นผู้ชี้แนะ ให้คำปรึกษา เพื่อให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังข้อมูลจากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“...การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีปัญหา คือ เนื่องจากนักเรียนยังคงเคยชินกับการจัดการเรียนการสอนที่ยึดครูผู้สอนเป็นหลักทำให้ในการทำกิจกรรมต่างๆ นักเรียนยังต้องขอความช่วยเหลือจากครูผู้สอนเป็นระยะๆ จึงเป็นอุปสรรคในเรื่องของเวลาในการจัดการเรียนการสอน ...”

(ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. 28 มกราคม 2556 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนทุกคนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆดีมาก มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง และเกิดความสนุกสนานในการเรียนรู้ ในการนิเทศสามารถขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในครั้งต่อไปได้อย่างมั่นใจยิ่งขึ้น ...”

(ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. 28 มกราคม 2556 : สัมภาษณ์)

“...การจัดการเรียนการสอนดำเนินไปได้ด้วยดี นักเรียนทุกคนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม ช่วยเหลือกัน และกล้าแสดงออกมากขึ้น แต่ยังคงต้องปรับปรุงในเรื่องของเวลา เพราะระหว่างการแบ่งกลุ่มนักเรียนทำให้เสียเวลามาก ดังนั้นการดำเนินกิจกรรมจึงไม่เป็นไปตามเวลาที่กำหนด...”

(ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. 30 มกราคม 2556 : สัมภาษณ์)

“...การได้รับการนิเทศจากผู้เชี่ยวชาญทำให้สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนได้อย่างตรงประเด็น เป็นผลให้นักเรียนมีความสุขในการเรียนด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบใหม่ๆ...”

(ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. 30 มกราคม 2556 : สัมภาษณ์)

“...เมื่อได้รับการนิเทศทำให้มีความมั่นใจมากยิ่งขึ้นพร้อมที่จะนำแผนการจัดการเรียนรู้มาใช้จัดกิจกรรมในชั้นเรียน เพราะการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาได้หลายด้าน เช่น การช่วยเหลือกัน การสร้างความสามัคคี และความรับผิดชอบ เป็นต้น...”

(ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. 1 กุมภาพันธ์ 2556 : สัมภาษณ์)

“...เมื่อนำข้อชี้แนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปฏิบัติในกิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนมีความสุขสนุกสนานในการเรียน และให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมดีมาก...”

(ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. 1 กุมภาพันธ์ 2556: สัมภาษณ์)

“...การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ช่วยให้นักเรียนสนใจการเรียนมากขึ้นเพราะเป็นเทคนิคการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมจึงทำให้เกิดความสนุกสนานในการเรียน นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้เกิดความสามัคคีอีกด้วย...”

(ผู้ศึกษาค้นคว้า. 1 กุมภาพันธ์ 2556 : สัมภาษณ์)

จากการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ในวงรอบที่ 1 กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ ประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD และการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD พบว่า กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้ดีและสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในส่วนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีบางประเด็นที่ครูผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าบางคนยังมีข้อบกพร่องที่ต้องแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม เช่น การควบคุมชั้นเรียน และการเน้นเนื้อหาสาระมากเกินไป ทำให้นักเรียนได้แสดงบทบาทและแสดงความคิดเห็นยังไม่เต็มที่ จึงต้องมีการพัฒนาในวงรอบที่ 2 ต่อไป

การสะท้อนผลการพัฒนาในวงรอบที่ 1

จากการดำเนินการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา 2 กลยุทธ์ ได้แก่ การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน ผลการพัฒนาในวงรอบที่ 1 พบว่า

1. ด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD พบว่า กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ทั้ง 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนเตรียมเนื้อหา ขั้นตอนจัดทีม ขั้นตอนเรียนรู้ ขั้นตอนทดสอบ และขั้นตอนรับรองผลงานและเผยแพร่ชื่อเสียงของทีม และสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD พบว่า กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ได้อย่างเหมาะสม การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วม ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามัคคีกัน และแก้ปัญหา ร่วมกัน ในส่วนของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีบางประเด็นที่ครูผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าบางคนยังมีข้อบกพร่องที่ต้องแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม เช่น การควบคุมชั้นเรียน และการเน้นเนื้อหาสาระมากเกินไป ทำให้นักเรียนได้แสดงบทบาทและแสดงความคิดเห็นยังไม่เต็มที่ จึงควรมีการพัฒนาปรับปรุงต่อไป เพื่อส่งเสริมการดำเนินการพัฒนาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

จากการสะท้อนผลในวงรอบที่ 1 สรุปได้ว่า การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ทำให้บุคลากรครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD เป็นอย่างดี สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้ถูกต้อง มีส่วนประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ครบสมบูรณ์ และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ได้อย่างมีประสิทธิภาพ กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วม ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามัคคีกัน แก้ปัญหา ร่วมกัน และมีความสนุกสนานในการเรียน แต่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ยังไม่สอดคล้องกับเนื้อหา เน้นบทบาทครูผู้สอนมากเกินไป ส่งผลให้นักเรียนมีเวลาในการทำกิจกรรมต่างๆ น้อยลงทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ยังไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ จึงควรได้รับการพัฒนาต่อไปในวงรอบที่ 2

การดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2

การดำเนินการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา ในวงรอบที่ 2 กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้รับความช่วยเหลือจากวิทยากรในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งได้ใช้กลยุทธ์ในการนิเทศภายใน โดยให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า จำนวน 2 คน เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ใหม่ และนำแผนการจัดการเรียนรู้ให้วิทยากรตรวจและประเมินโดยใช้แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD สามารถแสดงได้ดังตาราง 16

ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ยผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD
วงรอบที่ 2

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
1. สำคัญ		
1.1 แสดงความคิดรวบยอดของเนื้อหา	3.78	ดีมาก
1.2 สอดคล้องสัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้	3.85	ดีมาก
2. จุดประสงค์การเรียนรู้		
2.1 ถูกต้องตามหลักการเขียน	3.87	ดีมาก
2.2 ครอบคลุมพฤติกรรมกรการเรียนรู้หลายด้าน	3.78	ดีมาก
2.3 ระดับพฤติกรรมที่กำหนดเหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน	3.89	ดีมาก
2.4 ระบุพฤติกรรมที่สามารถวัดและประเมินผลได้	3.75	ดีมาก
2.5 ระบุพฤติกรรมที่ครบถ้วนแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนสามารถบรรลุพฤติกรรมกรการเรียนรู้	3.81	ดีมาก
3. เนื้อหา		
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์	3.95	ดีมาก
3.2 ใจความถูกต้อง	3.81	ดีมาก
3.3 เหมาะสมกับระดับชั้น	3.83	ดีมาก
4. กิจกรรมการเรียนรู้		
4.1 ส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือกันและทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม	3.97	ดีมาก
4.2 เป็นขั้นตอนตามรูปแบบของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD	3.90	ดีมาก
4.3 คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน	3.72	ดีมาก
4.4 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถรวบรวมผลงานและนำเสนอความรู้ได้ด้วยความภาคภูมิใจ	3.70	ดีมาก
4.5 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม	3.87	ดีมาก
5. สื่อ		
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาและกิจกรรม	3.78	ดีมาก
5.2 เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความสนใจของผู้เรียน	3.83	ดีมาก
6. การประเมินผล		
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	3.87	ดีมาก
6.2 เกณฑ์การประเมินสอดคล้องกับระดับความสามารถของผู้เรียน	3.68	ดีมาก
6.3 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้	3.76	ดีมาก
รวม	3.82	ดีมาก

จากตาราง 16 วิจัยการได้ประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD พบว่า ด้านสาระสำคัญมีความสอดคล้องสัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้ อยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.85 และแสดงความคิดรวบยอดของเนื้อหา อยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.78 ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ ระดับพฤติกรรมที่กำหนดเหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน อยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.89 ถูกต้องตามหลักการเขียน อยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.87 ระบุพฤติกรรมที่ครบถ้วนแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนสามารถบรรลุพฤติกรรมผลการเรียนรู้ อยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.81 มีความครอบคลุมพฤติกรรมผลการเรียนรู้หลายด้าน อยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.78 และระบุพฤติกรรมที่สามารถวัดและประเมินผลได้ อยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.75 และ ด้านเนื้อหา มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ อยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.95 เหมาะสมกับระดับชั้น อยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.83 และใจความถูกต้อง อยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.81 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือกันและทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม อยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.97 เป็นขั้นตอนตามรูปแบบของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD อยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.90 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม อยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.87 คำนี้ถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน อยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.72 และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถรวบรวมผลงานและนำเสนอความรู้ได้ด้วยความภาคภูมิใจ อยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.70 ด้านสื่อ มีความเหมาะสมกับวัยอยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.83 และสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาและกิจกรรม อยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.78 และด้านการวัดผลและประเมินผล สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ อยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.87 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ อยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.76 และเกณฑ์การประเมินสอดคล้องกับระดับความสามารถของผู้เรียน อยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.68

จากการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD พบว่า ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้พัฒนาปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้ถูกต้อง มีส่วนประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับเวลา ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถพัฒนาศักยภาพได้อย่างเต็มที่ สามารถนำไปใช้จัดการเรียนการสอนได้จริง

ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าดำเนินการจัดกิจกรรมจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โดยมีวิทยากรประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD สามารถแสดงได้ดังตาราง 17

ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ยผลการประเมินการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD
วงรอบที่ 2

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
1. การนำเข้าสู่บทเรียน	3.66	ดีมาก
2. การบอกจุดประสงค์การเรียนรู้และวิธีการจัดการเรียน	3.81	ดีมาก
3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามลำดับขั้นตอนในแผนการจัดการเรียนรู้	3.83	ดีมาก
4. กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	3.79	ดีมาก
5. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นไปตามหลักการเพื่อให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ ตามหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD	3.85	ดีมาก
6. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้และเข้าร่วมกิจกรรม	3.79	ดีมาก
7. นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD	3.89	ดีมาก
8. กิจกรรมการเรียนรู้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้หลากหลายวิธี เช่น อ่านสังเกต สอบถามผู้รู้ ศึกษาปฏิบัติจริง	3.68	ดีมาก
9. การเอาใจใส่ในการเรียนการสอน การปกครองชั้นเรียน	3.98	ดีมาก
10. ส่งเสริมให้นักเรียนแสดงบทบาท และมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ในชั้นเรียน	3.89	ดีมาก
11. การสรุปกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมหลังจัดการเรียนการสอน	3.88	ดีมาก
12. การช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนช้าและส่งเสริมนักเรียนที่เรียนดี	3.75	ดีมาก
13. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้จากกิจกรรมที่ครูสอน	3.78	ดีมาก
14. ใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย	3.69	ดีมาก
15. เครื่องมือวัดผลมีความสอดคล้องและเหมาะสมกับขั้นตอนในกิจกรรมการเรียนรู้และครอบคลุมเนื้อหาที่ทำการสอน	3.74	ดีมาก
รวม	3.80	ดีมาก

จากตาราง 17 วิทยากรได้ประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD พบว่า โดยภาพรวมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD อยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.80 เมื่อวิเคราะห์ตามรายชื่อของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD พบว่า กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าความเอาใจใส่ในการเรียนการสอน และปกครองชั้นเรียนได้ดี อยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.98 รองลงมา นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอน

ของการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD และส่งเสริมให้นักเรียนแสดงบทบาท และมีส่วนร่วม ในกิจกรรมต่างๆ ในชั้นเรียน อยู่ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย 3.89 ตามลำดับ

กล่าวโดยสรุปจากการนิเทศภายใน การพัฒนาในรอบที่ 2 จากการประเมินการจัด กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD พบว่า ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าสามารถจัดกิจกรรม การเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม สร้างบรรยากาศการเรียน การสอนให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างสนุกสนาน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ทันตามเวลาที่กำหนด และนักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเต็มที่

การสะท้อนผลการพัฒนาในรอบที่ 2

การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โรงเรียน บ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา ในรอบที่ 2 มีกลยุทธ์ที่ใช้ในการพัฒนาบุคลากร คือ การนิเทศภายใน สามารถสะท้อนผลการพัฒนาตามกรอบที่ศึกษา ดังนี้

1. ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้ เทคนิค STAD พบว่า ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการ เรียนรู้ และสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ได้อย่างถูกต้อง สามารถนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้

2. ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD หลังจาก การใช้กลยุทธ์การนิเทศภายใน โดยใช้แบบประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD พบว่า ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า สามารถดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับเวลา กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมมากขึ้น ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ได้แสดงบทบาทและ แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ ทำให้นักเรียนเกิดความสุขสนุกสนานในการเรียนรู้

สรุปผลการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา ในรอบที่ 2 จากการใช้กลยุทธ์การนิเทศ ภายใน สามารถทำให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการ เรียนรู้และการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างยั่งยืน

จะเห็นได้ว่าการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา มีการดำเนินการ 2 วนรอบ โดยใช้กลยุทธ์ในการ พัฒนา 2 กลยุทธ์ ประกอบด้วย การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน ซึ่งสามารถ พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้ เทคนิค STAD สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดการเรียน การสอนในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าเรื่อง การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา สรุปผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับได้ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้า เรื่อง การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD
2. เพื่อพัฒนาบุคลากรให้สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD
3. เพื่อพัฒนาบุคลากรให้สามารถจัดกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ได้อย่างถูกต้อง

สรุปผล

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของบุคลากรโรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา ในปัจจุบัน พบว่า ส่วนใหญ่ยึดครูผู้สอนเป็นศูนย์กลาง เน้นการบรรยายเนื้อหาและท่องจำ ผู้เรียนไม่มีส่วนรวมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งผลให้นักเรียนขาดความกระตือรือร้นและไม่สนใจในการเรียน ผู้ศึกษาค้นคว้าจึงดำเนินการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD เพื่อให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ได้ โดยดำเนินการตามหลักการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) ประกอบด้วยกระบวนการ 4 ขั้น คือ ขั้นการวางแผน (Planning) ขั้นการปฏิบัติ (Action) ขั้นการสังเกต (Observation) และขั้นการสะท้อนผล (Reflection) ตามแนวคิดของ Kemmis and McTaggart โดยดำเนินการ 2 วงรอบ วงรอบที่ 1 ประกอบด้วยกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายใน วงรอบที่ 2 ใช้กิจกรรมการนิเทศภายใน โดยการนิเทศ

การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โดยมีวิทยากรคอยให้คำปรึกษาแนะนำอย่างใกล้ชิด เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเรียนรู้มากขึ้นและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงบทบาทและแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ สรุปผลการศึกษาค้นคว้าได้ดังนี้

1. ผลการพัฒนาการดำเนินงานในรอบที่ 1

การดำเนินการพัฒนาในรอบที่ 1 ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าเข้าร่วมกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD มีเป้าหมายเพื่อให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD เป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้และจัดกิจกรรมให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าฝึกเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และประเมินผลโดยใช้แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ทำให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้ถูกต้อง ในส่วนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีบางประเด็นที่ครูผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าบางคนยังมีข้อบกพร่องที่ต้องแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม เช่น การควบคุมชั้นเรียน และการเน้นเนื้อหาสาระมากเกินไป นักเรียนได้แสดงบทบาทและแสดงความคิดเห็นไม่เต็มที่ ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ยังไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งควรได้รับการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นในรอบที่ 2 ต่อไป

2. ผลการพัฒนาการดำเนินงานในรอบที่ 2

การดำเนินการพัฒนาในรอบที่ 2 ดำเนินการโดยใช้กลยุทธ์การนิเทศภายใน โดยมีวิทยากรคอยให้คำปรึกษาแนะนำอย่างใกล้ชิดและประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD อีกครั้ง พบว่า ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้ถูกต้อง กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหา ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้น ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้น มีโอกาสได้แสดงบทบาทและแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุขและสนุกสนานมากขึ้น บรรลุเป้าหมายในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และเกิดประสิทธิภาพในการสอนมากยิ่งขึ้น

จะเห็นได้ว่าการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา มีการดำเนินการ 2 วงรอบ โดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา 2 กลยุทธ์ ประกอบด้วย การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน ส่งผลให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนมากขึ้น มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ได้และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้บรรลุเป้าหมายในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และเกิดประสิทธิภาพบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

อภิปรายผล

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ มณเฑียร ถ่อเงิน (2551 : 76-79) พบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ตามกรอบของกิจกรรมการเรียนการสอนแบบร่วมมือทั้ง 5 ด้าน โดยใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ ทำให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบร่วมมือได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ นงลักษณ์ ภูมิรัตน์ (2552 : 88-89) พบว่า การพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้กลยุทธ์ การประชุมเชิงปฏิบัติการ ทำให้กลุ่มเป้าหมายสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้นักเรียนเกิดความสุขสนุกสนานในการเรียน สามารถเข้าใจเนื้อหาที่เรียนเป็นอย่างดี บรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ช่วยปรับปรุงพฤติกรรมและเจตคติทำให้ผู้เรียนปฏิบัติตนอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับผลการศึกษาของพัชรินทร์ ยุกตะทัต (2548 : 81-82) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโรงเรียนอนุบาลอินทรา อำเภอภูจินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งหลังจากการใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศแบบมีส่วนร่วม พบว่า การพัฒนาบุคลากรบรรลุตามเป้าหมายของการศึกษาตามกรอบการศึกษา ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านความรู้สึกรู้สึกดีต่อกันทางบวก ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมกัน ระหว่างผู้เรียน ด้านความรับผิดชอบร่วมกัน ด้านทักษะทางสังคมและทักษะการทำงานกลุ่ม และด้านการดำเนินงานด้วยกระบวนการกลุ่ม

จากการใช้กลยุทธ์ การประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายใน ในการดำเนินงานพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา สามารถอภิปรายผล ดังนี้

1. จากการใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ ทำให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ได้ และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการประชุมเชิงปฏิบัติการเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ซึ่งเดิมกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าไม่มีความรู้ในเรื่องนี้ ซึ่งกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้ตระหนักเห็นความสำคัญของการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาตนเอง มีความกระตือรือร้น และให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆเป็นอย่างดี ตลอดระยะเวลาการประชุมเชิงปฏิบัติการ นอกจากนี้ การประชุมปฏิบัติการยังเป็นวิธีการพัฒนาบุคลากรที่ดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีกิจกรรมการบรรยายให้ความรู้ และการฝึกทักษะจากการลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ประวิต เอรารวรรณ (2545 : 5) กล่าวไว้ว่า การประชุมเชิงปฏิบัติการ หมายถึง กระบวนการศึกษาค้นคว้าร่วมกันอย่างเป็นระบบของกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน เพื่อทำความเข้าใจต่อปัญหาหรือข้อสงสัยที่กำลังเผชิญอยู่ และให้ได้แนวทางการปฏิบัติหรือวิธีแก้ไขปรับปรุงที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับ

สมคิด บางโม (2544 ก : 92) กล่าวว่า การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เป็นการฝึกอบรมที่ให้ผู้รับการฝึกอบรมได้ปฏิบัติจริง โดยทั่วไปจะมีการบรรยายให้ความรู้พื้นฐานก่อนแล้วจึงให้ลงมือปฏิบัติ อาจเป็นการฝึกการใช้เครื่องมือใหม่ ๆ การประชุมเพื่อช่วยกันสร้างคู่มือหรือการประชุมเพื่อสร้างอุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นต้น การปฏิบัตินิยมให้ร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย ๆ มากกว่าการปฏิบัติเป็นกลุ่มใหญ่หรือเป็นรายบุคคล สอดคล้องกับ อีริชท์ หล่อเลิศรัตน์ (2544 : 657-658) กล่าวว่า การประชุมเชิงปฏิบัติการ(Workshop) เป็นวิธีการฝึกอบรมที่เริ่มมีผู้นิยมใช้มากขึ้น โดยผู้เข้าประชุมมาปฏิบัติการจะมีประมาณ10-25 คน มีความสนใจหรือมีปัญหาในการปฏิบัติงานที่คล้ายคลึงกันมาร่วมกันศึกษา วิเคราะห์หาทางแก้ไขปัญหา หรือร่วมกันทดลองหาวิธีการปฏิบัติใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะในการทำงาน โดยการดำเนินการจะต้องจัดเตรียมโครงการ วิทยากร ข้อมูล รวมทั้งสถานที่ วัสดุที่จำเป็นและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ไว้ให้พร้อม และผู้เข้าร่วมประชุมปฏิบัติการทุกคนต้องมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง

2. จากการใช้กลยุทธ์การนิเทศภายใน ทำให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าเกิดความมั่นใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD และมีการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการนิเทศภายในเป็นการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ตลอดจนให้คำปรึกษา เพื่อให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD เพื่อให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าสามารถนำความรู้ ความเข้าใจ จากการประชุมเชิงปฏิบัติการไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน โดยการดำเนินการนิเทศภายในทั้ง 2 วงรอบอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอส่งผลให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความมั่นใจและเชื่อมั่นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD มากขึ้น ทำให้บรรลุเป้าหมายในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และเกิดประสิทธิภาพในการสอนมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546 : 15) สรุปว่า การนิเทศ หมายถึงกระบวนการจัดบริหารการศึกษา เพื่อชี้แนะให้ความช่วยเหลือ และความร่วมมือกับครู และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครู และเพิ่มคุณภาพของนักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของการศึกษา การนิเทศถือเป็นศาสตร์ และศิลป์ เพราะกระบวนการนิเทศที่จัดว่าเป็นศาสตร์ ก็เพราะกระบวนการนี้เป็นปรัชญาที่แสวงหาความจริง ความรู้ และคุณค่าในสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษา ส่วนที่ถือว่าเป็นศิลป์ ก็เพราะต้องอาศัยเทคนิควิธี และมนุษยสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น การติดต่อประสานงาน การจูงใจ เพื่อการเปลี่ยนแปลงไปสู่เป้าหมายของการจัดการศึกษา สอดคล้องกับ สนั่น มีสัจธรรม (2536) กล่าวถึงความจำเป็นในการนิเทศภายในโรงเรียนว่า กระบวนการที่สำคัญของการพัฒนาการศึกษา ได้แก่ กระบวนการบริหาร กระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการนิเทศการศึกษา การนิเทศเป็นยุทธศาสตร์อย่างหนึ่งสำหรับป้องกันหรือลดปัญหาต่างๆ ในสถานศึกษา ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าต้องการการนิเทศภายในเพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงาน ปรับปรุงและพัฒนาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ให้ นักเรียนมีส่วนร่วมในจัดกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง และเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้ ข้อเสนอแนะต่อไปนี้มีทั้งข้อเสนอแนะจากการที่ได้ศึกษาค้นคว้านำไปปฏิบัติมาแล้วประสบผลสำเร็จและข้อเสนอแนะที่ควรปฏิบัติเพิ่มเติมเพื่อประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมาย

1.1 การดำเนินการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ควรพัฒนาตามความสนใจ ความถนัด และความสามารถของบุคคล เพื่อให้ผลที่ได้มีประสิทธิภาพและผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มความสามารถ

1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ควรจัดให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของกิจกรรมให้ดียิ่งขึ้น

1.3 ควรส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรได้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สูงขึ้น

1.4 ควรมีการนิเทศติดตาม ประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอเพื่อส่งเสริมให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง

1.5 ควรมีการนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าและเผยแพร่ไปยังโรงเรียนใกล้เคียง เพื่อสร้างเครือข่ายการปฏิรูปและพัฒนาวิชาชีพครูให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้นคว้าต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษากการพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้เทคนิควิธีอื่นหรือรูปแบบอื่นๆ เพื่อให้เกิดความหลากหลายและเป็นแบบอย่างที่จะนำไปปรับใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ

2.2 ควรมีการศึกษากการพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ตลอดจนการนำผลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

2.3 ควรมีการศึกษากการพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อจะได้แก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนได้อย่างถูกต้อง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. แนวทางการบริหารโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว, 2543.
- . หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช, 2544.
- . คู่มือการบริหารสถานศึกษาเป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว,
2546.
- กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือการบริหารสถานศึกษาเป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ :
กระทรวงศึกษาธิการ, 2546.
- กาญจณี เรืองมนตรี. องค์ประกอบภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการศึกษา
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนวปฏิรูปการศึกษา : กรณีศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา
มหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2547.
- กาญจนา บุญส่ง. หลักการสอนโครงการตำราวิชาการ. เพชรบุรี : สถาบันราชภัฏเพชรบุรี
เฉลิมพระเกียรติเนื่องในวโรกาสทรงพระเจริญพระชนมพรรษาครบ 6 รอบสถาบันราชภัฏ
เพชรบุรี, 2542.
- กิตติพร ปัญญาภิญโญผล. รายการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน : กรณีศึกษาระดับประถมศึกษา
เชียงใหม่ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2540.
- ชรรค์ชัย อ่อนมี. การศึกษาการจัดกิจกรรมการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนสูง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเขตการศึกษา 7
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- ขวัญหทัย สัมครคุณ. ผลของการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อ
ความเข้าใจและความคงทนในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์
ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- คณะกรรมการปฏิรูปการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ. แนวทางการพัฒนาครูแกนนำเพื่อเป็นครู
ต้นแบบปฏิรูปการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2543.
- จันทร์ ดันติพงศานุรักษ์. “การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้,” วารสารวิชาการ
กรมวิชาการ. 3(2) : 36 – 55 ; ธันวาคม, 2543.
- จรัสรัตน์ น้อยวงศ์. การพัฒนาบุคลากรครูในการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนบ้าน
สำโรงอำเภอตาคลี จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม :
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2546.
- ชวลิต ชูกำแพง. การพัฒนาหลักสูตร. มหาสารคาม : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2551.
- ชาติรี เกิดธรรม. เทคนิคการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2545.
- ซารี มณีศรี. นิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศิลปบรรณาการ, 2542.
- ฐิระ ประवालฤกษ์. คู่มือดำเนินงานการฝึกหัดครูเพื่อพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ :
หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2538.

- ณัฐวุฒิ กิจรุ่งเรือง. ผู้เรียนเป็นสำคัญ และเขียนแผนจัดการเรียนรู้ของครูมืออาชีพ. กรุงเทพฯ : เอลโล่การพิมพ์, 2545.
- วัชรินทร์ เสถียรยานนท์ และวัชนีย์ เชาว์ดำรง. การเขียนแผนการเรียนรู้ครูมืออาชีพ. กรุงเทพฯ : สถาพรบุคส์, 2545.
- ถวัลย์ มาศจรัส. การจัดทำผลงานเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 อาจารย์ 2 ระดับ 7 (อาวุโส) และอาจารย์ 3. กรุงเทพฯ : มิติใหม่, 2538.
- ทิตนา แคมมณี. ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.
- _____. ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.
- ทองสุข ชากักดี. การนิเทศการสอนแบบมีส่วนร่วม โรงเรียนบ้านนาเวียง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยโสธร : วิจัยเชิงปฏิบัติการ. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2545.
- ธงชัย สันติวงศ์. การบริหารงานบุคคล. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2540.
- ธวัช วันชูชาติ. พฤติกรรมการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. นครสวรรค์ : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครสวรรค์, 2542.
- ธเนศ ขำเกิด. “แผนการสอนกับสาเหตุของปัญหาที่ต้องกลับมาทบทวน,” วิชาการ. 4(3) : 72-75 ; มีนาคม, 2544.
- ธีรยุทธ์ หล่อเลิศรัตน์. การปฏิรูประบบราชการ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการปฏิรูประบบราชการสำนักงาน ก.พ., 2543.
- ธีรวุฒิ ประทุมนพรัตน์. การบริหารการศึกษา. สงขลา : ภาควิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2536.
- ธีระศักดิ์ ดาแก้ว และคณะ. “รูปแบบการสอนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Co-Operative Learning),” เอกสารประกอบการอบรม. ร้อยเอ็ด : มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด, 2552.
- นงลักษณ์ ภูมิรัตน์. การพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโรงเรียนบ้านพลกรัง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2552.
- นงลักษณ์ สิ้นสืบผล. การพัฒนาบุคคลและการฝึกอบรม / นงลักษณ์ สิ้นสืบผล. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏธนบุรี, 2542.
- นนทวัฒน์ สุขผล. คู่มือปฏิบัติการอบรม. กรุงเทพฯ : เอ็กสเปอร์เน็ต, 2543.
- นลินี ทีหอคำ. ผลของการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง โจทย์ปัญหาและเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2541.
- นิคม สุวพงษ์. แผนการสอน/แผนการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545.

- นิพนธ์ มนัส. การพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการนิเทศภายใน โรงเรียนบ้านโนนแฝก อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2546.
- บรรยงค์ โตจินดา. การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : อมรการพิมพ์, 2543.
- บุญเจริญ สุขสกุล. การพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนผาสามยอดวิทยาคม อำเภอเอราวัณ จังหวัดเลย. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2549.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2545.
- บุญเลี้ยง สุวรรณสิทธิ์. ศึกษาปัญหาการพัฒนาบุคลากรของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเลย. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2542.
- ปกรณ์ ศรีดอนไผ่. บทบาททางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนของผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้าสายวิชาและครูในเขตการศึกษา 6. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533.
- ประวิต เอราวรรณ์. การวิจัยเชิงปฏิบัติการ. ขอนแก่น : ขอนแก่นการพิมพ์, 2545.
- . การวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้าวิชาการ, 2542.
- ปริศนา เสร์บาง. ความต้องการพัฒนาครูอาจารย์ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2541.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. การนิเทศการสอน. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี, 2546.
- ปาริชาติ นุรีศักดิ์. การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้แบบฝึกทักษะประกอบการจัดกิจกรรมด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ STAD ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2551.
- พนัส หันนาคินทร์. ประสบการณ์ในการบริหารบุคลากร. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- พยอม วงศ์สารศรี. การบริหารทรัพยากรมนุษย์. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544.
- พรรณรัศมี เก้าธรรมสาร. “การเรียนแบบทำงานรับผิดชอบร่วมกัน,” สารพัฒนาหลักสูตร. 8(95) : 35-37 ; กุมภาพันธ์, 2543.
- พัฒนา สุขประเสริฐ. กลยุทธ์ในการฝึกอบรม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2540.
- พันธุ์ทิพย์ รวมสุด. การวิจัยปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม. กรุงเทพฯ : พี เอ อี อีฟวิง, 2540.
- พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์. การจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ : ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ม.ป.ป.
- พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์. การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แนวคิดวิธีและเทคนิคการสอน. กรุงเทพฯ : เดอะมาสเตอร์กรุ๊ปแมเนจเม้นท์, 2544.

- ไพโรจน์ กลางประพันธ์. การพัฒนาครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ โรงเรียนบ้านคำพิ้ออำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2546.
- ภิญโญ สาธร. การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2531.
- มณเฑียร ถ่อเงิน. การพัฒนาบุคลากรครูภาษาอังกฤษโรงเรียนมุกดาหารในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบร่วมมือ. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2551.
- มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. เอกสารประกอบการสอนวิชา 501702 การบริหารทรัพยากรมนุษย์และทรัพยากรการศึกษา. มหาสารคาม : สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2540.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. การบริหารงานบุคคลภาครัฐ. พิมพ์ครั้งที่ 10. นนทบุรี : อรุณการพิมพ์, 2531.
- ระวีวรรณ ศรีศรีรามพันธ์. เทคนิคการสอน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2542.
- รังษี พลโคกกอง. ผลการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ (STAD) ประกอบแบบฝึกทักษะเรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2551.
- เริงลักษณ์ โจรนพันธ์. หลักการและทฤษฎีเทคโนโลยีทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. พิษณุโลก : แผนกเอกสารและการพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539.
- ละออง จันทร์เจริญ. คู่มือการจัดกิจกรรมการสอนพฤติกรรมการสอนวิชาคณิตศาสตร์ระดับประถมศึกษา. นครราชสีมา : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครราชสีมา, 2540.
- วัชรรา เล่าเรียนดี. เทคนิควิธีจัดการเรียนรู้สำหรับครูมืออาชีพ. นครปฐม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2547.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ : ธนพร, 2542.
- . แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ : คอมพิวเตอร์กราฟฟิค, 2542.
- . เทคนิคและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค, 2545.
- วัลลภ กันทรัพย์. “หลักสูตรท้องถิ่นมีทางเลือกที่หลากหลาย,” สารพัฒนาหลักสูตร. 15(126) : 18-19 ; กรกฎาคม-กันยายน, 2539.
- วิจิตร อวอะกุล. การฝึกอบรม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. กระบวนการเรียนรู้โดยโครงการ. มหาสารคาม : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2544.
- . การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2545.

- วิมลรัตน์ สุพรโรจน์. พัฒนาการเรียนการสอน. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2545.
- . “การจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการกลุ่มร่วมมือกันเรียนรู้ (Cooperative Learning),” วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 9(1) : 30–37 ; กรกฎาคม, 2546.
- . นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ช่างทอง, 2549.
- ศักดิ์ชัย นิรัญทวี และไพเราะ พุ่มม่น. วัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT) การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะ ดี เก่ง มีสุข. นนทบุรี : เอสอาร์ พรินติ้ง, 2542.
- ศักรินทร์ สุวรรณโรจน์, ทองพูล บุญอึ้ง และวิเชียร ไวยสุภี. เส้นทางความก้าวหน้าของผู้บริหารสถานศึกษา : คู่มือการจัดทำผลงานทางวิชาการและการรายงานความเชี่ยวชาญ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาองค์การและการบริหาร, 2536.
- สนอง เครือมาก. บทบาทสถาบันอุดมศึกษาในการพัฒนาผู้บริหารแบบมีส่วนร่วม : รายงานการวิจัย. ตาก : สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตาก, 2536.
- สมเกียรติ ศรีจักรวาล. การวางแผนและการจัดประชุมทางวิชาการ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2542.
- สมคิด บางโม. เทคนิคการฝึกอบรมและการประชุม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : วิทยพัฒน์, 2540.
- สมจิตร เกิดปรากฏ์ และนุตประวีณ์ เลิศกาญจนวัต. การสัมมนา. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิทยาการ, 2545.
- สมหมาย ภูกองชัย. การพัฒนาครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนบ้านหนองบัวบาน สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอหนองบัวซอ จังหวัดอุดรธานี. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.
- สมาน รังสิโยภุชฎ์. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล. พิมพ์ครั้งที่ 18. กรุงเทพฯ : สวัสดิการสำนักงาน กพ., 2541.
- . ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2541.
- สมิต สัมชุกร. เทคนิคการประชุม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : วิญญูชน, 2542.
- เสนีย์ แสงดี. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบกิจกรรม เอส ที เอ ดี กับการสอนตามคู่มือครู. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2543.
- สิริพร ทิพย์คง. หลักสูตรและการสอนคณิตศาสตร์. กรุงเทพฯ : พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.), 2545.
- สุคนธ์ สิ้นพานนท์ และคณะ. สุดยอดวิธีสอนสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม นำไปสู่... การจัดการเรียนรู้ยุคใหม่. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2550.

- สุรัตดา ลอยฟ้า. การสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้. ขอนแก่น : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2537.
- สุวัลยา ใจโชติ. การพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) โรงเรียนบ้านใจดี อำเภอชุมขันธ์ จังหวัดศรีสะเกษ. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2551.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. 19 วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์, 2545.
- . 19 วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์, 2545.
- . 19 วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์, 2551.
- สุวิมล เขี้ยวแก้ว. ผลของการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตการศึกษา 2. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2541
- สุวิมล ว่องวานิช. การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : อักษรไทย, 2544.
- สำลี รักสุทธี และคณะ. เทคนิควิธีการพัฒนาหลักสูตรแบบบูรณาการ. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา, 2544.
- อนันต์ ศรีอำไพ. เอกสารประกอบการสอน วิชาการบริหารทรัพยากรบุคคลทางการศึกษา. มหาสารคาม : ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2549.
- อรพรรณ พรสีมา. “การเรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจ,” ใน ทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม. หน้า 62. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2540.
- อรัญญา สุธาสิโนบล. “การวิจัยเชิงปฏิบัติการ,” วิชาการ. 4(6) : 66 – 69 ; กรกฎาคม, 2544.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. หลักการสอน (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ : โอ.เอส. พรีนติ้ง เฮ้าส์, 2546.
- อาภาพร อาจประจัญ. การพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบร่วมมือ โรงเรียนเทศบาลสวนสนุก อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2551.
- อารี สันทรวี. พหุปัญญาและการเรียนแบบกลุ่มร่วมมือ. กรุงเทพฯ : จำไทยเพรส, 2543.
- เอมอร สงวนดี. การพัฒนาแผนการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.
- อุเทน ลำพาย. การพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ โรงเรียนบ้านบัวหลวง อำเภอทุ่งเขาหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.

- อุษาวดี จันทร์สนธิ. “การวิจัยวิธีสอนเพื่อการเรียนแบบร่วมมือ,” ใน ประมวลวารสารศึกษาวิจัย
หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน. หน้า 85-87. นนทบุรี :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2536.
- Bosfield, Gail F. “A Comparison of Traditional Mathematical Learning and
Cooperative Mathematical Learning,” Masters Abstracts International.
43(3) : 669 ; June, 2005.
- Bote-Lorenzo and others. “Gridcole : A Tailorable Grid Service Based System
That Supports Scripted Collaborative Learning,” Computer & Education.
51(1) : 155 - 172 ; August, 2008.
- Chen, Mei-Ling. “A Study of The Effects of Cooperative Learning Strategies on
Student Achievement in English as a Foreign Language in a Taiwan
College,” Dissertation Abstracts International. 62(01) : 57-A ; July, 2004.
- Cline, Lisa M. “Impacts of Kagan Cooperative Learning Structures on Fifth-
graders’ Mathematical Achievement,” Dissertation Abstracts International.
68(2) : unpagged ; August, 2007.
- Gilbert, Cedrick D. “The Effects of Cooperative Learning and Teaming on
Student Achievement in Elementary Mathematics,” Dissertation Abstracts
International. 69(2) : unpagged ; August, 2008.
- Kemmis, S. and R. McTaggart. The Action Research Planner. 3rd ed.
Victoria, Australia : Deakin University Press, 1988.
- Seybold, Joy Ann. “An Examination of The Evidence that Teachers use to
Assess Student Learning and Make Decisions about Their Teaching
Practices : Connecting Teacher and Student Learning Through Inquiry-
Based Professional Development,” Dissertation Abstracts International.
65(11) : 4072-A ; May, 2005.
- Wang, Ren-Shing. “The Effects of Jigsaw Cooperative Learning on Motivation to
Learn English at Chung-Hwa Institute of Technology, Taiwan,”
Dissertation Abstracts International. 67(05) : unpagged ; November, 2006.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ
เรื่อง การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD
โรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา

คำชี้แจง ให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวแล้วทำเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

1. ข้อใดคือความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาตาม พรบ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ?
 - ก. เพื่อเน้นการพัฒนาเด็กไทยให้เป็นคนที่มีจิตใจดีงาม ร่างกายแข็งแรง และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข
 - ข. เพื่อเน้นการพัฒนาเด็กไทย ให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข
 - ค. เพื่อเน้นการพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
 - ง. เพื่อเป็นการพัฒนาจิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตของเด็กไทย สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

2. ข้อใด คือแนวการจัดการศึกษาที่สำคัญตาม พรบ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ?
 - ก. ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้
 - ข. ผู้เรียนทุกคนมีสิทธิที่จะทำตามความพอใจของตนเอง
 - ค. ผู้เรียนทุกคนย่อมได้รับการยกย่องและสิทธิประโยชน์ตามที่เห็นสมควร
 - ง. ผู้เรียนมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถที่จะเลือกเรียนวิชาตามที่ตนเองถนัด

3. ข้อใด **ไม่ใช่** หลักการในการจัดการศึกษา ตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ 2542 ?
 - ก. เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อปวงชน
 - ข. เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน
 - ค. ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการจัดการศึกษา
 - ง. พัฒนา สาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

4. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) มีความหมายตรงกับข้อใด ?
 - ก. กระบวนการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนคิดที่จะพึ่งพาอาศัยกัน
 - ข. กระบวนการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนคิดที่ช่วยเหลือกันทำงาน
 - ค. กระบวนการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนคิดที่จะอยู่ร่วมกัน
 - ง. กระบวนการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบร่วมกัน

5. องค์ประกอบสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ คือข้อใด ?
- ใช้ทักษะการทำงานกลุ่มใหญ่
 - สมาชิกมีการแข่งขันทักษะการทำงานกลุ่ม
 - สมาชิกมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันในทางลบ
 - สมาชิกในกลุ่มมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันในทางบวก
6. กระบวนการกลุ่ม มีขั้นตอนการทำงานตรงกับข้อใด ?
- สมาชิกวางแผน ประเมินผลงาน ดำเนินงานตามแผน และปรับปรุงงานร่วมกัน
 - สมาชิกดำเนินงานตามแผน วางแผนประเมินผลงานและปรับปรุงงานร่วมกัน
 - สมาชิกวางแผนปรับปรุงงาน ดำเนินงานตามแผน และประเมินผลงานร่วมกัน
 - สมาชิกวางแผน ดำเนินงานตามแผน ประเมินผลงานและปรับปรุงงานร่วมกัน
7. ข้อใด **ไม่ใช่** เทคนิคในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ?
- JIGSAW
 - TGT
 - GROUP PROCESS
 - LECTURE METHOD
8. รูปแบบการสอนในข้อใด แตกต่างจากข้ออื่น ?
- การสอนแบบบรรยาย
 - การสอนแบบร่วมมือ
 - การสอนแบบโครงงาน
 - การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้
9. ข้อใด **ไม่ใช่** แนวคิดหลักในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ?
- เกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้
 - เกี่ยวกับการถ่ายโอนความรู้
 - กระบวนการถ่ายทอดประสบการณ์สมาชิกเพื่อการตัดสินใจร่วมกัน
 - กระบวนการกลุ่มหรือสนับสนุนในกิจกรรมต่างๆ
10. การจัดขนาดของกลุ่มที่เหมาะสมควรจัดอย่างไร ?
- จัดกลุ่มขนาดเล็ก จำนวน 3-5 คน คละความสามารถและเพศ
 - จัดกลุ่มขนาดกลาง จำนวน 5-8 คน คละความสามารถและเพศ
 - จัดกลุ่มขนาดใหญ่ จำนวน 8-10 คน คละความสามารถและเพศ
 - จัดกลุ่มขนาดเล็ก จำนวน 4-6 คน คละเพศ
11. ข้อใดเป็นเหตุผลของการจัดกลุ่มผู้เรียนที่ถูกต้องที่สุด ?
- เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย
 - เพื่อให้ช่วยเหลือกลุ่มอื่นได้
 - เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการเรียนรู้ของแต่ละคน
 - ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนได้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

12. ข้อดีของการเรียนรู้แบบร่วมมือ คือข้อใด ?
- สร้างสัมพันธ์แต่ภายในกลุ่มย่อย
 - ผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันได้เรียนรู้ร่วมกัน
 - ผู้เรียนเรียนรู้จากเพื่อนกลุ่มใหญ่
 - ส่งเสริมผู้เรียนเก่งให้ช่วยเหลือครู
13. ข้อจำกัดของการเรียนรู้แบบร่วมมือ คือข้อใด ?
- เป็นวิธีการที่ใช้เวลาน้อย
 - สมาชิกบางคนในกลุ่มมีทักษะกระบวนการกลุ่ม
 - ผู้สอนต้องใช้เวลาในการเตรียมการและต้องดูแลเอาใจใส่ช่วยเหลือผู้เรียนอย่างใกล้ชิด
 - สมาชิกในกลุ่มเอาใจใส่และรับผิดชอบต่อผลงานกลุ่มใหญ่
14. ข้อใดให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ได้ถูกต้อง ?
- Study Teacher Action Divisions
 - Student Teams Achievement Divisions
 - Student Teams Action Divisions
 - Study Teams Achievement Divisions
15. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD แบ่งออกเป็นกี่ขั้นตอน ?
- 3 ขั้นตอน
 - 4 ขั้นตอน
 - 5 ขั้นตอน
 - ขึ้นอยู่กับเนื้อหา
16. ขั้นตอนแรกของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD คือขั้นใด ?
- ขั้นจัดทีม
 - ขั้นจัดเตรียมเนื้อหา
 - ขั้นทดสอบ
 - ขั้นเรียนรู้
17. ขั้นตอนสุดท้ายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD คือขั้นใด ?
- ขั้นจัดทีม
 - ขั้นสรุปงาน
 - ขั้นทดสอบ
 - ขั้นรับรองผลงานและเผยแพร่ชื่อเสียงของทีม
18. ครูผู้สอนเตรียม ใบความรู้ ใบงาน สื่อวัสดุอุปกรณ์ อยู่ในขั้นใดของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ?
- ขั้นจัดเตรียมเนื้อหา
 - ขั้นจัดทีม
 - ขั้นเรียนรู้
 - ขั้นทดสอบ

19. การแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ เท่ากัน คละกันทั้งความสามารถและเพศ อยู่ในชั้นใดของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ?

- ก. ชั้นจัดเตรียมเนื้อหา ค. ชั้นเรียนรู้
ข. ชั้นจัดทีม ง. ชั้นทดสอบ

20. ในการแบ่งทีมแต่ละทีมตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สมาชิกในทีมควรมีกี่คน ?

- ก. 2-3 คน ค. 4-5 คน
ข. 3-4 คน ง. 5 คนขึ้นไป

21. ผู้เรียนแบ่งภาระหน้าที่กัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน วางแผนร่วมกัน อยู่ในชั้นใดของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ?

- ก. ชั้นจัดเตรียมเนื้อหา ค. ชั้นเรียนรู้
ข. ชั้นจัดทีม ง. ชั้นทดสอบ

22. การตรวจสอบผลการทดสอบ การจัดทำคะแนนพัฒนา อยู่ในชั้นใดของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ?

- ก. ชั้นจัดเตรียมเนื้อหา ค. ชั้นเรียนรู้
ข. ชั้นจัดทีม ง. ชั้นทดสอบ

23. การให้รางวัล ยกย่อง ชมเชย อยู่ในชั้นใดของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ?

- ก. ชั้นจัดเตรียมเนื้อหา ค. ชั้นเรียนรู้
ข. ชั้นจัดทีม ง. ชั้นรับรองผลงานและเผยแพร่ชื่อเสียงของทีม

24. ข้อใดต่อไปนี้เป็นข้อจำกัดของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD ?

- ก. ผู้เรียนมีความเอาใจใส่รับผิดชอบตัวเองและกลุ่ม
ข. ครูผู้สอนมีภาระงานมากขึ้น
ค. ผู้เรียนตื่นเต้นและสนุกสนานกับการเรียนรู้
ง. ผู้เรียนได้ผลัดเปลี่ยนกันเป็นผู้นำ

25. ข้อใดเรียงลำดับของการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้ถูกต้อง ?

- ก. สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สื่อวัสดุอุปกรณ์ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผล
ข. จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระสำคัญ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อวัสดุอุปกรณ์ การวัดผล

- ค. สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ การวัดผล กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อวัสดุอุปกรณ์
- ง. จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระสำคัญ สื่อวัสดุอุปกรณ์ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผล
26. เทคนิคการสอนการสอน STAD ควรอยู่ในส่วนใดของแผนการจัดการเรียนรู้ ?
- ก. สาระสำคัญ
- ข. จุดประสงค์การเรียนรู้
- ค. กิจกรรมการเรียนการสอน
- ง. การวัดผลและประเมินผล
27. ใบงาน ใบความรู้ ควรอยู่ในส่วนใดของแผนการจัดการเรียนรู้ ?
- ก. สาระสำคัญ
- ข. กิจกรรมการเรียนการสอน
- ค. สื่อ วัสดุอุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้
- ง. การวัดผลและประเมินผล
28. บทบาทของครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนในยุคปัจจุบันตรงกับข้อใด?
- ก. ผู้ชี้แนวทาง
- ข. ผู้อธิบายความรู้
- ค. ผู้จัดประสบการณ์เรียนรู้
- ง. ผู้จัดการความรู้
29. การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ในแผนการสอนจะต้องให้ครอบคลุมด้านใดบ้าง ?
- ก. ด้านเนื้อหา ความรู้ ความชำนาญ
- ข. ความคิด สติปัญญา อุปนิสัยของผู้เรียน
- ค. ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ
- ง. ความประพฤติ การมีส่วนร่วม สติปัญญา
30. การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนจะต้องคำนึงถึงสิ่งใดบ้าง ?
- ก. ผู้เรียน จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา งบประมาณ
- ข. ผู้เรียน จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา ความร่วมมือของครูผู้สอน
- ค. ผู้เรียน จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา สภาพแวดล้อม บรรยากาศ และสิ่งอำนวยความสะดวก
- ง. ผู้เรียน จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา การให้ความสำคัญของผู้บริหาร

เฉลยแบบทดสอบ

1. ค	11. ค	21. ค
2. ก	12. ข	22. ง
3. ก	13. ค	23. ง
4. ง	14. ข	24. ข
5. ง	15. ค	25. ข
6. ง	16. ข	26. ค
7. ง	17. ข	27. ค
8. ก	18. ก	28. ค
9. ข	19. ข	29. ค
10. ก	20. ค	30. ก

แบบสัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า
เรื่อง การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD
โรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา

คำชี้แจง ใช้สัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โดยดำเนินการสัมภาษณ์ตามกรอบแนวคิด ขอบเขตเนื้อหา ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ผู้สัมภาษณ์ชื่อ.....สกุล.....ตำแหน่ง.....
2. ผู้ให้สัมภาษณ์ชื่อ.....สกุล.....ตำแหน่ง.....
วิชาที่สอน.....
3. เพศ () ชาย () หญิง อายุ.....ปี
4. ประสบการณ์ในการสอน.....ปี
5. วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์.....
6. สถานที่สัมภาษณ์.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลสัมภาษณ์เกี่ยวกับการมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

1. ก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการ ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

2. หลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

3. ท่านสามารถนำแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

4. แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD สามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของท่านได้หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

5. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สัมภาษณ์
(นางสาวกนกวรรณ ผัดกระโทก)

แบบสัมภาษณ์วิทยากร
เรื่อง การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD
โรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา

คำชี้แจง ใช้สัมภาษณ์วิทยากรหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โดยดำเนินการสัมภาษณ์ตามกรอบแนวคิด ขอบเขตเนื้อหา ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ผู้สัมภาษณ์ชื่อ.....สกุล.....ตำแหน่ง.....
2. ผู้ให้สัมภาษณ์ชื่อ.....สกุล.....ตำแหน่ง.....
3. เพศ () ชาย () หญิง อายุ.....ปี
4. วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์.....
5. สถานที่สัมภาษณ์.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลสัมภาษณ์เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

1. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ในครั้งนี้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

2. กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีส่วนร่วมในขณะเข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

3. หลังการประชุมเชิงปฏิบัติการกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD มากน้อยเพียงใด

.....

.....

.....

.....

4. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สัมภาษณ์
(นางสาวกนกวรรณ ผัดกระโทก)

แบบสัมภาษณ์การนิเทศภายใน
เรื่อง การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD
โรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา

คำชี้แจง ใช้สัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า เรื่อง การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ภายหลังจากการนิเทศภายใน โดยดำเนินการสัมภาษณ์ตามกรอบแนวคิด ขอบเขตเนื้อหา ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ผู้สัมภาษณ์ชื่อ.....สกุล.....ตำแหน่ง.....
2. ผู้ให้สัมภาษณ์ชื่อ.....สกุล.....ตำแหน่ง.....
วิชาที่สอน.....
3. เพศ () ชาย () หญิง อายุ.....ปี
4. ประสบการณ์ในการสอน.....ปี
5. วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์.....
6. สถานที่สัมภาษณ์.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลสัมภาษณ์การนิเทศเกี่ยวกับการดำเนินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้

เทคนิค STAD และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

1. ท่านได้รับประโยชน์จากกิจกรรมการนิเทศเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD อย่างไรบ้าง

2. การนิเทศเกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ช่วยให้เกิดการพัฒนาอย่างไร

3. กิจกรรมการนิเทศการสอนมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

4. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สัมภาษณ์
(นางสาวกนกวรรณ ผัดกระโทก)

แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้
สำหรับการวิจัย เรื่อง การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค
STAD
โรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา

คำชี้แจง 1. เป็นการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD
 2. ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับการปฏิบัติที่ตรงกับสภาพการปฏิบัติ โดยกำหนดระดับคุณภาพดังนี้

ระดับคุณภาพ

- 4 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก
 3 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับดี
 2 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับพอใช้
 1 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับควรปรับปรุง

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
		4 ดีมาก	3 ดี	2 พอใช้	1 ปรับปรุง
สาระสำคัญ					
1	แสดงความคิดรวบยอดของเนื้อหา				
2	สอดคล้องสัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้				
จุดประสงค์การเรียนรู้					
3	ถูกต้องตามหลักการเขียน				
4	ครอบคลุมพฤติกรรมการเรียนรู้หลายด้าน				
5	ระดับพฤติกรรมที่กำหนดเหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน				
6	ระบุพฤติกรรมที่สามารถวัดและประเมินผลได้				
7	ระบุพฤติกรรมที่ครบถ้วนแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนสามารถบรรลุพฤติกรรมการเรียนรู้				
เนื้อหา					
8	สอดคล้องกับจุดประสงค์				
9	ใจความถูกต้อง				
10	เหมาะสมกับระดับชั้น				
กิจกรรมการเรียนรู้					
11	ส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือกันและทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม				

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
		4 ดีมาก	3 ดี	2 พอใช้	1 ปรับปรุง
12	เป็นขั้นตอนตามรูปแบบของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD				
13	คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน				
14	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถรวบรวมผลงานและนำเสนอความรู้ได้ด้วยความภาคภูมิใจ				
15	เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม				
สื่อ					
16	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาและกิจกรรม				
17	เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความสนใจของผู้เรียน				
การวัดผลและประเมินผล					
18	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้				
19	เกณฑ์การประเมินสอดคล้องกับระดับความสามารถของผู้เรียน				
20	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้				

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)
...../...../.....

แบบประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD
สำหรับการวิจัย เรื่อง การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค
STAD
โรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อผู้สอน.....ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่..... ครั้งที่.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ. เวลา.....น.

คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้ใช้สำหรับประเมินความสามารถของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ
ร่วมมือ

โดยใช้เทคนิค STAD

2. ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับการปฏิบัติที่ตรงกับสภาพการปฏิบัติ โดยกำหนดระดับ
คุณภาพดังนี้

ระดับคุณภาพ

- 4 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก
- 3 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับดี
- 2 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับพอใช้
- 1 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับควรปรับปรุง

ข้อที่	รายการ	ระดับคุณภาพ			
		4 ดีมาก	3 ดี	2 พอใช้	1 ปรับปรุง
1	การนำเข้าสู่บทเรียน				
2	การบอกจุดประสงค์การเรียนรู้และวิธีการจัดการเรียน				
3	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามลำดับขั้นตอนในแผนการจัดการเรียนรู้				
4	กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้				
5	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นไปตามหลักการเพื่อให้ผู้เรียนได้สร้าง ความรู้ ตามหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD				
6	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นที่ จะเรียนรู้และเข้าร่วมกิจกรรม				
7	นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนของการ เรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD				

ข้อที่	รายการ	ระดับคุณภาพ			
		4 ดีมาก	3 ดี	2 พอใช้	1 ปรับปรุง
8	กิจกรรมการเรียนรู้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ หลากหลายวิธี เช่น อ่านสังเกต สอบถามผู้รู้ ศึกษาปฏิบัติจริง				
9	การเอาใจใส่ในการเรียนการสอน และปกครองชั้นเรียนได้ดี				
10	ส่งเสริมให้นักเรียนแสดงบทบาท และมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ในชั้นเรียน				
11	การสรุปกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมหลังจัดการเรียนการสอน				
12	การช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนช้าและส่งเสริมนักเรียนที่เรียนดี				
13	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้จาก กิจกรรมที่ครูสอน				
14	ใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย				
15	เครื่องมือวัดผลมีความสอดคล้องและเหมาะสมกับขั้นตอนใน กิจกรรมการเรียนรู้และครอบคลุมเนื้อหาที่ทำการสอน				
รวม					

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD
สำหรับการวิจัย เรื่อง การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค
STAD

โรงเรียนบ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา

คำชี้แจง 1. แบบวัดความพึงพอใจนี้สร้างขึ้นเพื่อวัดความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

2. การตอบแบบวัดความพึงพอใจไม่มีคำตอบใดถูกหรือผิด เพราะแต่ละคนย่อมมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน การเลือกคำตอบในแต่ละข้อจะไม่มีผลต่อคะแนนของผู้เรียนแต่อย่างใด

3. วิธีตอบแบบประเมิน ให้นักเรียนอ่านข้อความ แล้วพิจารณาว่ามีความรู้สึกตรงกับคำตอบในข้อใด ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับนั้น

ระดับคุณภาพ

- 4 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก
- 3 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับดี
- 2 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับพอใช้
- 1 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับควรปรับปรุง

ข้อที่	รายการ	ระดับคุณภาพ			
		4 ดีมาก	3 ดี	2 พอใช้	1 ปรับปรุง
1	นักเรียนพอใจในการเรียนแบบเป็นกลุ่ม เพราะรู้สึกว่เพื่อนทุกคนในกลุ่มได้ช่วยเหลือกัน				
2	การเรียนแบบรวมกลุ่มช่วยเหลือกันมีความเป็นกันเองทุกคนเป็นมิตรกัน ไม่เจ็บเบงหา				
3	การเรียนแบบกลุ่มร่วมมือเป็นการทำให้คนเก่งมีโอกาสได้ช่วยเหลือคนอื่น				
4	รู้สึกสนุกสนานเพลิดเพลินกับการเรียน				
5	การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมกลุ่มและการทำกิจกรรมกลุ่มย่อยทำให้การเรียนไม่น่าเบื่อ				
6	การเรียนแบบกลุ่มร่วมมือทำให้ผู้เรียนกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น				
7	การเรียนแบบกลุ่มร่วมมือทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาการทำงานระบบกลุ่มได้มากขึ้น				

ข้อที่	รายการ	ระดับคุณภาพ			
		4 ดีมาก	3 ดี	2 พอใช้	1 ปรับปรุง
8	การนำเสนอผลงานในระบบกลุ่ม ทำให้มีโอกาสดแสดงความคิดและระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาได้มากขึ้น				
9	การสอนแบบนี้ทำให้มีอิสระในการคิด				
10	กิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามลำดับขั้นตอน				
11	การเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD นี้ ทำให้เรียนง่ายขึ้นไม่ยุ่งยาก				
12	การเรียนรู้เป็นกลุ่มช่วยการเรียนรู้ให้ดีขึ้น คือ รู้สึกว่าจำเนื้อหาได้ง่ายขึ้นเพราะการซักถามระหว่างเพื่อน มีความเป็นกันเอง				
13	เนื้อหาในกิจกรรมที่ร่วมกันทำมีความเหมาะสม				
14	การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ทำให้ได้รับความรู้อย่างครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร				
15	มีอุปกรณ์การเรียนหลากหลายและน่าสนใจ				
16	มีโอกาสด้อ่าน เขียนและวิเคราะห์สิ่งใหม่ๆตลอดเวลา				
17	ได้ช่วยเหลือกลุ่มและพัฒนาตนเองในเวลาเดียวกัน				
18	การเรียนรู้แบบเป็นกลุ่มมีโอกาสดทบทวนความรู้ด้วยเพราะนอกจากจะทำกิจกรรมกับเพื่อนแล้ว ยังได้นำเสนอผลงานสรุปผลงานร่วมกัน				
19	การจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ทำให้เข้าใจเนื้อหาง่ายขึ้น				
20	การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ทำให้ส่งเสริมคุณธรรม ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่ผู้เรียน				

ภาคผนวก ข
ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

เรื่อง เวลา

เวลา 15 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่านเวลานาฬิกาและนาฬิกาเวลากลางคืน

เวลา 1 ชั่วโมง

สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2556

เวลา.....

1. สาระสำคัญ

การบอกเวลาจากหน้าปัดนาฬิกา อาจใช้วิธีเขียนบอกเป็นนาฬิกาและนาที หรืออาจใช้ภาษาพูด แทนได้ เช่น 12 นาฬิกา 30 นาที หรือเที่ยงครึ่ง 3 นาฬิกา 15 นาที หรือ ตีสามสิบห้านาที

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อกำหนดหน้าปัดนาฬิกาที่บอกเวลาเป็นชั่วโมงและนาที (เฉพาะ 5 นาที 10 นาที 15 นาที ฯลฯ) ให้นักเรียนสามารถบอกเวลาโดยใช้ภาษาเขียนและภาษาพูดได้ถูกต้อง

3. สาระการเรียนรู้

การบอกเวลานาฬิกาและนาที เวลากลางคืน

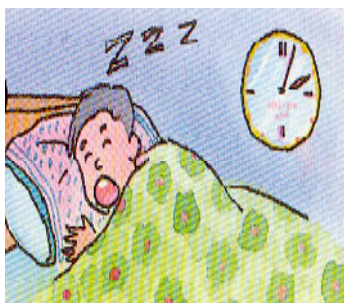
4. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั้นนำเสนอบทเรียนต่อทั้งชั้น (15 นาที)

4.1 ทบทวนความรู้ โดยวิธีการซักถามสนทนาเกี่ยวกับเวลากลางวันและกลางคืนที่เรียนผ่านมาแล้ว โดยนำรูปภาพกิจกรรมเวลากลางวันและกลางคืน มาให้นักเรียนช่วยกันแยกกิจกรรมดังตัวอย่าง

กิจกรรมเวลากลางวัน

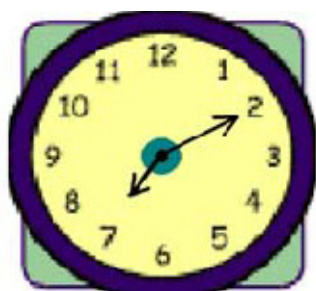
กิจกรรมเวลากลางคืน

4.2 แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ประจำชั่วโมง โดยครูมอบซองใส่จุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนอ่านและส่งต่อไปเรื่อยๆ พร้อมกับครูเปิดเพลงเบาๆ เมื่อเพลงหยุดที่นักเรียนคนใดให้นักเรียนคนนั้นอ่านออกเสียง จุดประสงค์การเรียนรู้ประจำชั่วโมง ให้นักเรียนฟัง ดังนี้

- เมื่อกำหนดหน้าปัดนาฬิกาให้นักเรียนสามารถบอกเวลาเป็นเวลากลางวันและกลางคืนได้
- นักเรียนสามารถทำแบบฝึกทักษะได้ถูกต้องอย่างน้อย 80 %

4.3 ครูนำนาฬิกาจำลองมาให้นักเรียนดูการเคลื่อนที่ของเวลา โดยให้นักเรียนหัดอ่านเวลาดังตัวอย่าง

เวลากลางวัน 7 นาฬิกา 10 นาที
เวลากลางคืน 19 นาฬิกา 10 นาที

4.4 ให้นักเรียนผลัดกันออกมาหมุนเข็มนาฬิกา บอกเวลาต่างๆ แล้วให้เพื่อนฝึกอ่านเวลาจนเข้าใจ

4.5 ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับเรื่อง การอ่านเวลา นาฬิกาและนาฬิกาเวลากลางคืน เช่น

4.5.1 กิจกรรมใดนิยมทำในตอนกลางคืน (ทำการบ้าน , นอน)

4.5.2 ตั้งแต่เวลาเท่าใด เรียกว่าเวลากลางคืน (18 นาฬิกา ถึง 24 นาฬิกา) ชั้นกิจกรรมกลุ่ม (25 นาที)

4.6 นักเรียนเข้ากลุ่มตามที่ได้แบ่งกลุ่ม ตามที่ครูเตรียมไว้ล่วงหน้าแล้วออกเป็นกลุ่มๆ ละ 4-5 คน (1 : 2 : 1)

4.7 ครูแจกใบความรู้ที่ 1 เรื่อง การบอกเวลานาฬิกาและนาฬิกาเวลากลางคืนให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ร่วมกันศึกษาและสนทนาซักถามกันในสิ่งที่นักเรียนบางคนภายในกลุ่มที่ยังไม่เข้าใจ โดยเด็กเก่งจะช่วยเหลือในการอธิบายให้เพื่อนที่เรียนอ่อนฟัง

4.8 ครูแจกแบบฝึกทักษะชุดที่ 1 เรื่อง การบอกเวลาเป็นนาฬิกาและนาฬิกาเวลากลางคืน ให้แต่ละกลุ่มลงมือทำแบบฝึกทักษะ โดยสมาชิกในกลุ่มต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกันคนที่เก่งจะช่วยเหลือคนที่อ่อน แล้วส่งตัวแทนไปนำเสนอผลงานของกลุ่มหน้าชั้นเรียน (ครูสุ่มตัวอย่างเป็นบางกลุ่ม) แต่ละกลุ่มจะส่งผลงาน 1 ชิ้น เพื่อประเมินผลงานกลุ่ม

4.9 ขณะที่ให้นักเรียนทำกิจกรรม ครูต้องเดินดูนักเรียนแต่ละกลุ่มว่าปฏิบัติงานกันอย่างไร พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะ ตอบข้อซักถามของนักเรียนที่มีปัญหา พร้อมทั้งประเมินการทำกิจกรรมตามแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

4.10 หลังจากทำกิจกรรมชุดนี้เสร็จแล้ว ครูและนักเรียนช่วยกันวิเคราะห์สิ่งที่ได้จากการทำแบบฝึกทักษะร่วมกัน

4.11 ให้นักเรียนร่วมกันตรวจสอบผลงานของกลุ่มตนเอง ตนเอง ว่าสำเร็จเรียบร้อยครบถ้วนหรือไม่ ผลงานของกลุ่มตนเองเป็นอย่างไร และมีปัญหาอะไรที่สมาชิกยังไม่เข้าใจในการทำงานกลุ่ม และทำแบบฝึกทักษะ ซึ่งสมาชิกคนที่เข้าใจจะต้องช่วยเหลืออธิบายให้สมาชิกในกลุ่มเข้าใจ

4.12 ครูแจกแบบทดสอบย่อย ชุดที่ 1 เรื่องการบอกเวลาเป็นนาฬิกาและนาทีเวลากลางคืน ให้นักเรียนทำเป็นรายบุคคล คนละ 1 ชุด แล้วตรวจคะแนนข้อละ 1 คะแนนถ้าตอบถูก และให้คะแนน 0 ถ้าตอบผิด

4.13 นักเรียนและครูช่วยกันอภิปรายสรุปสิ่งที่ได้จากการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันว่าผลงานของกลุ่มประสบผลสำเร็จได้ เมื่อสมาชิกทุกคนในกลุ่มมีความสามัคคีและรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย คนที่เก่งจะช่วยเหลือเพื่อนคนที่อ่อน ให้สามารถเรียนได้ ซึ่งจะทำงานกลุ่มบรรลุเป้าหมาย

4.14 ตรวจให้คะแนนสรุปเป็นเป็นคะแนนกลุ่ม

4.15 ปิดประกาศกลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุด และกล่าวให้กำลังใจกลุ่มต่างๆ

5. การวัดและประเมินผล

5.1 สังเกตการณ์ร่วมกิจกรรม

5.2 สังเกตการณ์ตอบคำถาม

5.3 ตรวจการทำแบบทดสอบย่อย

6. สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้

6.1 ใบความรู้ที่ 1

6.2 แบบฝึกทักษะชุดที่ 1

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายเฉลียว แดนไธสง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนสัง

...../...../.....

บันทึกผลหลังสอน

.....

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....
(.....)

ตำแหน่ง.....
...../...../.....

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยที่ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง การอ่านเวลาดานาฬิกาและนาฬิกาเวลากลางคืน

กลุ่มที่	ชื่อกลุ่ม	การวางแผน การ ปฏิบัติงาน	การร่วมมือ กัน ในการ ปฏิบัติงาน	การ ช่วยเหลือซึ่ง กันและกัน	ผลการ ปฏิบัติงาน	รวม
		2	2	2	2	8
1						
2						
3						
4						
5						

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน
(นางกนกอร พลตงนอก)

เกณฑ์การให้คะแนนพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

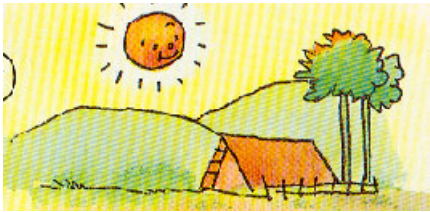
รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	3	2	1
การวางแผนการปฏิบัติงาน	มีการวางแผนในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ มีการปฏิบัติงานอย่างเป็นขั้นตอน และทำงานทันเวลา	มีการวางแผนในการปฏิบัติงาน ทำงานอย่างเป็นขั้นตอน	ไม่มีการวางแผนในการปฏิบัติงาน ทำงานไม่ทันเวลา
การร่วมมือกันในการปฏิบัติงาน	ทุกคนในกลุ่มร่วมมือกันปฏิบัติงาน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และแสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหาาร่วมกัน ในขณะที่ปฏิบัติงาน	ทุกคนในกลุ่มร่วมมือกันปฏิบัติงาน และแสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหาบ้างในบางครั้ง	ต่างคนต่างปฏิบัติงาน ไม่มีการแลกเปลี่ยนหรือแสดงความคิดเห็น
การช่วยเหลือซึ่งกันและกันขณะปฏิบัติงาน	มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในขณะที่ปฏิบัติงาน และมีการอธิบายเนื้อหาแก่สมาชิก เพื่อให้เข้าใจเนื้อหาร่วมกัน	มีการช่วยเหลือกัน ในขณะที่ปฏิบัติงาน มีการอธิบายเนื้อหาแก่สมาชิกบ้างในบางครั้ง	ต่างคนต่างปฏิบัติไม่มีการช่วยเหลือ หรืออธิบายเนื้อหาแก่กัน
ผลการปฏิบัติงาน	ผลงานถูกต้อง ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม	ผลงานถูกต้อง ร้อยละ 50 – 79 ของคะแนนเต็ม	ผลงานถูกต้องน้อยกว่าร้อยละ 50 ของคะแนนเต็ม

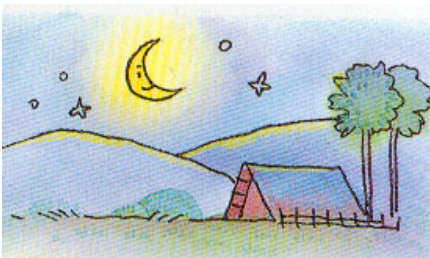
ใบความรู้

เรื่อง การอ่านเวลานาฬิกาและนาฬิกาเวลากลางคืน

การบอกเวลาแบ่งเป็น 2 ช่วง คือ กลางวันและกลางคืน ช่วงละ 12 ชั่วโมง รวมเป็น 24 ชั่วโมง

ก่อนเที่ยงวัน 6 ชั่วโมง + หลังเที่ยงวัน 6 ชั่วโมง = 12 ชั่วโมง

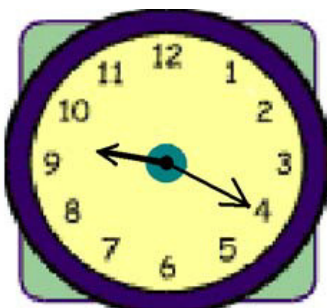

ก่อนเที่ยงคืน 6 ชั่วโมง + หลังเที่ยงคืน 6 ชั่วโมง = 12 ชั่วโมง

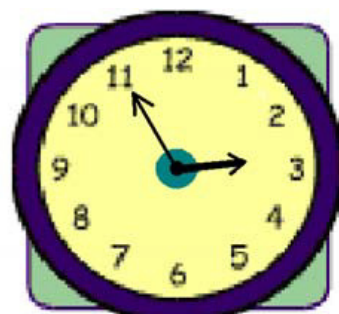
การอ่านเวลาในช่วงกลางคืน

เวลากลางคืนให้อ่านมีหน่วยเป็นนาฬิกา เช่นเดียวกับในช่วงเวลากลางวัน โดยนับต่อจาก 12 นาฬิกา จนถึง 24 นาฬิกา (เที่ยงคืน) ส่วนเวลาหลังเที่ยงคืนให้เริ่มนับเป็น 1 นาฬิกา 2 นาฬิกา ... 6 นาฬิกา

ตัวอย่าง

เวลา 21 นาฬิกา 20 นาที
หรือ สามทุ่มยี่สิบนาที

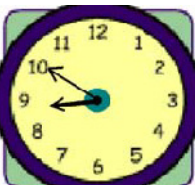

เวลา 2 นาฬิกา 55 นาที
หรือ ดีสองห้าสิบห้านาที

แบบฝึกทักษะชุดที่ 1

ตอนที่ 1 ข้อใดแสดงการอ่านเวลาได้ถูกต้อง จงขีดเครื่องหมาย X ทับข้อนั้น

เวลาบนหน้าปัดนาฬิกา	อ่านว่า	
1. 	ก. 19 นาฬิกา	ข. 12 นาฬิกา 35 นาที
2. 	ก. 9 นาฬิกา 10 นาที	ข. 20 นาฬิกา 50 นาที
3. 	ก. 24 นาฬิกา	ข. 24 นาฬิกา 12 นาที
4. 	ก. 0 นาฬิกา 50 นาที	ข. 1 นาฬิกา 50 นาที
5. 	ก. 4 นาฬิกา	ข. 16 นาฬิกา

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

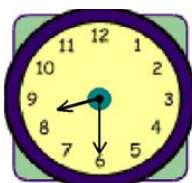
แบบทดสอบย่อย เรื่อง การอ่านเวลานาฬิกาและนาฬิกากลางวันและกลางคืน
วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เวลา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง

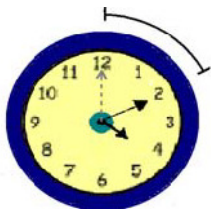
1. แบบทดสอบชนิดนี้เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก มีจำนวน 15 ข้อข้อละ 1 คะแนน คะแนนเต็ม 15 คะแนน เวลา 30 นาที
2. ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมายกากบาท (X) ทับอักษร ก ข ค หรือ ง หน้าคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว
3. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบทุกข้อ

1. จากรูปเวลากลางวัน หน้าปัดนาฬิกาบอกเวลาเท่าไร

- ก. 06.30 น.
- ข. 09.30 น.
- ค. 08.30 น.
- ง. 09.30 น.

2.

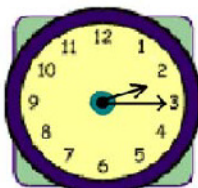

จากรูปข้างต้นเข็มยาวเดินไป 2 ช่องใหญ่ แสดงเวลาผ่านไปเท่าไรในเวลากลางวัน

- ก. 2 นาที
- ข. 5 นาที
- ค. 10 นาที
- ง. 12 นาที

3. จากรูปเวลากลางวัน หน้าปัดนาฬิกาบอกเวลาเท่าไร

- ก. สิบสองนาฬิกาสิบนาที
- ข. สิบสองนาฬิกาสามสิบนาที
- ค. สิบสี่นาฬิกาสิบนาที
- ง. สิบสี่นาฬิกาสิบห้านาที

4. ถ้าเข็มสั้นอยู่ระหว่างเลข 2 กับเลข 3 เข็มยาวชี้เลข 6 จะเป็นเวลาเท่าใด ในเวลากลางวัน

- ก. ป้ายสองโมงหกนาฬิกา
- ข. สองนาฬิกาสามสิบนาที
- ค. ป้ายสองโมงครึ่ง
- ง. สองนาฬิกาหกนาฬิกา

5. ถ้าเข็มยาวและเข็มสั้นชี้ตรงเลข 12 พอดี จะเป็นเวลาเท่าใดในตอนกลางวัน

- ก. ยี่สิบสี่นาฬิกา ข. ศูนย์นาฬิกา
ค.เที่ยงคืน ง. ถูกทุกข้อ

6. 06.05 น. อ่านว่าอย่างไร

- ก. หกนาฬิกาห้านาที ข. หกนาฬิกาศูนย์ห้านาที
ค. สิบแปดนาฬิกาห้านาที ง. หกโมงเช้า

7. อีก 15 นาที จะหกโมงเย็น ขณะนี้เป็นเวลาเท่าใด

- ก. 5.45 น. ข. 16.45 น.
ค. 17.45 น. ง. 23.45 น.

8. บ่ายโมงยี่สิบนาที หมายถึงข้อใด

- ก. เข็มสั้นชี้เลข 1 เข็มยาวชี้เลข 2 ข. เข็มสั้นชี้เลข 1 เข็มยาวชี้เลข 4
ค. เข็มสั้นชี้เลข 7 เข็มยาวชี้เลข 2 ง. เข็มสั้นชี้เลข 7 เข็มยาวชี้เลข 4

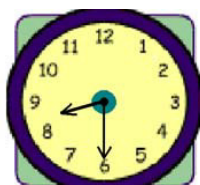
9. จากรูปเวลากลางวัน หน้าปัดนาฬิกา บอกเวลาเท่าไร

- ก. 12.01 น.
ข. 12.05 น.
ค. 24.05 น.
ง. 00.05 น.

10. จากรูปเวลากลางคืน หน้าปัดนาฬิกาบอกเวลาเท่าไร

- ก. 16.30 น.
ข. 19.30 น.
ค. 20.30 น.
ง. 21.30 น.

11. เวลาในข้อใดอ่านได้ถูกต้อง

- ก. 19.05 น. = สิบเก้านาฬิกาศูนย์ห้านาที ข. 19.05 น. = สิบเก้านาฬิกาห้านาที
ค. 19.05 น. = หนึ่งเก้านาฬิกาศูนย์ห้านาที ง. 19.05 น. = หนึ่งทุ่มศูนย์ห้านาฬิกา

12. ถ้าเข็มสั้นอยู่ระหว่างเลข 2 กับเลข 3 เข็มยาวชี้เลข 6 จะเป็นเวลาเท่าใด ในเวลากลางคืน

- ก. สองทุ่มหกนาฬิกา ข. สองนาฬิกาสามสิบนาที
ค. บ่ายสองโมงครึ่ง ง. สองนาฬิกาหกนาฬิกา

13. ถ้าเข็มยาวและเข็มสั้นชี้ตรงเลข 12 พอตี จะเป็นเวลาเท่าใดในตอนกลางวัน

- ก. สิบสองนาฬิกา ข. ศูนย์นาฬิกา
ค. ตีหนึ่ง ง. ยี่สิบสี่นาฬิกา

14. อีก 15 นาที จะเที่ยงคืน ขณะนี้เป็นเวลาเท่าใด

- ก. 5.45 น. ข. 16.45 น. ค. 17.45 น. ง. 23.45 น.

15. หนึ่งทุ่มยี่สิบนาที หมายถึงข้อใด

- ก. เข็มสั้นชี้เลข 1 เข็มยาวชี้เลข 2 ข. เข็มสั้นชี้เลข 1 เข็มยาวชี้เลข 4
ค. เข็มสั้นชี้เลข 7 เข็มยาวชี้เลข 2 ง. เข็มสั้นชี้เลข 7 เข็มยาวชี้เลข 4

ภาคผนวก ค
ตัวอย่างภาพกิจกรรมการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

ตัวอย่างภาพการจัดกิจกรรม

วิทยากรบรรยายให้ความรู้

บรรยากาศการประชุมเชิงปฏิบัติการ

บรรยากาศในชั้นเรียน

ครูให้คำแนะนำช่วยเหลือนักเรียน

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ ศธ. 0503.5(2)/ว 2273

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

3 มกราคม 2556

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน อาจารย์เฉลียว แดนไธสง

ด้วย นางสาวกนกวรรณ ผัดกระโทก นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โรงเรียน บ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประหยัด ภูมิโคกรักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา การศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้

เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าอิสระเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านได้เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อ นิสิตจะได้ดำเนินการ ในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต ชุกำแพง)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการและจัดการศึกษานอกที่ตั้ง
ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ฝ่ายวิชาการและจัดการศึกษานอกที่ตั้ง คณะศึกษาศาสตร์
โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6076

ที่ ศธ. 0503.5(2)/ว 2273

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

3 มกราคม 2556

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน อาจารย์ดวงจิตร์ ไพรงาม

ด้วย นางสาวกนกวรรณ ผัดกระโทก นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โรงเรียน บ้านโนนสัง อำเภอสิดา จังหวัดนครราชสีมา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประหยัด ภูมิโคกรักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา การศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้

เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าอิสระเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านได้เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อนิสิตจะได้ดำเนินการ ในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต ชุกาแพง)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการและจัดการศึกษานอกที่ตั้ง
ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ฝ่ายวิชาการและจัดการศึกษานอกที่ตั้ง คณะศึกษาศาสตร์
โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6076

ที่ ศธ. 0503.5(2)/ว 2273

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

3 มกราคม 2556

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน อาจารย์ยุทธภูมิ ดรเถื่อน

ด้วย นางสาวกนกวรรณ ผัดกระโทก นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD โรงเรียน บ้านโนนสัง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาดมหลักสูตรการศึกษา มหาบัณฑิต (กศ.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประหยัด ภูมิโคกรักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา การศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้

เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าอิสระเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านได้เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อนิสิตจะได้ดำเนินการ ในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต ชุกาแพง)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการและจัดการศึกษานอกที่ตั้ง
ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ฝ่ายวิชาการและจัดการศึกษานอกที่ตั้ง คณะศึกษาศาสตร์
โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6076

ประวัติย่อของผู้ศึกษาค้นคว้า

ประวัติย่อของผู้ศึกษาค้นคว้า

ชื่อ นางสาวกนกวรรณ ผัดกระโทก
วันเกิด วันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2529
สถานที่เกิด อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 10 หมู่ที่ 3 ตำบลสุขไพบูรณ์ อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา 30330
ตำแหน่งหน้าที่การงาน ครู อันดับ คศ.1
สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนบ้านโนนสัง ตำบลโพนทอง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา 30430

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2544 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองก๊กพิทยาคม อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

พ.ศ. 2547 มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบุญวัฒนา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

พ.ศ. 2553 ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) หลักสูตร 5 ปี วิชาเอกคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

พ.ศ. 2556 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

